

Vergaderjaar 2005–2006

30 300 XV

Vaststelling van de begrotingsstaten van het Ministerie van Sociale Zaken en Werkgelegenheid (XV) voor het jaar 2006

Nr. 2

MEMORIE VAN TOELICHTING

A. ARTIKELSGEWIJZE TOELICHTING BIJ HET BEGROTINGSWETSVORSTEL

Wetsartikel 1 (begrotingsstaat ministerie)

De begrotingsstaten die onderdeel uitmaken van de Rijksbegroting, worden op grond van artikel 1, derde lid, van de Comptabiliteitswet 2001 elk afzonderlijk bij de wet vastgesteld. Het onderhavige wetsvoorstel strekt ertoe om de begrotingsstaat van het ministerie van Sociale Zaken en Werkgelegenheid (XV) voor het jaar 2006 vast te stellen.

Alle voor dit jaar vastgestelde begrotingswetten tezamen vormen de Rijksbegroting voor het jaar 2006. Een toelichting bij de Rijksbegroting als geheel is opgenomen in de Miljoenennota 2006.

Met de vaststelling van dit wetsartikel worden de uitgaven, verplichtingen en de ontvangsten voor het jaar 2006 vastgesteld. De in de begroting opgenomen begrotingsartikelen worden in onderdeel B van deze memorie van toelichting toegelicht (de zgn. begrotingstoelichting).

Wetsartikel 2 (begrotingsstaat agentschappen)

Met de vaststelling van dit wetsartikel worden de baten en lasten en de kapitaaluitgaven en -ontvangsten van het Agentschap SZW en Inspectie Werk en Inkomen voor het jaar 2006 vastgesteld. De in die begrotingen opgenomen begrotingsartikelen worden toegelicht in onderdeel B (Begrotingstoelichting) van deze memorie van toelichting en wel in de paragraaf inzake de agentschappen.

De Minister van Sociale Zaken en Werkgelegenheid,
A. J. de Geus

Vaststelling van de begrotingsstaten van het Ministerie van Sociale Zaken en Werkgelegenheid (XV) voor het jaar 2006

B. DE BEGROTINGSTOELICHTING

Inhoudsopgave	blz
1. Leeswijzer	3
2. De beleidsagenda	6
3. De beleidsartikelen	28
21. Inkomensbeleid	28
22. Activerend arbeidsmarktbeleid	34
23. Reïntegratie	41
24. Sociale werkvoorziening	49
25. Arbeid en zorg	53
26. Overlegstructuren, collectieve arbeidsvoorwaarden- vorming en medezeggenschap	59
27. Regulering van individuele arbeidsrelaties	63
28. Pensioenbeleid	69
29. Arbeidsomstandigheden, arbozorg en verzuim	74
30. Inkomensbescherming met activering	78
31. Inkomensbescherming met activering bij arbeidsonge- schiktheid	87
32. Overige inkomensbescherming	94
33. Tegemoetkoming specifieke kosten	101
34. Rijksbijdragen aan sociale fondsen en spaarfonds AOW	106
35. Emancipatie	110
4. De niet-beleidsartikelen	116
97. Aflopende regelingen	116
98. Algemeen	118
99. Nominaal en onvoorzien	121
5. De bedrijfsvoering	122
6. Diensten die een baten-lastenstelsel voeren	124
7. Verdiepingshoofdstuk	131
8. De bijlage moties en toezeggingen	152
9. De bijlage inzake ZBO's en RWT's	169
10. Bijlage financieel beleid budgetdisciplinesector sociale zekerheid en arbeidsmarkt	174
11. Bijlage inkomensbeleid	186
12. Bijlage sociale zekerheid	196
13. Bijlage subsidies	198
14. Bijlage gebruikte afkortingen	200
15. Trefwoordenregister	203

1 LEESWIJZER

Begroting politieker, compacter en toegankelijker

In 2004 is de begrotingsopzet interdepartementaal geëvalueerd en verscheen het Eindrapport VBTB-evaluatie: Lessen uit de praktijk (TK 2004–2005, 29 949, nr. 1). De belangrijkste aanbevelingen zijn omgezet in voorstellen die de toegankelijkheid en leesbaarheid van de begroting en jaarverslag vergroten. Vanuit deze invalshoek is onder leiding van het ministerie van Financiën gekeken naar de mogelijkheden om de begroting en jaarverslag politieker en compacter te maken. Dit heeft geleid tot aanpassingen in de Rijksbegrotingsvoorschriften en een gedaante-wisseling van de ontwerp-begroting. De informatie op de artikelen wordt puntsgewijs in tabelvorm gepresenteerd en is primair bedoeld voor het vragen van toestemming tot het doen van uitgaven (de zogenaamde autorisatiefunctie van de begroting). In de artikelen wordt verwezen naar beleidsstukken. Deze beleidsstukken zijn via de internetsite www.rijksbegroting.nl te raadplegen.

Opbouw begroting

De begroting van SZW is opgebouwd uit de volgende hoofdstukken:

2. Beleidsagenda

In de beleidsagenda wordt aandacht besteed aan de hoofdlijnen van het beleid van SZW. Daarbij wordt in het bijzonder ingegaan op de prioriteiten.

3. Beleidsartikelen

De belangrijkste beleidsdoelstellingen van SZW zijn in afzonderlijke beleidsartikelen opgenomen. Op de begroting van SZW zijn sinds de begroting 2005 15 beleidsartikelen onderscheiden.

Om te komen tot een toegankelijker en compactere begroting is de opzet en presentatievorm van de beleidsartikelen gewijzigd. De meeste informatie in de artikelen wordt puntsgewijs in tabelvorm gepresenteerd. Daarnaast is de paragraafindeling van de artikelen gewijzigd. Gestart wordt met de paragraaf Algemene doelstelling, vervolgens komt de paragraaf Budgettaire gevolgen van beleid. In de derde paragraaf worden de Operationele doelstellingen gepresenteerd. Afgesloten wordt met het Overzicht beleidsdoorlichtingen en effectonderzoeken. In de beleidsartikelen wordt verwezen naar relevante beleidsdocumenten. Deze zijn via www.rijksbegroting.nl oproepbaar.

4. De niet-beleidsartikelen

De artikelen 97 (Aflopende regelingen), 98 (Algemeen) en 99 (Nominaal en onvoorzien) betreffen de niet-beleidsartikelen. De middelen op de begroting van SZW die niet rechtstreeks aan een doelstelling gekoppeld kunnen worden of omdat het om een technisch administratieve voorziening gaat (onvoorzien, loonbijstelling) worden op de niet-beleidsartikelen begroot.

5. De bedrijfsvoering

In dit hoofdstuk wordt aandacht besteed aan specifieke bedrijfsvoeringsthema's.

6. Diensten die een baten-lastenstelsel voeren

Het ministerie heeft twee baten-lastendiensten: het Agentschap SZW en de Inspectie Werk en Inkomen. Van deze twee baten-lastendiensten is een technische paragraaf opgenomen die bestaat uit een meerjarige begroting en een kasstroomoverzicht met daarbij een bondige toelichting.

7. Verdiepingshoofdstuk

In dit hoofdstuk is de financieel-administratieve opbouw van de beschikbare verplichtingenbedragen, de kasuitgaven en de ontvangsten ten opzichte van de stand ontwerp-begroting 2005 per artikel weergegeven. De belangrijkste mutaties worden kort toegelicht.

8. t/m 15. Bijlagen

De ontwerp-begroting 2006 bevat acht bijlagen. Deze bijlagen zijn ook in de begroting 2005 opgenomen.

Afwijkingen van de Rijksbegrotingsvoorschriften

Toedeling van de apparaatsuitgaven.

Het ministerie van SZW heeft in deze begroting de apparaatsuitgaven zoveel mogelijk aan de verschillende beleidsartikelen toegerekend. Toerekening van middelen (personeel en materieel) vindt jaarlijks plaats op basis van een herziene, globale toedeling van de personeelsinzet naar de verschillende beleidsartikelen. Deze verdeelsleutel wordt ook in het departementaal jaarverslag 2006 gehanteerd. Voor 2007 en volgende jaren zijn bij de beleidsartikelen nog geen apparaatsuitgaven geraamd. Als gevolg van de nieuwe begrotingsstructuur die met ingang van 2005 is ingevoerd zijn de apparaatsuitgaven voor het jaar 2004 op artikel 98 verantwoord en niet voor een deel op de beleidsartikelen.

De toegerekende apparaatsuitgaven worden niet afzonderlijk bij de beleidsartikelen toegelicht. In artikel 98 «Algemeen» is een integraal overzicht van de inzet van personeel en materieel opgenomen inclusief de verdeling van de personeelsinzet over de verschillende beleidsartikelen en de niet-beleidsartikelen. Dit staat gelijk aan de verdeelsleutel.

Effectinformatie

Met de motie van het lid Douma c.s. (TK 2004–2005, 29 949, nr. 11) heeft de Kamer aangegeven dat de beleidsdoelen in de begroting geformuleerd moeten worden in termen van te realiseren effecten (outcome) en/of in daarvan afgeleide prestatiegegevens. Daarvan kan alleen worden afgeweken als een motivering wordt gegeven volgens het principe «pas toe of leg uit» («comply or explain»).

De algemene lijn is dat in de begroting van SZW, daar waar mogelijk en zinvol, per begrotingsartikel bij de algemene of bij de operationele doelstelling effectgegevens worden gepresenteerd. In mijn brief aan de Tweede Kamer (TK 2004–2005, 29 949 nr. 22) heb ik aangegeven waarom

bij bepaalde artikelen het niet mogelijk is om effectinformatie op te nemen. Een totaaloverzicht van prestatie- en effectindicatoren en kengetallen is op 17 augustus 2005 (TK 2004–2005, 29 949, nr. 35) aan de Kamer aangeboden.

2. BELEIDSAGENDA

1. Inleiding: 2006, het jaar van uitvoering en groeiend vertrouwen

Bij het aantreden van dit kabinet was de groei van de Nederlandse economie volledig tot stilstand gekomen. De scherpe terugval van de economie werd mede veroorzaakt door te hoge loonstijgingen, waardoor de concurrentiepositie van Nederland sterk verslechterde en de economische groei in Nederland vanaf 2001 onder het EU-gemiddelde uitkwam. De werkloosheid liep scherp op; eind 2003 waren 449 000 mensen werkloos. De werkgelegenheid daalde in 2003 met circa 45 000. Het EMU-tekort dreigde zonder ingrijpen tot boven de toegestane 3 procent uit te komen. Een situatie die, na jaren van een zeer uitbundige economische groei, veel mensen niet meer voor mogelijk hadden gehouden.

Het kabinet werd ook geconfronteerd met structurele knelpunten in de Nederlandse economie. Het aantal arbeidsongeschikten naderde de één miljoen. Van de mensen tussen de 55 en 65 jaar werkte slechts ongeveer eenderde. Tegelijkertijd worstelden met name jonge gezinnen met kinderen met de combinatie van arbeid en zorg. De positie van Nederlandse bedrijven stond onder druk, door ontwikkelingen als internationalisering en de voortschrijdende technologie, maar ook door te hoge lonen. Verder zag het kabinet zich genoodzaakt een goed antwoord te vinden op de gevolgen voor de toekomst van de vergrijzing. De komende jaren verdubbelt het aantal 65-plussers en daalt het aantal 30- tot 50-jarigen. Daardoor moet een steeds kleiner wordende groep mensen de kosten opbrengen voor de sociale zekerheid en de gezondheidszorg. Als niet meer mensen aan het werk gaan, dreigen deze voorzieningen daardoor onbetaalbaar te worden.

Dit kabinet zag zich kortom geconfronteerd met een situatie waarin de evenwichten zoek waren. Het evenwicht tussen het aantal werkenden en niet-werkenden, het evenwicht tussen lonen en productiviteit en het evenwicht tussen inkomsten en (toekomstige) uitgaven. Mede als gevolg van de uitzonderlijke periode van hoogconjunctuur in met name de tweede helft van de jaren negentig waren belangrijke structurele problemen te lang blijven liggen.

Het is tegen deze achtergrond dat het kabinet in 2003 een ambitieuze agenda opstelde. De hervormingen van het kabinet op het terrein van werk en inkomen zijn erop gericht nieuwe evenwichten te vinden, waarbij een moderne visie op de solidariteit centraal staat. Dat betekent het waarborgen van sociale zekerheid voor mensen die deze steun echt nodig hebben, een betere balans tussen rechten en plichten in de sociale-zekerheidsregelingen en een accentverschuiving van nazorg (een uitkering) naar voorzorg (voorkomen van werkloosheid en arbeidsongeschiktheid).

Nederland staat hierin niet alleen. Vergelijkbare hervormingen vinden plaats in veel Europese landen. Ook zijn naar aanleiding van de vorig jaar gehouden tussentijdse evaluatie van de Lissabonstrategie afspraken gemaakt door de EU-lidstaten om elkaar meer aan te spreken op structurele hervormingen van het nationale beleid. Het doel is om de Europese Unie als kenniseconomie meer concurrentiekracht te geven in de wereld.

De hervormingsagenda van het kabinet heeft als vertrekpunt: meer mensen aan het werk. Het kabinet heeft in 2004 de nieuwe Wet werk en bijstand (WWB) ingevoerd. Mede door de WWB is het aantal bijstandsgerechtigden jonger dan 65 jaar lager uitgekomen dan aanvankelijk was voorzien; in 2004 was het aantal bijstandsuitkeringen 337 000, terwijl in 2003 nog werd uitgegaan van 390 000 bijstandsuitkeringen voor het jaar 2004. De vervolguitering WW is afgeschaft om de regeling meer activerend te maken. De nieuwe Wet kinderopvang die in 2005 van kracht werd, maakt kinderopvang toegankelijker, vooral voor de lagere inkomensgroepen.

In 2006 wordt aan de hervormingsagenda invulling gegeven door een aantal nieuwe regelingen, zoals de nieuwe Wet werk en inkomen naar arbeidsvermogen (WIA), de opvolger van de WAO. In deze wet ligt de nadruk niet langer op iemands beperkingen, maar op zijn of haar mogelijkheden. Alleen mensen die echt niet meer kunnen werken, houden recht op een volledige uitkering. Ook start in 2006 de Levensloopregeling, waarmee mensen kunnen sparen om periodes van verlof financieel te overbruggen. De fiscale ondersteuning van VUT en prepensioen schaft het kabinet geleidelijk af. Het kabinet heeft voorstellen gedaan om in 2006 de WW en het ontslagrecht te herzien. Verder pakt het kabinet het teveel aan regelgeving aan en worden administratieve lasten beperkt. Zo gaat in 2006 voor werkgevers de gecombineerde inning van belasting en premies door de Belastingdienst van start. Ook bereidt het kabinet een nieuwe Arbowet en een nieuwe Arbeidstijdenwet voor, waarin fors is geschrapt in het aantal regels. Tot slot is er een nieuwe Pensioenwet opgesteld, met in zijn verlengde een nieuw Financieel Toetsingskader. Hierdoor krijgen werknemers en gepensioneerden meer zekerheid over de (toekomstige) uitbetaling van hun pensioen.

Het kabinet moest deze hervormingsagenda ter hand nemen in een periode waarin de economie niet of nauwelijks groeide. Een periode waarin veel mensen door faillissementen en reorganisaties hun baan verloren. En een periode waarin door fors hogere pensioenpremies, noodzakelijke loonmatiging en lastenverzwaringen de koopkracht van de meeste burgers daalde. Het consumentenvertrouwen is daardoor in de afgelopen jaren sterk onder druk komen te staan. Uitstel van de hervormingen is voor het kabinet evenwel nooit een optie geweest. Dat zou er namelijk toe leiden dat over een paar jaar veel drastischer in de sociale zekerheid moet worden ingegrepen om het hoofd te kunnen bieden aan de snelle internationalisering van de economie en de vergrijzing.

De hervormingsplannen van het kabinet hebben geleid tot een stevige politieke en maatschappelijke discussie. In het Sociaal Akkoord 2004 zijn afspraken gemaakt over WAO, WW en VUT, prepensioen en levensloop. Het kabinet verwacht bovendien op grond van de gemaakte afspraken dat de contractloonstijging in 2005 uiterst terughoudend zal zijn. De afspraken betekenden dat er offers werden gevraagd van zowel werkenden als niet-werkenden. Maar de afspraken betekenen ook dat er een breed draagvlak is gecreëerd voor de hervormingsagenda. Sinds het sociaal akkoord van 2004 is veel in gang gezet. Het kabinet heeft in lijn met het akkoord de verschillende maatregelen uitgewerkt. Sociale partners zijn bezig de centrale (intentie)afspraken om te zetten in concrete CAO-afspraken. Zowel het kabinet als sociale partners werken hiermee aan herstel van het onderlinge vertrouwen.

2006 wordt een jaar waarin mensen veel zullen merken van het ingezette beleid. Veel nieuwe regelingen zullen in dit jaar hun beslag krijgen. Nieuw

in te zetten beleid is vooral gericht op het aan de slag helpen van mensen en op dynamisering van de arbeidsmarkt. Nieuwe voorstellen voor ingrepen in de sociale zekerheid zijn in 2006 niet meer te verwachten. 2006 wordt daarom vooral een jaar van «werk in uitvoering». Voor een goede uitvoering hebben de uitvoeringsorganisaties ruimte nodig. Ruimte om te kunnen inspelen op specifieke en/of veranderende omstandigheden, zodat maatwerk kan worden geleverd aan individuele burgers. Maar ruimte betekent tegelijkertijd rekenschap, dat wil zeggen heldere afspraken over te bereiken resultaten en over de verantwoording daarover. Het kabinet zal daarom de vinger aan de pols houden bij de uitvoeringsorganisaties, zodat eventuele problemen op tijd kunnen worden aangepakt.

Het jaar 2006 wordt ook het jaar waarin de eerste vruchten van de hervormingen kunnen worden geplukt. Nederland klimt langzaam, maar zeker uit het dal. Ons land presteert weliswaar op dit moment economisch minder dan de meeste andere EU-landen. Daar staat echter tegenover dat de werkloosheid in vergelijking met andere EU-landen laag is. Ook staat de Nederlandse economie er door de hervormingen in de sociale zekerheid en een verantwoord financieel beleid structureel gezien gezond voor. Dat moet zich de komende jaren gaan uitbetalen. De groei van de Nederlandse economie zal naar verwachting van het CPB in 2006 weer langzaam gaan aantrekken tot 2½%. Door de ingezette koers van loonmatiging profiteert Nederland van de groei van de wereldhandel. De werkgelegenheid trekt volgend jaar aan met 90 000 personen. De werkloosheid daalt van 505 000 in 2005 naar 475 000 in 2006. Het EMU-tekort blijft volgend jaar bovendien ruim onder de drie procent. De administratieve lasten voor het bedrijfsleven door SZW-regelgeving zijn in deze kabinetsperiode al met 15,6% (395 miljoen euro) gedaald. In 2006 dalen de lasten verder met 177 miljoen euro. Hiermee komt de totale reductie van administratieve lasten tot en met 2006 uit op 22,6%.

Bovendien is er in 2006 weer enige ruimte om de koopkracht van burgers te ondersteunen. Om te beginnen herstelt het kabinet de koppeling tussen lonen en uitkeringen. In totaal heeft het kabinet ten behoeve van het koopkrachtbeeld € 2,5 miljard beschikbaar gesteld. De invoering van het zorgstelsel leidt voor iedereen op verschillende wijze tot veranderingen in het inkomen, maar de koopkracht van de meeste Nederlanders zal weer stijgen. Wel wijst het Centraal Planbureau erop dat door onzekerheid over de ontwikkeling van de olieprijs in 2006, ook het koopkrachtbeeld voor 2006 is omgeven met onzekerheden.

Door de afschaffing van de OZB gebruikersheffing en de verhoging van de algemene heffingskorting wordt de koopkracht van de meeste huishoudens ondersteund. Bovendien betalen mensen die werken volgend jaar minder WW-premie. Dit heeft vooral een positief effect voor mensen met een middeninkomen. Het kabinet heeft bij het samenstellen van het pakket speciaal aandacht besteed aan de positie van gezinnen. Het kabinet voert de nieuwe, meer gestroomlijnde kinderkorting in. Hiervan profiteren vooral gezinnen met kinderen met een inkomen tussen modaal en anderhalf maal modaal. Het nieuwe ziektekostenstelsel valt voor particulier verzekerde gezinnen met kinderen gunstig uit omdat de kindpremie in het nieuwe zorgstelsel vervalt. Volgend jaar zal verder 200 miljoen euro extra beschikbaar komen voor kinderopvang. Al in september 2005 wordt het lesgeld voor 16- en 17-jarigen afgeschaft. Ondanks dat de meeste mensen er naar verwachting op vooruit gaan, blijven er huishoudens van wie de koopkracht daalt of gelijk blijft.

In paragraaf 2 van deze beleidsagenda worden de onderliggende filosofie en het perspectief geschetst van de ingezette hervormingen: een sociale zekerheid die activerend is, een arbeidsmarkt die kansen biedt, werk dat een aantrekkelijk perspectief biedt en kwaliteit en maatwerk in de uitvoering. In paragraaf 3 worden deze vier thema's in hun samenhang beschreven en wordt aangegeven welke stappen het kabinet volgend jaar zet binnen de vier thema's. In paragraaf 4 wordt aangegeven welke betekenis dit heeft voor de verdeling van verantwoordelijkheden in de gehele keten van werk en inkomen.

2. Perspectief op het terrein van werk en inkomen

Een duurzaam solidaire samenleving is het perspectief dat het kabinet met de hervormingen op het terrein van werk en inkomen voor ogen staat. Een samenleving die mensen voorziet van een inkomen als ze door ziekte, werkloosheid of anderszins niet zelfstandig in hun inkomen kunnen voorzien. Maar ook een samenleving die mensen nadrukkelijk aanspreekt op hun eigen verantwoordelijkheid om alle mogelijkheden aan te grijpen zo snel mogelijk weer wel zelfstandig in het eigen inkomen te voorzien. Uit onder meer recent onderzoek van het SCP, de Belevingsmonitor van het Rijk en de enquête 21minuten.nl blijkt dat voor deze invulling van het begrip solidariteit een breed maatschappelijk draagvlak bestaat. Uit dit onderzoek blijkt ook dat ondanks de ontzuiling en individualisering in de vorige eeuw, er een duurzame behoefte bestaat aan samenbindende en gemeenschappelijke factoren. Een behoefte ook aan solidariteit met kwetsbare groepen in de samenleving.

In een duurzaam solidaire samenleving staat de eigen verantwoordelijkheid van mensen voorop. Dat betekent in de eerste plaats een eigen verantwoordelijkheid om te voorkomen dat een beroep moet worden gedaan op de sociale zekerheid, bijvoorbeeld door bij dreigend ontslag alvast zelf op zoek te gaan naar een mogelijke nieuwe baan. Maar wanneer het door omstandigheden onvermijdelijk is toch een beroep op de sociale zekerheid te doen, moet deze ook echte zekerheid bieden. Tegelijkertijd staat daar wel een plicht tegenover. Wie is aangewezen op de sociale zekerheid, heeft de plicht zijn best te doen om zich daaraan zo snel mogelijk te ontworstelen. Enerzijds omdat solidariteit moet worden verdiend in de meest letterlijke zin van het woord: zonder financieel draagvlak is er geen sociale zekerheid. Dat betekent dat iedereen die kan werken, moet werken. Anderzijds omdat de bereidheid van mensen om iets van de eigen welvaart op te offeren in het belang van de zorg voor anderen, alleen standhoudt als de zekerheid bestaat dat die zorg daadwerkelijk terechtkomt bij degenen die haar echt nodig hebben. Daarom is het een onmisbaar onderdeel van duurzame solidariteit om misbruik van sociale zekerheid actief op te sporen en te vervolgen. Het kabinet bereidt een notitie aan de Tweede Kamer voor waarin het handhavingsbeleid met het oog hierop nog eens tegen het licht wordt gehouden.

Een werkelijk solidaire samenleving heeft als uitgangspunt dat iedereen mogelijkheden en talenten heeft om aan het werk te komen. De overheid ondersteunt daarbij door gelijke kansen te scheppen. Mensen moeten zoveel mogelijk gelijke kansen hebben om bepaalde keuzes te *kunnen* maken. Tegelijkertijd zijn mensen wel zelf verantwoordelijk voor de consequenties van hun eigen keuzes.

Bij deze visie op een sociale zekerheid voor mensen die het echt nodig hebben, past een beter evenwicht tussen rechten en plichten. Deze visie

betekent ook dat het accent bij de vormgeving van de sociale zekerheid verschuift van nazorg naar voorzorg. Werkloosheid valt beter te voorkomen wanneer iemand zich tijdig bijschoolt, ziekte en arbeidsongeschiktheid vallen beter te voorkomen wanneer preventie en verzuimbeleid hun werk doen, en overbelasting van grote groepen werknemers valt beter te voorkomen naarmate arbeid en zorg zich beter laten combineren. In al deze gevallen blijkt «genezen» vaak een weerbarstig proces, en is voorkomen de beste optie.

3. Het stelsel van werk en inkomen: activeren en toerusten voor de arbeidsmarkt

De noodzaak van een stelsel van werk en inkomen dat mensen goed toerust voor de arbeidsmarkt, dat stimuleert om te participeren en dat prikkelt om zelf verantwoordelijkheid te nemen voor de eigen loopbaan, staat dan ook centraal in het kabinetsbeleid. De accentverschuiving in de sociale zekerheid van nazorg naar voorzorg, naar een nieuw evenwicht tussen rechten en plichten en naar meer eigen verantwoordelijkheid, komt tot uitdrukking in de volgende thema's:

i) er moet een activerende sociale zekerheid zijn...

Een activerende sociale zekerheid fungeert niet alleen als inkomensvangnet, maar nodigt ook uit tot (hernieuwde) deelname aan de arbeidsmarkt. Hier ligt een belangrijke taak voor de overheid, als voornaamste architect van de regelingen. Op dit vlak is de afgelopen jaren zeer veel in gang gezet. De regelingen zijn meer activerend geworden met een beter evenwicht tussen rechten en plichten. Om de omslag van nazorg naar voorzorg goed te kunnen maken, is er ook een belangrijke taak weggelegd voor werkgevers en werknemers. Zij kunnen goede afspraken maken om het risico op ziekte en arbeidsongeschiktheid in hun bedrijf te verminderen. Ook kunnen zij afspraken maken over «employability» om het risico op werkloosheid te verminderen. Sociale partners kunnen bij reorganisaties afspraken vastleggen in het sociaal plan over bemiddeling naar vervangende werkgelegenheid.

ii) ... en een arbeidsmarkt die kansen biedt

Vervolgens moet de arbeidsmarkt ook voldoende kansen bieden aan hen die langs de kant staan. Dat stelt voorwaarden aan de vormgeving en toegankelijkheid van de arbeidsmarkt. Bedrijven hebben behoefte aan flexibiliteit. Flexibiliteit om snel en eenvoudig mensen te kunnen aannemen, maar ook de flexibiliteit om het personeelsbestand snel en zonder hoge kosten aan te passen aan veranderde omstandigheden. Het vraagt ook om een goede inzet van scholing en onderwijs, zodat mensen een voldoende «employability» behouden. Ook hier hebben de sociale partners een rol, met name op het terrein van scholing.

iii) werken moet een aantrekkelijk perspectief zijn ...

Nog altijd hebben uitkeringsgerechtigden vaak slechts beperkt financieel voordeel als zij weer aan het werk komen. Verder blijkt met name nog altijd voor veel vrouwen de keuze voor al dan niet (meer) werken afhankelijk van de vraag of er voldoende mogelijkheden bestaan arbeid en zorg te combineren. Ouderen ondervinden vaak onvoldoende financiële prikkels om langer door te werken. Om werk een aantrekkelijk perspectief te maken, heeft de overheid een belangrijke verantwoordelijkheid als het gaat om wet- en regelgeving.

Sociale partners hebben een rol bij bijvoorbeeld de financiering van kinderopvang, verlof en bij de vormgeving van het pensioen.

iv) ... en kwaliteit en maatwerk zijn nodig in de uitvoering

In de uitvoering van de sociale zekerheid, bij het UWV, het CWI of de gemeenten, moet de kennis van de lokale arbeidsmarkt worden samengebracht met de kennis van de individuele werkzoekende. Doel is zoveel mogelijk te voorkomen dat de werkzoekende een beroep moet doen op een uitkering. Goede samenwerking tussen alle uitvoeringsinstanties, vooral op regionaal niveau, is dan noodzakelijk. De uitvoeringsorganisaties, die hun cliënten in de eigen regio kennen, maken de inschatting hoe groot de afstand van iemand tot de arbeidsmarkt is, welke vaardigheid iemand heeft of kan ontwikkelen, en wat daarmee de perspectieven zijn voor duurzame reïntegratie.

Uit de beschrijving van deze thema's wordt duidelijk dat de overheid in de gehele keten van werk en inkomen een belangrijke verantwoordelijkheid draagt, maar niet de enige verantwoordelijke is. Werkgevers, werknemers, uitvoeringsinstellingen en gemeenten, maar ook de individuele uitkeringsgerechtigden en werkzoekenden hebben allen een eigen verantwoordelijkheid. De vier thema's worden in de volgende paragrafen nader uitgewerkt aan de hand van concreet beleid.

3.1 Activerende sociale zekerheid

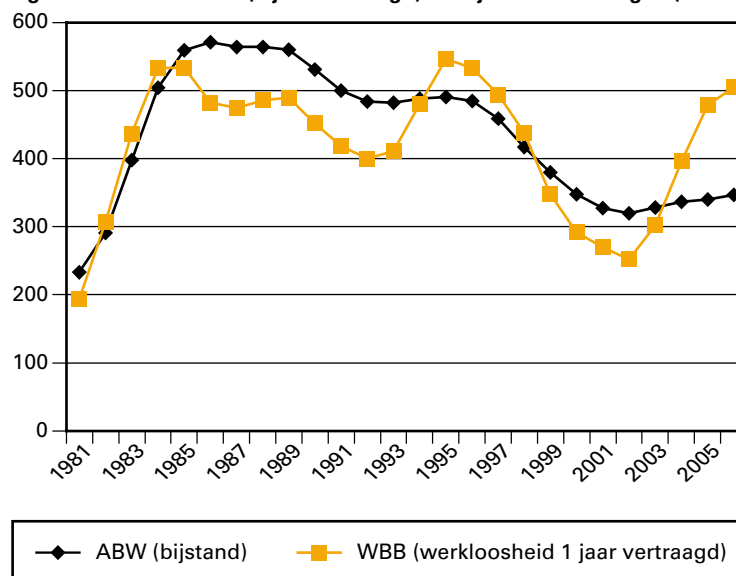
Het rapport van de zogenaamde Employment Taskforce van de EU, beter bekend als de Taskforce Kok, heeft er eind 2003 nog eens op gewezen dat het voor Nederland noodzakelijk en mogelijk is om meer mensen aan het werk te krijgen. Daartoe is een activerende sociale zekerheid een belangrijke voorwaarde. In een activerende sociale zekerheid is alles erop gericht mensen vanuit een uitkeringssituatie snel terug te leiden naar de arbeidsmarkt.

Met de invoering van de Wet werk en bijstand (WWB, zie beleidsartikel 30) in 2004 is de verantwoordelijkheid voor de uitvoering volledig overgegaan naar gemeenten. Omdat ze zelf de beleidsvrijheid hebben en financieel verantwoordelijk zijn, worden gemeenten maximaal gestimuleerd zoveel mogelijk bijstandsgerechtigden aan het werk te helpen.

Box WWB

De laatste jaren neemt het aantal bijstandsgerechtigden minder toe dan op basis van de conjuncturele ontwikkeling verwacht mocht worden. Het is bekend dat het bijstandsvolume met vertraging de ontwikkeling van de werkloze beroepsbevolking (WBB) volgt. De verwachting was dan ook dat na de grote stijging van de werkloosheid vanaf 2002 het bijstandsvolume flink zou toenemen. Deze verwachting is, zoals uit de figuur blijkt, niet uitgekomen.

Figuur 1: werkloosheid (1 jaar vertraagd) en bijstandsuitkeringen (x 1.000)

Na een stijging van de werkloosheid met 50 000 in 2002, 94 000 in 2003 en 83 000 in 2004 blijft de toename van het aantal bijstandsgerechtigden beperkt tot 8 000 à 9 000 in de jaren 2003 en 2004 en tot slechts 3 000 in 2005. Dit duidt erop dat de invoering van de Wet werk en bijstand de bijstandsontwikkeling meer dan verwacht heeft beperkt.

Dat blijkt ook uit recent in opdracht van het ministerie van Sociale Zaken en Werkgelegenheid door Regioplan gehouden onderzoek «Gemeenten en de WWB I. Geprikkeld tot werken» en uit de Divosa Monitor 2005. Anderhalf jaar na invoering heeft de wet de bedoelde verandering van werk boven inkomen in gang gezet. De gemeenten tonen zich tevreden over de decentralisatie en vinden dat de verantwoordelijkheden nu daar gelegd worden waar ze moeten liggen. Dat prikkelt gemeenten om beleid te ontwikkelen dat erop is gericht het aantal mensen in de bijstand te beperken. De effecten van het nieuwe beleid zijn volgens het onderzoek nog niet precies te meten. Het is wel merkbaar dat er minder mensen voor een uitkering bij de bijstand aankloppen. «Het feit dat voor een uitkering een tegenprestatie in de vorm van werk wordt verwacht, is voor sommige potentiële klanten een reden om toch maar geen aanvraag in te dienen,» schrijft Regioplan. Het bureau signaleert ook dat veel gemeenten zich inspinnen om mensen uit de bijstand door te laten stromen naar een betaalde baan.

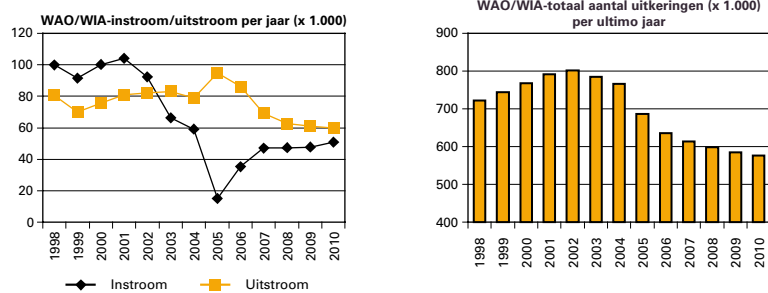
De invoering van de Wet werk en inkomen naar arbeidsvermogen (WIA; zie beleidsartikel 31) in 2006 is een volgende belangrijke stap in de richting van een activerend socialezekerheidsstelsel. De wet maakt een helder onderscheid tussen volledig en duurzaam arbeidsongeschikten en gedeeltelijk arbeidsgeschikten. Hiermee wordt inkomenszekerheid verschaft aan diegenen die echt niet meer kunnen werken. Zij die nog wel gedeeltelijk in staat zijn te werken, worden aangesproken op hun mogelijkheden in plaats van hun onmogelijkheden. Met de invoering van de nieuwe wet ontstaat voor hen een grotere financiële prikkel om weer te gaan werken; wie meer gaat werken, ziet zijn inkomen stijgen. Sinds 1 oktober 2004 worden WAO'ers jonger dan 50 jaar opnieuw gekeurd volgens nieuwe, aangescherpte keuringseisen. Dit moet ertoe leiden dat een deel van deze groep weer (deels) aan het werk gaat. De wet stimuleert ook werkgevers om gedeeltelijk arbeidsgeschikten in

dienst te houden of te nemen. De werkgever betaalt dan een lagere premie en krijgt dan bijvoorbeeld een tegemoetkoming voor de kosten van loondoorbetaling bij ziekte en een korting op de premies voor sociale verzekeringen. Tegelijkertijd blijft het succesvolle preventiebeleid van de Wet verbetering poortwachter overeind (zie beleidsartikel 31). Werkgevers en werknemers worden snel op hun verantwoordelijkheid aangesproken om ziekteverzuim en arbeidsongeschiktheid terug te dringen.

Box WAO/WIA

Het aantal WAO-uitkeringen steeg in de periode 1998–2001 met ruim 20 000 per jaar. Er kwamen jaarlijks ca. 100 000 nieuwe WAO-uitkeringen bij terwijl per jaar ca. 80 000 mensen uitstroonden uit de WAO. Sinds 2002 heeft een omslag plaatsgevonden, onder meer als gevolg van de per 1 april 2002 in werking getreden Wet verbetering poortwachter en de steeds groter wordende verantwoordelijkheid van de individuele werkgever voor de kosten van ziekteverzuim en arbeidsongeschiktheid. De jaarlijkse instroom van nieuwe uitkeringen is scherp gedaald tot ca. 60 000 in 2004, terwijl de uitstroom rond de 80 000 is blijven schommelen. Sinds 2003 daalt daarom het aantal WAO-uitkeringen.

Figuur 2: WAO/WIA-instroom en uitstroom per jaar (links) en totaal aantal uitkeringen (rechts)

In 2005 is de daling van het aantal WAO-uitkeringen bijzonder groot vanwege twee recente kabinetsmaatregelen. Werkgevers zijn per 1 januari 2004 verplicht om twee jaar, in plaats van één jaar, het loon door te betalen van zieke werknemers. Daardoor zal er in 2005 nauwelijks instroom in de WAO plaatsvinden. Daar komt bij dat de uitstroom uit de WAO als gevolg van de per 1 oktober 2004 gestarte herbeoordelingsoperatie met aangescherpte keuringseisen, juist aanmerkelijk zal stijgen.

In de nabije toekomst zal de druk op de arbeidsongeschiktheidsregelingen toenemen als gevolg van onder meer de geleidelijke veroudering van de beroepsbevolking en de toename van de arbeidsparticipatie van vrouwen. Bij ongewijzigd beleid zou dit resulteren in een hernieuwde stijging van het aantal WAO'ers. Dat was voor het kabinet de hoofdreden tot invoering van de Wet werk en inkomen naar arbeidsvermogen per 1 januari 2006. Deze wet is gericht op activering en leidt tot een verdere beperking van het aantal arbeidsongeschikten. Het aantal arbeidsongeschikten in de WAO en WIA zal in de toekomst naar verwachting dalen tot ca. 550 000. In 2002 raamde de SER in haar advies «Werk maken van arbeidsgeschiktheid» nog een ophoop van het aantal WAO'ers tot 1,1 miljoen bij ongewijzigd beleid.

Ook de WW krijgt een activerender karakter (zie beleidsartikel 30). Het kabinet is blij met het akkoord dat binnen de SER is gesloten over modernisering van de WW in relatie tot de ontslagbescherming (zie beleidsartikel 27). De verkorting van de totale duur van de WW van vijf jaar naar drie jaar en twee maanden, is een belangrijke stap voorwaarts.

Hierdoor gaat de WW meer fungeren als een brug tussen twee banen. Het kabinet zal de voorstellen van de SER dan ook uitwerken in wetgeving. Het kabinet verwacht hiervoor in november 2005 een wetsvoorstel in te dienen. De wijzigingen in de WW kunnen in de loop van 2006 ingaan.

3.2 Een arbeidsmarkt die kansen biedt

De opkomst van de grote economieën in Azië en de sterke groeicijfers die de nieuwe lidstaten van de Europese Unie laten zien, bieden kansen voor de Nederlandse economie. Er ontstaan nieuwe markten en daarmee nieuwe kansen voor het Nederlandse bedrijfsleven en nieuwe kansen voor de werkgelegenheid in Nederland. Het is belangrijk dat de Nederlandse arbeidsmarkt in staat is om die kansen te benutten. De uitbreiding van de Europese Unie en de opkomst van de Aziatische reuzen India en China vergroten immers de concurrentie voor Nederlandse bedrijven en uiteindelijk ook de concurrentie met Nederlandse werknemers. Daarom is het belangrijk dat de arbeidsmarkt flexibel en dynamisch is, dat de loonontwikkeling verantwoord blijft en dat er blijvend wordt geïnvesteerd in het opbouwen en onderhouden van kennis en vaardigheden.

Niet alleen de internationalisering neemt snel toe; ook de technologische ontwikkelingen volgen elkaar in snel tempo op. Om concurrerend te blijven, moeten bedrijven zich voortdurend kunnen aanpassen. Bedrijven willen hun mensen flexibel kunnen inzetten; zij moeten dus snel en eenvoudig mensen kunnen aannemen, maar ook snel en eenvoudig hun personeelsbestand kunnen aanpassen aan veranderende omstandigheden op de markt(en) waar zij opereren. De mogelijkheid om makkelijker banen te schrappen, zal bedrijven ook minder huiverig maken banen te creëren.

Ontwikkelingen als internationalisering en de voortschrijdende technologie brengen met zich mee dat een blijvende *baanzekerheid* steeds meer tot het verleden behoort. Het beste antwoord op deze ontwikkelingen is een dynamische arbeidsmarkt, die weliswaar geen *baanzekerheid* kan bieden, maar wel de *werkzekerheid* vergroot. Op een flexibele en dynamische arbeidsmarkt is het immers eenvoudiger om na ontslag weer door te stromen naar een andere baan. Naast een sociale zekerheid die mensen activeert, vraagt dat ook om een arbeidsmarkt die kansen biedt.

De Nederlandse arbeidsmarkt is op een aantal terreinen al behoorlijk flexibel. Bedrijven kunnen tijdelijke vacatures vervullen via uitzendwerk en er zijn ruime mogelijkheden voor werken in deeltijd. Daarnaast heeft het kabinet recentelijk aangegeven (in het kabinetsstandpunt over ontslag en WW) dat het op korte termijn enkele versoepelingen in het ontslagrecht wil aanbrengen. Zo leidt een heroverweging van het zogeheten last in-first out beginsel ertoe dat niet langer de laatst binnengekomen werknemer als eerste voor ontslag in aanmerking komt. Daardoor krijgen met name jongeren en herintreders meer kansen op de arbeidsmarkt. Per CAO zal van deze hoofdregel afgeweken kunnen worden (zie beleidsartikel 26). Hierdoor kunnen werkgevers en werknemers bij noodzakelijke ontslagen beter rekening houden met de specifieke belangen van de onderneming en die van de betrokken werknemers. Ten slotte leidt de beperking van de verwijtbaarheidstoets in de WW ertoe dat er een einde komt aan de zogeheten pro forma ontslagprocedures, die alleen worden gevoerd om het recht op de WW-uitkering veilig te stellen. In de toekomst kunnen noodzakelijke ontslagen tussen werkgever en werknemer met wederzijds goedvinden worden gerealiseerd, zonder dat de werknemer hierdoor zijn recht op een WW-uitkering verliest.

Naast flexibiliteit is het voor een kansen biedende arbeidsmarkt van belang dat alle ruimte die er is voor werkgelegenheid ook wordt benut, met name aan de onderkant van de arbeidsmarkt. Dit gebeurt nog niet optimaal. Ondanks een hoge werkloosheid onder laagopgeleiden wordt een deel van de seizoenswerkzaamheden in de land- en tuinbouw verricht door werknemers uit de Midden- en Oosteuropese landen en landen buiten de EU. Voor Nederlandse uitkeringsgerechtigden is in 2005 een project gestart om hen via een detachingsconstructie aan de slag te helpen in de land- en tuinbouw. Dit project loopt door tot in 2006.

Voor de zogenaamde kennismigranten heeft het kabinet de Nederlandse arbeidsmarkt toegankelijker gemaakt. In 2006 neemt het kabinet een beslissing over het vrij verkeer van werknemers uit de vorig jaar tot de Europese Unie toegetreden Midden- en Oosteuropese lidstaten. Feit is dat de Europese grenzen steeds meer open gaan en dat werkgevers in bepaalde sectoren zich voor het vervullen van vacatures ook meer gaan oriënteren op arbeidsmarkten buiten Nederland. Dit heeft gevolgen voor de Nederlandse arbeidsmarkt en de Nederlandse arbeidsverhoudingen. Ook werpt het een scherper licht op de noodzaak om Nederlandse uitkeringsgerechtigden en werkzoekenden zonder uitkering actief bij de arbeidsmarkt te betrekken.

Aan de onderkant van de arbeidsmarkt spelen diverse problemen gelijktijdig, zoals de armoedeval, productiviteitsval en scholingstekorten. Elk van deze problemen vraagt om andere oplossingen. Vanwege het grote belang van de onderkant van de arbeidsmarkt heeft het kabinet vorig jaar juni een brief aan de Tweede Kamer gestuurd met beleidsopties die de vraag naar en het aanbod van arbeidskrachten aan de onderkant van de arbeidsmarkt stimuleren. Ook is om die reden de Raad voor Werk en Inkomen gevraagd een zogenoemde reïntegratieladder op te stellen. De vier sporten van de ladder beschrijven welke reïntegratie-instrumenten geschikt zijn voor welke uitkeringsgerechtigde. Afhankelijk van hoe ver iemand van de arbeidsmarkt afstaat, varieert de begeleiding van bijvoorbeeld schuldhulpverlening, vrijwilligerswerk, stages tot een sollicitatiecursus. Het idee achter de ladder is dat iedereen mogelijkheden krijgt om omhoog te klimmen, met uiteindelijk een betaalde baan als doel. Ook zogenoemde participatiebanen maken onderdeel uit van de reïntegratieladder (zie beleidsartikel 23). In zo'n baan doen mensen voor wie een betaalde baan nog te hoog gegrepen is, werkervaring op. Het kabinet staat hier positief tegenover en gaat dit voorstel in overleg met de Tweede Kamer verder uitwerken. Een reële optie hierbij is dat het kabinet een speciale wettelijke regeling in het leven roept waarmee participatiebanen mogelijk worden gemaakt.

De sociale werkvoorziening wordt gemoderniseerd en blijft voorbehouden aan mensen die op een beschermd werkplek zijn aangewezen. Het gaat om mensen die als gevolg van een handicap uitsluitend onder aangepaste omstandigheden kunnen werken. Voor hen moeten gemeenten vaker werkplekken op maat zoeken, bij voorkeur bij een gewone werkgever. Om een efficiënte uitvoering van de sociale werkvoorziening te stimuleren wordt de financieringsstructuur aangepast (zie beleidsartikel 24).

De Regeling Schoonmaakdiensten Particulieren (de witte werksterregeling) zal blijven voortbestaan totdat er in overleg met de Tweede Kamer een alternatief is gevonden voor het stimuleren van de markt voor persoonlijke dienstverlening (of totdat de conclusie is getrokken dat er geen alternatief voorhanden is). Daarnaast kunnen de betreffende

schoonmaakbedrijven gebruikmaken van een afbouwregeling. Deze regeling is bedoeld om te stimuleren dat de medewerkers die nu een gesubsidieerde schoonmaakbaan hebben bij bedrijven die willen stoppen, een andere baan kunnen vinden.

Kansen bieden doet het kabinet ook door ondernemerschap te stimuleren als een werkend alternatief voor het werknemerschap (zie beleidsartikel 30). Daarvoor zal het kabinet onder andere voorstellen doen om het voor WW-gerechtigden makkelijker te maken te starten als ondernemer. WW'ers mogen volgens deze voorstellen onder andere acquisitie plegen gedurende een oriëntatieperiode van drie maanden. Ook wil het kabinet in 2006 een korte afbouwperiode in de WW creëren, waardoor de ondernemer de tijd tussen het opstarten van zijn bedrijf en de eerste inkomsten kan overbruggen.

Daarnaast is een kansen biedende arbeidsmarkt ook een markt van gelijke kansen. Discriminatie op de Nederlandse arbeidsmarkt is onaanvaardbaar (zie beleidsartikel 27). Ook werkgevers moeten dus hun verantwoordelijkheid nemen en mensen een kans geven ongeacht hun afkomst, geslacht, leeftijd of handicap.

Verder is een effectieve bestrijding nodig van illegale vormen van arbeid en van ontduiking van het Nederlands arbeidsrecht (zie beleidsartikel 22). De Arbeidsinspectie voert vanaf 1 januari 2005 een lik-op-stuk beleid voor werkgevers die illegalen in dienst hebben en de boetes voor het in dienst hebben van illegalen zijn fors verhoogd van circa 900 euro naar 8 000 euro per illegale werknemer voor ondernemingen en 4 000 euro per illegale werknemer voor particulieren. Daarnaast maken steeds meer gemeenten werk van het terugdringen van misbruik van uitkeringen.

Om niet kwetsbaar te zijn op een dynamische arbeidsmarkt, is voldoende «employability» noodzakelijk. Dat betekent op zijn minst het hebben van een startkwalificatie en voortdurende bijscholing. Dit is een terrein waarop de nieuwe projectdirectie Leren en Werken van SZW en OC&W het komende jaar initiatieven ontplooit (zie beleidsartikel 22). De directie wil onder andere regionale samenwerking stimuleren, die moet leiden tot 15 000 duale trajecten (combinaties van werk en scholing) en een regionale infrastructuur voor loopbaanadvies- en begeleiding. Hierin speelt ook het erkennen van Elders Verworven Competenties (EVC) een belangrijke rol. De projectdirectie zal tegelijkertijd de effectiviteit van de huidige financiële instrumenten onderzoeken. Bovendien komt er een pilot waarin het financiële risico voor werkgevers als gevolg van ziekteverzuim door jongeren wordt weggenomen.

3.3 Werk als aantrekkelijk perspectief

Werk biedt mensen de gelegenheid hun talenten te ontplooien en verder te ontwikkelen. Werk bevordert de integratie, het biedt mensen sociale contacten en betreft hen bij de samenleving. Werk vormt bovendien de beste garantie tegen armoede en sociale uitsluiting. Daarnaast is het door de vergrijzing en ontgroening en de aantrekkende economie noodzakelijk dat meer mensen aan het werk gaan. Het stimuleren van een grotere arbeidsdeelname van alle bevolkingsgroepen heeft daarom voor het kabinet hoge prioriteit.

De armoedeval vermindert de aantrekkelijkheid van werk aan de onderkant van de arbeidsmarkt (zie beleidsartikel 21). Daar kampen mensen met

een lage verdien capaciteit en kennen zij vaak een geringe inkomensvoortgang bij het aanvaarden van werk. Dit wordt nog eens versterkt wanneer met het aanvaarden van werk ook het profijt van inkomensafhankelijke regelingen als de huursubsidie minder wordt. Het gebrek aan financiële prikkels om werk te aanvaarden doet zich overigens niet alleen voor bij de overgang van uitkering naar baan. Ook de doorstroom naar een nieuwe baan vanuit een bestaande baan kan worden belemmerd, evenals een uitbreiding van het aantal gewerkte uren. In 2006 gaat het kabinet door op de ingeslagen weg om werk relatief financieel aantrekkelijker te maken. De verdere verhoging van de specifiek aan werk gerelateerde fiscale kortingen, zoals de arbeidskorting met € 56, levert hieraan een belangrijke bijdrage. Ook de afschaffing van het gebruikersdeel in de OZB heeft een positief effect op de armoedeval omdat mensen niet langer de kwijtschelding van deze belasting mislopen als ze er in inkomen op vooruit gaan.

Het risico van een lage participatie speelt vooral aan de onderkant van de arbeidsmarkt en bij specifieke groepen op de arbeidsmarkt, zoals veel etnische minderheden, ouderen, vrouwen en jongeren. Veel allochtonen, ouderen, vrouwen met kinderen en jongeren worstelen met specifieke knelpunten die hen belemmeren om te (gaan) werken (zie beleidsartikel 22). Voor ouderen is het bijvoorbeeld niet altijd aantrekkelijk om langer door te blijven werken. Ook worden zij soms te snel afgeschreven door werkgevers. Vooral vrouwen worstelen vaak met de combinatie van arbeid en zorg (zie beleidsartikel 25). De zorg voor kinderen en mantelzorg voor ouderen kunnen in sommige gevallen een belemmering zijn om aan het werk te gaan of te blijven. Op dit moment werkt 54 procent van de vrouwelijke beroepsbevolking, tegen 72 procent van de mannen. Uit onderzoek dat het kabinet heeft laten verrichten, blijkt dat de arbeidsmarktpositie van etnische minderheden nog steeds erg kwetsbaar is. Hun arbeidsmarktparticipatie blijft ver achter, de werkloosheid ligt op een beduidend hoger niveau, de uitkeringsafhankelijkheid is veel hoger en het beroepsniveau ligt op een relatief laag niveau. Ook wanneer rekening wordt gehouden met verschillen in het gerealiseerde onderwijs, blijft de positie van etnische minderheden achter bij die van autochtonen. De problematiek van allochtone vrouwen is een apart verhaal. Hun achterstand maakt duidelijk dat de emancipatie nog niet voltooid is en dat deze groep specifieke belemmeringen ervaart op de arbeidsmarkt (zie beleidsartikel 35). Jongeren ten slotte kampen vaak met een gebrekkige aansluiting tussen school en arbeidsmarkt. Hun gebrek aan een startkwalificatie en werkervaring maakt voor hen de kans op werk kleiner.

Uitgangspunt hierbij is dat specifieke groepen in voldoende mate kunnen profiteren van het algemene arbeidsmarktbeleid. Bovendien biedt het beleid veel ruimte voor maatwerk aan individuele burgers. Aanvullend beleid gericht op één van de groepen moet agenderend, innovatief en tijdelijk van aard zijn. Aanvullend arbeidsmarktbeleid vult het algemene arbeidsmarktbeleid aan daar waar het (nog) onvoldoende effectief is en creëert een gevoel van urgentie.

De afgelopen jaren heeft het kabinet een aantal algemene maatregelen voorbereid, die ertoe moeten leiden dat meer mensen, ook uit de genoemde specifieke groepen, aan de slag gaan. De belastingvoordelen voor VUT en prepensioen verdwijnen en de Levensloopregeling gaat in 2006 van start (zie beleidsartikel 25). Uit een meting van De Nederlandsche Bank is gebleken dat een groot gedeelte van de pensioenfondsen en verzekeraars hun regelingen aangepast

hebben aan de nieuwe regels ten aanzien van VUT en prepensioen. Hierdoor zijn voor circa 4,5 miljoen werknemers (75%) de regelingen op orde. Vanwege het risico dat voor 25% van de werknemers de zaken niet tijdig zullen zijn geregeld, wil het kabinet voor het jaar 2006 een aanvullende overgangsregeling treffen. De regeling houdt in dat nog tot 1 januari 2007 de mogelijkheid wordt geboden de regeling aan te passen aan de nieuwe regels. Het kabinet zal alleen belasting heffen over de «bovenmatige» pensioenopbouw in 2006, dat wil zeggen pensioenopbouw die niet valt onder de nieuwe regels voor VUT en prepensioen. Deze belastingheffing krijgt vorm als een eindheffing bij werkgevers. Hiermee kan worden voorkomen dat de lasten van 1,5 miljoen mensen sterk toenemen.

Ter ondersteuning van de Levensloopregeling is per 1 juni 2005 het recht op langdurend zorgverlof van kracht geworden. Ook de in 2005 ingevoerde nieuwe Wet kinderopvang is gericht op een betere combinatie van arbeid en zorg door de voorwaarden te creëren voor goede en toegankelijke kinderopvangvoorzieningen. Omdat gebleken is dat de betaalbaarheid van kinderopvang voor met name ouders met middeninkomens een probleem vormt, heeft het kabinet besloten om in 2006 200 miljoen euro extra te investeren in kinderopvang.

Voor specifieke groepen heeft het kabinet acties in gang gezet die er met name op zijn gericht om betrokken partijen bij elkaar te brengen, hen te stimuleren acties te ondernemen en die breder te verspreiden. De komende tijd zal de Regiegroep Grijs Werkt onder het motto Senior Power acties in het veld aanjagen en goede voorbeelden van leeftijdbewust beleid verder verspreiden. Tegelijkertijd is er een stimuleringsregeling in het leven geroepen voor bedrijven die aan de slag gaan met leeftijdbewust personeelsbeleid.

Het kabinet is gestart met het «Breed Initiatief Maatschappelijke Binding» om het sociale klimaat te verbeteren en de binding van burgers met de samenleving te versterken. Op het terrein van arbeid zijn door de overheid, sociale partners, uitvoeringsorganisaties, minderhedenorganisaties en andere belangenorganisaties een groot aantal concrete extra actiepunten geformuleerd om de arbeidsparticipatie van allochtonen een extra impuls te geven en discriminatie tegen te gaan. Voorts heeft het kabinet de Stuurgroep Allochtone Vrouwen en Arbeid in het leven geroepen om de acties te bewaken die de Commissie Participatie vrouwen uit etnische minderheidsgroepen (PAVEM) in gang heeft gezet. Tegelijkertijd moet de stuurgroep voor de verbinding zorgen tussen de verschillende partijen die betrokken zijn bij de participatie van allochtone vrouwen. Het plan van aanpak «Emancipatie en Integratie» beoogt om de komende jaren 20 000 vrouwen en meisjes extra te laten deelnemen aan bijvoorbeeld bijeenkomsten, taalcursussen of arbeidsmarkttrajecten. Hierbij zal intensief worden samengewerkt met de gemeenten van de G30 (zie beleidsartikel 35).

De Taskforce Jeugdwerkloosheid moet ervoor zorgen dat er in 2007 40 000 extra jeugdbanen bijkomen en dat werkloze jongeren en voortijdig schoolverlaters binnen een half jaar terug naar school gaan of werk hebben. Omdat een kleine groep jongeren niet bereikt wordt, gaat het kabinet maatregelen nemen om te realiseren dat elke jongere tot 23 jaar die geen startkwalificatie heeft, aan het werk is of naar school gaat.

3.4 Kwaliteit en maatwerk in de uitvoering

Uit het overzicht tot nu toe wordt duidelijk dat in nagenoeg de gehele keten van werk en inkomen nieuw beleid wordt ingezet. Daarmee komt vanuit verschillende perspectieven druk te liggen op de uitvoering. Allereerst moet het voorgenomen beleid in daden worden omgezet, maar daarnaast moet het nieuwe beleid leiden tot nieuw gedrag, nieuwe werkwijzen en natuurlijk ook nieuwe uitkomsten. Dat gehele proces is samengebaldd in de dagelijkse praktijk van de uitvoering. Daar wordt het uiteindelijke succes van het nieuwe beleid bepaald.

Dat roept de vraag op welke factoren kunnen helpen om de uitvoering zo goed mogelijk te laten functioneren. Allereerst dienen uitvoeringsorganisaties en lokale overheden ruimte en verantwoordelijkheid te krijgen. Ruimte die het leveren van maatwerk mogelijk maakt. Alleen de mensen die de cliënten kennen en die de arbeidsmarkt kennen, weten immers wat nodig is. Niet iedereen heeft hulp nodig om weer op de arbeidsmarkt terecht te komen. «Ruimte» kan ook betekenen ruimte om een uitkeringsgerechtigde direct op de plichten aan te spreken en zonedig gerichte sancties op te leggen. Maatwerk leidt tot een grotere betrokkenheid van uitkeringsgerechtigden bij hun reïntegratieproces. Voorbeeld hiervan is de Individuele reïntegratieovereenkomst die WAO'ers of WW'ers sinds 2004 kunnen aangaan. Uitkeringsgerechtigden nemen hierbij zelf de regie over hun reïntegratietraject.

Bij kwaliteit in de uitvoering hoort ook samenwerking tussen verschillende uitvoeringsorganisaties. Een betere dienstverlening betekent het verlagen van de administratieve lasten door inzet van ICT en het delen van informatie door uitvoeringsinstanties. Als leidend principe zal gelden dat in de keten van werk en inkomen elk gegeven maar eenmaal aan een burger wordt gevraagd. Dit wordt per 2007 in de wet vastgelegd. Ter ondersteuning van deze ambitie wordt een (organisatie-overstijgend) digitaal klantdossier ontwikkeld. Via dit dossier is alle informatie over cliënten beschikbaar voor alle betrokkenen, onafhankelijk van plaats en tijd. Ook op regionaal niveau zijn er samenwerkingsverbanden tussen betrokken partijen in de uitvoering en het bedrijfsleven.

Maar bij meer ruimte voor de uitvoeringsorganisaties op het terrein van werk en inkomen hoort ook het afleggen van rekenschap. Organisaties moeten kunnen laten zien hoe zij de belangen van cliënten invullen en hoe zij omgaan met publieke belangen. Daarom worden met de uitvoeringsorganisaties sinds enkele jaren prestatieafspraken gemaakt. Daarom ook heeft het kabinet de gemeenten de beleidsvrijheid en de financiële verantwoordelijkheid gegeven voor de uitvoering van de WWB. Gemeenten zullen daarover ook verantwoording moeten afleggen, met name aan hun eigen burgers.

Het is evident dat 2006 voor met name de uitvoering een heel belangrijk jaar wordt. In het jaar 2006 wordt heel veel nieuw beleid voor het eerst in uitvoering genomen: WALVIS, de Levensloopregeling, de omzetting van de WAO in de WIA en de voorstellen rond WW en ontslag. Tegelijkertijd is 2006 voor de uitvoering een belangrijk jaar omdat voor het eerst sinds de introductie van de huidige uitvoeringsstructuur van werk en inkomen (SUWI) deze structuur zal worden geëvalueerd.

In 2006 wordt de nieuwe Pensioenwet, met daaraan gekoppeld een nieuw financieel toetsingskader, in het Parlement besproken. Dit toetsingskader stelt eisen aan de financiële positie van pensioenfondsen, waardoor

werknemers en gepensioneerden meer zekerheid krijgen over de (toekomstige) uitbetaling van hun pensioen. Pensioenfondsen moeten bovendien deelnemers beter informeren over hun opgebouwde pensioenrechten en over de indexatie van pensioenen.

4. Nieuwe verantwoordelijkheden: ruimte en rekenschap

De kwaliteit van de keten van werk en inkomen hangt niet alleen af van de inhoud van de regelgeving. Ook de verantwoordelijkheidsverdeling die in regels en uitvoering besloten ligt, beïnvloedt het functioneren van de keten. Een goed functionerend stelsel van sociale zekerheid kan alleen bestaan bij een sterke, goed functionerende rechtsorde. Het stelsel van sociale zekerheid berust op een stelsel van rechten, plichten, aanspraken en aansprakelijkheden. De wetgeving biedt daarvoor de infrastructuur. De rechter zorgt ervoor dat geschillen worden beslecht. Niet alleen het «wat» is van belang, maar ook het «hoe». Bij de pogingen om via een andere verantwoordelijkheidsverdeling te komen tot verdere verbeteringen in het functioneren van de keten van werk en inkomen, zijn twee invalshoeken van bijzonder belang. Allereerst de verschuiving van nazorg naar voorzorg. Omdat voorkomen beter is dan genezen, moet de sociale zekerheid zodanig zijn vormgegeven dat partijen die risico's als ziekte of arbeidsongeschiktheid kunnen beïnvloeden, ook daadwerkelijk de verantwoordelijkheid krijgen en nemen om die risico's te minimaliseren. Datzelfde geldt overigens voor werkloosheid; ook daarbij kan voorzorg – in de zin van scholing en «employability» – een preventieve rol spelen. Daarnaast is er soms winst te behalen door verantwoordelijkheden meer decentraal en daarmee dichterbij de dagelijkse praktijk te beleggen, uiteraard mits er in zo'n setting voldoende checks en balances zijn, dan wel kunnen worden gecreëerd.

In de uitvoering en financiering van de sociale zekerheid zijn er diverse voorbeelden van de bovenstaande invalshoeken te vinden. Zo heeft het kabinet met de invoering van de WWB in 2004 de verantwoordelijkheid voor de bijstand en de reïntegratie van bijstandsgerechtigden bij de gemeenten gelegd. Verder zijn bedrijven, door de verlengde loondoorbetalingsverplichting tijdens ziekte en de Wet poortwachter, verantwoordelijk gemaakt voor de bestrijding van ziekteverzuim en eventuele reïntegratie. In termen van voorzorg dienen burgers meer ruimte te krijgen om naar eigen voorkeur arbeid en zorg te combineren en om flexibel te kunnen omgaan met de verdeling van tijd over werk, scholing, zorg en vrije tijd. Met dat doel wordt in 2006 dan ook de Levensloopregeling ingevoerd.

In deze benadering past ook het streven naar verlichting van administratieve lasten: het kabinet wil meer ruimte geven aan ondernemers door regeldruk en de administratieve lasten te verminderen (zie beleidsartikel 22). Hierdoor krijgen bedrijven de ruimte om datgene te doen waar zij het beste in zijn: ondernemen. Daarmee wordt ook werkgelegenheid gecreëerd; het zijn immers uiteindelijk de bedrijven die voor werkgelegenheid zorgen. Niet alleen bedrijven, maar ook burgers zijn in hun contact met de overheid veel tijd kwijt met tijdrovende informatieverplichtingen die voortvloeien uit regelgeving. De Tweede Kamer zal najaar 2005 via een Plan van aanpak worden geïnformeerd over concrete voornemens van SZW om burgers tijd en geld te besparen. Hierbij zal bijzondere aandacht worden besteed aan uitkeringsgerechtigden.

Ook daar waar werkgevers en werknemers via tegengestelde belangen elkaar in evenwicht kunnen houden, kan de overheid zich terughoudender opstellen. Zo moet er ruimte zijn voor maatwerk en flexibiliteit in de bescherming van werknemers. Door werknemers en werkgevers zelf de ruimte te geven om onderling afspraken te maken over hoe zij bijvoorbeeld zaken rond arbeidsomstandigheden willen vormgeven, wordt maatwerk in de bescherming gerealiseerd en blijft onnodige hinder van algemene regelgeving achterwege. In de nieuwe Arbowet zal daarom meer worden overgelaten aan de verantwoordelijkheid van werkgevers en werknemers (zie beleidsartikel 29). Ook op het terrein van arbeidstijdenwetgeving wil het kabinet meer overlaten aan individuele en collectieve werknemers en werkgevers (zie beleidsartikel 27).

De discussie over de bredere verantwoordelijkheidsverdeling in de sociale zekerheid is eigenlijk pas net op gang gekomen. Het kabinet heeft vorig jaar met prinsjesdag zijn visie op een nieuw stelsel van werk en inkomen neergelegd in de notitie «Nieuwe accenten op het terrein van werk en inkomen». Verschillende partijen zijn momenteel op dit thema aan het studeren, in het kader van het denken over de toekomst van de welvaartsstaat. Het CPB en de WRR zijn ieder met een omvangrijke studie bezig en de SER zal op verzoek van het kabinet eind 2005 met een advies voor de middellange termijn komen. Naar verwachting zullen al deze studies ook raken aan het thema van de verantwoordelijkheidsverdeling. In de context van dezelfde discussie zal ook het kabinet medio 2006 met een nieuwe notitie komen, waarin een nadere analyse van de toekomstige welvaartsstaat wordt gegeven, mede op basis van de diverse nog te verschijnen rapporten en adviezen.

5. Slot

Het jaar 2006 wordt een jaar van «werk in uitvoering». Maar 2006 moet ook het jaar worden van groeiend vertrouwen, vertrouwen dat de hervormingen die worden doorgevoerd hun vruchten zullen gaan afwerpen en dat we daarvan in 2006 al enigszins kunnen proeven.

De hervormingen die volgend jaar worden ingevoerd, brengen het perspectief dat dit kabinet voor ogen staat een stap dichterbij. Het perspectief van een samenleving waaraan iedereen deelneemt. En het perspectief van een stelsel van sociale zekerheid dat ook op de langere termijn houdbaar is, zodat AOW, pensioenen en een goede gezondheidszorg voor de toekomst veilig worden gesteld. Die samenleving vraagt om een modernisering van de manier waarop we de arbeidsmarkt en de sociale zekerheid hebben vormgegeven, met behoud van solidariteit. Met de hervormingsagenda van dit kabinet zal die modernisering voor een belangrijk deel zijn ingevuld. Het belangrijkste is nu dat de hervormingen hun beslag krijgen en neerslaan in een vernieuwd stelsel van werk en inkomen. Want wie voorbereid is op de toekomst, kan die toekomst ook met vertrouwen tegemoet zien.

Tabel 2.1: Beleidsprioriteiten

Doelstelling	Maatregelen	Financieel kader	Realisatiemoment	Begrotingsartikelen
<p>WAO: Vermindering van de instroom van duurzaam volledig arbeidsongeschikte werknemers tot maximaal 25 000 per jaar.</p>	<p>Verlenging loondoorbetaling per 1-1-2004 Beperking van aanvullingen op de verplichte loondoorbetaling in het eerste en tweede ziektejaar (afspraken uit sociaal akkoord 2004)</p>	<p>Besparing als gevolg van de stelselherziening op uitkeringslasten en uitvoeringskosten ten opzichte van ongewijzigd beleid ten tijde van het HA oplopend tot € 680 miljoen in 2007</p>	<p>Na invoering van het wetsvoorstel Nieuwe arbeidsongeschiktheidsregeling in 2006 en in elk jaar daarna.</p>	<p>23: Reintegratie 29: Arbeidsomstandigheden, arbozorg en verzuim 31: Inkomensbescherming met activering bij arbeidsongeschiktheid</p>
	<p>Invoering Wetsvoorstel Werk en inkomen naar arbeidsvermogen (WIA) per 29 december 2005.</p>			
	<p>Versterking marktwerking en vraagsturing op terrein van arbeidsomstandigheden, verruiming en herordening van arbo dienstverlening in 2005 en evaluatie Wet verbetering Poortwachter uiterlijk april 2006.</p>			
	<p>Arboconvenanten (eerste en tweede fase) in samenspraak met sociale partners over o.a. voorkoming arbeidsrisico's, beperking van ziekteverzuim en WAO-instroom in bedrijfstakken met een hoog arbeidsongeschiktheidsrisico.</p>			
	<p>Programma's versterking arbeidsveiligheid, versterking arbobeleid stoffen en nieuw productbeleid.</p>			

Tabel 2.1: Beleidsprioriteiten

Doelstelling	Maatregelen	Financieel kader	Realisatiemoment	Begrotingsartikelen
<p>Reïntegratie: Toename van het percentage uitkeringsgerechtigden dat uitstroomt naar reguliere arbeid – na te hebben deelgenomen aan een reïntegratietraject – met een kwart (ten opzichte van 2004).</p>	<p>Invoeren Wet werk en bijstand (WWB) per 1 januari 2004 (onder andere nieuwe budgetterings-systeematiek, vrij besteedbaar reïntegratiebudget, betere afstemming rechten en plichten)</p> <p>Invoeren werkhervattingsregeling gedeeltelijk arbeidsgeschikten (WGA) per 29 december 2005, als onderdeel van de nieuwe arbeidsgeschiktheidsregeling (onder andere werken beter belonen dan niet-werken en meer werken beter belonen dan minder werken)</p> <p>Sturing op resultaat via prestatieafspraken met UWV over reïntegratie WW'ers en arbeidsgehandicapten.</p>	<p>Flexibel reïntegratiebudget, € 1,6 miljard</p> <p>Onderdeel van het totaalbudget voor reïntegratie (zie beleidsartikel 23)</p>	2007	<p>22: Activerend arbeidsmarktbeleid</p> <p>23: Reïntegratie</p> <p>24: Sociale werkvoorziening</p> <p>30: Inkomensbescherming met activering</p> <p>31: Inkomensbescherming met activering bij arbeidsongeschiktheid</p>

Tabel 2.1: Beleidsprioriteiten

Doelstelling	Maatregelen	Financieel kader	Realisatiemoment	Begrotingsartikelen
<p>Arbeidsparticipatie: Toename van de netto arbeidsparticipatie van ouderen (55-64 jaar) tot 40% in 2007.</p>	<p>Afschaffen van de fiscale facilitering voor VUJ en prepensioen vanaf 2006 met uitzondering van lopende uitkeringen en van werknemers die per 1-1-2005 ouder zijn dan 55 jaar plus een aanvullend overgangsgrengeling tot 2011.</p> <p>Herinvoering op 1 januari 2004 van de sollicitatieplicht voor werklozen van 57,5 jaar en ouder, en premievrijstelling bij in dienst nemen en in dienst houden van oudere werknemers.</p> <p>Invoering Wet gelijke behandeling op grond van leeftijd bij arbeid, in werking getreden op 1 mei 2004.</p> <p>Afschaffen van de vervolgtietering WW. Invoering met terugwerkende kracht voor nieuwe instroom in de WW per 11-8-2003.</p> <p>Diverse maatregelen die voortvloeden uit het «kabinetsstandpunt stimuleren langer werken ouderen» (gepubliceerd in april 2004), waaronder een meerjarige voorlichtingscampagne ter bestrijding van vooroordelen over oudere werknemers en ter stimulering van langer doorwerken.</p> <p>De hervormingen WW beogen per 1 oktober 2006 een verkorting van de uitkeringsduur – in het bijzonder voor oudere werklozen – en de bevordering van werkloosheidspreventie en werkherleving door werkgevers en werknemers. De aanscherping van de wekeneis zal per 1 april 2006 ingevoerd worden</p>	<p>Extra opbrengst LB/IB van € 795 miljoen in 2006 en € 1 080 miljoen in 2007.</p> <p>Herinvoering sollicitatieplicht van 57,5 plussers in combinatie met de invoering van een premievrijstelling bij het in dienst houden en nemen van oudere werknemers leidt tot een besparing die oploopt naar structureel € 94 mln.</p> <p>De afschaffing van de vervolgtietering WW levert een besparing tot € 530 mln structureel op.</p> <p>In totaal wordt voor «stimuleren langer werken ouderen» in 2005 € 6,9 mln en in 2006 en 2007 € 9,1 mln. gereserveerd.</p> <p>De hervorming leidt naar verwachting tot een volume-effect van 42000 uitkeringen en een budgettair effect van € 480 mln.</p>	<p>2007</p>	<p>21: Inkomensbeleid 22: Activerend arbeidsmarktbeleid 27: Regulering van individuele arbeidsrelaties 30: Inkomensbescherming met activering</p>

Tabel 2.1: Beleidsprioriteiten

Doelstelling	Maatregelen	Financieel kader	Realisatiemoment	Begrotingsartikelen
Arbeid en zorg: Verkleinen van de groep werknemers die wel wil combineren, maar dat feitelijk (nog) niet doet met 25%	Invoering Wet kinderopvang op 1 januari 2005 Invoering Levensloopregeling op 1 januari 2006 Invoering Wet langdurend zorgverlof op 1 juni 2005	Extra overheidsbijdrage in het nieuwe stelsel van kinderopvang vanaf 2005. Intensivering van € 635 miljoen in 2006 en € 730 miljoen in 2007 voor de Levensloopregeling.	Realisatie van de doelstelling in 2009	25: Arbeid en zorg 35: Emancipatie
Vermindering van de administratieve lasten voor het bedrijfsleven met een kwart op het terrein van SZW, onder andere via deregulering.	Implementatie resultaten Stimuleringsmaatregel Dagindeling Administratieve lasten bedrijven. Maart 2005 is een geactualiseerde Plan van aanpak ingediend bij de Tweede Kamer. De Kamer is juli 2005 op de hoogte gesteld van de kabinetsreactie op het SER-advies over de evaluatie van Arbowet en Arbobesluit. Van de belangrijkste onderdelen van het actieplan is in 2005 de Wet Administratieve Lastenverlichting en Vereenvoudiging in de Sociale Verzekeringen («Walvis») ingevoerd en zal de Belastingdienst vanaf 1 januari 2006 premies en loonbelasting gezamenlijk gaan heffen (Wtfsv). Op het terrein van Arbeidsomstandigheden wordt voortgang geboekt bij de operatie om de risico-inventarisatie en -evaluatie te vereenvoudigen en bedrijven via internet in staat te stellen tijdswinst te boeken bij het voldoen aan informatieverplichtingen. Daarnaast zal in 2007 de nationale kop op de Arbowetgeving vrijwel zijn verdwenen.	De administratieve lasten op het terrein van SZW worden middels al bij de Tweede Kamer bekende actiepunten en voornemens teruggebracht van € 2 533 miljoen in 2002 tot maximaal € 1 951 miljoen in 2007. Hiermee is € 51 miljoen van de kwart reductie nog niet ingevuld, maar het samen met de Belastingdienst in gang gezette project Loondomein zal hieraan zeker een belangrijke bijdrage leveren.	2007	22: Activerend arbeidsmarktbeleid 23: Reintegratie 27: Regulering van individuele arbeidsrelaties 29: Arbeidsomstandigheden, arbozorg en verzuim 30: Inkomensbescherming met activering 31: Inkomensbescherming met activering bij arbeidsongeschiktheid

Tabel 2.2: Aansluitingstabel uitgaven begroting 2005 naar begroting 2006

Uitgaven	Artnr.	2005	2006	2007	2008	2009	2010
Ontwerpbegroting 2005		23 870	24 263	24 660	24 739	24 849	
Amendement / Nota van Wijziging							
Ombuigingstaakstelling ZBO's (29 800 XV 26)	22		- 1	- 3	- 3	- 3	
Reïntegratie-taakstelling (29 800 XV 26)	23	- 25					
Diverse maatregelen Motie Verhagen (29 800 XV 26)	30	- 68	- 2	5	11	13	
Extra efficiency-taakstelling (29 800 XV 26)	98	- 2	- 2	- 2	- 2	- 2	
Reïntegratie-taakstelling (29 800 XV 26)	99		- 25	- 25	- 25	- 25	
Amendement Smilde wachtlijsten WSW (29 800 XV 29)	23	- 20					
Tegengaan oplopen wachtlijsten WSW (29 800 XV 29)	24	20					
Mutaties Voorjaarsnota (1e sup 2005)							
Centra voor Werk en Inkomen	22	18	- 5	- 5	- 5	- 5	
Overboeking naar het Gemeentefonds ANW/NUG	23	- 10	- 10	- 10	- 10	- 10	
Andere invulling wachtlijsten WSW	23	20					
Andere invulling Reïntegratie-taakstelling	23	25					
Volume- en prijseffect WWB	30	- 294	- 249	- 371	- 383	- 381	
Doorwerking IOAW-leeftijd 50 > 55 jaar	30	16	18	26	28	29	
Volume- en prijseffect IOAW	30	- 10	- 12	- 11	- 11	- 11	
Afschaffen rijksbijdrage WAZ	34	- 11	- 11	- 11	- 11	- 11	
Rijksbijdrage BIKK AOW en Anw	34	- 5	265	227	232	232	
Rijksbijdrage AOW tegemoetkoming (€ 40)	34	100	103	105	109	112	
Loon- en prijsbijstelling	div	74	26	25	24	24	
Overige mutaties Voorjaarsnota (o.a. eindejaarsmarge)	div	122	8	- 6	- 8	- 10	
Mutaties Miljoenennota							
Stimuleringsregeling ID-banen	23	-27	35	18	3	6	
Modernisering WSW	24		20	20	20	20	
Kinderopvang (intensivering en inburgering)	25	7	208	222	223	225	
Aanpassingen WWB	30	14	- 428	- 444	- 385	- 362	
Aanpassingen Wajong	31	22	30	26	26	26	
Aanpassingen Toeslagenwet	32	20	36	28	13	5	
Mutaties AKW	33	- 21	- 42	- 48	- 50	- 51	
Rijksbijdrage Ouderdomsfonds, BIKK, AOW en Anw	34	453	170	165	161	161	
Verhoging tegemoetkoming AOW-ers (€ 15)	34		39	39	40	41	
Overige mutaties	div	- 105	- 67	- 80	- 40	- 37	
Ontwerpbegroting 2006		24 183	24 367	24 550	24 696	24 835	25 010

Tabel 2.3: Aansluitingstabel ontvangsten begroting 2005 naar begroting 2006

Ontvangsten	Artnr.	2005	2006	2007	2008	2009	2010
Ontwerpbegroting 2005		532	600	464	464	464	
Mutaties Voorjaarsnota (1e sup 2005)							
Hogere terugontvangsten WIW	23	43					
Terugontvangsten RKB	25	4					
Afwikkeling CBA	97	2					
Mutaties Miljoenennota							
Ontvangsten Agenda vd Toekomst en afboeking ontv reïntegratie	23		6	16	16	- 4	
Terugontvangsten RKB en KOA	25	12	5				
Diverse terugontvangsten o.a. Bbz, IOAW, Wajong, TW, AKW	30, 31, 32	35					
Bijstelling ontvangsten Arbvo	97	6					
Correctie HA taakstellingen	98	- 16	- 16	- 16	- 16	- 16	
Invulling PIA-taakstelling met verhuur-opbrengsten	98	1	1	1	1	1	
Ontwerpbegroting 2006		619	596	465	465	445	445

Tabel 2.4: Totaaloverzicht begroting- en premiegefinancierde uitgaven 2006

«In constante prijzen (x 1 000); premieuitgaven exclusief post nominaal»

Art.	Artikel	Begrotingsuitgaven	Premie-uitgaven	Totaal
Beleidsartikelen				
21	Inkomensbeleid	705		705
22	Activerend arbeidsmarktbeleid	362 821		362 821
23	Reïntegratie	1 774 653	230 190	2 004 843
24	Sociale werkvoorziening	2 211 575		2 211 575
25	Arbeid en zorg	922 985	892 429	1 815 414
26	Overlegstructuren, collectieve arbeidsvoorwaardenvorming en medezeggenschap	4 177		4 177
27	Regulering van individuele arbeidsrelaties	2 629		2 629
28	Pensioenbeleid	1 483		1 483
29	Arbeidsomstandigheden, arbozorg en verzuim	92 428		92 428
30	Inkomensbescherming met activering	4 765 404	4 948 637	9 714 041
31	Inkomensbescherming met activering bij arbeidsongeschiktheid	1 717 839	10 746 563	12 464 402
32	Overige inkomensbescherming	328 577	25 404 299	25 732 876
33	Tegemoetkoming specifieke kosten	3 300 719		3 300 719
34	Rijksbijdragen aan sociale fondsen en spaarfonds AOW	8 648 941		8 648 941
35	Emancipatie	13 044		13 044
Niet-beleidsartikelen				
97	Aflopende regelingen	201		201
98	Algemeen	219 099		219 099
99	Nominaal en onvoorzien	46		46
Totaal artikelen		24 367 326	42 222 118	66 589 444

3. DE BELEIDSARTIKELEN

21 Inkomensbeleid

Zorgdragen voor een evenwichtige en activerende inkomensontwikkeling.

Omschrijving	Om een zo gelijkmatig mogelijk gespreide inkomensontwikkeling over de verschillende inkomensgroepen te bereiken Om de financiële prikkels voor werkaanvaarding in stand te houden en te verbeteren (beperken armoedeval)
Bijdrage	SZW beoordeelt de ontwikkeling van de inkomens in Nederland alsmede de inkomens- en armoedeval effecten van afzonderlijke beleidsvoorstellen zowel vanuit het eigen departement als vanuit andere overheidsorganen (en kan voor de onderdelen die binnen haar invloedssfeer liggen corrigerend optreden)
Verantwoordelijkheid	De Minister is verantwoordelijk voor: <ul style="list-style-type: none"> ● het volgen en beoordelen van de inkomensontwikkeling van burgers door middel van standaard koopkrachtcijfers en het zo mogelijk corrigerend optreden ● het in kaart brengen en beoordelen van de gevolgen van het geheel aan beleidsvoorstellen voor het totale koopkrachtbeeld
Succesfactoren	Behalen van deze doelstelling hangt af van: <ul style="list-style-type: none"> ● de spanning tussen een evenwichtiger inkomensontwikkeling en verkleining van de armoedeval. Verkleining van de werkloosheidsval impliceert bijvoorbeeld dat de koopkrachtontwikkeling van werkenden en uitkeringsgerechtigden uit elkaar gaat lopen. ● de financieel economische situatie en daarmee de mogelijkheden om negatieve effecten te compenseren ● algemene factoren zoals loon- en prijsontwikkeling ● doorwerking van het beleid van andere departementen en overheidsorganen
Effectgegevens	Behalen van deze doelstelling heeft als effecten dat: <ul style="list-style-type: none"> ● voor de verschillende inkomensgroepen de koopkrachtmutatie zoveel mogelijk aan elkaar gelijk is en dat uitschieters worden voorkomen ● de inkomensposities van zwakke groepen worden beschermd ● de arbeidsparticipatie wordt gestimuleerd
Verwijzingen beleidsstukken	<ul style="list-style-type: none"> ● Bijlage inkomensbeleid ● Motie Omtzigt (Motie met verzoek om een overzicht van de marginale druk en werkloosheidsvallen bij verschillende huishoudens en inkomensniveaus, vergezeld van een meerjarige aanpak van dit probleem) (TK 2004–2005, 29 764 nr. 26)

Tabel budgettaire gevolgen van beleid

Tabel 21.1: Begrotingsuitgaven artikel 21 (x € 1 000)							
Artikelonderdeel	2004	2005	2006	2007	2008	2009	2010
Verplichtingen		762	705	0	0	0	0
Uitgaven		762	705	0	0	0	0
<i>Programmauitgaven</i>		<i>0</i>	<i>0</i>	<i>0</i>	<i>0</i>	<i>0</i>	<i>0</i>
<i>Waarvan juridisch verplicht</i>			-	-	-	-	-
<i>Apparaatsuitgaven</i>		<i>762</i>	<i>705</i>	<i>0</i>	<i>0</i>	<i>0</i>	<i>0</i>
Apparaatsuitgaven		762	705	0	0	0	0
Ontvangsten		0	0	0	0	0	0

Er worden geen programmauitgaven op dit beleidsartikel begroot, alleen toegerekende apparaatskosten.

Operationele doelstelling 1: Het bereiken van een zo gelijkmatig mogelijk over de verschillende inkomensgroepen gespreide inkomensontwikkeling.

Motivering	Om te komen tot een evenwichtige inkomensverdeling en bescherming van de inkomenspositie van de zwakste groepen
Instrumenten	<ul style="list-style-type: none"> • Generiek koopkrachtbeeld in de vorm van een standaard koopkracht-overzicht • Specifiek koopkrachtbeeld van afzonderlijke maatregelen die niet in het generieke koopkrachtbeeld tot uitdrukking komen
Activiteiten	<ul style="list-style-type: none"> • Beoordelen van en zo mogelijk corrigerend optreden ten aanzien van de inkomenseffecten van beleid. In 2006 spelen de volgende voor het inkomensbeeld relevante maatregelen: <ul style="list-style-type: none"> – de invoering van de Zorgverzekeringswet en de daarmee samenhangende zorgtoeslag – daling van de AWBZ-premie met 0,9%-punt vanwege de overheveling van een deel van het AWBZ-pakket naar de nieuwe zorgverzekering. – verhoging van de belastingtarieven eerste en tweede schijf, zodat per saldo het gecombineerde tarief eerste schijf met 0,25%-punt daalt en het gecombineerde tarief tweede schijf met 0,5%-punt. – verhoging van de algemene heffingskorting met € 78 (naast de gebruikelijke indexering). – de invoering van de nieuwe gestroomlijnde kinderkorting. – verlaging van de combinatiekorting en verhoging van de aanvullende combinatiekorting – verhoging van de arbeidskorting (met € 56) – daling van de AWF-premie voor werknemers met 0,65%-punt. Dit is het saldo van een stijging van de AWF-premie met 0,5%-punt, samenhangend met de nieuwe premieheffingssystematiek uit hoofde van de Wet financiering sociale verzekeringen en een beleidsmatige verlaging met 1,15%-punt mede gericht op de verbetering van de inkomenspositie van de middeninkomens.

- verhoging van de alleenstaande ouderenkorting en de tegemoetkoming voor AOW-ers en in samenhang hiermee de verlaging van de algemene ouderenkorting. De bestaande inkomensgrens in de alleenstaande ouderenkorting vervalt.
- Monitoren van de loonontwikkeling. De gemiddelde geraamde loonstijging bedraagt in 2006 1½%.
- Monitoren van de prijsstijging (inflatie). De geraamde inflatie voor 2006 is 1%. De afschaffing van de OZB-gebruikersheffing heeft een drukkend effect op de inflatie van ½%-punt.

Doelgroepen

- Verschillende inkomensgroepen

Effectindicatoren

- De inkomensontwikkeling van burgers wordt gevolgd door middel van standaard koopkrachtcijfers zoals gepresenteerd in tabel 21.2. Deze cijfers laten voor een aantal standaardhuishoudens de inkomensontwikkeling zien als gevolg van de gemiddelde loon- en prijsontwikkeling en als gevolg van generieke maatregelen, zoals aanpassingen in belastingen, (ziektekosten)premies en kinderbijslag. Tabel 21.2 is, evenals voorgaande jaren, opgesteld volgens de conclusies van het rapport «Opbouw en samenstelling inkomenskengetallen» (Ministerie van SZW, augustus 2003).
- De cijfers houden geen rekening met veranderingen in de samenstelling van de bevolking of in persoonlijke omstandigheden van burgers zoals bijvoorbeeld werkaanvaarding of baanverlies, promotie of verandering van huishoudsamenstelling (scheiding, geboorte van een kind).
- In de berekeningen van de standaardkoopkrachtcijfers voor 2006 wordt voor het eerst ook rekening gehouden met de buitengewone uitgavenregeling voor de ziektekosten (BU/TBU). Hier is voor gekozen, omdat sommige groepen per definitie voor deze regeling in aanmerking komen en omdat gebleken is dat het feitelijk gebruik fors is toegenomen. De cijfers in de eerste kolom van tabel 21.2 zijn berekend op basis van de veronderstelling dat het huishouden in zowel 2005 als 2006 van de aftrek voor buitengewone uitgaven gebruik maakt. In de tweede kolom is de veronderstelling dat in geen van beide jaren van deze regeling gebruik wordt gemaakt. De regeling voor buitengewone uitgaven voor ziektekosten kent geen wijzigingen tussen 2005 en 2006. Toch zitten er verschillen in de uitkomsten. De regeling voor aftrek van buitengewone uitgaven beperkt het effect van wijzigingen in de ziektekosten voor huishoudens.
- Het standaard inkomensbeeld voor 2006 laat een positief beeld zien (tabel 21.2).
- Binnen het standaard inkomensbeeld is er sprake van grote spreiding. Oorzaak hiervan is invoering van de Zorgverzekeringswet en het hiermee samenhangende vervallen van de ziekenfondsgrens. Voor gezinnen met kinderen en een inkomen boven de huidige ziekenfondsgrens (ongeveer € 33 000) is de koopkrachtverbetering bijvoorbeeld relatief groot (bij 2 maal modaal + 5½%) omdat deze groep niet langer premie hoeft te betalen voor de kinderen. Ziektenfondsverzekerden zijn op dit moment al geen premie voor de kinderen verschuldigd en ondervinden hiervan dus niet een dergelijk groot voordeel.
- Ten opzichte van de in tabel 21.2 opgenomen effecten is sprake van een grote spreiding. Dit zijn de zogenaamde niet-standaardeffecten. Dit wordt veroorzaakt door:
  1. de spreiding ten opzichte van de gemiddeld in de tabel opgenomen effect van invoering van de zorgverzekeringswet door bijvoorbeeld grote verschillen in huidige werkgeversbijdragen. Huishoudens met

- een lage werkgeversbijdrage kunnen hierdoor een meer positieve koopkrachtontwikkeling ondervinden en huishoudens met een hoge werkgeversbijdrage een meer negatieve.
2. het vervallen van de toeslag op de kinderkorting. Dit betekent dat de kinderkorting voor gezinnen met drie of meer kinderen een kleinere verhoging van de kinderkorting ondervinden dan waar in het generieke beeld mee rekening wordt gehouden. Ten opzichte van het generieke beeld gaat het om een effect van – 0,4%-punt.
  3. Voor de afschaffing van het OZB-gebruikersdeel wordt in het generieke beeld een positief effect van 0,4%-punt verondersteld. Voor huishoudens die geen OZB betalen (bijvoorbeeld huishoudens met kwijtschelding) treedt dit voordeel niet op.
- In bijlage 11 wordt nader ingegaan op de niet in het generieke beeld opgenomen effecten van maatregelen.

Tabel 21.2: Standaard koopkrachteffecten		
Koopkrachtcijfers (mutaties in %)	2006 incl BU	2006 excl BU
<i>ACTIEVEN:</i>		
Alleenverdiener mk		
Modaal	¾	¼
2*modaal	5¼	5¼
Tweeverdiener		
modaal + ½ modaal mk	0	0
2*modaal + ½ modaal mk	3¼	3¼
modaal + modaal zk	½	½
2*modaal + modaal zk	¼	¼
Alleenstaande		
WML	1	1
Modaal	½	½
2*modaal	0	0
Alleenstaande ouder		
WML	¾	¾
Modaal	½	½
<i>INACTIEVEN:</i>		
Sociale minima		
paar mk	1	1
Alleenstaande	0	0
alleenstaande ouder	½	½
AOW (alleenstaand)		
sociaal minimum	2	2
AOW +5.000	2	2
AOW (paar zk)		
sociaal minimum	½	¾
AOW+10.000	5½	6¼

Verwijzingen beleidsstukken

- Bijlage 11 Inkomensbeleid

Operationele doelstelling 2: In stand houden en verbeteren van financiële prikkels voor werkaanvaarding (beperken armoedeval).

Motivering

Om bij te dragen aan een activerend inkomensbeleid

Instrumenten & activiteiten

- Hetzelfde als die geschetst bij OD1, met name de arbeids- en de combinatiekorting.

Doelgroepen

- Huishoudens die door een grotere arbeidsparticipatie hun inkomen kunnen verbeteren

- De onderstaande tabel presenteert indicatoren voor de ontwikkeling van de werkloosheidsval en de marginale druk. De indicatoren voor de werkloosheidsval zijn berekend conform de systematiek die ook in voorgaande begrotingen is gebruikt.
- De berekeningswijze van de cijfers voor marginale druk is aangepast ten opzichte van vorige begrotingen. In voorgaande begrotingen werd voor specifieke inkomensniveau's een marginale druk berekend. Deze cijfers bleken zeer gevoelig voor het exacte inkomensniveau. Zo werd voor een modaal inkomen met kinderen een marginale druk berekend van ruim 100% omdat op dat inkomensniveau het huishouden het recht op de kinderkorting verloor. Bij een inkomen van een paar euro hoger of lager speelde dit effect niet. De nieuwe systematiek gaat uit van de berekening van de marginale druk op een groter inkomens-traject. In de nieuwe systematiek wordt zodoende rekening gehouden met de doorwerking van effecten over het hele inkomens-traject van minimumloon tot en met twee maal modaal. Dit traject is daarbij in drie delen gesplitst. Het arbitraire karakter van het net wel of net niet rekening houden met schokeffecten op een specifiek inkomensniveau wordt hiermee vermeden.
- Voor alleenstaanden wordt de afstand tussen inkomen uit werk en inkomen uit een minimumuitkering groter. De oorzaak ligt in het vervallen van de procentuele ZFW-premie. Omdat deze inkomensafhankelijk was betaalden werkende alleenstaanden meer premie dan alleenstaanden met een minimumuitkering.
- De ontwikkeling van de marginale druk geeft een diffuus beeld. Voor twee van de getoonde situaties stijgt de marginale druk, voor vier daalt de marginale druk. Voor alleenverdieners met kinderen daalt de marginale druk tussen modaal en 2 maal modaal bijvoorbeeld omdat de overgang vlak boven modaal van ZFW-verzekerd naar (duurder) particulier verzekerd voor deze groep vervalt.

Armoedevalcijfers	Niveau 2005	Mutatie	Niveau 2006
Werkloosheidsval*			
alleenverdiener mk	- 1¼	- ¼	- 1½
alleenstaande	1½	8	9¾
alleenstaande ouder Herintredersval**	- 7	1¼	- 6
partner minimumloon	16	1¼	17½
Marginale druk***			
<i>Alleenverdiener mk</i>			
Minimumloon – minimumplus	69½	- 10¾	58¾
Minimumplus – Modaal	70	2¾	72¾
Modaal – 2*modaal	59¼	- 6	53½

Marginale druk		Niveau 2005	Mutatie	Niveau 2006
<i>Tweeverdiener****</i>				
<i>Hoofdverdiener</i>	<i>Partner</i>			
minimumloon	½ * Minimumloon – ½ *minimumpluss	35¼	2½	37¾
minimumpluss	½ * Minimumpluss – ½ *			
modaal	Modaal ½ * Modaal – modaal	38 50	– 2¾ – 1	35¼ 49

Bron: CPB/MEV

- * Deze cijfers tonen de procentuele mutatie in het besteedbaar inkomen bij het aanvaarden van een baan op het niveau van het minimumloon vanuit een uitkering op het niveau van het sociaal minimum. De cijfers zijn berekend inclusief het effect van gemeentelijke regelingen en huursubsidie.
- ** Dit cijfers laat de procentuele toename zien in het huishoudinkomen van een gezin waarbij één partner werkt tegen het minimumloon en de niet-verdienende partner een baan aanvaardt met een inkomen van ½ * minimumloon.
- *** Deze cijfers tonen de marginale druk op de genoemde inkomenstrajecten.
- **** De marginale druk voor tweeverdieners is berekend onder de veronderstelling van een gelijkblijvend inkomen van de meestverdienende partner. De marginale druk wordt berekend voor de bij de partner genoemde inkomenstrajecten.

Verwijzingen beleidsstukken

- In september wordt de Kamer separaat geïnformeerd over de invulling van de motie Omtzigt (TK 2004–2005 29 764 nr. 26) die vraagt om een overzicht van werkloosheidsvallen en marginale drukken en een meerjarige plan van aanpak van de armoedevalproblematiek.

Overzicht beleidsdoorlichtingen en effectonderzoeken			
Soort onderzoek	Onderwerp	Start	Afgerond
Beleidsdoorlichtingen	geen		
Evaluatieonderzoek naar de effecten van beleid	geen		
Overige beleidsevaluaties (waaronder ex ante)	geen		

22 Activerend arbeidsmarktbeleid

Zorgdragen voor een toename van de netto arbeidsparticipatie.

Omschrijving	Bevorderen dat het aandeel werkenden in de leeftijdscategorie 15 tot en met 64 jaar (verder) toeneemt
Bijdrage	SZW wil met het algemeen arbeidsmarktbeleid belemmeringen wegnemen voor participatie op de arbeidsmarkt. Waar nodig wordt tijdelijk, aanvullend specifiek beleid gevoerd
Verantwoordelijkheid	De Minister is verantwoordelijk voor: <ul style="list-style-type: none"> ● beleid en maatregelen die moeten bijdragen aan het wegnemen van belemmeringen voor deelname op de arbeidsmarkt ● het stimuleren van de samenwerking tussen de sociale partners, de gemeenten, UWV en CWI
Succesfactoren	Behalen van deze doelstelling hangt af van: <ul style="list-style-type: none"> ● juiste beleidsmaatregelen die maximaal bijdragen aan bevordering van de arbeidsparticipatie ● goed inspelen op conjuncturele ontwikkelingen door de uitvoerende instanties ● bereidheid tot samenwerking in de keten van werk en inkomen
Effectgegevens	Behalen van deze doelstelling heeft als effecten dat: <ul style="list-style-type: none"> ● de netto arbeidsparticipatie stijgt (opgenomen als prestatie-indicator bij OD 3) ● het percentage uitkeringsgerechtigden toeneemt dat uitstroomt naar reguliere arbeid na te hebben deelgenomen aan een reïntegratietraject (ten opzichte van 2004); zie artikel 23 ● de integratie van allochtonen wordt bevorderd ● wordt voorkomen dat mensen in een sociaal isolement raken ● de sociale zekerheid betaalbaar blijft ● de door SZW veroorzaakte administratieve lasten dalen (opgenomen als prestatie-indicator bij OD 1)
Verwijzingen beleidsstukken	<ul style="list-style-type: none"> ● brief «Visie op arbeidsmarktbeleid» (TK 2003–2004, 29 544 nr. 1)

Tabel budgettaire gevolgen van beleid

Tabel 22.1: Begrotingsuitgaven artikel 22 (x € 1 000)							
Artikelonderdeel	2004	2005	2006	2007	2008	2009	2010
Verplichtingen	374 769	405 726	361 321	335 552	310 276	309 271	308 271
Uitgaven	375 659	407 225	362 821	337 052	310 276	309 271	308 271
<i>Programmauitgaven</i>	<i>375 659</i>	<i>388 288</i>	<i>341 822</i>	<i>337 052</i>	<i>310 276</i>	<i>309 271</i>	<i>308 271</i>
<i>Waarvan juridisch verplicht</i>			<i>98%</i>	<i>0%</i>	<i>0%</i>	<i>0%</i>	<i>0%</i>
<i>Operationele doelstelling 2</i>							
Duale trajecten				5 000			
<i>Operationele doelstelling 3</i>							
Stimulering arbeidsparticipatie	7 945	14 068	19 806	19 806	46	46	46
Primair proces	385	776	506				
Voorlichting		3 422	1 000	1 000			
<i>Operationele doelstelling 4</i>							
Centra voor Werk en Inkomen	358 874	361 310	312 244	303 730	302 714	301 709	300 709
BKWI	8 455	8 712	8 266	7 516	7 516	7 516	7 516
Handhaving							
<i>Apparaatsuitgaven</i>		<i>18 937</i>	<i>20 999</i>	<i>0</i>	<i>0</i>	<i>0</i>	<i>0</i>
Apparaatsuitgaven		18 937	20 999				
Ontvangsten	287	11 500	14 600	14 600	14 600	14 600	14 600

Duale trajecten

Duale trajecten zijn een onderdeel van concrete acties op het terrein van Leven lang leren die worden uitgevoerd door de projectdirectie Leren & Werken (gezamenlijke directie van de ministeries van SZW en OCW). Met duale trajecten is in 2005, 2006, 2007 een budget gemoeid van € 5,0 miljoen. Voor 2005 en 2006 is dit budget overgeboekt naar de begroting van OCW.

Stimulering arbeidsparticipatie

In aanvulling op en ter versterking van het algemene arbeidsmarktbeleid is besloten tot het uitvoeren van een aantal aanvullende acties. Hiervoor is in 2006 een budget van € 19,8 miljoen beschikbaar. Dit budget zal worden ingezet ten behoeve van de onderdelen diversiteitmanagement, drem-pelslechting, Taskforce Jeugdwerkloosheid, langer doorwerken en hoger opgeleide vluchtelingen.

CWI

De programma-uitgaven van CWI hebben betrekking op de uitvoeringskosten. CWI verzorgt hiervan de dienstverlening aan werkzoekenden (voorkomen dan wel bekorten van uitkeringssituatie door onder meer ondersteuning/bemiddeling/activering) en werkgevers (zorgdragen voor actueel en toegankelijk CV-bestand en op verzoek actieve bijdrage aan snelle vacaturevervulling; ontslag- en tewerkstellingsvergunningen). Hiertoe onderhoudt CWI een netwerk van 130 vestigingen. Daarnaast voert CWI onder meer de Wsw-indicatiestelling uit. Dit wordt verantwoord op artikel 24. Het budgettair kader gaat er van uit dat het transformatieproces ultimo 2005 door CWI zal zijn afgerond. Vanaf 2006 wordt het structureel lagere basisbudget bereikt. In bijlage 9 «De bijlage inzake ZBO's en RWT's» wordt ingegaan op het budget en de prestatie-indicatoren van CWI.

BKWI

Het Bureau Keteninformatisering Werk en Inkomen (BKWI) vormt een verbindende schakel in de SUWI-keten door het onderhouden van voorzieningen en standaarden waarmee de SUWI-organisaties gegevens op een efficiënte en betrouwbare manier kunnen uitwisselen. Voor BKWI is in 2006 een bedrag van € 8,3 miljoen beschikbaar.

Ontvangsten

De ontvangsten hebben betrekking op de bestuurlijke boeten in het kader van de Wet Arbeid Vreemdelingen.

Tabel 22.2: Fiscale uitgaven artikel 22 (x € 1 miljoen)

Artikelonderdeel	2004	2005	2006	2007	2008	2009	2010
Belastinguitgaven	614	368	169	160	162	165	168
<i>Operationele doelstelling 2</i>							
Heffingskorting voor toetreders	5	2					
Afdrachtvermindering onderwijs w.v. WVA startkwalificatie	28	37	41	46	46	46	46
Afdrachtvermindering lage lonen	404	181					
Afdrachtvermindering langdurig werklozen	75	44	22				
<i>Operationele doelstelling 3</i>							
Arbeidskorting voor ouderen	102	104	106	114	116	119	122

Afdrachtvermindering onderwijs

De afdrachtvermindering onderwijs (WVA-onderwijs) geldt voor leerlingen die de beroepspraktijkvorming van de beroepsbegeleidende leerweg (BBL) volgen (vroeger: het leerlingwezen), bepaalde studenten in het hoger beroepsonderwijs met wie een leerwerkovereenkomst is gesloten en bepaalde categorieën assistenten en onderzoekers in opleiding. Doelstelling van de afdrachtvermindering onderwijs is het verruimen van het aantal leerarbeidsplaatsen door verlaging van de loonkosten. Hiervoor is in 2006 een budget beschikbaar van € 41 miljoen.

Arbeidskorting voor ouderen

De arbeidskorting voor ouderen is bedoeld om de arbeidsparticipatie van deze groep te bevorderen. Deze arbeidskorting komt bovenop de reguliere korting die voor elke werkende geldt. Met de arbeidskorting voor ouderen is in 2006 een budget van € 106 miljoen gemoeid.

Operationele doelstelling 1: Beheerste ontwikkeling van de arbeidskosten

Motivering

Om te komen tot een verantwoorde loonontwikkeling die investeringen en de concurrentiepositie van bedrijven bevordert en daarmee de werkgelegenheid en welvaart

Instrumenten

- Scheppen van voorwaarden voor een beheerste ontwikkeling van de arbeidskosten via:
  - De inzet van het belasting- en premie-instrumentarium
  - Het niveau en aanpassing van het wettelijk minimumloon
  - De wettelijke inkadering van het overleg tussen werkgevers en werknemers (CAO en AVV)

- Activiteiten
- Verminderen administratieve lasten voor bedrijven en werknemers
  - Stimuleren innovatie, scholing en onderwijs
- Doelgroepen
- Werkgevers en werknemers alsmede hun organisaties

Indicatoren				
	Realisatie 2004	Streven 2005	Streven 2006	Streven 2007
Loonkosten per eenheid product (effectindicator)	- 2,1%	- 2%	- 2%	
Administratieve lasten door SZW veroorzaakt ten opzichte van 2002 (effectindicator)	- 9,2%	- 15,6%	- 22,6%	- 25%
Omvang van de wig inclusief werkgeverslasten naar inkomensniveau (prestatieindicator)	44,1%	42,5%	42,5%	

Bron: CPB, *Centraal Economisch Plan 2005*, Bijlagen A4 en A6, pp. 186-191

- Verwijzingen beleidsstukken
- Brief aan TK «kabinetsplan aanpak administratieve lasten» (TK 2004-2005, nr. 29 515 nr 61)

Operationele doelstelling 2: Stijging van het aandeel werkenden en werklozen in de beroepsbevolking met een startkwalificatie

Motivering

Om duurzame arbeidsparticipatie te bevorderen. Het minimaal benodigde niveau voor duurzame arbeidsparticipatie is het niveau van startkwalificatie (HAVO/VWO of MBO-2 niveau)

- Instrumenten
- WVA-onderwijs: Fiscale faciliteit voor werkgevers als tegemoetkoming in de kosten van opleiden via de beroepsbegeleidende leerweg
  - WVA-startkwalificatie: Fiscale faciliteit voor werkgevers in de kosten van het opleiden van een voormalig werkloze werknemer tot startkwalificatieniveau
  - Subsidies scholingsprojecten via Europees Sociaal Fonds

- Activiteiten
- Bevorderen van het aantal EVC-trajecten (7.500 extra trajecten in 2006) en het bevorderen van de toegankelijkheid van EVC voor het individu via een infrastructuur voor EVC
  - Creëren van duale trajecten; gecombineerde trajecten van werken en leren

Doelgroepen

Werkenden en werkzoekenden zonder startkwalificatie

Indicatoren				
	Realisatie 2003	Streven 2005	Streven 2006	Streven 2010
Extra toename in de beroepsbevolking (25-65) met een startkwalificatie (bovenop de trendmatige ontwikkeling) (prestatieindicator)	71 000*	50 000	50 000	50 000
Aandeel werkenden en werklozen in de beroepsbevolking (25-65) met een startkwalificatie (prestatieindicator)	75,1%*			>80%

Bron: CBS, Enquête Beroepsbevolking (bewerking SZW).

* Realisatiecijfers 2004 zijn nog niet beschikbaar.

Kengetallen

	2004	2005*	2006*
Extra EVC-trajecten	–	2 500	7 500
Aantal duale trajecten	–	2 000	8 000

Bron: Plan van aanpak 2005–2007 Projectdirectie leren en werken

* De streefcijfers voor EVC en duale trajecten zijn bepaald voor de periode 2005–2007. Voor EVC bedraagt dit 20 000 trajecten; voor duale trajecten 15 000

Verwijzingen beleidsstukken

- Kabinetsnotitie Duale Trajecten (TK 2004–2005, 30 012 nr. 3)

Operationele doelstelling 3: Wegnemen van factoren die de arbeidsparticipatie belemmeren

Motivering

Om de arbeidsparticipatie van etnische minderheden, jongeren, ouderen en vrouwen te bevorderen

Instrumenten

- Subsidies voor projecten
- Voorlichtingscampagnes
- Fiscale maatregelen (zie tabel 22.2)
- Onderzoek
- Conferenties
- Afspraken met sociale partners
- Wet Arbeid Vreemdelingen (WAV)
- Internationale diplomawaardering

Activiteiten

Etnische minderheden

- Subsidieren van activiteiten in het kader van «Breed Initiatief Maatschappelijke binding»
- 2500 vluchtelingen in 3 jaar aan werk helpen (uitvoering door samenwerkingsverband van Vluchtelingenwerk Nederland, UAF, CWI en Emplooi)
- 300 hoger opgeleide vluchtelingen aan werk helpen in 3 jaar (uitvoering door samenwerkingsverband VWS/EZ en OCW)

Jeugdwerkloosheid

- In 4 jaar 40 000 jeugdbanen genereren met behulp van de Taskforce Jeugdwerkloosheid
- Inzetten van het budget drempelslechting door CWI

Ouderen

- Tijdelijke stimuleringsregeling stimuleren leeftijdsbewust beleid
- Communicatietraject onder leiding van Regiegroep Grijs Werkt
- Subsidieren van Pilots (intersectorale) mobiliteit
- Financieren landelijk netwerk diversiteitsmanagement (DIV)

Allochtone Vrouwen

- Instellen stuurgroep «Allochtone vrouwen en arbeid» (uitvoering motie Koşer-Kaya)

Overig

- Handhaven WAV door de Arbeidsinspectie in samenwerking met de Vreemdelingenpolitie en de Belastingdienst
- Financieren landelijk netwerk diversiteitsmanagement (DIV)

Doelgroepen

- Ouderen
- Etnische minderheden waaronder (hoger opgeleide) vluchtelingen
- Jongeren
- (Allochtone) Vrouwen

Indicatoren				
	Realisatie 2004	Streven 2005	Streven 2006	Streven 2010
Netto-arbeidsparticipatie van etnische minderheden (effectindicator)	48%	54%		
Percentage werkloze jongeren (15–22 jaar) (effectindicator)*	13,5%	10–15%		
Netto-participatiegraad ouderen (banen < 12 uur) (effectindicator)	40%		>40%	45%
Netto-participatiegraad vrouwen (effectindicator)	54%			65%
Percentage bezochte bedrijven met overtreding WAV (prestatieindicator)	18%		25%	
Nalevingniveau WAV** (effectindicator)	n.b.			>85%

Bron: CBS, Enquête Beroepsbevolking (participatiegraad); SZW/AI rapportages Arbeidsinspectie.

* Cijfer in kolom realisatie 2004 betreft leeftijdscategorie 15 t/m 24 jaar

** Cijfer in kolom realisatie 2004 is nog niet beschikbaar. Streefcijfer in kolom 2010 betreft streven 2008, wordt niet jaarlijks gemeten

Verwijzingen beleidsstukken

- Brief aan de TK «Arbeidsmarktmaatregelen hoger opgeleide vluchtelingen» (TK 2004–2005, 27 223 nr. 64)
- Kabinetsstandpunt «Stimuleren langer werken ouderen» (TK 2003–2004, 27 046 nr. 5)
- Brief staatssecretaris met overzicht concrete maatregelen die arbeidsparticipatie van ouderen bevorderen (TK 2003–2004, 27 046 nr. 8)
- Brief aan TK «Evaluatie wet samen» (TK 2004–2005, 27 223 nr. 55)
- Plan van aanpak bestrijding jeugdwerkloosheid (TK 2002–2003, 23 972 nr. 64)
- Kabinetsreactie op het eindrapport van de commissie PaVEM (TK 2004–2005, 29 203 nr. 26)
- Kabinetsreactie op onderzoek «Etnische minderheden op de arbeidsmarkt» (TK 2004–2005, 27 223, nr. 66)

Operationele doelstelling 4: Verhogen van het aandeel ingeschrevenen bij de Centrale Organisatie Werk en Inkomen dat wordt bemiddeld naar werk

Motivering

Om een (mogelijk) langdurig beroep op een uitkering te voorkomen (preventie) dan wel te beperken (uitstroombevordering) – de SUWI doelstelling «werk boven uitkering»
Om er aan bij te dragen dat mensen niet langdurig aan de kant staan (verhogen van arbeidsparticipatie van werklozen)
Om bij te dragen aan een snelle vacaturevervulling voor werkgevers

Instrumenten

- Bijdrage aan Centrale Organisatie Werk en Inkomen (CWI) en bijdrage aan Bureau Keteninformatisering Werk en Inkomen (BKWI)
- Regelgeving (Wet SUWI)

Activiteiten

Activiteiten SZW

- Opstellen beleid en regelgeving met betrekking tot CWI
- Aansturen van en toezicht houden op CWI
- Activiteiten CWI
- Activiteiten gericht op het voorkomen van een uitkering (preventie)
- Onafhankelijke diagnose en indicatie stellen en beoordelen van competenties van werkzoekenden
- Bemiddelen en activeren, gericht op duurzame plaatsing (bemiddelingsgesprekken, vacature-matching)

- Verstrekken van reïntegratieadviezen/overdrachtsrapportages met arbeidsmarktkansenanalyse
- Uitvoeren van de uitkeringsintake, als beroep op uitkering niet heeft kunnen worden voorkomen
- Dienstverlening aan werkgevers (aanbieden geschikte kandidaten voor vacatures)
- Wsw-indicatiestellen (het budget voor deze activiteit is opgenomen in artikel 24)

Doelgroepen

- Ingeschreven werkzoekenden
- Werkgevers

Indicatoren			
	Realisatie 2004	Streven 2005	Streven 2006
Preventiequote WW (prestatieindicator)	19,9%	20%	21%
Preventiequote WWB (prestatieindicator)	46,5%	45%	48%
Uitstroomquote WW (prestatieindicator)	59,1%	55%	52%
Uitstroomquote WWB (prestatieindicator)	61,8%	55%	40%
Vervullingquote van vacatures (prestatieindicator)	35,5%	38%	40%

Bron: Realisatie 2004: Jaarverslag CWI 2004; Streven 2005: Jaarplan CWI 2005; Streven 2006: conceptjaarplan CWI 2006.

Bij de uitstroomquoten zijn de steefcijfers 2005 gebaseerd op uitsluitend fase 1-cliënten en de 2006-streefcijfers op Route A-cliënten (fase 1 plus een deel van fase 2 en 3).

Verwijzingen beleidsstukken

- Meibrief CWI (TK 2004–2005, 26 448 nr. 207)

Overzicht beleidsdoorlichtingen en effectonderzoeken			
Soort onderzoek	Onderwerp	Start	Afgerond
Beleidsdoorlichtingen	geen		
Evaluatieonderzoek naar de effecten van beleid	geen		
Overige beleidsevaluaties * (waaronder ex ante)	Evaluatie SUWI-wet	2005	2005
	Evaluatie SUWI-wet	2006	2006

* Onderzoek combinatie leren en werken gaat over naar OCW (projectdirectie Leren en Werken)

23 Reïntegratie

Voorkomen van uitval uit arbeid en inschakeling in reguliere arbeid van hen die dat niet op eigen kracht kunnen.

Omschrijving	Om de uitkeringsafhankelijkheid te verminderen en te voorkomen
Bijdrage	SZW bevordert de reïntegratie en voorkomt uitval uit arbeid
Verantwoordelijkheid	De Minister is verantwoordelijk voor: <ul style="list-style-type: none"> – het toezicht op een rechtmatige uitvoering van de WWB door gemeenten (flexibel reïntegratiebudget) – uitvoering reïntegratie-inspanningen door UWV – uitvoering van de ESF en EQUAL programma's – uitvoering Stimuleringsregeling Vacatureervulling door Werklozen en met Werkloosheid bedreigde werknemers (SVWW) door de RWI – wet- en regelgeving (medewetgever) in relatie tot reïntegratie en preventie
Succesfactoren	Behalen van deze doelstelling hangt af van: <ul style="list-style-type: none"> – goede samenwerking met en tussen de uitvoerende instanties (gemeenten, CWI en UWV) – goed inspelen op conjuncturele ontwikkelingen door de uitvoerende instanties – realiseren van een sluitende aanpak voor (niet)uitkeringsgerechtigden (zowel volwassenen als jongeren) – optimale benutting van ESF en EQUAL programma's – optimale werking van de reïntegratiemarkt
Effectgegevens	Behalen van deze doelstelling heeft als effecten dat: <ul style="list-style-type: none"> – instroom in de (langdurige) werkloosheid wordt voorkomen – (langdurige) uitkeringsafhankelijkheid wordt voorkomen
Verwijzing beleidsstukken	<ul style="list-style-type: none"> – Enig Programmeringsdocument Europees Sociaal Fonds Doelstelling 3 Periode 2000 – 2006. «Activerend Arbeidsmarktbeleid en een Leven Lang Leren». – Programmadocument Europees Sociaal Fonds EQUAL Periode 2004 – 2006. «Bestrijding discriminatie en ongelijkheid op de arbeidsmarkt». – MvT Wet invoering en financiering Wet werk en inkomen naar arbeidsvermogen (TK 2004–2005, 30 118, nr 3) – MvT Wet werk en inkomen naar arbeidsvermogen (TK 2004–2005, 30 034, nr. 3) – Beleidsnotitie reïntegratiemarkt (TK 2004–2005, 28 719, nr. 4) – Werkloosheidswet en ontslagrecht; kabinetsstandpunt (TK 2004–2005, 30 109 nr. 1)

Tabel budgettaire gevolgen van beleid

Tabel 23.1: Begrotingsuitgaven artikel 23 (x €1 000)

Artikelonderdeel	2004	2005	2006	2007	2008	2009	2010
Verplichtingen	3 449 298	1 853 186	1 774 653	1 716 789	1 694 797	1 694 265	1 688 268
Uitgaven	1 987 108	1 915 687	1 774 653	1 716 789	1 694 797	1 694 265	1 688 268
<i>Programmauitgaven</i>	<i>1 979 612</i>	<i>1 904 991</i>	<i>1 763 539</i>	<i>1 706 784</i>	<i>1 685 795</i>	<i>1 685 263</i>	<i>1 679 266</i>
<i>Waarvan juridisch verplicht</i>			98%	1%	0%	0%	0%
<i>Operationele doelstelling 1</i>							
Flexibel reïntegratiebudget	1 631 467	1 610 843	1 629 270	1 629 270	1 629 270	1 629 270	1 629 270
Agenda voor de Toekomst	144 550	51 308	21 387	601			
RSP	6 480	7 998	7 865	7 865	7 865	7 865	7 865
Stimuleringsregeling ID-banen	46 635	68 520	35 801	18 000	3 000	6 000	
SZW cofinanciering Equal	4 242	6 893	4 856	6 894	3 038		
Praktijkscholing	63 398	67 624	5 076				
RWI/SVWW	19 574	31 363	16 281	6 000	6 000	6 000	6 000
Reïntegratie Wajong	49 394	47 433	31 760	29 239	27 588	27 109	27 109
Reïntegratie Wajong uitvoeringskosten	0	4 425	2 997	2 885	2 152	2 137	2 140
<i>Overige programmauitgaven</i>							
Handhaving	201	410					
Subsidies	12 351	7 603	7 385	5 169	6 021	6 021	6 021
Voorlichting	964						
Onderzoek	356	571	861	861	861	861	861
<i>Apparaatsuitgaven</i>	<i>7 496</i>	<i>10 696</i>	<i>11 114</i>	<i>10 005</i>	<i>9 002</i>	<i>9 002</i>	<i>9 002</i>
Apparaatsuitgaven		2 688	3 106				
Agentschap SZW	7 496	8 008	8 008	10 005	9 002	9 002	9 002
Ontvangsten	313 040	82 701	146 634	20 500	20 500	500	500

1. Programmauitgaven

Flexibel reïntegratiebudget gemeenten

Dit budget is bedoeld ter financiering van de ondersteuning bij arbeidsinschakeling van personen uit de gemeentelijke doelgroepen. De uitvoeringskosten worden niet gefinancierd uit dit budget.

Agenda voor de Toekomst

Het betreft de uitfasering van middelen voor de prestatie-afspraken met gemeenten en de projecten die in het kader van de Agenda voor de Toekomst worden uitgevoerd.

RSP

Dit budget is bestemd voor de Regeling Schoonmaakdiensten Particulieren en de bijbehorende afbouwregeling.

Tijdelijke stimuleringsregeling regulier maken ID-banen

De middelen voor 2006 zijn nodig voor de uitfinanciering van de toegekende subsidies en leer-werktrajecten voor zittende werknemers in ID- en WIW-banen met als doel doorstromen naar ongesubsidieerd werk.

SZW cofinanciering EQUAL

Vanaf 2001 is cofinanciering voor EQUAL projecten in het programma 2000 – 2006 in de begroting opgenomen. Een deel van de beschikbare gelden is bedoeld als subsidie voor aanvragers buiten SZW die onvol-

doende cofinanciering op kunnen brengen om EQUAL-subsidie aan te vragen. Een ander deel van de beschikbare gelden is bestemd voor cofinanciering voor departementale aanvragers.

Praktijkscholing

De in 2006 beschikbare middelen van ca € 5 miljoen zijn bestemd voor de afwikkeling van de subsidie aan de ROC's en de liquidatie van de stichting Centrum Vakopleiding.

RWI/SVWW

Het hier opgenomen bedrag betreft de apparaatskosten van de RWI. Het structurele budget hiervoor is vastgesteld op € 6,0 miljoen. Voor 2006 is tevens een budget voor de uitfinanciering van de SVWW opgenomen.

Reïntegratie Wajong

Dit betreft de totale bijdrage van het arbeidsongeschiktheidsfonds jonggehandicapten aan de reïntegratie van jonggehandicapten. Subsidies en voorzieningen die voor 1 januari 2006 zijn gestart, worden uit het Reïntegratiefonds betaald. Dit reïntegratiefonds wordt mede gevoed vanuit het arbeidsongeschiktheidsfonds jonggehandicapten en zal na invoering van de WIA geleidelijk worden afgebouwd en uiteindelijk in 2010 worden opgeheven. Subsidies, voorzieningen die vanaf 1 januari 2006 worden ingezet en de extra middelen voor reïntegratie jonggehandicapten die bij begroting 2003 zijn vrijgemaakt zullen na invoering WIA rechtstreeks worden gefinancierd vanuit het arbeidsongeschiktheidsfonds jonggehandicapten.

2. Overige programmauitgaven

Subsidies

Dit is een samengestelde post, waar ondermeer bedragen voor ESF en EQUAL staan opgenomen. Deze post bevat voor ESF en EQUAL activiteiten ter ondersteuning van de tenuitvoerlegging van de regelingen zoals publiciteit, voorlichting, mainstreaming, coördinatie, bewaking, onderzoek, organisatie van congressen, uitvoering van evaluatie enzovoorts. De uitvoering vindt plaats door onderdelen van het ministerie of door derden. Binnen de post subsidies is voor de jaren 2005–2007 elk jaar € 160 000,- beschikbaar voor projectsubsidies aan landelijke zelfhulporganisaties voor uitkeringsgerechtigden conform amendement Bakker (TK 2004–2005, 30 105 XV nr. 6). Dit budget is van artikel 30 overgeheveld naar artikel 23, omdat op dit artikel ook de subsidie aan de Landelijke Cliëntenraad wordt verantwoord.

3. Apparaatsuitgaven

Bijdrage aan Agentschap SZW

De uitvoering van subsidieregelingen is voor een belangrijk deel opgedragen aan het Agentschap SZW. Een aantal taken, o.a. coördinatie, bewaking, onderzoek en evaluatie, wordt door onderdelen van het ministerie of door derden uitgevoerd. Voor de programmaperiode 2000–2006 worden ESF 3 en het Communautair Initiatief EQUAL uitgevoerd. Voor de uitvoering van de regelingen ESF 3 en voor het communautaire initiatief EQUAL in de lopende periode 2000–2006 is alleen de financiering die door de lidstaat wordt ingezet opgenomen. De Europese subsidies voor 50% cofinanciering van de uitvoering zijn niet in de rijksbegroting opgenomen.

4. Ontvangsten

De voor 2006 geraamde ontvangsten hangen grotendeels samen met de terugbetaling uit hoofde van de zogenaamde reserveringsconstructie voor liquiditeit in geval van overbenutting bij de ESF programma's en met terugontvangsten als gevolg van lagere vaststellingen van subsidies Agenda voor de toekomst.

Tabel 23.2: Premieuitgaven artikel 23 (x €1 000)							
Artikelonderdeel	2004	2005	2006	2007	2008	2009	2010
Uitgaven	493 709	404 472	233 617	203 637	160 075	159 683	162 386
<i>Programmauitgaven</i>	<i>493 709</i>	<i>404 472</i>	<i>233 617</i>	<i>203 637</i>	<i>160 075</i>	<i>159 683</i>	<i>162 386</i>
<i>Waarvan juridisch verplicht</i>			100%	0%	0%	0%	0%
<i>Operationele doelstelling 1</i>							
Reïntegratie WAO/WIA/WAZ	443 709	371 781	207 873	176 453	136 897	133 595	133 587
Reïntegratie WAO/WIA/WAZ uitvoeringskosten	50 000	32 692	22 317	21 096	15 756	16 036	16 062
Nominaal			3 427	6 088	7 422	10 052	12 737

Reïntegratie WAO/WIA/WAZ

Dit betreft de middelen voor de reïntegratie van uitkeringsgerechtigden in de premiegefinancierde arbeidsongeschiktheidsregelingen WAO, WIA en WAZ. Subsidies en voorzieningen die voor 1 januari 2006 zijn gestart, worden uit het Reïntegratiefonds betaald. Dit reïntegratiefonds wordt gevoed vanuit de relevante arbeidsongeschiktheids- en werkloosheidsfondsen en zal na invoering van de WIA geleidelijk worden afgebouwd en uiteindelijk in 2010 worden opgeheven. Subsidies en voorzieningen die vanaf 1 januari 2006 worden ingezet, zullen na invoering WIA rechtstreeks vanuit de relevante arbeidsongeschiktheidsfondsen worden gefinancierd. De uitgaven in verband met de No Risk Polis worden vanaf 2006 overgeheveld naar het vangnet Ziektewet en zijn vanaf 2006 opgenomen in artikel 31.

In onderstaande tabel worden de premie- en begrotingsgefinancierde uitgaven aan reïntegratie Wajong/WAO/WIA /WAZ nader uiteengezet in verschillende posten.

Tabel 23.3 Uitgaven reïntegratie Wajong/WAO/WIA/WAZ (x € 1 mln.)							
	2004	2005	2006	2007	2008	2009	2010
Werkgeversvoorzieningen	21	17	0	0	0	0	0
Werknemersvoorzieningen	69	59	70	69	60	69	69
Inkoop trajecten inclusief scholing	221	199	143	111	79	67	67
Extra reïntegratie Wajong	5	12	12	12	12	12	12
Uitvoeringskosten	50	67	46	43	32	32	32
Overig	177	132	15	14	14	13	13
Totaal Uitgaven	543	486	286	249	197	193	193

Bronnen: SZW en UWV

De Werkgeversvoorzieningen bestaan uit de meerkostenregeling en loondispensatie. De werknemersvoorzieningen bestaan uit de meeneembare werkplekvoorzieningen en de vervoersvoorzieningen leef-werk, intermediairs visueel/auditief, persoonlijke ondersteuning, proefplaatsing en loon- en inkomenssuppletie. Doel van deze instrumenten is om werkgevers te stimuleren om gedeeltelijk arbeids(on)geschikten in dienst te nemen of te houden en om werknemers en gedeeltelijk arbeids(on)geschikten te stimuleren om (aangepast) werk te kunnen blijven doen en/of te aanvaarden.

De inkoop van trajecten inclusief scholing betreft de kosten voor trajecten. Vanaf 1 juli 2003 zijn de uitgaven aan scholing tijdens trajecten onderdeel van de trajectprijs. Alleen voor trajecten die voor 1 juli 2003 zijn gestart, wordt scholing nog separaat vergoed. Vanaf 1 juli 2005 bestaat door het scholingsprotocol de mogelijkheid om in bijzondere omstandigheden scholing los van een traject te vergoeden. De extra reïntegratie Wajong betreft het beschikbare budget dat bij begrotingsbehandeling 2003 is vrijgemaakt voor extra reïntegratie Wajong. Overig bestaat uit de aflopende voorzieningen werkgevers en de aflopende voorzieningen werknemers.

Reïntegratie WW

Voor 2006 is € 90 mln in totaal beschikbaar voor de reïntegratie van WW-ers. Het is de bedoeling om vanaf de ontwerpbegroting 2007 reïntegratielasten en uitvoeringskosten WW op te nemen in tabel 23.2

Operationele doelstelling 1: Het voorkomen van uitval uit arbeid en het toeleiden naar reguliere arbeid van hen die dat niet op eigen kracht kunnen door het bieden van reïntegratievoorzieningen.

Motivering

Om de uitkeringsafhankelijkheid te verminderen en te voorkomen

Instrumenten

Instrumenten gericht op:

Uitvoerders:

- Flexibel reïntegratiebudget WWB (gemeenten)
- Subsidie Agenda voor de Toekomst (gemeenten)
- Bijdrage aan UWV
- Bijdrage aan RWI
- Bijdrage aan Agentschap SZW
- Subsidie voor praktijkscholing (HVS)
- Subsidie cofinanciering EQUAL

Werkgevers/uitkeringsgerechtigden/nuggers/werknemers

- Subsidie reïntegratie WAJONG
- Subsidie i.h.k.v. stimuleringsregeling ID-banen
- Regeling Schoonmaakdiensten Particulieren (RSP)
- Premiekorting/Subsidie aan werkgevers t.b.v. gedeeltelijk arbeidsgeschikten
- Stimuleringsregeling Vacaturevulling door Werklozen en met Werkloosheid bedreigde werknemers (SVWW)

Activiteiten

- Voeren van bestuurlijk overleg en algemeen ketenoverleg (AKO)
- Voeren van bestuurlijk overleg met belangenorganisatie gemeenten (VNG), RWI, BOREA en UWV
- Kaders stellen voor de reïntegratiemarkt
- Onderhouden van wet- en regelgeving
- Monitoren

- Voorlichten en communiceren
  - Verrichten van onderzoek
- Doelgroepen
- Niet uitkeringsgerechtigden
  - WW'ers
  - Bijstandsgerechtigden
  - Gedeeltelijk arbeids(on)geschikten
  - Anw'ers
  - (Schoonmaak) Werkgevers

Indicatoren

Sluitende Aanpak: Hiaatpercentage

Het huidige reïntegratiebeleid richt zich op een actieve en op maat gesneden aanpak voor mensen die niet zelfstandig aan de slag komen. Gemeenten, CWI, UWV en werkgevers hebben de verantwoordelijkheid en de middelen om de individuele ondersteuning bij de zoektocht naar werk, zoals bemiddeling, stages, scholing of een sollicitatietraining, zo effectief mogelijk te laten verlopen.

De Sluitende Aanpak is een van de manieren waarop de overheid vorm heeft gegeven aan reïntegratiebeleid. Het doel van de Sluitende Aanpak is het bevorderen van uitstroom uit de werkloosheid vóórdát voor volwassenen de grens van 12 maanden en voor jongeren de grens van 6 maanden werkloosheid is bereikt. Indien de uitvoerders inschatten dat een werkloze niet op eigen kracht binnen 12 maanden resp. 6 maanden uit de werkloosheid zal uitstromen, zal de uitvoerder ten gevolge van het sluitende aanpakbeleid met de werkloze een bemiddelingsgesprek voeren en/of hem/haar een reïntegratietraject aanbieden.

De realisatie van het sluitende aanpakbeleid wordt jaarlijks gevolgd. Met ingang van 2006 zal dat niet meer zijn in de vorm van de mate van sluitendheid, maar via het hiaatpercentage (Verzamelbrief reïntegratie d.d. 31 mei 2005, Kamerstukken II, 2004–2005). De overstap van de mate van sluitendheid naar hiaatpercentage wordt gemaakt om nauwkeuriger de bijdrage van de uitvoerders en het kabinet in beeld te brengen. Het hiaatpercentage geeft inzicht in de vraag: wie heeft gedurende 12 maanden werkloosheid geen hulp bij reïntegratie ontvangen¹

25% doelstelling

In de begroting 2005 van SZW stond de doelstelling opgenomen dat de uitstroom uit reïntegratietrajecten naar regulier werk in 2007 met 25 procent moet zijn toegenomen t.o.v. 2004 (de zgn. 25%- doelstelling). In het kwartaalbericht Arbeidsmarkt september 2005 zal de nulmeting van de doelstelling worden gepresenteerd. De nulmeting betreft de uitstroom naar werk maximaal 24 maanden na de start van trajecten in 2002. Vervolgens zal er jaarlijks in september inzicht worden gegeven in de voortgang van de realisatie van de 25%-doelstelling.

De invulling van de doelstelling geldt over het totaal van alle reïntegratietrajecten (WW, WAO, Bijstand en NUG). De toename moet onder meer gerealiseerd worden door optimalisatie van de reïntegratiemarkt.

---

¹ Het hiaatpercentage gaat over de groep personen die 12 maanden (voor jongeren 6 maanden) na instroom in de werkloosheid nog steeds werkloos is. Het hiaatpercentage geeft weer, welk deel van deze groep geen aanbod heeft ontvangen voor een activiteit gericht op arbeidsreïntegratie of sociale activering.

	Realisatie 2004	Streefwaarde 2005	Streefwaarde 2006	Streefwaarde 2007
Sluitende aanpak: hiaatpercentage*				
– hiaatpercentage volwassenen	–	–	0%	0%
– hiaatpercentage jongeren (< 23 jaar)	–	–	0%	0%
25% doelstelling: percentage uitstroom naar regulier werk na volgen reïntegratietraject (totaal: jongeren en volwassenen, alle uitstroom)	(*)	–	–	**

Kengetallen	Realisatie 2004	Streefwaarde 2005	Streefwaarde 2006
Kengetal 25%-doelstelling duurzame uitstroom	(*)	–	–
Kengetallen snelle start reïntegratietrajecten:			
Snelle start WW	25%	85%	85%
Snelle start AG	83%	85%	85%
Kengetallen handhaving(***):			
Percentage sancties op signalen onvoldoende inzet reïntegratie AO	8%	–	–
Percentage sancties op signalen onvoldoende inzet reïntegratie WW	14%	–	–

Bron: UWV jaarverslag

(*) Cijfers nulmeting en toelichting hiaat en sluitendheid. Beschikbaar in kwartaalbericht arbeidsmarkt september 2005

(**) In 2007 moet 25% meer dan in 2004 zijn gerealiseerd

(***) De definitieve vormgeving van een adequate nalevingindicator is nog in studie. Over de uitkomsten van die studie wordt gerapporteerd in het jaarverslag 2005. Bij de kengetallen wordt nu wel informatie geboden over sancties op signalen onvoldoende inzet reïntegratie. Deze informatie wordt structureel uitgevraagd bij UWV.

Verwijzingen beleidsstukken

- Brief effectiviteit van reïntegratiebeleid (TK 2004–2005, 28 719, nr. 5)
- Reïntegratiebeleid (o.a. Integraal overzicht middelen, trajecten en plaatsingen conform motie Bruls) (TK 2004–2005, 28 719 nr. 19)

Reïntegratie: middelen, trajecten en plaatsingen

Vanaf het jaarverslag SZW 2005 wordt een eerste aanzet gegeven om de kosteneffectiviteit van reïntegratietrajecten in beeld te brengen. De gegevens uit de tabellen 23.4 (middelen) en 23.5 (trajecten en plaatsingen) kunnen op dit moment nog niet aan elkaar gekoppeld worden. Het UWV werkt aan een model dat meer inzicht moet geven in de door de jaren heen verwachte betalingen door UWV van in een eerder jaar gestarte trajecten.

Tabel 23.4: Middelen voor inkoop reïntegratietrajecten (x € 1 mln)

	2002	2003	2004	2005	2006
Arbeidsgehandicapten (AG)	222	237	221	199	143
WW	48	87	93	80	90
WWB ¹	1 958	1 783	1 631	1 611	1 629
Totaal	2 228	2 107	1 945	1 890	1 862

Bronnen: UWV (WW en Arbeidsgehandicapten) en SZW (WWB)

¹ Totaal van sluitende reïntegratie, WIW-dienstbetrekkingen, basis- en werkervaringsplaatsen en ID-banen.

Toelichting bij tabel 23.4:

De middelen hebben betrekking op trajecten die in het betreffende jaar zijn betaald (en die dus in dat jaar én voorgaande jaren zijn gestart). Daarnaast geldt dat gemeenten ook andere middelen voor trajecten kunnen inzetten dan middelen uit het W-deel, bijvoorbeeld eigen gemeentelijk middelen en ESF-middelen. Deze middelen zijn niet opgenomen in tabel 23.4.

Tabel 23.5 Resultaten van reïntegratietrajecten ¹					
	Gestarte trajecten	Waarvan realisatie plaatsingen tot en met ultimo 2004	Waarvan plaatsingen meest recente tussenstand	Plaatsingspercentage	
				Realisatie	Tussenstand
AG					
2002 ²	25 992	8 273	–	32%	–
2003	42 316	*	10 599	*	25%
2004	38 909	–	4 669	–	12%
WW					
2002 ²	8 859	2 855	–	32%	–
2003	28 898	*	8 341	*	29%
2004	50 946	–	7 708	–	15%
ABW					
2002	78 904	8 545	–	11%	–
2003	70 228 ³	–	**	–	**
2004	**	–	**	–	**
NUG					
2002	15 224	7 974	–	52%	–
2003	**	–	**	–	**
2004	**	–	**	–	**

Bron: SZW Uitstroom naar werk, UWV Jaarverslag

¹ Plaatsingscijfers AG en WW betreft duurzame uitstroom, plaatsingscijfers ABW en NUG betreft alle uitstroom

² Trajecten excl. 1e kwartaal en realisatie plaatsingen t/m 2e kwartaal 2005

³ Voorlopig cijfer o.b.v. Agenda voor de toekomst

* De realisaties van de WW en AG trajecten gestart in kalenderjaar 2003 is bij jaarverantwoording 2005 bekend

** Cijfers bekend bij jaarverantwoording 2005, ofwel uit SZW/FEZ Uitstroom naar werk, of wel bewerking daarvan door SZW.

Voor de plaatsingscijfers van gestarte trajecten in 2006 gelden de volgende streefwaarden: voor AG 40% en voor WW 50%

Overzicht beleidsdoorlichtingen en effectonderzoeken

Soort onderzoek	Onderwerp	Start	Afgerond
Beleidsdoorlichtingen	geen		
Evaluatieonderzoek naar de effecten van beleid	geen		
Overige beleidsevaluaties (waaronder ex ante)	Evaluatie SUWI, waaronder de evaluatie van de RWI	2006	2006
	Evaluatie reïntegratiemarkt	2006	2006

24 Sociale werkvoorziening

Het bevorderen van de arbeidsparticipatie van personen met lichamelijke, verstandelijke of psychische beperkingen, die uitsluitend onder aangepaste omstandigheden tot regelmatige arbeid in staat zijn.

Omschrijving	Om de arbeidsparticipatie te bevorderen van personen uit de doelgroep die willen deelnemen aan het arbeidsproces aangepaste arbeid aanbieden, die tevens een bijdrage levert aan het behouden en bevorderen van de arbeidsbekwaamheid.
Bijdrage	SZW biedt middelen ter beschikking en stelt voorwaarden aan gemeenten ter realisering van aangepaste arbeid bij gemeenten voor personen uit de doelgroep
Verantwoordelijkheid	De Minister is verantwoordelijk voor: <ul style="list-style-type: none"> ● het ter beschikking stellen en verdelen van de middelen ten behoeve van de uitvoering van de Wsw door gemeenten ● de regelgeving met betrekking tot de Wet sociale werkvoorziening (Wsw); in zijn hoedanigheid van medewetgever ● het toezicht op de uitvoering en handhaving van de naleving van de Wsw door gemeenten
Succesfactoren	Behalen van deze doelstelling hangt af van: het met behulp van subsidie, <ul style="list-style-type: none"> ● aanbieden van aangepaste arbeid aan personen uit de doelgroep ● aangepaste arbeid te laten bijdragen aan het behouden en bevorderen van de arbeidsbekwaamheid van personen uit de doelgroep
Effectgegevens	Behalen van deze doelstelling heeft als effect dat: <ul style="list-style-type: none"> ● arbeidsplaatsen worden gerealiseerd in een zo regulier mogelijke arbeidsomgeving voor personen uit de doelgroep en ● de individuele arbeidsbekwaamheid wordt vergroot

Indicatoren				
	Realisatie 2004	Streven 2005	Streven 2006	Streven 2010
Aantal personen in Wsw werknemersbestand tegenover de totale doelgroep (effect-indicator)	88%	88%	89%	94%
Realisatie van arbeidsplaatsen in relatie tot het aantal waarvoor subsidie is toegekend (effect-indicator)	101%	100%	100%	100%
Ontwikkeling van de doelmatigheid per standardeenheid t.o.v. het jaar 2003 (effect-indicator) ¹	102	102	104	104

Bron: Verslag over de uitvoering Wsw door gemeenten; Wsw monitor

¹ In deze effectindicator komt de doorwerking van de vermindering van inkomsten uit SPAK en VLW voor gemeenten tot uiting, zoals bij begroting SZW 2003 is ingezet.

Verwijzingen beleidsstukken	<ul style="list-style-type: none"> ● Brief staatssecretaris met informatie over voorstel herziening Wsw dat op basis van een onderzoekstraject is vastgesteld (TK 2004–2005, 29 817 nr. 7)
-----------------------------	---

Tabel budgettaire gevolgen van beleid

Tabel 24.1: Begrotingsuitgaven artikel 24 (x € 1.000)

Artikelonderdeel	2004	2005	2006	2007	2008	2009	2010
Verplichtingen	2 213 486	2 455 439	2 430 229	2 429 178	2 429 157	2 429 157	2 429 157
Uitgaven	2 184 930	2 222 590	2 211 575	2 210 595	2 210 574	2 210 574	2 210 574
<i>Programmauitgaven</i>	<i>2 184 930</i>	<i>2 222 026</i>	<i>2 210 555</i>	<i>2 210 595</i>	<i>2 210 574</i>	<i>2 210 574</i>	<i>2 210 574</i>
<i>Waarvan juridisch verplicht</i>			99%	0%	0%	0%	0%
<i>Operationele doelstelling 1</i>							
Wet sociale werkvoorziening	2 184 930	2 222 026	2 192 255	2 192 295	2 192 274	2 192 274	2 192 274
Uitvoeringskosten indicatie door CWI			18 300	18 300	18 300	18 300	18 300
<i>Apparaatsuitgaven</i>		564	1 020	0	0	0	0
Apparaatsuitgaven		564	1 020				
Ontvangsten	515 388	444 629	417 658	417 698	417 737	417 843	417 843

Wet sociale werkvoorziening

De programma-uitgaven Wsw voor 2006 zijn onderverdeeld in een deel ten behoeve van de indicatie Wsw door CWI, een centraal en een decentraal deel.

Centraal budget

Jaarlijks wordt na Bestuurlijk Overleg met de VNG in september een deel van de begroting «centraal» gereserveerd. Het centrale budget bedraagt in 2006 € 24,8 miljoen en is bestemd voor de Stichting Beheer Collectieve Middelen (SBCM) en vooral het moderniseringstraject Wsw.

Decentraal budget

Het decentrale deel van het Wsw budget bedraagt € 2.167,4 miljoen en is bedoeld ter financiering van het voor 2006 taakgestelde aantal arbeidsplaatsen. Niet gerealiseerde arbeidsplaatsen worden in latere jaren verrekend. Het aantal te realiseren arbeidsplaatsen blijft 89.817 standaard-eenheden.

Uitvoeringskosten Indicatie Wsw door CWI

Voor de uitvoering van de indicatiestelling Wsw door CWI is voor 2006 een bedrag van € 18,3 miljoen beschikbaar. In 2005 staan deze uitgaven nog op artikel 22 als onderdeel van het budget CWI.

Ontvangsten

De ontvangsten bestaan jaarlijks grotendeels uit de anticumulatiebaten. Dit zijn uitkeringen Waz, WAO of Wajong van personen met een Wsw-betrekking die worden «verrekend» met de Wsw-salarissen en daarom als ontvangsten worden verantwoord op de SZW-begroting. Voor 2006 gaat het om een bedrag van € 417,7 miljoen. Het totaalbedrag aan anticumulatiebaten is van jaar op jaar vrijwel constant. Daarnaast worden bij de vaststelling van de subsidie Wsw over eerdere jaren onder meer niet benutte subsidiemiddelen teruggevorderd van de gemeenten.

Tabel 24.2: Specificatie ontvangsten artikel 24 (x € 1 mln)

	2004	2005	2006
Ontvangsten bij vaststelling subsidie Wsw	68.9	26.9	0.0
Anticumulatie baten WAZ	1.9	1.7	1.7
Anticumulatie baten WAO	171.4	142.6	142.6
Anticumulatie baten Wajong	273.2	273.4	273.4

Bron: SZW-administratie

Operationele doelstelling 1: Het realiseren van aangepaste arbeid voor degenen die hiervoor zijn geïndiceerd.

Motivering	Om personen met een Wsw-indicatie, door het aanbieden van aangepaste arbeid, deel te laten nemen aan het arbeidsproces
Instrumenten	<ul style="list-style-type: none"> • Subsidie aan gemeenten voor Wsw-arbeidsplaatsen
Activiteiten	<ul style="list-style-type: none"> • Voeren van Bestuurlijk Overleg met VNG • Toekennen van budgetten aan gemeenten • Toezien op de uitvoering • Vaststellen van de Wsw-subsidie • Uitvoeren van de indicatiestelling (door CWI)
Doelgroepen	<ul style="list-style-type: none"> • Personen met een Wsw-indicatie (personen met lichamelijke, verstandelijke of psychische beperkingen, die uitsluitend onder aangepaste omstandigheden tot regelmatige arbeid in staat zijn)

Indicatoren

	Realisatie 2004	Streven 2005	Streven 2006	Streven 2010
Verblijfsduur op de wachtlijst Wsw (prestatieindicator)	Gem. 10 maanden	Max. 12 maanden	Max. 12 maanden	Max. 12 maanden

Bron: WSW Monitor

Kengetallen

	2004	2005	2006
Wachtlijst (personen) (ultimostand)	12 950	14 000	12000
Werknemersbestand (personen)(ultimostand)	98 300	98 600	99 000
Totale doelgroep (personen) (ultimostand)	111 250	112 600	111 000
Werknemersbestand (SE) (gemiddeld)	89 640	89 815	89 815
Gemiddelde prijs (SE)	24 391	24 363	24 127

Bron: Verslag over de uitvoering Wsw door gemeenten, WSW-monitor

Verwijzingen beleidsstukken	Brief staatssecretaris met informatie over voorstel herziening Wsw dat op basis van een onderzoekstraject is vastgesteld (TK 2004–2005, 29 817 nr. 7)
-----------------------------	---

Operationele doelstelling 2: Het bevorderen van de arbeidsbekwaamheid van de sw-werknemer.

Motivering	Om personen met een Wsw-indicatie aangepaste arbeid aan te bieden die een bijdrage levert aan het vergroten van de arbeidsbekwaamheid.
------------	--

Instrumenten

- Subsidie aan gemeenten voor Wsw-arbeitsplaatsen

Activiteiten

- Voeren van Bestuurlijk Overleg met VNG
- Toekennen van budgetten aan gemeenten
- Toezien op de uitvoering
- Vaststellen van de Wsw-subsidie
- Uitvoeren van de indicatiestelling (door CWI)

Doelgroepen

- Personen met een Wsw-indicatie (personen met lichamelijke, verstandelijke of psychische beperkingen, die uitsluitend onder aangepaste omstandigheden tot regelmatige arbeid in staat zijn)

Indicatoren				
	Realisatie 2004	Streven 2005	Streven 2006	Streven 2010
Aantal plaatsingen in begeleid werken t.o.v. totaal aantal plaatsingen (prestatie-indicator)	10%	25%	25%	1

Bron: Wsw-monitor

¹ In de brief van 15 juni 2005 (Kamerstukken II, 2004/05, 29 817, nr. 7) is als voorstel opgenomen om de kwantitatieve normering van plaatsing in begeleid werken te vervangen door een bonussysteem. Bij introductie van deze systematiek is het percentage te realiseren beleid werken geen prestatieindicator meer.

Kengetallen

	2004	2005	2006
Instream in begeleid werken	695	800	1 250
Eindstand begeleid werkers	1 575	2000	2 650
Eindstand gedetacheerden	14 475	15 000	15 250

Bron: Wsw-monitor

Verwijzingen beleidsstukken

Brief staatssecretaris met informatie over voorstel herziening Wsw dat op basis van een onderzoekstraject is vastgesteld (TK 2004–2005, 29 817 nr. 7)

Overzicht beleidsdoorlichtingen en effectonderzoeken			
Soort onderzoek	Onderwerp	Start	Afgerond
Beleidsdoorlichtingen	geen		
Evaluatieonderzoek naar de effecten van beleid	geen		
Overige beleidsevaluaties (waaronder ex ante)	geen		

25 Arbeid en zorg

Bevorderen dat werknemers arbeid en zorg kunnen combineren.

Omschrijving	Om werknemers die arbeid en zorg willen combineren te faciliteren.
Bijdrage	SZW zorgt voor een adequaat stelsel van verlofarrangementen en een stelsel van toegankelijke en verantwoorde kinderopvang
Verantwoordelijkheid	De Minister is verantwoordelijk voor: <ul style="list-style-type: none"> ● de vormgeving en werking van het wettelijk stelsel van verlofarrangementen ● de vormgeving en werking van een op de financiering van verlof toegesneden fiscaal kader (i.c. de levensloopregeling), samen met de Minister van Financiën ● de vormgeving en werking van het wettelijk stelsel van kinderopvang, waarbij de Staatssecretaris van Financiën de verantwoordelijkheid draagt voor de uitvoering van de Rijksbijdrage voor de financiering van de kinderopvang
Succesfactoren	Behalen van deze doelstelling hangt af van: <ul style="list-style-type: none"> ● de toepassing van de Wet arbeid en zorg door werkgevers ● de mate waarin in CAO's bovenwettelijke dan wel afwijkende afspraken zijn gemaakt over verlofregelingen en de levensloopregeling ● snelheid en variëteit van aanbod aan levensloopproducten door banken, verzekeraars en beleggingsinstellingen ● de mate waarin werknemers hun verlof kunnen financieren ● de mate waarin werkgevers een bijdrage leveren in de kosten voor kinderopvang ● het adequaat functioneren van de markt voor kinderopvang ● de mate van vertrouwen die werknemers hebben in de kwaliteit van kinderopvang
Effectgegevens	Behalen van deze doelstelling heeft als effecten dat: <ul style="list-style-type: none"> ● werknemers arbeid en zorg kunnen combineren in de mate waarin ze dat willen ● een bijdrage wordt geleverd aan de verhoging van de arbeidsparticipatie van vrouwen

Indicator	Realisatie 2004	Streven 2005	Streven 2006	Streven 2007
Het aandeel werknemers (m/v) dat arbeid en zorg wil combineren maar dat feitelijk (nog) niet doet, op het totaal aantal werknemers (m/v) dat wil combineren (effectindicator)	Nog niet bekend ¹			- 25%

Bron: CBS-monitor Arbeid en zorg

¹ De realisatie 2004 geldt als nulmeting en wordt door het CBS uitgevoerd in 2005.

Verwijzingen beleidsstukken	<ul style="list-style-type: none"> ● Wet arbeid en zorg (Staatsblad 2001, nr. 567) ● Langdurend zorgverlof (Staatsblad 2005, nr. 274 en nr. 278) ● Levensloopregeling (Staatsblad 2005, nr. 115) ● Wet kinderopvang (Staatsblad 2004, nr. 455)
-----------------------------	--

Tabel budgettaire gevolgen van beleid

Tabel 25.1: Begrotingsuitgaven artikel 25 (x €1 000)

Artikelonderdeel	2004	2005	2006	2007	2008	2009	2010
Verplichtingen	298 084	692 370	922 985	939 722	966 138	968 466	975 717
Uitgaven	299 799	692 570	922 985	939 722	966 138	968 466	975 717
<i>Programmauitgaven</i>	<i>299 799</i>	<i>690 986</i>	<i>921 026</i>	<i>939 722</i>	<i>966 138</i>	<i>968 466</i>	<i>975 717</i>
<i>Waarvan juridisch verplicht</i>			0%	0%	0%	0%	0%
<i>Operationele doelstelling 1</i>							
Rijksbijdrage loopbaanonderbreking	375	300					
Voorlichting		750					
<i>Operationele doelstelling 2</i>							
KOA-regeling	59 131	10 000					
Kinderopvang	238 049	678 370	919 786	938 482	964 898	967 226	974 477
Primair proces	977	497	533	533	533	533	533
Voorlichting	832	563	201	201	201	201	201
Onderzoek	435	506	506	506	506	506	506
<i>Apparaatsuitgaven</i>		<i>1 584</i>	<i>1 959</i>	<i>0</i>	<i>0</i>	<i>0</i>	<i>0</i>
Apparaatsuitgaven		1 584	1 959				
Ontvangsten	10 089	25 800	5 000	0	0	0	0

Kinderopvang

De grootste programma-uitgaven betreffen de uitgaven voor kinderopvang. De Wet kinderopvang is in 2005 ingevoerd. De uitgaven hebben betrekking op de kinderopvangtoeslag die werkende ouders die formele kinderopvang gebruiken, van het Rijk ontvangen.

Met ingang van 2006 vindt een intensivering met € 200 miljoen plaats voor de kinderopvang. Het merendeel hiervan wordt ingezet voor een verhoging van de kinderopvangtoeslag. De subsidietafellen voor het eerste kind worden zodanig aangepast dat vanaf 130% WML de subsidie verhoogd wordt voor alle inkomensgroepen tot het niveau van het huishoudinkomen van bruto € 96 543 per jaar. De intensivering is bedoeld om de negatieve inkomenseffecten van de Wet kinderopvang voor de midden en hogere inkomens (vanaf 1,5 x modaal) te repareren en daarmee ook het belemmerend effect van de hoge kosten kinderopvang op (een uitbreiding van) de arbeidsparticipatie van met name de minstverdienende ouder. Daarnaast wordt een deel van de intensivering ingezet om andere knelpunten in de kinderopvang op te lossen.

Voor de jaren 2006 en 2007 wordt bovendien uit het budget van de Wet kinderopvang € 10,1 miljoen extra overgeheveld naar het gemeentefonds voor de kinderopvang van huishoudens met een sociaal medische problematiek. Hiermee wordt tegemoet gekomen aan de motie Koşer Kaya c.s. (TK, 2004–2005, gewijzigde motie 29 800 XV, nr. 45). In de loop van 2007 zal vervolgens een besluit worden genomen of de huidige situatie waarbij de gemeenten verantwoordelijk zijn voor de financiering van kinderopvang voor deze doelgroep wordt gecontinueerd en/of dat de doelgroep onder een ander wettelijk regime zal komen, zoals bijvoorbeeld de Wet maatschappelijke ondersteuning.

Tabel 25.2: Premiegefinancierde uitgaven artikel 25 (x €1 000)

Artikelonderdeel	2004	2005	2006	2007	2008	2009	2010
Uitgaven	878 000	891 705	905 215	920 614	936 021	951 729	967 723
<i>Programmauitgaven</i>	<i>878 000</i>	<i>891 705</i>	<i>905 215</i>	<i>920 614</i>	<i>936 021</i>	<i>951 729</i>	<i>967 723</i>
<i>Waarvan juridisch verplicht</i>			100%	0%	0%	0%	0%
<i>Operationele doelstelling 1</i>							
Zwangerschaps-, bevallings- en adoptieverlof uitkeringslasten	855 000	870 760	872 350	872 350	872 350	872 350	872 350
Zwangerschaps-, bevallings- en adoptieverlof uitvoeringskosten	23 000	20 945	20 079	20 338	20 306	20 318	20 351
Nominaal			12 786	27 926	43 365	59 061	75 022

Zwangerschaps-, bevallings- en adoptieverlof

De uitgaven betreffen de zwangerschaps- en bevallingverlofsuitkeringen en adoptieverlofsuitkeringen van werknemers en zelfstandigen die via premies worden gefinancierd en de uitvoeringskosten van het UWV die met het verstrekken van deze uitkeringen gepaard gaan. Vanaf 2006 zijn er geen uitkeringslasten en uitvoeringskosten meer met betrekking tot deze regelingen voor zelfstandigen. Dit i.v.m. de beëindiging van de toegang tot de WAZ per 1 augustus 2004.

De uitkeringslasten zwangerschaps-, bevallings- en adoptieverlof werden voorheen opgenomen als onderdeel van de Ziektewet uitkeringslasten respectievelijk de WAZ-uitkeringslasten op artikel 31.

Tabel 25.3: Fiscale uitgaven artikel 25 (x € 1 000)

Artikelonderdeel	2004	2005	2006	2007	2008	2009	2010
Belastinguitgaven	426 000	50 000	863 000	965 000	1 100 000	1 160 000	1 170 000
<i>Operationele doelstelling 1</i>							
Afdrachtkorting ouderschapsverlof	46 000	50 000	33 000				
Levensloopregeling			760 000	895 000	1 030 000	1 090 000	1 100 000
w v spaarfaciliteit			690 000	825 000	960 000	1 020 000	1 030 000
w v ouderschapsverlofkorting			70 000	70 000	70 000	70 000	70 000
<i>Operationele doelstelling 2</i>							
Afdrachtvermindering kinderopvang	228 000						
Aftrekpost uitgaven voor kinderopvang	152 000						

Levensloop

De levensloopregeling treedt op 1 januari 2006 in werking. De uitgaven aan de levensloopregeling betreffen ten eerste de belastinguitgaven vanwege deelname van werknemers aan de levensloopspaarregeling en ten tweede de uitgaven aan de heffingskorting waar werknemers beroep op kunnen doen ter financiering van ouderschapsverlof.

Operationele doelstelling 1: Zorgdragen voor een adequaat stelsel van verlofarrangementen.

Motivering

Om te bevorderen dat werknemers arbeid en zorg kunnen combineren

Instrumenten

- Wet arbeid en zorg
- Levensloopregeling

Activiteiten

- Voorlichten over de levensloopregeling, waaronder ook het gebruik van de ouderschapsverlofkorting
- Voorlichten over de Wet arbeid en zorg, waaronder het recht op langdurend zorgverlof

Doelgroepen

- (potentiële) Werknemers
- Werkgevers

Indicatoren				
	Realisatie 2004	Streven 2005	Streven 2006	Streven 2007
Het aandeel werknemers (m/v) dat behoefte heeft aan verlof, maar dit (nog) niet gebruikt, op het totaal aantal werknemers (m/v) met behoefte aan verlof (effectindicator)	Nog niet bekend ¹			- 25%

Bron: Monitor arbeid en zorg, CBS

¹ De realisatie 2004 geldt als nulmeting en wordt door het CBS uitgevoerd in 2005.

Kengetallen

- De kengetallen over zwangerschaps- en bevallingsverlof en adoptieverlof geven het gebruik (aantal toekenningen) weer.
- De kengetallen over ouderschapsverlof geven het gebruik weer van het aantal ouders dat, betaald of onbetaald, ouderschapsverlof opneemt.
- De financieringsregeling loopbaanonderbreking is per 1 juni 2005 afgeschaft, behoudens overgangsrecht.
- Per 1 augustus 2004 is het recht op een uitkering in verband met zwangerschap en bevalling, adoptie en opname van een pleegkind in het gezin voor zelfstandigen vervallen. Het recht bestaat nog wel voor alfhulpverleners (die ook tot de zelfstandigen worden gerekend).

	2004	2005	2006
Zwangerschaps- en bevallingsverlofuitkering			
Aantal toekenningen werknemers (*1000)	131	130	130
Aantal toekenningen zelfstandigen (*1000)	5	1	1
Adoptieverlofuitkering			
Aantal werknemers met uitkering (*1000)	1,5	1,5	1,5
Ouderschapsverlof			
Aantal werknemers met (betaald en onbetaald) ouderschapsverlof (*1000)	73	73	73
Uitkeringen financiering loopbaanonderbreking			
Aantal gebruikers (*1000)	0,2	0,1	-
Uitkeringslasten (* € 1000)	221	110	-
Levensloopregeling			
totaal aantal deelnemers aan de spaarfaciliteit (*1000)	-	-	1 800
totaal aantal ontvangers van de ouderschapsverlofkorting (*1000)	-	-	65

Bron: UWV jaarverslag

Verwijzingen beleidsstukken

- Langdurend zorgverlof (Staatsblad 2005, nr. 274 en nr. 278)
- Levensloopregeling (Staatsblad 2005, nr. 115)

Operationele doelstelling 2: Zorgdragen voor een stelsel van toegankelijke en verantwoorde kinderopvang.

Motivering	Om te bevorderen dat werknemers arbeid en zorg kunnen combineren
Instrumenten	<ul style="list-style-type: none"> ● Wet kinderopvang ● Subsidieregeling kinderopvang
Activiteiten	<ul style="list-style-type: none"> ● Uitbreiden van de reikwijdte van de wet doordat ook oudkomers die een door de gemeente aangeboden inburgeringstraject volgen in aanmerking komen voor een financiële bijdrage op grond van de Wet kinderopvang ● Verslagleggen aan de Tweede Kamer over het eerste jaar (2005) van de Wet kinderopvang ● Opstellen van een beleidsreactie op gemeentelijke jaarverslagen toezicht en handhaving kinderopvang ● Verrichten van onderzoek naar de werking van de wet, met het oog op de eerste evaluatie per 1 juli 2006 van de financieringssystematiek ● Subsidie verlenen aan projecten die bijdragen aan toegankelijke en verantwoorde kinderopvang ● Voorlichten over de Wet kinderopvang
Doelgroepen	<ul style="list-style-type: none"> ● Ouders die arbeid en de zorg voor kinderen combineren (werknemers en zelfstandigen). ● Ouders die een reïntegratietraject of een verplicht inburgeringstraject combineren met de zorg voor kinderen of ouders die een studie met de zorg voor kinderen combineren.
Indicatoren	<ul style="list-style-type: none"> ● Gestreefd wordt naar een situatie waarbij in 2008 voor 90% van de werknemers een werkgeversbijdrage in de kosten van kinderopvang beschikbaar is. ● De Wet kinderopvang beoogt de financiële toegankelijkheid van formele kinderopvang te waarborgen. Het streven is het aantal gebruikmakende ouders tenminste gelijk te houden in vergelijking met de situatie voor de inwerkingtreding van de wet (2004). ● Binnen het aantal gebruikers wordt gestreefd naar een gelijkblijvend aandeel huishoudens met een inkomen tot € 45 000.

	Realisatie 2004	Streven 2005	Streven 2006	Streven 2008
Percentage werknemers met een werkgeversbijdrage (effectindicator)	66,1%			90%
Het aantal huishoudens dat gebruik maakt van formele kinderopvang (effectindicator)	227 000			groter of gelijk aan 2004
Het aantal huishoudens met een inkomen tot anderhalf modaal dat gebruik maakt van formele kinderopvang	111 003			groter of gelijk aan 2004

Bronnen:
 Werkgeversbijdrage kinderopvang, Regioplan. De situatie op de peildatum 1 juli 2004;
 Het aanbod van kinderopvang per eind 2004, Research voor Beleid 2005;
 De klant in beeld, rapportage gebruikersonderzoek nulmeting, Vyvoj.

Kengetallen	<ul style="list-style-type: none"> ● Tot 2005 lag het zwaartepunt van het overheidsbeleid op stimulering van het aanbod. Vanaf 2005 is het beleid vraaggericht. Het aanbod lag in 2003 en 2004 als volgt:
-------------	--

	2003	2004
Soort opvang (aantal plaatsen * 1000)		
Hele dagopvang	114	124
Buitenschoolse opvang	62	74
Gastouderopvang	10	8
Totaal	185	207

Bron: Het aanbod van kinderopvang per eind 2004, Research voor Beleid, 2005

Verwijzingen beleidsstukken

- Wet kinderopvang (Staatsblad 2004, nr. 455)
- Besluit tegemoetkoming kosten kinderopvang (Staatsblad 2004, 544)
- Regeling Wet kinderopvang (Staatscourant 6 oktober 2004, nr. 192, pag. 17)
- Tijdelijk besluit innovatieve kinderopvang (Staatsblad 2005, 204)
- Beleidsregels kwaliteit kinderopvang (Staatscourant 17 november 2004, nr. 222, pag. 18 en Staatscourant 26 april 2005, nr. 80, pag. 13)
- Beleidsregels werkwijze toezichthouder kinderopvang (Staatscourant 17 november 2004, nr. 222, pag. 20 en Staatscourant 26 april 2005, nr. 80, pag. 13)
- Subsidieregeling kinderopvang (Staatscourant 28 april 2005, nr. 81, pag. 12 en Staatscourant 11 mei 2005, 89, pag. 21)

Overzicht beleidsdoorlichtingen en effectonderzoeken			
Soort onderzoek	Onderwerp	Start	Afgerond
Beleidsdoorlichtingen	Algemene Doelstelling	2006	2006
Evaluatieonderzoek naar de effecten van beleid	geen		
Overige beleidsevaluaties (waaronder ex ante)	Evaluatie regeling uitbreiding kinderopvang	2005	2005

26 Overlegstructuren, collectieve arbeidsvoorwaardenvorming en medezeggenschap

Het bevorderen van stabiele en evenwichtige arbeidsverhoudingen.

Omschrijving	Om een bijdrage te leveren aan evenwichtige arbeidsverhoudingen via zelfregulering door sociale partners op hun domein en via afstemming en coördinatie van overheidsbeleid en het beleid van sociale partners op sociaal en sociaal-economisch terrein
Bijdrage	SZW biedt diverse instrumenten en structuren ter ondersteuning van zelfregulering en coördinatie
Verantwoordelijkheid	De Minister is verantwoordelijk voor: <ul style="list-style-type: none"> ● de vormgeving en het onderhoud van het wettelijk instrumentarium ● het voeren van overleg met de centrale organisaties van werkgevers en werknemers (verenigd in de Stichting van de Arbeid) over actuele onderwerpen van gemeenschappelijk belang
Succesfactoren	Behalen van deze doelstelling hangt af van: <ul style="list-style-type: none"> ● de mate waarin de sociale partners op de verschillende niveaus en andere betrokkenen belang hechten aan collectieve arbeidsvoorwaardenvorming, medezeggenschap, samenwerking en kwaliteit van overleg en waarin zij het aangeboden instrumentarium toepassen
Effectgegevens	Behalen van deze doelstelling heeft als effecten dat: <ul style="list-style-type: none"> ● sociale partners door middel van zelfregulering stabiele en evenwichtige arbeidsverhoudingen tot stand brengen en in stand houden ● er sprake is van een verantwoorde ontwikkeling van collectief tussen sociale partners afgesproken arbeidsvoorwaarden ● de hoge mate van arbeidsrust wordt voortgezet ● door betrokkenheid van de werknemers de onderneming goed functioneert
Verwijzingen beleidsstukken	<ul style="list-style-type: none"> ● Wet Medezeggenschap werknemers (TK 2004/2005, 29 818, nr. 3) ● Voorjaarsrapportage CAO-afspraken 2005 (TK 2004/2005, 29 800 XV, nr. 86) ● Wijziging van de Wet op de bedrijfsorganisatie en enige andere wetten (TK 2004/2005, 25 695, nr. 25). ● Brief aan TK naar aanleiding van het AO d.d. 6-4-2005 (TK 2004/2005, 25 695, nr. 32) ● Aanbiedingsbrief van minister SZW bij de definitieve versie van de kabinetsverklaring naar aanleiding van het Najaarsoverleg 2004 (TK 2004/2005, 29 800, nr.58) ● Uitkomsten Voorjaarsoverleg 2005 (TK 2004/2005, 29 800 XV, nr. 87)

Tabel budgettaire gevolgen van beleid

Tabel 26.1: Begrotingsuitgaven artikel 26 (x € 1 000)							
Artikelonderdeel	2004	2005	2006	2007	2008	2009	2010
Verplichtingen	292	4 140	4 131	503	503	503	503
Uitgaven	292	4 101	4 177	503	503	503	503
<i>Programmauitgaven</i>	292	506	699	503	503	503	503
<i>Waarvan juridisch verplicht</i>			50%	0%	0%	0%	0%
<i>Operationele doelstelling 1</i>							
Voorlichting (WMW)		206	353	203	203	203	203
Subsidies	292	300	346	300	300	300	300
<i>Apparaatsuitgaven</i>		3 595	3 478	0	0	0	0
Apparaatsuitgaven		3 595	3 478				
Ontvangsten	0	0	0	0	0	0	0

Voorlichting WMW

Het betreft hier voorlichting ter verbetering van de kwaliteit van medezeggenschap in het algemeen en in verband met de wetswijziging in het bijzonder. Het gaat hier om specifieke voorlichting over de WMW en om voorlichting over de nationale OR-verkiezingen.

Subsidies

Het gaat hier om de subsidieregeling «Kwaliteit arbeidsverhoudingen» (Staatscourant 14 december 2000, nr. 243, pagina 19).

Operationele doelstelling 1: Het bevorderen van zelfregulering door sociale partners.

Motivering

- Om het recht op collectief onderhandelen van sociale partners teneinde arbeidsvoorwaarden door middel van collectieve arbeidsovereenkomsten te regelen, te waarborgen en te bevorderen
- Om het grondwettelijk recht op medezeggenschap door werknemers te regelen, te waarborgen en te bevorderen

Instrumenten

- Wet op de collectieve arbeidsovereenkomst (CAO)
- Wet op het Algemeen verbindend en het onverbindend verklaren van bepalingen van collectieve arbeidsovereenkomsten (AVV)
- Wet op de loonvorming
- Wet op de bedrijfsorganisatie (WBO)
- Wet op de ondernemingsraden (WOR), te vervangen door de Wet Medezeggenschap Werknemers (WMW)
- Wet op de Europese ondernemingsraden (WEOR)
- Wet rol werknemers Europese vennootschap

Activiteiten

- Invoeren van de Wet Medezeggenschap Werknemers (WMW) ondersteunen door middel van het project «Kwaliteitsverbetering bevordering medezeggenschap», bestaande uit onder andere een voorlichtingscampagne en het ambassadeursnetwerk medezeggenschap

- Invoeren van de Wet werknemers Europese coöperatieve vennootschap en implementeren van andere Europese richtlijnen met betrekking tot de medezeggenschap van werknemers
  - Uitbrengen kabinetsstandpunt met betrekking tot de toekomst van de publiekrechtelijke bedrijfsorganisatie, mede op basis van door product- en bedrijfschappen geformuleerde toekomstvisies
- Doelgroepen
- Sociale partners en hun organisaties/instellingen
  - Werknemers en werkgevers
  - Ondernemingsraden en Europese ondernemingsraden
  - (Hoofd)product- en (hoofd)bedrijfschappen en de SER
- Indicatoren
- Aangezien de toepassing van het aangeboden instrumentarium niet onder de verantwoordelijkheid van de minister valt, maar bij sociale partners ligt, is het formuleren van indicatoren hier niet zinvol
- Kengetallen
- De kengetallen geven informatie over de mate van het gebruik van het aangeboden instrumentarium door sociale partners
  - Meting van de naleving medezeggenschap vindt om de drie jaar plaats. De eerstvolgende meting vindt in 2005 plaats. De uitkomsten zullen in 2006 worden gepubliceerd. Dit zal de laatste meting zijn in de WOR- periode (en in die zin functioneren als een nulmeting voor de WMW)

Collectieve arbeidsvoorwaardenvorming	2004	2005	2006
Aantal bedrijfstak-CAO's	195	174	
Aantal direct gebonden werknemers	4 650 000	4 644 500	
Aantal door AVV gebonden werknemers	686 000	662 500	
Aantal ondernemings-CAO's	564	574	
Aantal gebonden werknemers	716 000	859 000	
Totaal aantal CAO's	759	748	
Totaal aantal werknemers onder CAO's	6 052 000	6 166 000	

Naleving medezeggenschap	2002	2005	2008
Percentage OR-plichtige ondernemingen met OR	71%		

Bronnen: Voorjaarsrapportage CAO-afspraken

- Verwijzingen beleidsstukken
- Wet Medezeggenschap werknemers (TK 2004/2005, 29 818, nr. 3)
  - Voorjaarsrapportage CAO-afspraken 2005 (TK 2004/2005, 29 800 XV, nr. 86)
  - Wijziging van de Wet op de bedrijfsorganisatie en enige andere wetten (TK 2004/2005, 25 695, nr. 25)
  - Brief aan TK naar aanleiding van het AO d.d. 6-4-2005 (TK 2004/2005, 25 695, nr. 32)
  - Uitkomsten Voorjaarsoverleg 2005 (TK 2004/2005, 29 800 XV, nr. 87)

Operationele doelstelling 2: Afstemmen en onderling coördineren van overheidsbeleid en het beleid van sociale partners.

- Motivering
- Om zoveel mogelijk draagvlak te verkrijgen voor het kabinetsbeleid op sociaal en sociaal-economisch terrein

Om een adequate overlegstructuur tussen het kabinet en sociale partners in stand te houden ten behoeve van onderlinge beleidsafstemming en coördinatie op sociaal en sociaal-economisch terrein

Instrumenten	● Voorjaars- en najaarsoverleg
Activiteiten	● Onderhouden van een adequate overlegstructuur ● Voeren van overleg met sociale partners in het bijzonder op centraal niveau, maar ook op decentraal niveau
Doelgroepen	● Sociale partners
Indicatoren	● Afstemming, coördinatie en onderhandelingen over telkens wisselende onderwerpen lenen zich niet goed voor het formuleren van indicatoren
Verwijzingen beleidsstukken	● Aanbiedingsbrief van minister SZW bij de definitieve versie van de kabinetsverklaring naar aanleiding van het Najaarsoverleg 2004 (TK 2004/2005, 29 800, nr. 58) ● Uitkomsten Voorjaarsoverleg 2005 (TK 2004/2005, 29 800 XV, nr. 87)

Overzicht beleidsdoorlichtingen en effectonderzoeken

Soort onderzoek	Onderwerp	Start	Afgerond
Beleidsdoorlichtingen	geen		
Evaluatieonderzoek naar de effecten van beleid	geen		
Overige beleidsevaluaties (waaronder ex ante)	Evaluatie naleving WOR/WMW	2005	2006

27 Regulering van individuele arbeidsrelaties

Bescherming van werknemers binnen een arbeidsrelatie onder waarborging van voldoende flexibiliteit voor de werkgever.

Omschrijving	Om werknemers een basisniveau van bescherming te bieden dat in overeenstemming is met de maatschappelijke ontwikkelingen en voldoende ruimte biedt voor eigen verantwoordelijkheid van sociale partners.
Bijdrage	SZW zorgt voor de ontwikkeling en het onderhoud van beleid en regelgeving op het gebied van gelijke behandeling bij de arbeid, arbeidsrecht en arbeids- en rusttijden en voor het bevorderen van de naleving hiervan.
Verantwoordelijkheid	De Minister is verantwoordelijk voor: <ul style="list-style-type: none"> ● een basisniveau aan arbeidsrechtelijke bescherming en ordening; ● het bevorderen van de naleving en toezicht op de naleving.
Succesfactoren	Behalen van deze doelstelling hangt af van: <ul style="list-style-type: none"> ● maatschappelijk draagvlak voor normen; ● mate waarin sociale partners hun eigen verantwoordelijkheid nemen voor zelfregulering; ● kunnen hanteren van voldoende effectieve handhavinginstrumenten om naleving te bevorderen dan wel af te dwingen, hetzij door de overheid, hetzij door betrokken partijen.
Effectgegevens	Behalen van deze doelstelling heeft als effecten dat: <ul style="list-style-type: none"> ● er op de arbeidsmarkt minder ongerechtvaardigde verschillen bestaan in de behandeling van werkzoekenden en werknemers; ● er een goede balans blijft bestaan tussen rechten en plichten voortvloeiend uit een arbeidsovereenkomst, alsmede een adequaat stelsel van ontslagbescherming; ● de risico's voor de werknemer met betrekking tot veiligheid en gezondheid verminderd worden, voor zover deze verband houden met zijn arbeids- en rusttijden en er bij het opstellen van werkroosters in redelijkheid rekening gehouden wordt met zijn persoonlijke omstandigheden.
Verwijzingen beleidsstukken	<ul style="list-style-type: none"> ● Brief aan de Tweede Kamer over de integratiewet Awgb (TK 2004/2005, 29 311, nr. 8) ● Kabinetsstandpunt Vereenvoudiging Arbeidstijdenwet (TK 2003/2004, 29 379, nr. 1) ● Kabinetsstandpunt over WW en ontslagrecht (TK 2004/2005, 30 109, nr. 1) ● Brief aan EK en TK over evaluatie Flexwet (TK 2004/2005, 30 108, nr. 1) ● Brief minister aan TK reactie Stichting van de Arbeid inzake bescherming van klokkenluiders private sector (TK 2004/2005, 29 200 XV, nr. 9)

Tabel budgettaire gevolgen van beleid

Tabel 27.1: Begrotingsuitgaven artikel 27 (x € 1 000)							
Artikelonderdeel	2004	2005	2006	2007	2008	2009	2010
Verplichtingen		2 826	2 629	338	438	438	438
Uitgaven		2 826	2 629	338	438	438	438
<i>Programmauitgaven</i>		538	438	338	438	438	438
<i>Waarvan juridisch verplicht</i>			50%	0%	0%	0%	0%
<i>Operationele doelstelling 1</i>							
Subsidies		538	438	338	438	438	438
<i>Apparaatsuitgaven</i>		2 288	2 191	0	0	0	0
Apparaatsuitgaven		2 288	2 191				
Ontvangsten		1 800	1 800	1 800	1 800	1 800	1 800

Subsidies

Het betreft subsidie aan het Expertisecentrum LEEFtijd. Met ingang van 2008 wordt de huidige subsidieconstructie (op basis van Jaarplannen) beëindigd en zal LEEFtijd overgaan op projectsubsidies.

Ontvangsten

De ontvangsten betreffen boeten-opbrengsten ATW (€ 1,8 miljoen per jaar) opgelegd door de Arbeidsinspectie.

Operationele doelstelling 1: Bevordering van gelijke kansen op (toegang tot) de arbeidsmarkt door bescherming te bieden tegen ongelijke behandeling bij arbeid en beroep.

Motivering

Om werknemers en werkzoekenden bescherming te bieden tegen ongelijke behandeling en te waarborgen dat een ieder gelijke kansen heeft op het terrein van de arbeid, hetgeen bijdraagt aan de verhoging van de arbeidsparticipatie van vrouwen, allochtonen, ouderen en gehandicapten.

Instrumenten

- Wet gelijke behandeling op grond van leeftijd bij de arbeid
- Wet gelijke behandeling van mannen en vrouwen
- Wet verbod van onderscheid op grond van arbeidsduur
- Wet gelijke behandeling van tijdelijke en vaste werknemers
- Commissie gelijke behandeling en de Commissie klachtenbehandeling aanstellingskeuringen
- Subsidie aan Expertisecentrum LEEFtijd
- Het ondersteunen van werkgevers met onder andere de Management-tool gelijke beloning en Leidraad aanstellingskeuringen
- Voorlichting en onderzoek

Activiteiten

- Integreren van de Wet gelijke behandeling op grond van leeftijd bij arbeid, de Wet gelijke behandeling op grond van handicap of chronische ziekte en de Wet gelijke behandeling van mannen en vrouwen in de Algemene wet gelijke behandeling
- Implementeren van de herziene tweede richtlijn (gelijke behandeling m/v) in nationale regelgeving

- Terugdringen van ongelijke beloning in strijd met de wet door voorlichting, onderzoek, instrumentontwikkeling en overleg met sociale partners.
- Bevorderen van een zorgvuldig werving- en selectiebeleid en het tegengaan van niet-functionele aanstellingskeuringen (door evaluatie van de WMK en het uitvoeren van de uitkomsten daarvan).
- Tegengaan van negatieve beeldvorming en discriminatie van etnische minderheden op de arbeidsmarkt (in het kader van en als vervolg op het Breed Initiatief Maatschappelijke Binding)
- Tegengaan van ongerechtvaardigd leeftijdsonderscheid door voorlichting, overleg met sociale partners, volgen van jurisprudentie, overleg en samenwerking met het Expertisecentrum LEEFtijd.

Doelgroepen

- CAO-partijen
- Individuele werkgevers en werknemers
- Intermediairs op de arbeidsmarkt

Indicatoren

- De gecorrigeerde beloningsverschillen¹ fungeren als indicator voor de stand van beloningsdiscriminatie; de ongecorrigeerde beloningsverschillen fungeren als indicator voor de stand van de emancipatie. Het streven is erop gericht dat zowel de gecorrigeerde als de ongecorrigeerde beloningsverschillen afnemen.
- De cijfers voor 2004 zijn nog niet beschikbaar en daarom niet opgenomen in onderstaande tabel.

	Realisatie 2000	Realisatie 2002	Streven 2006
Gecorrigeerde beloningsverschillen			
Vershil man-vrouw bedrijfsleven (effectindicator)	7%	7%	5%
Vershil man-vrouw overheid (effectindicator)	3%	3%	2,5%
Ongecorrigeerde beloningsverschillen			
Vershil man-vrouw bedrijfsleven (effect-indicator)	23%	22%	20%
Vershil man-vrouw overheid (effect-indicator)	15%	14%	13%

Bron: SZW/ AI Rapportage Arbeidsinspectie Rapport «De arbeidsmarktpositie van werknemers in 2002».

Kengetallen

	2002	2003	2004	2005
Commissie gelijke behandeling				
Aantal oordelen op terrein van de arbeid		127	204	
– geslacht		58%	37%	
– leeftijd		0%	9%	
– handicap		0%	8%	
– overig		42%	46%	
Totaal		100%	100%	
Commissie klachtenbehandeling aanstellingskeuringen				
Klachten	7	12	17	
Vragen	91	97	139	
Totaal	98	109	156	

Bron: gegevens Commissie gelijke behandeling en Jaarverslag 2004 Commissie klachtenbehandeling aanstellingskeuringen

Verwijzingen beleidsstukken

- Vierde voortgangsbrief gelijke beloning (TK 2004/2005, 27 099, nr. 11)
- Kabinetsreactie Onderzoek «Etnische minderheden op de arbeidsmarkt» (TK 2004/2005, 27 223, nr. 66)

¹ Beloningsverschillen tussen mannen en vrouwen gecorrigeerd voor achtergrondkenmerken als leeftijd, arbeidsduur, functieniveau, opleiding type arbeidscontract, etc.

- Routeplanner voor de discussie over wegnemen van belemmeringen voor doorwerken na 65 jaar (TK 2004/2005, 28 170, nr. 29)

Operationele doelstelling 2: Zorgdragen voor een goede balans tussen rechten en plichten van werkgevers en werknemers voortvloeiend uit de arbeidsovereenkomst.

Motivering	Om de arbeidsrechtelijke bescherming van werknemers te waarborgen zonder daarbij het belang van werkgevers voor het goed kunnen functioneren van de onderneming uit het oog te verliezen																											
Instrumenten	<ul style="list-style-type: none"> ● Arbeidsovereenkomstenrecht ● Buitengewoon Besluit arbeidsverhoudingen 1945 ● Wet melding collectief ontslag ● Ontslagbesluit ● Wet bescherming persoonsgegevens ● Wet minimumloon en minimumvakantiebijslag ● Besluit minimumjeugdloonregeling ● Beleidsregels Werktijdverkorting ● Monitor naleving Wet minimumloon en minimumvakantiebijslag 																											
Activiteiten	<ul style="list-style-type: none"> ● Verdere uitwerking geven aan de beleidsvoornemens op het terrein van het ontslagrecht zoals verwoord in het kabinetsstandpunt WW en ontslag ● Inrichten van het ontslagstelsel nader bezien aan de hand van het advies van de SER over sociaal economische ontwikkeling op middellange termijn (MLT-advies SER). ● Vergunningverlening door CWI ex art. 6 BBA 1945 (ontslagvergunning) ● Vergunningverlening ex art. 8 BBA 1945 (onthefving verbod op werktijdverkorting) 																											
Doelgroepen	<ul style="list-style-type: none"> ● Werkgevers en werknemers 																											
Indicatoren	<ul style="list-style-type: none"> ● De doelstelling van het beleid, het zorgdragen voor een goede balans tussen rechten en plichten van werkgevers en werknemers, leent zich niet voor een kwantitatieve indicator (inclusief streefwaarden). 																											
Kengetallen	<table border="1" style="width: 100%; border-collapse: collapse;"> <thead> <tr> <th style="width: 80%;"></th> <th style="width: 10%; text-align: center;">2003</th> <th style="width: 10%; text-align: center;">2004</th> </tr> </thead> <tbody> <tr> <td>Ontslagen</td> <td></td> <td></td> </tr> <tr> <td>Aantal ontslagaanvragen CWI</td> <td style="text-align: right;">85 881</td> <td style="text-align: right;">90 253</td> </tr> <tr> <td><i>Waarvan via collectieve aanvraag (percentages)</i></td> <td style="text-align: right;"><i>14%</i></td> <td style="text-align: right;"><i>15%</i></td> </tr> <tr> <td>Aantal ontbindingsverzoeken rechtbanken</td> <td style="text-align: right;">78 491</td> <td style="text-align: right;">72 011</td> </tr> <tr> <td>Totaal aantal aanvragen en verzoeken</td> <td style="text-align: right;">164 372</td> <td style="text-align: right;">162 264</td> </tr> <tr> <td>Aanvragen WTV (werktijdverkorting)</td> <td></td> <td></td> </tr> <tr> <td>Aantal aanvragen</td> <td style="text-align: right;">1 712</td> <td style="text-align: right;">347</td> </tr> <tr> <td>Aantal toegewezen</td> <td style="text-align: right;">1 399</td> <td style="text-align: right;">185</td> </tr> </tbody> </table>		2003	2004	Ontslagen			Aantal ontslagaanvragen CWI	85 881	90 253	<i>Waarvan via collectieve aanvraag (percentages)</i>	<i>14%</i>	<i>15%</i>	Aantal ontbindingsverzoeken rechtbanken	78 491	72 011	Totaal aantal aanvragen en verzoeken	164 372	162 264	Aanvragen WTV (werktijdverkorting)			Aantal aanvragen	1 712	347	Aantal toegewezen	1 399	185
	2003	2004																										
Ontslagen																												
Aantal ontslagaanvragen CWI	85 881	90 253																										
<i>Waarvan via collectieve aanvraag (percentages)</i>	<i>14%</i>	<i>15%</i>																										
Aantal ontbindingsverzoeken rechtbanken	78 491	72 011																										
Totaal aantal aanvragen en verzoeken	164 372	162 264																										
Aanvragen WTV (werktijdverkorting)																												
Aantal aanvragen	1 712	347																										
Aantal toegewezen	1 399	185																										
	Bron: CWI Ontslagstatistiek																											
Verwijzingen beleidsstukken	<ul style="list-style-type: none"> ● Kabinetsstandpunt WW en Ontslag (TK 2004/2005, 30 109, nr. 1) ● Brief aan de Eerste en Tweede Kamer over evaluatie van de Flexwet (TK 2004/2005, 30 108, nr. 1) ● Brief aan Tweede Kamer over klokkenluiders (TK 2004/2005, 29 200 XV, nr. 9) 																											

Operationele doelstelling 3: Zorgdragen voor een adequaat normstelsel voor arbeids- en rusttijden.

- Motivering
- Om de veiligheid en gezondheid van de werknemer, voor zover verband houdend met zijn arbeids- en rusttijden, bescherming te bieden
  - Om te bevorderen dat bij het opstellen van werkroosters in redelijkheid rekening gehouden wordt met de persoonlijke omstandigheden, en werkgevers en werknemers daarin een actieve rol spelen en hun eigen verantwoordelijkheid nemen.
- Instrumenten
- Arbeidstijdenwet (ATW)
  - Arbeidstijdenbesluit (ATB)
  - Arbeidstijdenbesluit vervoer (ATB-v)
  - Nadere Regeling Kinderarbeid
  - Handhaving en toezicht
  - Voorlichting
- Activiteiten
- Implementeren wetsvoorstel Vereenvoudiging ATW
  - Aanpassen van de regelgeving naar aanleiding van gesignaleerde knelpunten, waaronder uitspraken van het Europese Hof van Justitie (aanwezigheidsdiensten)
  - Bijdragen aan totstandkomen en wijziging nieuwe internationale regelgeving (EU-richtlijn betreffende een aantal aspecten van de arbeidstijd, ILO-verdragen)
  - Controleren, handhaven en sanctioneren van wetgeving door de Arbeidsinspectie
- Doelgroepen
- Werkgevers en werknemers
  - Kinderen en jeugdigen, en vrouwen rond de bevalling
  - Zelfstandigen (zzp'ers) in geval van veiligheidsrisico's voor derden
- Indicatoren
- De doelstelling van het beleid om te komen tot een transparante regelgeving waarbij op evenwichtige wijze rekening wordt gehouden met zowel de bescherming van de werknemer als met de benodigde flexibiliteit voor de onderneming, leent zich niet voor een kwantitatieve indicator.

Kengetallen

	1998	2003
Percentage CAO's met bepalingen uit «cluster» arbeidstijd		
Met bepalingen over maximum arbeidstijd	77%	92%
Met bepalingen over nachtarbeid	44%	18%
met bepalingen over zondagsarbeid	63%	39%
% CAO's met tenminste één bepaling (arbeidstijd; specifiek+ algemeen)	93%	99%
uit «cluster» rusttijd		
Met bepalingen over wekelijkse en/of dagelijkse rust	55%	18%
Met bepalingen over pauzes	58%	27%
% CAO's met tenminste één bepaling (rusttijd; specifiek+ algemeen)	75%	72%
over de mogelijkheid nadere afspraken te maken met OR/pvt te maken		
uit cluster arbeidstijd	18%	48%
uit cluster rusttijd	13%	24%

Bron: De Arbeidstijdenwet in 2003, Ministerie van SZW, 2004

Overzicht beleidsdoorlichtingen en effectonderzoeken				
Soort onderzoek	Onderwerp	Start	Afgerond	
Beleidsdoorlichtingen	geen			
Evaluatieonderzoek naar de effecten van beleid	geen			
Overige beleidsevaluaties (waaronder ex ante)	Evaluatie besluit aanstellings-keuringen	2004		2005
	Evaluatie algemene wet gelijke behandeling (voortouw BZK)	2005		2006
	Evaluatie wet medische keuringen (voortouw VWS)	2005		2006
	Evaluatie wet flexibiliteit en zekerheid	2006		2006
	Evaluatie klokkenluidersregelingen in ondernemingen	2005		2006

28 Pensioenbeleid

Bevorderen en beschermen van arbeidspensioenen.

Omschrijving	Om werkgevers en werknemers te stimuleren afspraken te maken over aanvullend pensioen en om een waarborg te scheppen dat een pensioen-toezegging van de werkgever aan zijn werknemers na pensionering gestand wordt gedaan.
Bijdrage	SZW schept het wettelijk kader waarbinnen sociale partners aan de inhoud en de uitvoering van pensioenregelingen vorm geven.
Verantwoordelijkheid	De Minister is verantwoordelijk voor: <ul style="list-style-type: none"> ● een adequaat wettelijk kader voor arbeidspensioenen; ● een op arbeidspensioenen toegesneden fiscaal kader, samen met de Minister van Financiën; ● de organisatie van het toezicht op de uitvoering van pensioenregelingen; ● het overleg met sociale partners over een betaalbaar en duurzaam pensioenstelsel dat rekening houdt met maatschappelijke ontwikkelingen en andere aspecten van sociaal-economisch beleid.
Succesfactoren	Behalen van deze doelstelling hangt af van: <ul style="list-style-type: none"> ● economische ontwikkelingen; ● arbeidsvoorwaardenonderhandelingen; ● langer doorwerken van ouderen; ● voldoende ruimte in EU-regelgeving voor handhaving van nationale kenmerken van het pensioenstelsel; ● een transparant beheer en bestuur van pensioenuitvoerders; ● een voldoende pensioenbewustzijn in de samenleving.
Effectgegevens	Behalen van deze doelstelling heeft als effect dat: <ul style="list-style-type: none"> ● ouderen na pensionering over een adequate inkomensvoorziening beschikken.
Verwijzingen beleidsstukken	<ul style="list-style-type: none"> ● Hoofdpijnen voor een nieuwe Pensioenwet (TK 2002/03, 28 294, nrs. 1 en 2).

Tabel budgettaire gevolgen van beleid

Tabel 28.1: Begrotingsuitgaven artikel 28 (x € 1 000)							
Artikelonderdeel	2004	2005	2006	2007	2008	2009	2010
Verplichtingen		1 063	1 483	0	0	0	0
Uitgaven		1 063	1 483	0	0	0	0
<i>Programmauitgaven</i>		<i>0</i>	<i>0</i>	<i>0</i>	<i>0</i>	<i>0</i>	<i>0</i>
<i>Waarvan juridisch verplicht</i>			-	-	-	-	-
<i>Apparaatsuitgaven</i>		<i>1 063</i>	<i>1 483</i>	<i>0</i>	<i>0</i>	<i>0</i>	<i>0</i>
Apparaatsuitgaven		1 063	1 483	0	0	0	0
Ontvangsten		0	0	0	0	0	0

Er worden geen programmauitgaven op dit beleidsartikel begroot, alleen toegerekende apparaatskosten

Operationele doelstelling 1: Vergroten van het bereik van aanvullende pensioenen.

Motivering	Om zoveel mogelijk werknemers in de gelegenheid te stellen een aanvulling op de AOW te verkrijgen om na pensionering hun levensstandaard zo goed mogelijk te kunnen handhaven
Instrumenten	<ul style="list-style-type: none"> ● Pensioen- en Spaarfondsenwet/Pensioenwet ● Wet Beroepspensioenregelingen ● Wet verplichtstelling bedrijfstakpensioenfondsen 2000 ● Fiscale regelingen voor pensioenen
Activiteiten	<ul style="list-style-type: none"> ● Voorlichten via de Pensioenkijsker ● Stimuleren van sociale partners tot een breder bereik van pensioen-toezeggingen aan werknemers, onder andere door verlagen van intredeleeftijd ● Bevorderen van gelijke behandeling in al zijn facetten in pensioen-regelingen (geen onrechtmatig onderscheid naar geslacht en leeftijd)
Doelgroepen	<ul style="list-style-type: none"> ● Werknemers ● Werkgevers ● Pensioenfondsbesturen
Indicatoren	Streven is halvering van het in 1996 gemeten percentage van 7.

	Realisatie 2004	Streven 2005	Streven 2006	Streven 2010
Percentage werknemers tussen 25 en 65 jaar dat uitgesloten wordt van een pensioenregeling van de werkgever (effectindicator)	-	-	3,5%	-

Kengetallen

Toetredingsleeftijd bij pensioenregelingen	1998	2001	2004
Aandeel actieve deelnemers (%)			
< 25 jaar	49%	69%	77%
>=25 jaar	51%	31%	19%
Onbekend	–	–	4%

Bron: bewerking SZW op basis van DNB, Pensioenmonitor 1998–2004

Verwijzingen beleidsstukken

- Nieuwe regeling voor verplichte deelneming in een beroepspensioenregeling (Wet verplichte beroepspensioenregeling) (TK 2003/04, 29 481);
- Hoofdpijnen voor een nieuwe Pensioenwet (TK 2002/03, 28 294, nrs. 1 en 2);

Operationele doelstelling 2: Verbeteren van de houdbaarheid van het stelsel van aanvullende pensioenen.

Motivering

Om er voor te zorgen dat pensioentoezeggingen ook daadwerkelijk tot pensioenuitkeringen komen.

Instrumenten

- Pensioen- en Spaarfondsenwet; te vervangen door de Pensioenwet met daarin verankerd het Financieel toetsingskader pensioenen
- Toezicht op de uitvoering van pensioenregelingen door De Nederlandse Bank en de Autoriteit Financiële Markten

Activiteiten

- Opstellen van Invoeringswet en nadere regelgeving in verband met invoering Pensioenwet
- Overleggen met Stichting van de Arbeid over een code voor pension fund governance
- Overleggen met pensioenuitvoerders over verbeteringen in de praktijk van de uitvoering van pensioenregelingen

Doelgroepen

- Sociale partners
- Gepensioneerden
- Pensioenuitvoerders

Indicatoren

- De primaire verantwoordelijkheid ligt bij sociale partners. Bovendien is er sprake van een groot aantal (macro-economische) afhankelijkheden. Daarom kon vooralsnog geen indicator voor de operationele definitie worden geformuleerd. Aan de hand van het toezichtkader en de daarmee samenhangende handhavingsinstrumenten wordt het beoogde maatschappelijk effect nagestreefd.

Kengetallen

- Het type pensioenregeling als kengetal voor de wijze waarop aan de pensioentoezegging invulling wordt gegeven (zie tabel 28.3). In de grote verandering in percentages voor eindloon en middelloon komt de aanpassing van pensioenregelingen om de door de beurscrisis verslechterde financiële situatie van pensioenuitvoerders te verbeteren tot uitdrukking.

Type regeling bij pensioenregelingen	1998	2003	2004
Aandeel actieve deelnemers (%)			
Eindloon	67%	52%	12%
Middelloon	25%	36%	74%
Beschikbare premie	0%	3%	2%
Overig	8%	9%	11%

Bron: bewerking SZW op basis van DNB, Pensioenmonitor 1998–2004

Verwijzingen beleidsstukken

- Brief staatssecretaris SZW bij aanbieding nota over hoofdlijnen voor regeling financiële toezicht op pensioenfondsen in de Pensioenwet (TK 2003/04, 28 294, nr. 4H);
- Brief minister SZW met de definitieve versie van de Uitwerkingnota en de aanbiedingsbrief aan de sociale partners (TK 2003/04, 28 294, nr. 11);
- Brief minister over de kerntaken van pensioenfondsen, alsmede zelfregulering (TK 2003/04, 28 294, nr. 8);
- Brief minister ter aanbieding van het rapport «Pension fund Governance» en de vervolgotitie over het financieel toetsingskader (TK 2003/04, 28 294, nr. 9);
- Brief minister over uitkomst overleg Ministerie SZW, De Nederlandse Bank en de Stichting van de Arbeid over nota financiële toezicht op pensioenfondsen (FTK-matrixnota) (TK 2003/04, 28 294, nr. 16).
- Wijziging van de Pensioen- en spaarfondsenwet en enige andere wetten in verband met de implementatie van richtlijn nr. 2003/41/EG van het Europees Parlement en de Raad van de Europese Unie van 3 juni 2003 betreffende de werkzaamheden van en het toezicht op instellingen voor bedrijfspensioenvoorziening (PbEG L 235/10) (TK 2004/05, 30 104, nr. 3).

Operationele doelstelling 3: Verbeteren van de betrokkenheid van deelnemers bij hun pensioenvoorziening.

Motivering

Om deelnemers te stimuleren kennis te nemen van hun pensioenregelingen en hun verantwoordelijkheid voor aanvullend pensioen te nemen

Instrumenten

- Voorlichting, vooral door tussenkomst van de Pensioenkijsker
- Overleg met sociale partners, gepensioneerden en pensioen-uitvoerders over pension fund governance
- Het wettelijke kader in de Pensioenwet voor voorlichting en medezeggenschap

Activiteiten

- (Mede)Financieren van een project van het Coördinatieorgaan samenwerkende ouderenorganisaties (CSO) gericht op kwalitatieve verbetering van de medezeggenschap door gepensioneerden;
- Bevorderen van een infrastructuur voor medezeggenschap bij de uitvoering van pensioenregelingen.

Doelgroepen

- Deelnemers en gepensioneerden in pensioenregelingen
- Bevolking in de leeftijd van 18 tot 65 jaar met in het bijzonder aandacht voor vrouwen, jongeren en allochtonen

Indicatoren

	Streven 2005	Streven 2006	Streven 2007	Streven 2008
Percentage pensioenfondsen met meer dan 250 deelnemers met een (evenredige) vertegenwoordiging van gepensioneerden in bestuur/deelnemersraad (effectindicator)	65%		90%	

Bron: evaluatieonderzoek convenant CSO-STAR

Verwijzingen beleidsstukken

- Brief staatssecretaris SZW over medezeggenschap deelnemers rechtstreeks verzekerde regelingen (TK 2003/04, 28 294, nr. 7);
- Kabinetsstandpunt over het initiatief wetsvoorstel van het lid Giskes (nu overgenomen door het lid Bakker) tot wijziging van de Pensioen- en spaarfondsenwet (bestuursstructuur pensioenfondsen) (TK 2004/05, 28 294, nr. 10).

Overzicht beleidsdoorlichtingen en effectonderzoeken			
Soort onderzoek	Onderwerp	Start	Afgerond
Beleidsdoorlichtingen	geen		
Evaluatieonderzoek naar de effecten van beleid	geen		
Overige beleidsevaluaties (waaronder ex ante)	Evaluatie vrijstellingsbesluit wet Bpf	2005	2006
	Evaluatie wet verevening pensioenrechten bij scheiding (samen met Justitie)	2006	2006

29 Arbeidsomstandigheden, arbozorg en verzuim

Bevorderen van veilige en gezonde arbeidsomstandigheden en goede ARBO-zorg.

Omschrijving	Om ziekteverzuim en arbeidsongeschiktheid te beperken Om bij te dragen aan arbeidsproductiviteit en groei van ondernemingen Om incidenten met een maatschappelijk ontwrichtend karakter te voorkomen
Bijdrage	SZW activeert zelfwerkzaamheid en stuurt op ernstige risico's met stimuleringsbeleid, vraaggestuurde informatie en in regelgeving en handhaving
Verantwoordelijkheid	De Minister is verantwoordelijk voor: <ul style="list-style-type: none"> ● het bevorderen van veilige en gezonde arbeidsomstandigheden en goede ARBO-zorg
Succesfactoren	Behalen van deze doelstelling hangt af van: <ul style="list-style-type: none"> ● de mate waarin werkgevers en werknemers hun verantwoordelijkheid nemen
Effectgegevens	Behalen van deze doelstelling heeft als effecten dat: <ul style="list-style-type: none"> ● Het beroep op sociale verzekeringen zoals de WIA wordt verminderd (zie artikel 31) ● Efficiënter en effectiever arbobeleid in bedrijven wordt gevoerd
Verwijzingen beleidsstukken	SER-adviesaanvraag evaluatie Arbowet 1998 (TK 2004–2005, 25 883 nr. 33)

Tabel budgettaire gevolgen van beleid

Tabel 29.1: Begrotingsuitgaven artikel 29 (x € 1 000)							
Artikelonderdeel	2004	2005	2006	2007	2008	2009	2010
Verplichtingen	45 830	100 437	92 428	32 372	22 778	21 177	21 177
Uitgaven	44 023	100 700	92 428	34 452	23 914	21 177	21 177
<i>Programmauitgaven</i>	44 023	52 815	45 549	34 452	23 914	21 177	21 177
<i>Waarvan juridisch verplicht</i>			45%	30%	5%	0%	0%
<i>Operationele doelstelling 1</i>							
Handhaving	388	602					
Primair proces	2 934	3 622	2 657	2 657	2 257	2 257	2 257
Subsidies	5 114	13 362	12 403	12 549	14 094	12 949	12 949
Onderzoek	1 837	2 174	1 328	908	908	908	908
<i>Operationele doelstelling 2</i>							
Arboconvenanten	23 266	21 905	21 575	14 091	2 443	684	684
Primair proces	531	400					
Subsidies	8 363	9 680	7 586	4 247	4 212	4 379	4 379
Voorlichting	505	682					
Onderzoek	1 085	388					
<i>Apparaatsuitgaven</i>		47 885	46 879	0	0	0	0
Apparaatsuitgaven		44 885	46 879				
Ontvangsten	6 798	5 084	5 084	5 084	5 084	5 084	5 084

Subsidies OD 1: De uitgaven zijn met name toe te schrijven aan de programma's VAV en VASSt en aan de subsidieregelingen SPA en FARBO.

Arboconvenanten: De uitgaven nemen af door afronding van de convenanten uiterlijk in 2007.

Subsidies OD 2: Hier worden uitgaven geraamd voor verzuimbeleid (onder andere Commissie het werkend perspectief) en het project sociale zekerheid en zorg.

Ontvangsten: Deze houden verband met de handhaving door de Arbeidsinspectie van de regelgeving op arboterrein.

Operationele doelstelling 1: Beperken van de arbeidsrisico's waaraan werknemers zijn blootgesteld.

Motivering

Om uitval te voorkomen ten gevolge van de arbeid

Instrumenten

- Subsidieverlening/-regeling
- Wet- en regelgeving
- Sectorale afspraken

Activiteiten

- Stimuleren risicogestuurd beleid op basis van ernstige risico's
- Ondersteunen bedrijven bij het voorkomen van arbeidsongevallen via het Programma Versterking Arbeidsveiligheid (VAV)
- Stimuleren van ondernemers in het midden- en kleinbedrijf om via het Programma Versterking Arbeidsomstandighedenbeleid Stoffen (VASSt) de blootstelling van werknemers aan gevaarlijke stoffen te beheersen
- Stimuleren ontwikkeling nieuwe of sterk verbeterde arbeidsmiddelen (SPA)

- Stimulering van aanschaf en gebruik van innovatieve arbovriendelijke bedrijfsmiddelen (FARBO)
- Handhaven van regels op arboterrein door inspecties en het openbaar maken van inspectieresultaten

Doelgroepen

- Werkgevers en werknemers

Indicatoren *

	Realisatie 2004	Streven 2005	Streven 2006
Percentage werknemers blootgesteld aan schadelijk geluid (effectindicator)	5%	–	2,3%
Percentage werknemers dat regelmatig kracht moet zetten (effectindicator)	23%	–	15,4%
Aantal afspraken met branches; versterking arbeidsveiligheid (prestatie-indicator)	6	12	20
Percentage door AI bezochte bedrijven waar wordt gehandhaafd (prestatie-indicator)	50%	58%	55%

Bron: CBS (EBB, module arbeidsomstandigheden, zoals door SZW bewerkt); SZW; Rapportage Arbeidsinspectie

* In het licht van de het in 2005 uitgebrachte SER advies over de Arboregelgeving zullen alle in deze paragraaf genoemde indicatoren in 2006 worden heroverwogen.

Kengetallen

	2001	2002	2003
Aantal verzuimongevallen	95 000	103 000	93 000
Aantal doden door arbeidsongevallen	115	91	104
Ongevallen met letsel en verzuim (aantal per 100.000 werknemers)	1 200	1 300	1 200

Bron: Monitor arbeidsongevallen in Nederland 2002, TNO rapport

	2004	2005	2006
Farbo-producten met (gedeeltelijk) positief advies van de Arbeidsinspectie			
Fiscale regeling	11 600		
Subsidieregeling		2000	2000

Bron: Rapportage Arbeidsinspectie (fiscale regeling)
SZW (subsidieregeling)

Verwijzingen beleidsstukken

- Brief over evaluatie Arboregeling (TK 2004–2005, 25 883 nr. 31)
- Brief over het programma Versterking Arbeidsveiligheid en het programma Versterking Arbeidsomstandighedenbeleid Stoffen (VAST) (TK 2003–2004, 25 883 nr. 30)
- Monitor Arbeidsongevallen in Nederland 2002, TNO rapport (tabel 17, p.25)

Operationele doelstelling 2: Beperken ziekteverzuim en instroom in arbeidsongeschiktheidsregelingen ten gevolge van arbeid

Motivering

Om mensen aan het werk te houden door het stimuleren en ondersteunen van beleid ter voorkoming van ziekte en uitval ten gevolge van arbeid

Instrumenten

- Subsidieverlening
- Wet- en regelgeving
- Voorlichting
- Sectorale afspraken

Activiteiten

- Toegankelijk en toepasbaar maken van de kennis over de Risico-inventarisatie en evaluatie (ri&e)
- Faciliteren van voortgaande digitalisering van branchespecifieke ri&e's die via internet vrij toegankelijk zijn
- Ontwikkelen van ARBO-informatiepakketten voor het MKB
- Begeleiden uitvoering en afronding van met sociale partners afgesloten arboconvenanten, over beperking van blootstelling aan belangrijke arbeidsrisico's en bevordering van vroege reïntegratie.
- Stimuleren van aanpassingen van werkplek of werkomgeving ten behoeve van werk voor arbeidsgehandicapten.

Doelgroepen

- Werkgevers en werknemers

Indicatoren

De indicator aandeel werkzame arbeidsgehandicapten wordt in 2006 heroverwogen

	Realisatie	Streven 2005	Streven 2006	Streven 2010
RI&E's beschikbaar bij bedrijven (effectindicator)	86% (2003) ¹	92%	94%	98 %
Aandeel werkzame arbeidsgehandicapten dat nog aanpassingen in het werk noodzakelijk acht (effectindicator)	16% (2004)	15%	–	–

Bron: CBS (EBB, module arbeidsgehandicapten); Rapportage Arbeidsinspectie

¹ Realisaties 2004 nog niet vergelijkbaar.

Verwijzingen beleidsstukken

- Jaarrapportage Arboconvenanten 2004 (TK 2004–2005, 25 883 nr. 41)

Overzicht beleidsdoorlichtingen en effectonderzoeken			
Soort onderzoek	Onderwerp	Start	Afgerond
Beleidsdoorlichtingen	geen		
Evaluatieonderzoek naar de effecten van beleid	geen		
Overige beleidsevaluaties (waaronder ex ante)	Evaluatie wet verbetering poortwachter	2005	2005

30 Inkomensbescherming met activering

Zorgdragen voor adequate bescherming met activerende voorwaarden tegen de financiële risico's bij inkomensverlies.

Omschrijving	Om personen te beschermen tegen de financiële risico's bij inkomensverlies en hen in beginsel een inspanningsverplichting om betaalde arbeid te verkrijgen op te leggen.
Bijdrage	SZW creëert de voorwaarden voor het toekennen van de uitkeringen en zorgt voor de uitvoering door het laten verstrekken van uitkeringen door gemeenten en UWV. Zij verstrekt hiertoe financiële middelen.
Verantwoordelijkheid	De Minister is verantwoordelijk voor: <ul style="list-style-type: none"> ● een adequate bescherming van personen tegen inkomensverlies; ● de vormgeving en werking van het wettelijk stelsel; ● een rechtmatige, doelmatige en doeltreffende uitvoering van de sociale verzekeringen door het UWV en voor het toezicht daarop; ● het toezicht op een rechtmatige uitvoering van de bijstandsregelingen door gemeenten; ● de bepaling van de hoogte van het sociaal minimum/algemene bijstandsniveaus; ● de vaststelling van het niveau van de individuele uitkeringen van de sociale verzekeringen; ● de coördinatie van het rijksbeleid op het terrein «sociale insluiting».
Succesfactoren	Behalen van deze doelstelling hangt af van: <ul style="list-style-type: none"> ● de kwaliteit en uitvoerbaarheid van wet- en regelgeving; ● een effectieve uitvoering van de wetten door gemeenten en het UWV; ● de hoogte van het nalevingsniveau van wet- en regelgeving door de gerechtigden.
Effectgegevens	Behalen van deze doelstelling heeft als effecten dat: <ul style="list-style-type: none"> ● in beginsel in inkomensbescherming tot op ten minste het sociaal minimum wordt voorzien; ● personen er weer in slagen zelfstandig in hun levensonderhoud te voorzien; ● er zodoende invulling wordt gegeven aan de grondwettelijke taak van de overheid te zorgen voor de «bestaanszekerheid der bevolking».
Verwijzingen beleidsstukken	<ul style="list-style-type: none"> ● Nieuwe accenten op het terrein van werk en inkomen (TK 2004–2005, 29 804 nr.1)

Tabel budgettaire gevolgen van beleid

Tabel 30.1: Begrotingsuitgaven artikel 30 (x € 1 000)							
Artikelonderdeel	2004	2005	2006	2007	2008	2009	2010
Verplichtingen	10 145 386	5 134 715	4 828 188	4 632 371	4 689 745	4 734 245	4 810 347
Uitgaven	5 175 942	5 012 600	4 765 404	4 686 479	4 704 812	4 734 245	4 810 347
<i>Programmauitgaven</i>	<i>5 175 942</i>	<i>5 008 733</i>	<i>4 758 457</i>	<i>4 686 479</i>	<i>4 704 812</i>	<i>4 734 245</i>	<i>4 810 347</i>
<i>Waarvan juridisch verplicht</i>			<i>100%</i>	<i>0%</i>	<i>0%</i>	<i>0%</i>	<i>0%</i>
<i>Operationele doelstelling 1</i>							
WWB	4 616 146	4 564 570	4 338 111	4 245 306	4 232 334	4 237 719	4 273 558
IOAW	191 023	199 446	214 313	237 045	264 300	283 408	318 712
IOAZ	36 728	34 378	42 938	50 958	58 118	64 798	70 528
Bijstand zelfstandigen	63 753	73 071	66 634	66 563	66 553	66 553	66 553
Bijstand buitenland	2 349	2 600	2 600	2 600	2 600	2 600	2 600
Overig	185 419	27 601	9 206	9 904	11 835	12 565	12 565
Handhaving	13 856	23 518	14 780	17 833	18 133	18 133	18 133
Subsidies	119	114					
Voorlichting	251	110					
<i>Operationele doelstelling 3</i>							
WWIK uitkeringslasten	53 907	51 455	39 394	39 397	39 400	39 400	39 410
WWIK uitvoeringskosten	5 456	4 793	4 751	4 751	4 751	4 751	4 751
<i>Operationele doelstelling 4</i>							
BIA uitkeringslasten	6 230	6 048	5 618	5 292	4 640	3 872	3 410
BIA uitvoeringskosten	705	220	200	170	189	143	127
<i>Operationele doelstelling 5</i>							
TRI uitkeringslasten		17 000	18 500	6 150	1 350	100	
TRI uitvoeringskosten		3 809	1 412	501	609	203	
<i>Apparaatsuitgaven</i>		<i>3 867</i>	<i>6 947</i>	<i>0</i>	<i>0</i>	<i>0</i>	<i>0</i>
Apparaatsuitgaven		3 867	6 947				
Ontvangsten	44 231	27 697	0	0	0	0	0

WWB

Dit betreft het inkomensdeel van de Wet Werk en Bijstand (WWB), inclusief de middelen voor de langdurigheidstoelage. Het WWB Werkdeel is begroot op beleidsartikel 23 Reïntegratie. Een vergoeding voor de uitvoeringskosten ontvangen gemeenten via de algemene uitkering uit het gemeentefonds.

IOAW/IOAZ/Bijstand zelfstandigen

Dit betreffen optellingen per regeling van het budgetdeel (25%) en het declaratiedeel (75%). Een vergoeding voor de uitvoeringskosten ontvangen gemeenten via de algemene uitkering uit het gemeentefonds. De stijging van de uitgaven voor de IOAW en IOAZ worden veroorzaakt door de afschaf van de vervolguitkering WW en de WAZ.

Het budget 2005 voor bijstand zelfstandigen is als gevolg van een ramingsbijstelling op grond van conjuncturele ontwikkelingen van € 8 miljoen tot € 14 miljoen.

Handhaving

Uit dit budget worden onder meer de uitvoeringskosten van het Inlichtingenbureau voor gemeenten gefinancierd.

WWIK

Dit betreffen de uitkeringslasten en uitvoeringskosten van de WWIK die voor 100% door 20 uitvoerende centrumgemeenten en «Kunstenaars & Co» worden gedeclareerd.

BIA

Dit betreffen de uitgaven voor deze tijdelijke overgangsregeling op grond waarvan naar verwachting ultimo 2016 het uitkeringsrecht vervalt.

TRI

Deze regeling is in het leven geroepen om de inkomensgevolgen tengevolge van de herbeoordelingen in het kader van de Wet wijziging systematiek herbeoordelingen te beperken. De verwachting is dat het recht op deze regeling per 2009 komt te vervallen.

Tabel 30.2: Premie uitgaven artikel 30 (x € 1 000)

Artikelonderdeel	2004	2005	2006	2007	2008	2009	2010
Uitgaven	5 137 782	5 672 341	5 016 694	4 563 403	4 474 561	4 281 599	4 109 372
<i>Programmauitgaven</i>	<i>5 137 782</i>	<i>5 672 341</i>	<i>5 016 694</i>	<i>4 563 403</i>	<i>4 474 561</i>	<i>4 281 599</i>	<i>4 109 372</i>
<i>Waarvan juridisch verplicht</i>			97%	0%	0%	0%	0%
<i>Operationele doelstelling 2</i>							
WW uitkeringslasten	4 463 782	4 991 055	4 456 777	4 049 488	3 905 404	3 666 549	3 463 221
WW uitvoeringskosten	674 000	681 286	491 860	378 538	364 032	350 364	327 521
Nominaal			68 057	135 377	205 125	264 686	318 630
Ontvangsten	528 553	547 972	642 241	667 804	667 005	671 433	669 637

WW uitkeringslasten

Met ingang van 2006 zetten de uitkeringslasten WW een dalende lijn in. Deze daling wordt enerzijds veroorzaakt door een verbeterde conjunctuur en anderzijds door in het recente verleden ingevoerde beleidsmaatregelen.

WW uitvoeringskosten

Als gevolg van het dalende WW-volume, vertonen de uitvoeringskosten eveneens een dalende lijn. Ook de efficiency-afspraken uit SUWI dragen nog steeds aan deze daling bij.

Een deel van de uitkeringslasten en uitvoeringskosten WW is te relateren aan reïntegratie-activiteiten die onder artikel 23 worden verantwoord. Op dit moment is het echter niet mogelijk om deze uitkeringslasten en uitvoeringskosten uit te splitsen naar de begrotingsartikelen 23 en 30. Met ingang van de begroting 2007 is deze uitsplitsing wel te maken en worden deze middelen overgeheveld van artikel 30 naar artikel 23.

Operationele doelstelling 1: Zorgdragen dat een aanvulling tot inkomen op minimumniveau wordt verstrekt aan mensen die niet zelf (volledig) kunnen voorzien in hun levensonderhoud.

Motivering

Om inkomensverlies tot onder het niveau van het sociale minimum te voorkomen en om personen zo spoedig mogelijk weer zelfstandig in het eigen levensonderhoud te laten voorzien.

Instrumenten	<ul style="list-style-type: none"> ● Het inkomensdeel van de WWB (v.w.b. het reïntegratiebudget wordt verwezen naar art. 23); ● Wet inkomensvoorziening oudere en gedeeltelijk arbeidsongeschikte werkloze werknemers (IOAW); ● Inkomensvoorziening oudere en gedeeltelijk arbeidsongeschikte gewezen zelfstandigen (IOAZ); ● Besluit bijstandsverlening zelfstandigen (Bbz); ● Inlichtingenbureau gemeenten; ● Subsidies (o.a. ter bevordering van beleidsinnovatie).
Activiteiten	<p>Activiteiten SZW:</p> <ul style="list-style-type: none"> ● onderhouden van de wet- en regelgeving; ● ramen macrobudget WWB inkomensdeel en onderhouden verdelings-systematiek; ● toezien op een rechtmatige wetsuitvoering; ● opstellen nationaal actieplan «sociale insluiting» 2006; ● uitvoeren SZW-actiepunten uit plan van aanpak schuldhulpverlening. <p>Activiteiten gemeenten:</p> <ul style="list-style-type: none"> ● beoordelen van recht op een uitkering; ● verstrekken van uitkeringen.
Doelgroepen	<ul style="list-style-type: none"> ● Mensen tot 65 jaar die niet zelf (volledig) kunnen voorzien in hun levensonderhoud (bijstand als aanvulling op een onvolledige AOW-uitkering komt aan de orde in artikel 32) ● Mensen met een langdurig minimuminkomen en/ of grote afstand tot de arbeidsmarkt.
Indicatoren	<p>In samenhang met de in artikel 23 opgenomen doelstelling om in 2007 25% meer uitstroom uit reïntegratietrajecten naar regulier werk te hebben verwacht de regering dat de WWB leidt tot een bijstandslastenreductie van 5% in 2006, rekening houdende met de conjunctuur en effecten van Rijksbeleid. In het kader van de evaluatie WWB is voor dit laatste een analyse voorzien.</p>

	Realisatie 2004	Streven 2005	Streven 2006	Streven 2010
Bijstandslastenreductie WWB (effectindicator)			5% ¹	

¹ Ten opzichte van situatie zonder WWB.

Kengetallen

	2004	2005	2006
Volume ontwikkelingen			
Volume WWB thuiswonenden, periodiek <65 (x 1 000) ¹	337	340	348
Volume WWB thuiswonenden, periodiek ≥ 65 (x 1 000) ¹	23	25	27
Volume IOAW (x 1 000) ¹	14	17	16
Volume IOAZ (x 1 000) ¹	2	3	3
Volume Bijstand buitenland (x 1 000) ²	1	1	1
Volume Bbz (x 1 000)	1	2	2
Handhaving			
Bekendheid met regels ³	54%		
Aantal fraudeonderzoeken ⁴	56 340		
Totaal fraudebedrag (€ mln) ⁴	114		
% afdoening ⁴	76%		
Incassoratio ⁴	15%		
Nalevingsniveau van de opgaven van inkomsten ³	71% (64%-77%) ⁵		

Bronnen:

¹ CBS bijstanduitkeringenstatistiek

² SZW-administratie

³ SZW POROSZ

⁴ CBS fraude- en debiteurenstatistiek

⁵ Betrouwbaarheidsinterval

Verwijzingen beleidsstukken

- Wet Werk en Bijstand (Staatsblad 2003, 375)
- Plan van aanpak evaluatie WWB 2004–2007 nader uitgewerkt (TK 2004–2005, 29 674 nr.6)

Operationele doelstelling 2: Zorgdragen dat een tijdelijke en activerende inkomensvoorziening wordt verstrekt aan werknemers die werkloos zijn geworden.

Motivering

Om werknemers tijdelijk te beschermen tegen het risico van loonderving als gevolg van werkloosheid. Om werknemers te activeren tot werkherhvatting.

Instrumenten

- Werkloosheidswet (WW);
- Bijdrage uitvoeringskosten aan het UWV.

Activiteiten

Activiteiten SZW:

- toezien op een rechtmatige wetsuitvoering;
- onderhouden van de wet- en regelgeving. In dit kader is voor 2006 onder meer het voorbereiden van wijziging van de WW, het aanpassen van het ontslagrecht (beide in overeenstemming met het kabinetsstandpunt over het SER-advies) en de invoering van premie-differentiatie in de wachtgeldfondsen van belang.

Activiteiten van UWV:

- beoordelen van recht op een uitkering;
- verstrekken van uitkeringen;
- verbeteren van de kwaliteit van de controle op naleving van de arbeidsverplichtingen.

Doelgroepen

- Werknemers (incl. personen die met werknemers worden gelijkgesteld);
- Werkgevers.

Indicatoren

- Het kabinet heeft in en buiten de WW maatregelen genomen om de arbeidsparticipatie van ouderen te verhogen en hun beroep op de WW te beperken. Het kabinet wil de instroom van oudere werknemers in de WW terugdringen en de gemiddelde uitkeringsduur van alle WW-gerechtigden, maar met name van ouderen bekorten. De eerste twee indicatoren bieden inzicht in de uitwerking van het kabinetsbeleid op werknemers in de leeftijdscategorie 57½ jaar en ouder afgezet tegen respectievelijk de leeftijdscategorie 55–57½ jaar en het gemiddelde voor de totale WW-populatie.
- Het beoogd maatschappelijk effect van handhaving is de naleving van de wet- en regelgeving. Naleving kan inzichtelijk worden gemaakt door nakoming van de belangrijkste verplichtingen, die aan het verkrijgen van een uitkering zijn verbonden, te meten (effectindicatoren). Om aan te geven dat frauderen niet ongestraft blijft, worden ook het totaal geconstateerde fraudebedrag en de afdoening als kengetal in beeld gebracht. Dat geldt ook voor de mate waarin kennis van regelgeving aanwezig is, omdat dit van invloed is op de mate waarin de uitkeringsgerechtigden zich aan de wet houden.

	Realisatie 2004	Streven 2005	Streven 2006	Streven 2007
Instroomkans in de WW van de leeftijdscategorie 57½ jaar en ouder t.o.v. de leeftijdscategorie 55–57½ jaar (effectindicator) ¹	1,02	1–1,05	1–1,05	1–1,05
Duur WW-uitkering in maanden (effectindicator): ¹				
– totale WW-populatie	10	10	10	9
– leeftijdscategorie 57½ jaar en ouder	31	30	29	28
Nalevingsniveau van verplichtingen om (weer) werk te vinden (effectindicator) ²	66% (60%–71%)	66%	> 66%	> 66%
Nalevingsniveau van opgave van inkomsten uit arbeid (effectindicator) ²	75% (68%–81%)	75%	> 75%	> 75%

Bron:

¹ UWV jaarverslag

² SZW POROSZ

Kengetallen

	2004	2005	2006
Volume ontslagwerkloosheid met aanvullend beleid (x 1 000 uitkeringsjaren) ¹	266	290	253
Aantal nieuwe uitkeringen (x 1 000) ²	426	453	445
Aantal beëindigde uitkeringen (x 1 000) ²	384	430	452
Handhaving			
Bekendheid met regels ³	54%		
Aantal signalen (alle wetten) ⁴	34 498		
Totaal fraudebedrag (x € mln) ⁴	9,2		
% afdoening ⁴	95%		

Bronnen:

¹ SZW-administratie

² UWV juni nota 2005

³ SZW POROSZ

⁴ UWV jaarverslag

Verwijzingen beleidsstukken

- Wet van 6 november 1986 (Stb. 1986, nr. 566)
- Brief aan TK n.a.v. IWI-rapport «Toetsen van sollicitatieactiviteiten in het kader van de WW» (TK 2004–2005, 26 448, nr. 199)
- Brief aan TK inzake invoering premiegroepen in wachtgeldfondsen (TK 2004–2005, 26 448, nr. 179)

- Werkloosheidswet en ontslagrecht; Kabinetsstandpunt (TK 2004–2005, 30 109 nr.1)

Operationele doelstelling 3: Verstrekken van een tijdelijke financiële ondersteuning aan kunstenaars.

Motivering	Om kunstenaars in de gelegenheid te stellen een renderende beroepspraktijk op te bouwen, al dan niet in combinatie met inkomsten buiten de kunst.
Instrumenten	<ul style="list-style-type: none"> • Wet werk en inkomen kunstenaars(WWIK); • Reïntegratiebudget WWB (art. 23).
Activiteiten	Activiteiten SZW: <ul style="list-style-type: none"> • onderhouden van de wet- en regelgeving; • toezien op een rechtmatige wetsuitvoering. Activiteiten centrumgemeenten: <ul style="list-style-type: none"> • beoordelen van recht op een uitkering; • verstrekken van uitkeringen aan kunstenaars.
Doelgroepen	<ul style="list-style-type: none"> • Beroepsmatig actieve kunstenaars die niet over voldoende middelen kunnen beschikken om te voorzien in hun levensonderhoud; • Academieverlaters kunstvakopleidingen.
Indicatoren	De WWIK stelt beroepsmatige kunstenaars in de gelegenheid te werken aan de opbouw van een renderende beroepspraktijk als kunstenaar. Daarom zijn er geen verplichtingen voor de kunstenaar en gemeenten gericht op inschakeling op de arbeidsmarkt. De WWIK kent geen uitstroomdoelstelling, wel is de uitkeringsduur gebonden aan een maximum van 4 jaar, waarbij een progressieve inkomens-eis van kracht is. Met het oog op de doelstelling van de WWIK zijn voor deze regeling geen specifieke indicatoren geformuleerd.
Kengetallen	Een indicatie voor de doeltreffendheid van de WWIK wordt gegeven door het aandeel van de uitstroom uit de WWIK dat niet binnen een halfjaar een beroep doet op een uitkering op grond van de WWB.

	2004	2005	2006
Het uitstroomaandeel WWIK dat gedurende een half jaar zelfstandig kan voorzien in het levensonderhoud	*)	Toename t.o.v. 2004	
Aantal personen Wwik per 31-12	3 436	3 000	3 000

Bron: SZW-administratie

* Vanwege het medio 2005 nog ontbreken van instroomcijfers in de WWB over vierde kwartaal 2004 is het niet mogelijk om cijfer voor uitstroom uit de WWIK voor 2004 te berekenen. In het jaarverslag over 2005 zal het desbetreffende cijfer voor geheel 2004 worden gepresenteerd.

Verwijzingen beleidsstukken	<ul style="list-style-type: none"> • Wwik (Staatsblad 2004 nr. 717)
-----------------------------	--

Operationele doelstelling 4: Zorgdragen dat een aanvulling tot inkomen op minimumniveau wordt verstrekt aan oudere herkeurde arbeidsongeschikten.

- Motivering** Om oudere herkeurde arbeidsongeschikten die op grond van de Wet terugdringing beroep op de arbeidsongeschiktheidsregelingen (TBA) hun arbeidsongeschiktheidsuitkering geheel of gedeeltelijk hebben verloren, een inkomen op minimumniveau te bieden en ze te motiveren (zo snel mogelijk) te gaan werken.
- Instrumenten**
- De tijdelijke Wet beperking inkomensgevolgen arbeidsongeschiktheidscriteria (BIA);
  - Bijdrage uitvoeringskosten UWV.
- Activiteiten**
- Activiteiten SZW:
- toezien op een rechtmatige wetsuitvoering;
  - onderhouden van de wet- en regelgeving.
- Activiteiten UWV:
- beoordelen van recht op een uitkering;
  - verstrekken van uitkeringen.
- Doelgroepen**
- Personen die op 1 augustus 1993 reeds recht hadden op een arbeidsongeschiktheidsuitkering en op die dag 45 jaar of ouder waren (na afloop van WW-periode);
  - Personen die op 31 december 1986 in de leeftijd van 35 jaar of ouder waren en zowel op die datum als ook op 31 juli 1993 een arbeidsongeschiktheidsuitkering ontvingen (na afloop van WW-periode).
- Indicatoren**
- Geen indicator geformuleerd. De BIA is een overgangsregeling voor een steeds kleiner wordende groep uitkeringsgerechtigden. Ultimo 2006 zal het uitkeringsrecht op grond van de BIA vervallen.

Kengetallen

	2004	2005	2006
Aantal uitkeringsjaren BIA	850	779	722
Gemiddelde uitkering BIA (*€ 1)	7 329	7 764	7 781

Bron: SZW-administratie

- Verwijzingen beleidsstukken**
- Tijdelijke wet beperking inkomensgevolgen arbeidsongeschiktheids-criteria (Staatsblad 1996, nr. 93)

Operationele doelstelling 5: Zorgdragen dat een tijdelijke tegemoetkoming wordt verstrekt aan bepaalde arbeidsongeschikten die herbeoordeeld zijn in de zg. herbeoordelingsoperatie.

- Motivering** Om te voorkomen dat herbeoordeelde arbeidsongeschikten die een lagere uitkering of geen uitkering meer ontvangen, en die nog niet (meer) werk hebben gevonden in financiële problemen komen, ontvangen zij als zij geen WW krijgen, een tijdelijke tegemoetkoming.
- Instrumenten**
- De Tijdelijke Regeling Inkomensgevolgen herbeoordeelde arbeidsongeschikten (TRI);
  - Bijdrage uitvoeringskosten UWV.

Activiteiten	<p>Activiteiten SZW:</p> <ul style="list-style-type: none"> ● toezien op een rechtmatige wetsuitvoering; ● onderhouden van de wet- en regelgeving. <p>Activiteiten UWV:</p> <ul style="list-style-type: none"> ● beoordelen van recht op een uitkering; ● verstrekken van uitkeringen.
Doelgroepen	<ul style="list-style-type: none"> ● Herbeoordeelde arbeidsongeschikten, die een lager arbeidsongeschiktheidspercentage hebben gekregen, die niet meer zijn gaan werken en die geen recht op WW hebben.
Indicatoren en kengetallen	<ul style="list-style-type: none"> ● Gezien de geringe aantallen gerechtigden, het geringe uitkeringsbedrag en de korte looptijd van de regeling (de herbeoordelingsoperatie duurt ca. 2,5 jaar) zijn geen indicatoren en kengetallen geformuleerd.
Verwijzingen beleidsstukken	<ul style="list-style-type: none"> ● Tijdelijke regeling inkomensgevolgen herbeoordeelde arbeidsongeschikten (Staatscourant 2004, nr. 242, pag 30)

Overzicht beleidsdoorlichtingen en effectonderzoeken			
Soort onderzoek	Onderwerp	Start	Afgerond
Beleidsdoorlichtingen	geen		
Evaluatieonderzoek naar de effecten van beleid	geen		
Overige beleidsevaluaties (waaronder ex ante)	Nulmeting aantal huishoudens met schulden	2005	2005
	Inventarisatie stand van zaken WWB	2004	2005
	Gemeentelijke verordeningen onder de WWB	2005	2005
	Nulmeting uitstroom kunstenaars	2004	2005

31 Inkomensbescherming met activering bij arbeidsongeschiktheid

Zorgdragen voor adequate bescherming met activerende voorwaarden tegen de financiële risico's bij arbeidsongeschiktheid.

Omschrijving	Het wettelijk stelsel beschermt werknemers, personen die met werknemers worden gelijkgesteld en jonggehandicapten tegen het risico van gebrek aan inkomen als gevolg van ziekte en arbeidsongeschiktheid.
Bijdrage	SZW creëert de voorwaarden voor het toekennen van de uitkeringen en zorgt voor de uitvoering door het laten verstrekken van uitkeringen door het UWV.
Verantwoordelijkheid	De Minister is verantwoordelijk voor: <ul style="list-style-type: none"> ● de vaststelling van het niveau van de uitkering ● de vormgeving van het wettelijk stelsel ● een rechtmatige, doelmatige en doeltreffende uitvoering door het UWV en voor het toezicht daarop
Succesfactoren	Behalen van deze doelstelling hangt af van: <ul style="list-style-type: none"> ● de effectieve uitvoering van de wetten door het UWV ● de kwaliteit en uitvoerbaarheid van wet- en regelgeving ● de hoogte van het nalevingsniveau van wet- en regelgeving door de gerechtigden ● invoering van de Wet werk en Inkomen naar arbeidsvermogen, bestaande uit de IVA- en de WGA-regelingen, per 29 december 2005
Effectgegevens	Behalen van deze doelstelling heeft als effecten dat: <ul style="list-style-type: none"> ● werknemers en jonggehandicapten adequaat worden beschermd tegen het risico van gebrek aan inkomen als gevolg van ziekte en arbeidsongeschiktheid ● gedeeltelijk arbeidsgeschikte werknemers worden gestimuleerd om arbeid te verrichten ● werkgevers worden gestimuleerd om gedeeltelijk arbeidsgeschikte werknemers in dienst te houden of te nemen ● de instroom van volledige en duurzaam arbeidsgeschikten vanaf 2007 wordt beperkt tot maximaal 25 000 per jaar (als effectindicator opgenomen onder de operationele doelstelling 1)
Verwijzingen beleidsstukken	<ul style="list-style-type: none"> ● MvT Wet werk en inkomen naar arbeidsvermogen (TK 2004–2005, 30 034, nr. 3).

Tabel budgettaire gevolgen van beleid

Tabel 31.1: Begrotingsuitgaven artikel 31 (x € 1 000):

Artikelonderdeel	2004	2005	2006	2007	2008	2009	2010
Verplichtingen	1 729 243	1 696 667	1 717 839	1 746 686	1 782 897	1 822 698	1 847 278
Uitgaven	1 729 243	1 696 667	1 717 839	1 746 686	1 782 897	1 822 698	1 847 278
<i>Programmauitgaven</i>	<i>1 729 243</i>	<i>1 695 247</i>	<i>1 713 685</i>	<i>1 746 686</i>	<i>1 782 897</i>	<i>1 822 698</i>	<i>1 847 278</i>
<i>Waarvan juridisch verplicht</i>			<i>100%</i>	<i>0%</i>	<i>0%</i>	<i>0%</i>	<i>0%</i>
<i>Operationele doelstelling 2</i>							
Wajong uitkeringslasten	1 679 048	1 641 319	1 666 439	1 702 601	1 738 778	1 778 223	1 802 616
Wajong uitvoeringskosten	50 195	53 928	47 246	44 085	44 119	44 475	44 662
<i>Apparaatsuitgaven</i>		<i>1 420</i>	<i>4 154</i>	<i>0</i>	<i>0</i>	<i>0</i>	<i>0</i>
Apparaatsuitgaven		1 420	4 154				
Ontvangsten	0	451	0	0	0	0	0

Wajong

De uitkeringslasten Wajong laten een stijgend patroon zien (zie voor een toelichting over de geleidelijke stijging van het aantal Wajong uitkeringen de toelichting bij operationele doelstelling 2).

De daling van de uitvoeringskosten in 2006 en latere jaren hangt samen met de uit SUWI-voortvloeiende efficiency-afspraken, waardoor vanaf 2006 ten opzichte van 2002 25% op de reguliere uitvoeringskosten wordt bespaard.

De zorgtoeslag in het nieuwe zorgstelsel (vanaf 2006) biedt onvoldoende compensatie voor Wajongers in de leeftijd van 18 tot 23 jaar. De tegemoetkoming om deze groep te compenseren kost € 4,2 miljoen in 2006. De hier opgenomen raming bevat zowel de reguliere uitkeringslasten Wajong als de lasten van deze tegemoetkoming.

Tabel 31.2: Premie-uitgaven artikel 31 (x € 1 000)

Artikelonderdeel	2004	2005	2006	2007	2008	2009	2010
Totaal uitgaven	11 933 941	11 505 809	10 859 403	10 651 179	10 583 010	10 569 854	10 646 686
<i>Programmauitgaven</i>	<i>11 933 941</i>	<i>11 505 809</i>	<i>10 859 403</i>	<i>10 651 179</i>	<i>10 583 010</i>	<i>10 569 854</i>	<i>10 646 686</i>
<i>Waarvan juridisch verplicht</i>			<i>100%</i>	<i>0%</i>	<i>0%</i>	<i>0%</i>	<i>0%</i>
<i>Operationele doelstelling 1</i>							
WAO uitkeringslasten	9 601 466	9 127 856	8 148 031	7 342 777	6 675 024	6 106 695	5 628 983
WAO uitvoeringskosten	777 000	872 704	713 465	540 469	451 527	391 131	338 306
IVA uitkeringslasten			115 857	409 908	706 567	1 003 603	1 302 279
IVA uitvoeringskosten			22 890	46 371	69 488	92 652	116 003
WGA uitkeringslasten			95 095	395 329	608 228	757 617	883 871
WGA uitvoeringskosten			26 022	44 907	59 457	71 196	84 011
ZW uitkeringslasten	820 475	805 252	979 179	1 023 294	1 054 059	1 078 766	1 116 028
ZW uitvoeringskosten	212 000	189 458	178 407	169 194	168 872	168 975	169 249
WAZ uitkeringslasten	489 000	476 153	438 668	385 500	342 115	301 143	257 930
WAZ uitvoeringskosten	34 000	34 386	28 949	22 334	20 133	17 993	15 865
Nominaal			112 840	271 096	427 580	580 083	734 161

WAO

De uitkeringslasten WAO dalen de komende jaren scherp. Vanwege de introductie van de Wet WIA per 1 januari 2006 is de instroom in de WAO vanaf 2006 beperkt tot een gering aantal oude rechten. Ook in 2005 was de instroom in de WAO al beperkt vanwege de verlenging van de loondoorbetalingsperiode bij ziekte van 1 naar 2 jaar. Tenslotte daalt het aantal WAO'ers extra vanwege de herbeoordelingsoperatie, die sinds 1 oktober 2004 loopt.

IVA/WGA

De uitkeringslasten IVA en WGA bouwen zich vanaf 2006 langzaam op. Op de ontwikkeling van beide onderdelen van de WIA is uitgebreid ingegaan in de financiële paragraaf van de memorie van toelichting bij het wetsvoorstel Wet WIA (TK 2004–2005, 30 034, nr. 3, hoofdstuk 13). Voor 2006 zijn de ramingen van IVA en WGA ten opzichte van de genoemde memorie van toelichting aangepast vanwege de gunstige instroomontwikkeling van de WAO in 2004 en vanwege de eerste informatie over de effecten van de aanscherping van het Schattingsbesluit.

ZW

De uitkeringslasten van het vangnet ZW zijn vooral afhankelijk van het aantal werklozen en het aantal flexwerkers. Dit zijn de grootste groepen die bij ziekte recht krijgen op een ZW-uitkering. Daarnaast worden de uitkeringen vanwege zwangerschaps- en bevallingsverlof in het ZW volume meegerekend. Afgezien van de ontwikkeling van het aantal werklozen, flexwerkers en zwangerschaps- en bevallingsverloven stijgen de uitkeringslasten van de ZW in 2005 en 2006 als gevolg van de verlenging van de ziekteperiode tot twee jaar.

WAZ

Vanwege de beëindiging van de toegang tot de WAZ per 1 juli 2004 zullen de uitkeringslasten van de WAZ een dalende lijn laten zien. Het lopend bestand van de WAZ zal geleidelijk uitstromen, terwijl er geen zelfstandigen meer instromen (afgezien van een beperkt aantal oude rechten).

Uitvoeringskosten WAO, IVA, WGA, ZW en WAZ

Vanaf 2004 vertonen de uitvoeringskosten een dalende trend. Dit hangt samen met de uit SUWI-voortvloeiende efficiency-afspraken, waardoor vanaf 2006 ten opzichte van 2002 25% op de reguliere uitvoeringskosten wordt bespaard. Daarnaast wordt de daling bij de WAO veroorzaakt door de verminderde instroom als gevolg van de Wet Verbetering Poortwachter, van de Wet verlenging loondoorbetalingsverplichting 2003 en in latere jaren als gevolg van de geraamde besparingen als gevolg van de voorgenomen wet WIA. Een algemene toelichting op de uitvoeringskosten is opgenomen in bijlage 9 inzake ZBO's en RWT's.

Operationele doelstelling 1: Zorgdragen dat een permanente inkomensvoorziening wordt verstrekt aan volledig en duurzaam arbeidsongeschikte werknemers en een in principe tijdelijke inkomensvoorziening aan gedeeltelijk arbeidsongeschikte en tijdelijk volledig arbeidsongeschikte werknemers.

Motivering

Om werknemers te beschermen tegen het risico van gebrek aan inkomen als gevolg van ziekte en arbeidsongeschiktheid

Instrumenten

- Wet werk en inkomen naar arbeidsvermogen (WIA), bestaande uit de IVA- en WGA-regelingen

- Schattingsbesluit arbeidsongeschiktheidswetten
- Wet op de arbeidsongeschiktheidsverzekering (WAO)
- Ziektewet (ZW)
- Wet arbeidsongeschiktheidsuitkering zelfstandigen (WAZ) beëindigd per 1 aug. 2004
- Wet verlenging loondoorbetalingsverplichting bij ziekte 2003
- Bijdrage uitvoeringskosten aan UWV

Activiteiten

Activiteiten SZW

- Invoeren Wet werk en inkomen naar arbeidsvermogen (WIA) per 29 december 2005
- Treffen van financiële maatregelen ter stimulering van gedeeltelijk arbeidsgeschikten om méér arbeid te verrichten
- Treffen van financiële maatregelen ter stimulering van werkgevers om gedeeltelijk arbeidsgeschikte werknemers in dienst te houden of te nemen

Activiteiten UWV

- Verstrekken van IVA-, WGA-, WAO-, ZW- en WAZ-uitkeringen
- Herbeoordelen bestaande uitkeringen arbeidsongeschiktheid

Doelgroepen

- Werknemers
- Personen die met werknemers worden gelijkgesteld

Indicatoren

- Het beoogd maatschappelijk effect van handhaving is de naleving van de wet- en regelgeving. Naleving kan inzichtelijk worden gemaakt door nakoming van de belangrijkste verplichtingen, die aan het verkrijgen van een uitkering zijn verbonden, te meten. Om aan te geven dat frauderen niet ongestraft blijft worden ook het totaal geconstateerde fraudebedrag en de afdoening als kengetal in beeld gebracht. Dat geldt ook voor de mate waarin kennis van regelgeving aanwezig is omdat dit van invloed is op de mate waarin de uitkeringsgerechtigden zich aan de wet houden. De getallen bij de effectindicatoren en kengetallen omvatten tevens die van de WAZ en de Wajong.
- Beperking van de instroom van volledige en duurzaam arbeidsongeschikten tot maximaal 25 000 per jaar (conform beleidsagenda)

	Realisatie 2004	Streven 2005	Streven 2006	Streven 2010
Nalevingsniveau van verplichtingen ihkv herstel (effectindicator) ¹	78% (70%-88%)	78%	> 78%	> 78%
Nalevingsniveau van opgave van inkomsten uit arbeid (effectindicator) ¹	81% (74%-87%)	81%	> 81%	> 81%
Instroom van volledige en duurzaam arbeidsongeschikten (effectindicator) ²	x	x	max. 25 000	max. 25 000

Bronnen:

¹SZW POROSZ

² UWV jaarverslag

X van toepassing vanaf 2006: invoering WIA

Kengetallen

- Het aantal ZW-uitkeringen in 2006 neemt iets toe. Dit is het gevolg van de verlenging van de ziekteperiode tot twee jaar en een stijging van het aantal zieke werklozen vanwege de oplopende werkloosheid.

WAO + IVA + WGA	2004	2005	2006
Bestand			
* in uitkeringen (ultimo, x1000)	765	687	635
* als % verzekerde populatie	11,6%	10,3%	9,5%
* % werkende WAO/IVA/WGA'ers	28%	28%	28%
Instroom			
* in uitkeringen (x 1000)	59,2	15,2	35,3
* instroomkans	0,9%	nvt	0,5%
Uitstroom			
* in uitkeringen (x1000)	78,9	94,7	88,1
* uitstroomkans	9,3%	12,1%	12,2%
Handhaving			
* Bekendheid verplichtingen/sancties (1)	51%		–
* Aantal signalen (alle wetten)	34.498		
* Totaal schadebedrag (x € 1 mln)	10		
* Afdoeningspercentage	94%		
WAO	2004	2005	2006
Bestand in uitkeringen (ultimo, x1000)	765	687	607
Instroom in uitkeringen (x1.000)	59,2	15,2	5,3
Uitstroom in uitkeringen (x1.000)	78,9	94,7	86,1
IVA	2004	2005	2006
Bestand in uitkeringen (ultimo, x1000)	–	–	15,0
Instroom in uitkeringen (x1.000)	–	–	15,0
Uitstroom in uitkeringen (x1.000)	–	–	0,0
WGA	2004	2005	2006
Bestand in uitkeringen (ultimo, x1000)	–	–	13,0
Instroom in uitkeringen (x1.000)	–	–	15,0
Uitstroom in uitkeringen (x1.000)	–	–	2,0
WAZ	2004	2005	2006
<i>Bestand</i>			
* in uitkeringen (ultimo, x 1.000)	55,4	53,7	49,2
* als % verzekerde populatie	7,3%	7,0%	6,6%
* % geheel arbeidsongeschikt	61,7%	60,8%	60,8%
* Gem. % arbeidsongeschiktheid	82,0%	81,7%	81,6%
* % werkende WAZ'ers	6%	6%	6%
Instroom in uitkeringen (x 1.000)	6,2	5,1	2,3
Uitstroom in uitkeringen (x1.000)	6,6	6,8	6,8
ZW	2004	2005	2006
Bestand in uitkeringen (ultimo, x 1.000)	64	68	73
Instroom in uitkeringen (x1.000)	411	–	–
Uitstroom in uitkeringen (x1.000)	380	–	–
Handhaving			
* Totaal benadelingsbedrag (x € 1 mln)	0,8		
* Afdoeningspercentage inlichtingenplicht	99%		

Bronnen: UWV jaarverslag m.u.v. (1) SZW POROSZ

Verwijzingen beleidsstukken

- MvT Wet werk en inkomen naar arbeidsvermogen (TK 2004–2005, 30 034, nr. 3)
- Wijziging Schattingsbesluit arbeidsongeschiktheidswetten (TK 2003–2004, 28 333, nr. 44)

Operationele doelstelling 2: Zorgdragen dat een aanvulling tot inkomen op minimumniveau wordt verstrekt aan jonggehandicapten.

Motivering	Om jonggehandicapten te beschermen tegen het risico van gebrek aan inkomen als gevolg van ziekte en arbeidsongeschiktheid
Instrumenten	<ul style="list-style-type: none"> • Wet op de arbeidsongeschiktheidsvoorziening jonggehandicapten (WAJONG) • Bijdrage uitvoeringskosten aan UWV
Activiteiten	Activiteiten UWV <ul style="list-style-type: none"> • Beoordelen nieuwe aanvragen • Verstrekken van WAJONG -uitkeringen • Herbeoordelen jonggehandicapten
Doelgroepen	<ul style="list-style-type: none"> • Jonggehandicapten zoals jongeren, leerlingen en studenten van 18 jaar en ouder die geen arbeidsverleden hebben, arbeidsongeschikt zijn geworden en niet zelf in hun levensonderhoud kunnen voorzien. Vrijwel alle WAJONG-gerechtigden zijn volledig arbeidsongeschikt. Het merendeel van de werkzame WAJONG'ers werkt voor WSW-bedrijven.
Indicatoren	<ul style="list-style-type: none"> • Voor de WAJONG zijn geen afzonderlijke indicatoren opgenomen; deze is meegenomen in het onderdeel WAO (OD 1)
Kengetallen	<ul style="list-style-type: none"> • Het aantal Wajong-uitkeringen zal voorlopig blijven stijgen. De instroom ligt op een structureel niveau met nog slechts beperkte ontwikkelingen vanwege demografische factoren, terwijl de uitstroom relatief laag is. Het bestand Wajong'ers is nog relatief jong, waardoor de uitstroom vanwege het bereiken van de 65-jarige leeftijd op een laag niveau ligt. Binnen de totale uitstroom is het aandeel vanwege demografische redenen desondanks het hoogst. De reden daarvan is dat Wajong'ers slechts weinig herstellen.

Wajong	2004	2005	2006
Bestand			
* in uitkeringen (ultimo, x 1.000)	142,5	144,7	147,8
* als percentage verzekerde populatie	1,35%	1,39%	1,43%
* Percentage geheel arbeidsongeschikt	97,7%	97,7%	97,7%
* Gem. percentage arbeidsongeschiktheid	98,8%	98,8%	98,8%
* Percentage werkende Wajong'ers	28%	28%	28%
Instroom in uitkeringen (x1.000)	9,4	9,4	9,5
Uitstroom in uitkeringen (x1.000)	5,0	7,3	6,3

Bronnen: UWV jaarverslag

* Van de WAJONG worden ook geen afzonderlijke handhavingsgegevens bijgehouden: de kengetallen handhaving WAO bevatten mede die van de WAJONG.

Verwijzingen beleidsstukken

Overzicht beleidsdoorlichtingen en effectonderzoeken			
Soort onderzoek	Onderwerp	Start	Afgerond
Beleidsdoorlichtingen	geen		
Evaluatieonderzoek naar de effecten van beleid	geen		
Overige beleidsevaluaties (waaronder ex ante)	Evaluatie wet instroomcijfers WAO	2005	2006

32 Overige inkomensbescherming

Zorgdragen voor adequate bescherming zonder activerende voorwaarden tegen de financiële risico's bij inkomensverlies.

Omschrijving	Om bepaalde personen te beschermen tegen het risico van gebrek aan inkomen op minimumniveau
Bijdrage	SZW creëert de voorwaarden voor het toekennen van de uitkering of toeslag en zorgt voor de uitvoering door het verstrekken van uitkeringen door SVB, gemeenten en toeslag door het UWV
Verantwoordelijkheid	De Minister is verantwoordelijk voor: <ul style="list-style-type: none"> ● de vaststelling van het niveau van de uitkering of toeslag ● de vormgeving van het stelsel van wet en regelgeving ● een rechtmatige, doelmatige en doeltreffende uitvoering door de SVB en het UWV en het toezicht hierop ● toezicht op een rechtmatige uitvoering door gemeenten
Succesfactoren	Behalen van deze doelstelling hangt af van: <ul style="list-style-type: none"> ● de effectieve uitvoering van de wetten door de uitvoeringsorganen SVB, UWV en gemeenten ● de kwaliteit en uitvoerbaarheid van wet- en regelgeving ● de hoogte van het nalevingsniveau van wet- en regelgeving door de gerechtigden
Effectgegevens	Behalen van deze doelstelling heeft als effecten dat: in Nederland inkomensbescherming tot op het sociaal minimum wordt geboden
Verwijzingen beleidsstukken	<ul style="list-style-type: none"> ● Wet inkomensaanvulling 2005 (Stb 2005, 192)

Tabel budgettaire gevolgen van beleid

Tabel 32.1: Begrotingsuitgaven artikel 32 (x € 1 000)

Artikelonderdeel	2004	2005	2006	2007	2008	2009	2010
Verplichtingen	341 093	349 169	328 577	304 991	283 193	270 953	259 487
Uitgaven	341 093	349 169	328 577	304 991	283 193	270 953	259 487
<i>Programmauitgaven</i>	<i>341 093</i>	<i>348 449</i>	<i>327 793</i>	<i>304 991</i>	<i>283 193</i>	<i>270 953</i>	<i>259 487</i>
<i>Waarvan juridisch verplicht</i>			<i>100%</i>	<i>0%</i>	<i>0%</i>	<i>0%</i>	<i>0%</i>
<i>Operationele doelstelling 3</i>							
Toeslagenwet uitkeringslasten	329 518	337 241	317 888	295 475	274 555	263 103	252 055
Toeslagenwet uitvoeringskosten	11 575	11 208	9 905	9 516	8 638	7 850	7 432
<i>Apparaatsuitgaven</i>		<i>720</i>	<i>784</i>	<i>0</i>	<i>0</i>	<i>0</i>	<i>0</i>
Apparaatsuitgaven		720	784				
Ontvangsten	5 659	1 298	0	0	0	0	0

Toeslagenwet

De toeslagenwet (TW), die in 1987 in het kader van de stelselherziening is ingevoerd, vult de loondervingsuitkering (ZW, WW, WAO, WAZ, Wajong, BIA en WAMIL) aan tot het voor de leefvorm relevant sociaal minimum. De TW kent geen vermogentoets, maar wel een toets op het inkomen van de toeslaggerechtigde en zijn partner. De TW vult maximaal aan tot het minimumniveau. In 2006 wordt een lichte daling van het volume verwacht. De daling is vooral het gevolg van een verlaging van het aantal uitkeringsjaren in de WAO.

Tabel 32.2: Premie uitgaven artikel 32 (x € 1 000)

Artikelonderdeel	2004	2005	2006	2007	2008	2009	2010
Uitgaven	24 459 408	25 139 135	25 815 695	26 641 843	27 199 782	28 063 137	28 927 131
<i>Programmauitgaven</i>	<i>24 459 408</i>	<i>25 139 135</i>	<i>25 815 695</i>	<i>26 461 843</i>	<i>27 199 782</i>	<i>28 063 137</i>	<i>28 927 131</i>
<i>Waarvan juridisch verplicht</i>			<i>100%</i>	<i>0%</i>	<i>0%</i>	<i>0%</i>	<i>0%</i>
<i>Operationele doelstelling 1</i>							
ANW uitkeringslasten	1 438 622	1 377 000	1 343 646	1 315 023	1 285 595	1 252 392	1 212 296
ANW uitvoeringskosten	31 953	34 315	33 198	32 638	32 095	31 794	31 414
Nominaal			16 825	35 540	53 772	71 177	87 220
<i>Operationele doelstelling 2</i>							
AOW uitkeringslasten	22 889 569	23 369 595	23 631 044	23 934 706	24 329 546	24 831 814	25 316 502
Tegemoetkoming AOW'ers		251 700	294 900	300 300	306 800	314 500	322 200
AOW uitvoeringskosten	99 264	106 525	101 511	103 843	106 664	109 169	111 595
Nominaal			394 571	739 793	1 085 310	1 452 291	1 845 904

Anw

Met betrekking tot de Anw is sprake van een lichte daling van het volume ten opzichte van de begroting 2005. Deze verlaging is het gevolg van een iets lagere toestroom van vooral vrouwelijke nabestaanden met ingang recht na 1 juli 1996. In absolute aantallen gaat het in totaal om een geringe aanpassing (<2000).

AOW

De raming van de AOW is op basis van de meest recente volumecijfers van de SVB opwaarts bijgesteld.

De uitkeringslasten van met name de AOW zijn in hoofdzaak het gevolg van demografische ontwikkelingen.

Verder heeft op 7 juli 2005 het Hof van Justitie te Luxemburg uitspraak gedaan in een prejudiciële zaak met betrekking tot de socialeverzekeringssituatie van in het buitenland wonende personen met een langlopende Nederlandse uitkering. De uitspraak heeft betrekking op de situatie van hen, wier verplichte verzekering volksverzekeringen met ingang van 1 januari 2000 is vervallen, en die tenminste voor één andere Nederlandse socialeverzekeringswet verzekerd zijn gebleven (dat geldt voor bepaalde in het buitenland wonende uitkeringsgerechtigden). Ingevolge de uitspraak is dit toegestaan, mits voor het onderdeel waarvan de verplichte verzekering is vervallen een stelsel van vrijwillige verzekering in de plaats is gekomen met gelijke voorwaarden als die gelden voor de verplichte verzekering. Volgens het Hof van Justitie voldoet het Nederlandse stelsel van vrijwillige verzekering hier niet aan. Er dient nog besluitvorming plaats te vinden over de wijze waarop reparatie van de Nederlandse wetgeving over de periode van 1 januari 2000 tot 1 januari 2006 moet plaatsvinden. Binnenkort zal de Tweede Kamer een wetsvoorstel ontvangen met voorstellen voor maatregelen voor de periode vanaf 1 januari 2006.

Tegemoetkoming AOW'ers

Met het oog op de koopkrachtontwikkeling van personen van 65 jaar en ouder zijn in het jaar 2005 twee regelingen ingevoerd voor AOW-gerechtigden. De eerste tegemoetkoming van € 5 bruto wordt maandelijks naast de AOW-uitkering uitbetaald (€ 60 bruto op jaarbasis). De tweede tegemoetkoming bedroeg € 40 bruto en wordt in een bedrag ineens uitbetaald tegelijk met de vakantieuitkering over de AOW. Inmiddels is een wetsvoorstel in voorbereiding op basis waarvan de mogelijkheid voor koopkrachtcompensatie voor AOW-gerechtigden in de wet wordt vastgelegd. Iedere AOW-gerechtigde zal in dit kader in 2006 een tegemoetkoming ontvangen van ruim € 116.

Operationele doelstelling 1: Zorgdragen dat een aanvulling tot inkomen op minimumniveau wordt verstrekt aan alleenstaande nabestaanden, wezen of halfwezen voor wie het niet mogelijk is om zelfstandig in hun levensonderhoud te voorzien.

Motivering	Om personen die geconfronteerd zijn met het overlijden van een partner of ouders en die vanwege leeftijd, de zorg voor een jong kind, of arbeidsongeschiktheid niet (volledig) een eigen inkomen kunnen verwerven, te voorzien van een minimuminkomen
Instrumenten	<ul style="list-style-type: none"> • Nabestaandenuitkering (+evt halfwezenuitkering) aan alleenstaande nabestaanden op grond van Algemene nabestaandenwet (Anw) • Wezenuitkering aan volle wezen op grond van de Anw • Bijdrage uitvoeringskosten aan SVB
Activiteiten	Activiteiten SZW <ul style="list-style-type: none"> • Opstellen beleid en regelgeving Anw • Opstellen beleid en regelgeving uitvoering Anw • Aanpassen tweemaal per jaar van niveau uitkeringen aan minimumloonontwikkeling • Aansturen van en toezicht houden op SVB

Activiteiten SVB

- Beoordelen nieuwe aanvragen
- Verstrekken van uitkeringen
- Verwerken mutatiemeldingen

Doelgroepen

- Alleenstaande nabestaanden, wezen en halfwezen volgens de definitie van de Anw

Indicatoren

- Het beoogd maatschappelijk effect van handhaving is de naleving van de wet- en regelgeving. Naleving kan inzichtelijk worden gemaakt door nakoming van de belangrijkste verplichtingen, die aan het verkrijgen van een uitkering zijn verbonden, te meten. Om aan te geven dat frauderen niet ongestraft blijft, worden ook het totaal geconstateerde fraudebedrag en de afdoening als kengetal in beeld gebracht. Dat geldt ook voor de mate waarin kennis van regelgeving aanwezig is omdat dit van invloed is op de mate waarin de uitkeringsgerechtigden zich aan de wet houden. Het nalevingsniveau wordt voor de Anw op twee manieren geoperationaliseerd, namelijk het nalevingsniveau van het melden door de nabestaande van het voeren van een gezamenlijke huishouding (omdat dit van invloed is op het recht op nabestaanden-uitkering) en het nalevingsniveau van de opgave van inkomen en wijziging daarvan (omdat de nabestaandenuitkering inkomensafhankelijk is)

	Realisatie 2004	Streven 2005	Streven 2006	Streven 2010
Nalevingsniveau van het melden van het voeren van een gezamenlijke huishouding (effectindicator) ¹	97%–100%			
Nalevingsniveau van opgave van inkomen en wijzigingen daarvan (effectindicator) ¹	94%–100%			

Bron: concept-rapportage POROSZ-Volksverzekeringen 2004

¹ Het gepresenteerde realisatiecijfer voor 2004 betreft een nog voorlopig resultaat uit een eerste studie naar regelovertreding in de volksverzekeringen 2004. De gegevens worden nog nader bezien om na te gaan of deze zowel conceptueel als cijfermatig gebruikt kunnen worden om de te verwachten toekomstige ontwikkelingen te beschrijven.

Kengetallen

	2004	2005	2006
Volume			
Volume: Ingang recht voor 1 juli 1996	56	48	43
w.v. nabestaande + halfwezenuitkering	5	4	2
w.v. nabestaande uitkering	52	45	39
Volume: Ingang recht na 1 juli 1996	63	67	70
w.v. nabestaande + halfwezenuitkering	9	10	11
w.v. alleen nabestaandenuitkering	44	45	46
w.v. alleen wezenuitkering	11	12	13
Wezenuitkering (*1000 personen)	2	2	2
Totaal volume uitkeringsjaren	121	117	114
Totaal aantal uitkeringsgerechtigden (* 1000 personen)	148	143	139
Handhaving			
Bekendheid met verplichtingen en sancties (1)	63%		
Aantal controles o.g.v. fraudesignalen (#)	1 111		
Totaal schadebedrag fraude (x € 1 mln) (#)	4,8		
% Afdoening fraude (alle wetten) (#)	98 %		
Incassoratio (#)	92 %		

Bron: Jaarverslag SVB, bewerking door SZW

Bron: (1) concept-rapportage POROSZ-Volksverzekeringen 2004

(#) Handhavingcijfers (RHH 2004 SVB):

Cijfers betreffen uitsluitend fraudegevallen van meer dan € 6 000

- Verwijzingen beleidsstukken
- Verslag schriftelijk overleg over het IWI rapport «Op tijd, tijdigheid in de uitvoering van de Anw» (TK 2004–2005 27 468, nr. 17)

Operationele doelstelling 2: Zorgdragen dat een minimuminkomen wordt verstrekt aan personen van 65 jaar en ouder.

Motivering Om personen die de leeftijd van 65 jaar hebben bereikt te beschermen tegen het risico van gebrek aan inkomen vanwege ouderdom

- Instrumenten
- Ouderdomspensioen op grond van de Algemene Ouderdomswet (AOW) aan personen van 65 jaar en ouder
  - AOW-toeslag ten behoeve van de partner jonger dan 65 jaar aan personen van 65 jaar en ouder
  - Aanvullende uitkering ogv WWB, indien een gekorte AOW-uitkering wordt verstrekt ivm niet-verzekerde jaren en afwezigheid van toereikende eigen middelen
  - Bijdrage uitvoeringskosten aan SVB

- Activiteiten
- Activiteiten SZW
- Opstellen beleid en regelgeving AOW
  - Opstellen beleid en regelgeving uitvoering AOW
  - Aanpassen tweemaal per jaar van niveau uitkeringen aan minimumloonontwikkeling
  - Aansturen van en toezicht houden op SVB
  - Opstellen beleid en regelgeving WWB
- Activiteiten SVB
- Beoordelen nieuwe aanvragen
  - Verstrekken van uitkeringen
  - Verwerken mutatiemeldingen
- Activiteiten gemeenten
- Beoordelen recht op aanvullende bijstand
  - Verstrekken aanvullende bijstand

- Doelgroepen
- Personen van 65 jaar en ouder

- Indicatoren
- Het beoogd maatschappelijk effect van handhaving is de naleving van de wet- en regelgeving. Naleving kan inzichtelijk worden gemaakt door nakoming van de belangrijkste verplichtingen, die aan het verkrijgen van een uitkering zijn verbonden, te meten. Om aan te geven dat frauderen niet ongestraft blijft worden ook het totaal geconstateerde fraudebedrag en de afdoening als kengetal in beeld gebracht. Dat geldt ook voor de mate waarin kennis van regelgeving aanwezig is omdat dit van invloed is op de mate waarin de uitkeringsgerechtigden zich aan de wet houden. Het nalevingsniveau wordt voor de AOW geoperationaliseerd, in de vorm van het nalevingsniveau van het melden door de gepensioneerde van het voeren van een gezamenlijke huishouding (omdat dit van invloed is op niveau van het ouderdomspensioen).

	Realisatie 2004	Streven 2005	Streven 2006	Streven 2010
Nalevingsniveau van het melden van gewijzigde samenlevingsvorm (effectindicator)	95%–100%			

Bron: concept-rapportage POROSZ-Volksverzekeringen 2004

Het gepresenteerde realisatiecijfer voor 2004 betreft een nog voorlopig resultaat uit een eerste studie naar regelovertreding in de volksverzekeringen 2004. De gegevens worden nog nader bezien om na te gaan of deze zowel conceptueel als cijfermatig gebruik kunnen worden om de te verwachten toekomstige ontwikkelingen te beschrijven.

Kengetallen

	2004	2005	2006
<i>Volume (x 1 000 personen)</i>			
Volume	2 473	2 525	2 574
90% uitkering (alleenstaande met kind)	0,2	0,2	0,2
70% uitkering (totaal)	968	974	980
w.v. partner < 65 jaar	7	6	6
50 % uitkering (totaal)	1 332	1 364	1 393
w.v. partner < 65 jaar	203	209	213
Totaal volume uitkeringsjaren (90%+70%+50%)	2 300	2 338	2 373
<i>Korting op de AOW-uitkering i.v.m. niet-verzekerde jaren</i>			
Aantal personen met korting (% van totaal)	14%	15%	16%
Gemiddeld kortingspercentage	50%	50%	50%
Volume WWB, thuiswonende periodiek > 65 ¹ (* 1000 personen)	23	25	27
<i>Handhaving</i>			
Bekendheid met verplichtingen en sancties ¹	53%		
Aantal controles o.g.v. fraudesignalen ²	1 133		
Totaal schadebedrag fraude (€ mln) ²	€ 3,4		
% afdoening fraude (alle wetten) ²	98%		
Incassoratio ²	95%		

Bron: Jaarverslag SVB, bewerking door SZW

Bron:

¹ concept-rapportage POROSZ-Volksverzekeringen 2004

² Handhavingcijfers (RHH 2004 SVB):

cijfers betreffen uitsluitend fraudegevallen van meer dan € 6 000

¹ Zie ook artikel 30.

Verwijzingen beleidsstukken

- Wet inkomensaanvulling 2005 (Stb 2005, 192)

Operationele doelstelling 3: Zorgdragen dat een aanvulling tot inkomen op minimumniveau wordt verstrekt aan zieke, arbeidsongeschikte en werkloze werknemers.

Motivering

Om personen die een uitkering op grond van de WW, ZW, WAO, WAZ, Wajong, WAMIL of loondoorbetaling in het tweede ziektejaar ontvangen, te voorzien van een minimuminkomen.

Instrumenten

- Toeslag op grond van de Toeslagenwet (TW)
- Bijdrage uitvoeringskosten aan het UWV

Activiteiten

Activiteiten SZW

- Opstellen beleid en regelgeving TW
- Opstellen beleid en regelgeving uitvoering TW
- Aanpassen tweemaal per jaar van niveau uitkeringen aan minimumloonontwikkeling
- Aansturen van en toezicht houden op UWV

Activiteiten UWV

- Beoordelen van recht, hoogte en duur door het UWV
- Verstrekken van uitkeringen door het UWV
- Bijdrage uitvoeringskosten aan het UWV

Doelgroepen

- Personen die een loondervingsuitkering of loondoorbetaling ontvangen, volgens de definitie van de TW en per dag een inkomen hebben dat lager is dan het relevante sociaal minimum.

Indicatoren

- Geen afzonderlijke indicator geformuleerd. Recht op toeslag is slechts aan de orde bovenop een ander uitkeringsrecht (voornamelijk WW en WAO).

Kengetallen

	2004	2005	2006
Gemiddeld jaarvolume TW (*1.000 uitkeringsjaren)	96	100	95
Gemiddelde toeslag (x € 1)	3 443	3 379	3 343
<i>Handhaving</i>			
Totaal schadebedrag (x € ,mln)	1,4		
Afdoeningspercentage	93%		

Bron:UWV-jaarverslag 2004, SZW-administratie

Verwijzingen beleidsstukken

-

Overzicht beleidsdoorlichtingen en effectonderzoeken			
Soort onderzoek	Onderwerp	Start	Afgerond
Beleidsdoorlichtingen	geen		
Evaluatieonderzoek naar de effecten van beleid	geen		
Overige beleidsevaluaties (waaronder ex ante)	Evaluatie inkomensgarantie nabestaanden	Zie toelichting	Zie toelichting

Toelichting: Op basis van de Anw wordt nabestaanden, die daar niet zelf voor kunnen zorgen, inkomensbescherming op minimumniveau geboden. Het minimumniveau wordt gegarandeerd door koppeling aan het minimumloon. Er is afgezien van een aanvullende algehele evaluatie van de Anw voor 2006 omdat de meerwaarde daarvan ten opzichte van de reeds beschikbare informatie gering is. De beschikbare informatie bestaat al uit gegevens van de SVB. Ook heeft Inspectie Werk en Inkomen in 2005 een rapportage uitgebracht over de tijdigheid in de uitvoering van de Anw (TK 2004–2005, 27 468 nr. 17).

33 Tegemoetkoming specifieke kosten

Zorgdragen voor tegemoetkoming in specifieke kosten alsmede maatschappelijke erkenning van het leed van de asbestslachtoffers die niet via de voormalige werkgever een schadevergoeding kunnen verkrijgen.

Omschrijving	Om bepaalde personen een financiële tegemoetkoming te verstrekken voor specifieke kosten of als maatschappelijke erkenning
Bijdrage	SZW creëert de voorwaarden voor het toekennen van de tegemoetkoming en zorgt voor de uitvoering door het laten verstrekken van tegemoetkomingen door SVB en gemeenten
Verantwoordelijkheid	De Minister is verantwoordelijk voor: <ul style="list-style-type: none"> ● de vaststelling van het niveau van de tegemoetkoming op grond van de Algemene Kinderbijslagwet (AKW), Regeling Tegemoetkoming Onderhoudskosten thuiswonende gehandicapte kinderen (TOG) en de regeling Tegemoetkoming Asbestslachtoffers (TAS) ● de vormgeving van het stelsel van wet- en regelgeving ● een rechtmatige, doelmatige en doeltreffende uitvoering door de SVB en het toezicht daarop ● toezicht op een rechtmatige uitvoering door gemeenten (WWB)
Succesfactoren	Behalen van deze doelstelling hangt af van: <ul style="list-style-type: none"> ● de effectieve uitvoering van wet- en regelgeving door gemeenten en SVB ● de hoogte van het nalevingsniveau van wet- en regelgeving door de gerechtigden ● de kwaliteit en uitvoerbaarheid van wet- en regelgeving
Effectgegevens	Behalen van deze doelstelling heeft als effecten dat: <ul style="list-style-type: none"> ● voorzien wordt in uit bijzondere omstandigheden voortvloeiende, noodzakelijke kosten van bestaan (bijzondere bijstand op grond van de WWB) ● de inkomensverschillen tussen gezinnen met en gezinnen zonder kinderen worden verminderd, hetgeen een bijdrage levert aan de ontplooiingsmogelijkheden van kinderen (AKW) ● ouders worden tegemoetgekomen in de extra kosten die voortvloeien uit het thuis verzorgen van een gehandicapt kind (TOG) ● ouders zich gewaardeerd voelen voor het thuis verzorgen van een gehandicapt kind (TOG) ● het gros van de werknemers met arbeidsgerelateerde maligne mesothelioom, of huisgenoten van werknemers, bij leven maatschappelijke erkenning krijgt van het leed (TAS)

Tabel budgettaire gevolgen van beleid

Tabel 33.1: Begrotingsuitgaven artikel 33 (x € 1 000)

Artikelonderdeel	2004	2005	2006	2007	2008	2009	2010
Verplichtingen	3 354 754	3 326 521	3 300 719	3 276 561	3 243 848	3 206 114	3 170 026
Uitgaven	3 354 756	3 326 521	3 300 719	3 276 561	3 243 848	3 206 114	3 170 026
<i>Programmauitgaven</i>	<i>3 354 756</i>	<i>3 326 062</i>	<i>3 299 435</i>	<i>3 276 561</i>	<i>3 243 848</i>	<i>3 206 114</i>	<i>3 170 026</i>
<i>Waarvan juridisch verplicht</i>			<i>100%</i>	<i>0%</i>	<i>0%</i>	<i>0%</i>	<i>0%</i>
<i>Operationele doelstelling 2</i>							
AKW uitkeringslasten	3 238 200	3 207 123	3 185 324	3 162 459	3 129 901	3 092 404	3 056 592
AKW uitvoeringskosten	84 020	81 986	77 148	77 142	76 991	76 736	76 460
TOG uitkeringslasten	27 392	31 094	31 094	31 091	31 092	31 100	31 100
TOG uitvoeringskosten	1 891	2 620	2 630	2 630	2 625	2 635	2 635
<i>Operationele doelstelling 3</i>							
Uitkeringslasten Reg. Asbest	2 385	2 235	2 235	2 235	2 235	2 235	2 235
Uitvoeringskosten Reg. Asbest	868	1 004	1 004	1 004	1 004	1 004	1 004
<i>Apparaatsuitgaven</i>		<i>459</i>	<i>1 284</i>	<i>0</i>	<i>0</i>	<i>0</i>	<i>0</i>
Apparaatsuitgaven		459	1 284				
Ontvangsten	10 734	4 700	272	272	272	272	272

AKW

In 2006 stijgt het aantal telkinderen licht ten opzichte van 2005. Daarentegen dalen de uitkeringslasten. Sinds 1 januari 1995 is het kinderbijslagbedrag per kind niet meer afhankelijk van de grootte van het gezin waartoe het kind behoort. Voor vóór die datum geboren kinderen geldt overgangsrecht op basis waarvan nog wel gezinsgroottebedragen gelden. Het gemiddelde kinderbijslagbedrag per kind is in de nieuwe situatie lager dan in het geval het overgangsrecht van toepassing is. De daling van de uitkeringslasten AKW wordt veroorzaakt door het feit, dat voor steeds meer kinderen op basis van het structurele recht kinderbijslag wordt toegekend en voor steeds minder kinderen op basis van het overgangsrecht.

Operationele doelstelling 1: Zorgdragen dat gemeenten een tegemoetkoming kunnen verstrekken voor noodzakelijke kosten voortvloeiend uit bijzondere omstandigheden die niet uit eigen middelen kunnen worden voldaan.

Motivering

Om het gemeenten mogelijk te maken financiële ondersteuning te bieden vanwege uit bijzondere omstandigheden voortvloeiende noodzakelijke kosten

Instrumenten

- Wet Werk en Bijstand (WWB)
- Algemene uitkering uit het Gemeentefonds

Activiteiten

Activiteit SZW:

- Onderhouden van wet- en regelgeving

Activiteit gemeenten:

- Beoordelen of een persoon in aanmerking komt voor bijzondere bijstand

Doelgroepen

- Burgers met uit bijzondere omstandigheden voortvloeiende noodzakelijke kosten, zonder toereikende eigen middelen.

Indicator	<ul style="list-style-type: none"> • Voor deze operationele doelstelling is geen indicator geformuleerd omdat de bevoegdheden op het terrein van de bijzondere bijstand volledig bij gemeenten zijn belegd. 		
Kengetallen	<table border="1" style="width: 100%; border-collapse: collapse;"> <tr> <td style="text-align: right;">2004</td> </tr> <tr> <td>Gemeentelijke uitgaven aan bijzondere bijstand op grond van art. 35 WWB 182 mln</td> </tr> </table> <p>Bron: Dit is een raming op basis van de voorlopige verslagen over de uitvoering WWB 2004. Het betreft het saldo van de gemeentelijke uitgaven en ontvangsten.</p>	2004	Gemeentelijke uitgaven aan bijzondere bijstand op grond van art. 35 WWB 182 mln
2004			
Gemeentelijke uitgaven aan bijzondere bijstand op grond van art. 35 WWB 182 mln			
Verwijzingen beleidsstukken	<ul style="list-style-type: none"> • Brief minister BZK over herijking van de clusters Bijstand en Zorg bij de vaststelling begroting Gemeentefonds 2005 (TK 2004–2005, 29 800 B nr. 17) • Brief minister BZK bij aanbieding rapporten over clusters Bijstand en Zorg in het Gemeentefonds (TK 2004–2005, 29 800 B nr. 15) • Verzamelbrief aan gemeenten van december 2004, waarin wordt ingegaan op terugdringen niet gebruik <p>Operationele doelstelling 2: Zorgdragen dat een financiële tegemoetkoming in de kosten van kinderen wordt verstrekt aan ouders of verzorgers.</p>		
Motivering	Om ouders meer financiële ruimte te bieden ten behoeve van de verzorging en opvoeding van kinderen		
Instrumenten	<ul style="list-style-type: none"> • Algemene Kinderbijslagwet (AKW) • Regeling Tegemoetkoming Onderhoudskosten thuiswonende gehandicapte kinderen (TOG) • Bijdrage uitvoeringskosten aan SVB 		
Activiteiten	<p>Activiteiten SZW</p> <ul style="list-style-type: none"> • Onderhouden van wet- en regelgeving <p>Activiteiten SVB</p> <ul style="list-style-type: none"> • Beoordelen recht op kinderbijslag en TOG-tegemoetkoming • Verstrekken kinderbijslag en TOG-tegemoetkomingen 		
Doelgroepen	<ul style="list-style-type: none"> • AKW: ouders van kinderen tot 18 jaar • TOG: ouders van gehandicapte kinderen van 3 tot 18 jaar 		
Indicatoren	<ul style="list-style-type: none"> • Het beoogd maatschappelijk effect van handhaving is de naleving van de wet- en regelgeving. Naleving kan inzichtelijk worden gemaakt door nakoming van de belangrijkste verplichtingen, die aan het verkrijgen van een uitkering zijn verbonden, te meten. Tevens worden het totaal geconstateerde fraudebedrag en de afdoening in beeld gebracht om duidelijk te laten zien dat overtreding niet lonend is (kengetallen). Naleving kan spontaan gebeuren als de uitkeringsgerechtigden weten waar ze aan toe zijn; daarom wordt de kennis van regelgeving weergegeven als kengetal. Het nalevingsniveau wordt voor de AKW geoperationaliseerd in de vorm van het nalevingsniveau van opgave van inkomsten van kinderen van 16 en 17 jaar. 		

	Realisatie 2004	Streven 2005	Streven 2006	Streven 2010
Nalevingsniveau van opgave van inkomsten kinderen 16 jaar en ouder (effectindicator) ¹	96%–100%			

Bron: concept-rapportage POROSZ-Volksverzekeringen 2004

¹ Het gepresenteerde realisatiecijfer voor 2004 betreft een nog voorlopig resultaat uit een eerste studie naar regelovertreiding in de volksverzekeringen 2004. De gegevens worden nog nader bezien om na te gaan of deze zowel conceptueel als cijfermatig gebruikt kunnen worden om de te verwachten toekomstige ontwikkelingen te beschrijven.

Kengetallen

	2004	2005	2006
<i>Volume</i>			
Gezinnen AKW (*1000)	1 920	1 931	1 938
Aantal telkinderen AKW (*1000)	3 520	3 534	3 535
Aantal telkinderen TOG (*1000)	30	32	35
<i>Handhaving</i>			
Bekendheid met verplichtingen en sancties ¹	67%		
Aantal controles o.g.v. fraudesignalen ²	549		
Totaal schadebedrag fraude (x € mln) ²	0,3		
% Afdoening fraude (alle wetten) ²	98%		
Incassoratio ²	91%		

Bron: SVB Jaarverslag

¹ Concept-rapportage POROSZ-volksverzekeringen 2004

² Handhavingcijfers (RHH 2004 SVB): cijfers betreffen uitsluitend fraudegevallen van meer dan € 6 000

Verwijzingen beleidsstukken

- Verslag schriftelijk overleg over de in de AKW-nota 2005 aan de orde te stellen thema's (TK 2003–2004, 29 258, nr. 15)
- Brief minister en staatssecretaris over CBS-onderzoek «Equivalentiefactoren 1995–2000» (TK 2003–2004, 29 258, nr. 16)
- Interdepartementaal Beleidsonderzoek: Uitvoering Inkomensafhankelijke Regelingen; Kabinetsstandpunt inzake integratie en stroomlijning van kinderregelingen, een inkomens(on)afhankelijke kinderbijslag en (fasering van) de afbouw van de correctie op het verzamelinkomen bij inkomensafhankelijke regelingen (TK 2003–2004, 29 287, nr. 2)
- Verslag algemeen overleg gehouden op 1 december 2004 (TK 2003–2004, 29 287, nr. 3)

Operationele doelstelling 3: Het zoveel mogelijk bij leven verstrekken van een eenmalige financiële tegemoetkoming in de immateriële schade aan werknemers, of huisgenoten van werknemers, met maligne mesothelioom door asbestblootstelling.

Motivering

Om uiting te geven aan de maatschappelijke betrokkenheid bij het leed van asbestslachtoffers

Instrumenten

- Eenmalige tegemoetkoming op grond van de TAS-regeling
- Bijdrage uitvoeringskosten aan SVB

Activiteiten

Activiteiten SZW

- Bepalen nieuw beleid naar aanleiding van evaluatie van de regeling
- Activiteiten SVB

- Verstrekken van (voorschotten op) tegemoetkomingen door SVB op advies van IAS

Doelgroepen

- Werknemers met maligne mesotheliom door asbestblootstelling in het werk die volgens de procedures van het convenant asbestslachtoffers geen schadevergoeding van de werkgever kunnen krijgen
- Huisgenoten van bovengenoemde werknemers

Indicatoren

Voor deze operationele doelstelling is geen indicator geformuleerd vanwege het relatief geringe budgettaire beslag van deze doelstelling.

Kengetallen

	2004	2005	2006
Toekenningen voorschot (bij leven)	232	240	240
Toekenningen eenmalige uitkering	16	25	25
Terugontvangen TAS voorschotten	93	115	115
Toekenningen bij leven in procenten totaal toekenningen	93,5%	90%	90%

Bron: SVB Jaarverslag

Verwijzingen beleidsstukken

- Regeling tegemoetkoming asbestslachtoffers (Staatscourant 2000, nummer 16, p.19 zoals laatstelijk gewijzigd in Staatscourant 2003, nummer 132, pag. 8)

Overzicht beleidsdoorlichtingen en effectonderzoeken			
Soort onderzoek	Onderwerp	Start	Afgerond
Beleidsdoorlichtingen	geen		
Evaluatieonderzoek naar de effecten van beleid	geen		
Overige beleidsevaluaties (waaronder ex ante)	Evaluatie tegemoetkoming asbestslachtoffers	2005	2005

34 Rijksbijdragen aan sociale fondsen en spaarfonds AOW

Borgen van voldoende dekking in sociale fondsen en spaarfonds AOW.

Omschrijving	Om onnodige tekorten in de fondsen te dekken. Om te grote premie- en lastenmutaties te voorkomen. Om er mede voor te zorgen dat de AOW vanaf 2020 ondanks de vergrijzing betaalbaar blijft.
Bijdrage	SZW voorziet de desbetreffende sociale fondsen en het Spaarfonds AOW van een rijksbijdrage.
Verantwoordelijkheid	De Minister is verantwoordelijk voor: <ul style="list-style-type: none"> • de hoogte van de rijksbijdragen aan de betreffende sociale fondsen en het Spaarfonds AOW • het betalen van de rijksbijdragen aan UWV, SVB en het Spaarfonds AOW.
Succesfactoren	<ul style="list-style-type: none"> • n.v.t., omdat in dit artikel de algemene doelstelling behaald wordt door middel van in de wet vastgelegde instrumenten.
Effectgegevens	Behalen van deze doelstelling heeft als effecten dat: <ul style="list-style-type: none"> • de onnodige tekorten in de fondsen worden gedekt • onnodige premieschommelingen en lastenveranderingen worden voorkomen.
Verwijzingen beleidsstukken	<ul style="list-style-type: none"> • Wet Financiering Sociale Verzekeringen (Staatsblad 2005, nr. 36)

Tabel budgettaire gevolgen van beleid

Tabel 34.1: Begrotingsuitgaven artikel 34 (x € 1 000)

Artikelonderdeel	2004	2005	2006	2007	2008	2009	2010
Verplichtingen	7 624 484	8 194 692	8 648 941	8 978 460	9 157 205	9 278 351	9 399 496
Uitgaven	7 624 484	8 194 692	8 648 941	8 978 460	9 157 205	9 278 351	9 399 496
<i>Programmauitgaven</i>	7 624 484	8 194 370	8 648 015	8 978 460	9 157 205	9 278 351	9 399 496
<i>Waarvan juridisch verplicht</i>			100%	0%	0%	0%	0%
<i>Operationele doelstelling 1</i>							
Rijksbijdrage AOW-gat grensarbeiders	11 000						
Bijdragen BIKK AOW	2 606 900	2 341 400	2 610 100	2 802 800	2 857 700	2 857 700	2 857 700
Bijdragen BIKK Anw	189 900	157 900	180 500	199 400	203 300	203 300	203 300
Rijksbijdrage Ouderdomsfonds	2 183 124	2 694 000	2 700 000	2 700 000	2 700 000	2 700 000	2 700 000
Premiebijdragen gemoedsbezwa	1 635	2 000	1 700	1 700	1 700	1 700	1 700
Rijksbijdrage Aof		2 000	2 000	2 000	2 000	2 000	2 000
Rijksbijdrage tegemoetkoming AOW-gerechtigden		251 700	294 900	300 300	306 800	314 500	322 200
<i>Operationele doelstelling 2</i>							
Rijksbijdrage Spaarfonds AOW	2 631 925	2 745 370	2 858 815	2 972 260	3 085 705	3 199 151	3 312 596
<i>Apparaatsuitgaven</i>		322	926	0	0	0	0
Apparaatsuitgaven		322	926				
Ontvangsten	29 295	33	0	0	0	0	0

Bijdragen BIKK AOW en Anw

Sinds 2001 worden de fondsen voor de volksverzekeringen gecompenseerd voor een daling van de premieopbrengst als gevolg van de invoering van de Wet inkomstenbelasting 2001. Dit betekende dat het systeem van belastingvrije sommen werd vervangen door een systeem van heffingskortingen en het arbeidskostenforfait door een arbeidskorting, met als gevolg een lagere premieopbrengst. Deze compensatie is de zogeheten BIKK (Bijdrage in de Kosten van Kortingen). De hoogte hiervan wordt jaarlijks aangepast aan de geraamde kosten van de heffingskortingen en wijzigingen van de belasting- en premietarieven in de eerste schijf.

Rijksbijdrage Ouderdomsfonds

Bij het Ouderdomsfonds is sprake van een exploitatietekort. Dit leidt jaarlijks tot een vermogenstekort van gelijke omvang. Dit vermogenstekort wordt aangevuld uit de rijksmiddelen waardoor een neutrale kaspositie voor het Ouderdomsfonds ontstaat. Deze rijksbijdrage belast het EMU-saldo niet omdat daarin de saldi van de fondsen en het rijk integraal worden meegenomen. Op deze manier kan de AOW-premie ongewijzigd blijven, waardoor de lastenen koopkrachtontwikkeling niet wordt beïnvloed.

Rijksbijdrage tegemoetkoming AOW-gerechtigden

Deze rijksbijdrage betreft de financiering van zowel de tegemoetkoming voor AOW-gerechtigden (€ 60, bruto), waartoe het kabinet in het licht van het inkomensbeleid 2005 heeft besloten als de tegemoetkoming voor AOW-gerechtigden (€ 40 bruto) in het kader van de verzilveringsproblematiek. Vanaf 2006 worden beide tegemoetkomingen samengevoegd en verhoogd met € 15. De tegemoetkoming bedraagt dan in totaal € 115 (bruto) per AOW-gerechtigde.

Rijksbijdrage Spaarfonds AOW

Door de voortschrijdende vergrijzing van de Nederlandse bevolking neemt de druk op de AOW toe. Het Spaarfonds AOW is in 1998 ingesteld om de financierbaarheid van de AOW-uitgaven op langere termijn zeker te stellen. Tegelijk met de instelling van het Spaarfonds is de te innen AOW-premie beperkt tot maximaal 18,25 % waardoor de AOW-lasten meer worden gespreid. Vanaf 2020 kan het Ouderdomfonds een beroep doen op middelen uit het Spaarfonds om de toegenomen uitgaven aan AOW-uitkeringen zonder extra premieverhogingen te kunnen financieren. Het Spaarfonds AOW wordt beheerd door SZW. SZW draagt zorg voor voeding van het spaarfonds AOW door middel van rijksbijdragen. Jaarlijks dient de rijksbijdrage met ten minste € 113,4 miljoen te stijgen. Naast de rijksbijdragen wordt het fonds ook gevoed door de jaarlijkse rente-bijdragen.

Operationele doelstelling 1: Het medebekostigen van de sociale verzekeringen uit de schatkist ter dekking of voorkoming van tekorten in de fondsen.

- Motivering Om tekorten in de fondsen van de sociale verzekeringen te dekken of te voorkomen indien premieheffing niet wenselijk of mogelijk is. Om onnodig grote premieschommelingen en lastenmutaties te voorkomen.
- Instrumenten
- Rijksbijdrage Bijdrage in de kosten van kortingen (BIKK) voor de AOW en de Anw
  - Rijksbijdrage Ouderdomsfonds
  - Premiebijdrage gemoedsbezwaarden
  - Rijksbijdrage Arbeidsongeschiktheidsfonds (Aof)
  - Rijksbijdrage Tegemoetkoming AOW-gerechtigden
- Activiteiten
- Ter beschikking stellen van de rijksbijdragen aan de sociale fondsen
- Doelgroepen
- De sociale fondsen
- Indicatoren
- Er zijn geen indicatoren geformuleerd, omdat de doelstelling behaald wordt door middel van het, in de wet vastgelegde, instrument

Kengetallen

	2004	2005	2006
Premiebijdragen gemoedsbezwaarden			
Vergoedingen werknemers-verzekeringen i.v.m. vrijstelling wegens gemoedsbezwaarden (x € 1mln)	1,6	1,7	1,7
Aantal premievrijstellingen	84	68	68
Gemiddelde vrijstelling (x € 1)	19 453	25 000	25 000

Bron: SZW-administratie

- Verwijzingen beleidsstukken
- Tijdelijke regeling tegemoetkoming AOW-ers (Staatscourant 2004, nr. 247, pag. 66)
  - Tijdelijke regeling eenmalige tegemoetkoming AOW-ers 2005 (Staatscourant 2005, nr. 71, pag. 17)
  - Vaststelling bijdrage in de kosten heffingskortingen 2005 (Staatscourant 2005, nr. 72, pag. 34)

- Wetsvoorstel tot wijziging van de AOW, de Wfsv en de wet op de huurtoeslag in verband met het toekennen van een tegemoetkoming aan personen die een uitkering ontvangen op grond van de AOW (Wetsvoorstel is niet voor Prinsjesdag gereed)

Operationele doelstelling 2: Het waarborgen dat de AOW vanaf 2020 ondanks de vergrijzing betaalbaar blijft.

Motivering	Om er mede voor te zorgen dat ondanks de vergrijzing de AOW betaalbaar blijft.
Instrumenten	<ul style="list-style-type: none"> • Rijksbijdrage Spaarfonds AOW
Activiteiten	<ul style="list-style-type: none"> • Zorgdragen voor de voeding van het Spaarfonds AOW • Jaarlijks verhogen van de rijksbijdrage met ten minste € 113,4 miljoen
Doelgroepen	<ul style="list-style-type: none"> • Spaarfonds AOW • Toekomstige AOW-ers
Indicatoren	<ul style="list-style-type: none"> • Er zijn geen indicatoren geformuleerd, omdat de doelstelling behaald wordt door middel van het, in de wet vastgelegde, instrument.

Kengetallen

	2004	2005	2006
Rijksbijdrage (x € 1 mln)	2 631,9	2 745,4	2 858,8
Rentebaten (x € 1mln)	811,0	950,8	1 080,2
Vermogenspositie (x € 1mln)	19 313,7	23 009,9	26 948,9
Rentestand	4,06%	3,50%	4,00%

Bron: administratie Spaarfonds AOW: SZW en Financiën

Verwijzingen beleidsstukken	<ul style="list-style-type: none"> • Wet Financiering Sociale Verzekeringen (Staatsblad 2005, nr. 36) artikel 7.1.2.5 t/m 7.1.2.7
-----------------------------	--

Overzicht beleidsdoorlichtingen en effectonderzoeken			
Soort onderzoek	Onderwerp	Start	Afgerond
Beleidsdoorlichtingen	geen		
Evaluatieonderzoek naar de effecten van beleid	geen		
Overige beleidsevaluaties (waaronder ex ante)	geen		

35 Emancipatie

Het bevorderen van gelijke rechten, kansen, vrijheden en (sociale) verantwoordelijkheden in de Nederlandse samenleving voor vrouwen en mannen.

Omschrijving	<ul style="list-style-type: none"> ● Om gelijke rechten, kansen en vrijheden in de praktijk voor ieder ongeacht sekse te realiseren ● Om de juiste economische, culturele en sociale voorwaarden te scheppen waarin ieder de mogelijkheid heeft een zelfstandig bestaan te verwerven ● Om de positie van vrouwen in het publieke en privé-domein te verbeteren
Bijdrage	SZW maakt andere departementen, het bedrijfsleven en maatschappelijke organisaties bewust van hun invloed en hun gezamenlijke verantwoordelijkheid voor het emancipatiebeleid en zet hen aan tot actie en samenwerking.
Verantwoordelijkheid	Ieder departement heeft een eigen verantwoordelijkheid voor het bereiken van de rijksbrede emancipatiedoelstellingen. De Minister van SZW is verantwoordelijk voor verbreding en verdieping van het emancipatieproces door het agenderen van emancipatievraagstukken, het ondersteunen bij het uitvoeren van projecten en experimenten en het monitoren van de voortgang van het emancipatiebeleid.
Succesfactoren	Behalen van deze doelstelling hangt af van: <ul style="list-style-type: none"> ● de mate van integratie van het man/vrouw-perspectief in het reguliere beleid op alle departementen ● de inzet van bedrijfsleven en maatschappelijke organisaties ● politieke aandacht voor het emancipatiebeleid
Effectgegevens	Behalen van deze doelstelling heeft als effecten dat: <ul style="list-style-type: none"> ● alle vormen van geweld tegen vrouwen afneemt, zoals mishandeling door de (ex)partner, vrouwenhandel, gedwongen huwelijken en zwangerschappen, eerwraak en genitale verminking. Jaarlijks zijn circa 200 000 vrouwen hiervan het slachtoffer ● de arbeidsparticipatie van vrouwen toeneemt ● het aantal vrouwen dat economische zelfstandig is stijgt ● mannen in toenemende mate zorgtaken op zich nemen ● een evenredig aantal vrouwen in politieke functies deelneemt ● het aantal vrouwen in topfuncties van het bedrijfsleven en non-profit organisaties toeneemt ● het aandeel vrouwen op topposities in het openbaar bestuur stijgt

	Realisatie 2000–2004	Streven 2005–2007	Streven 2010
1. Rechten en veiligheid			
Aantal advies- en steunpunten huiselijk geweld (prestatieindicator)		35 in 2006	
Uitbreiding capaciteit vrouwenopvang (prestatieindicator)		200 in 2007	
Aantal gemeenten met beleidsplan huiselijk geweld (prestatieindicator)		250 in 2006	
2. Arbeidsparticipatie en economische zelfstandigheid			
arbeidsparticipatie van vrouwen (effectindicator)	54,4% in 2004	59,8% in 2006	65%
zorgparticipatie van mannen (effectindicator)	35% in 2000	38,3% in 2006	40%
economische zelfstandigheid vrouwen (effectindicator)	41% in 2002	52,5% in 2006	60%
3. Besluitvorming en bestuur			
aandeel vrouwen in politieke functies (effectindicator)	24–44% in 2003/4	35–40% in 2005/6	45–50%
in topfuncties bedrijfsleven (top250) (effectindicator)	5% in 2003/4	11% in 2005/6	20%
in topfuncties non-profit (effectindicator)	16–29% in 2003/4	19–36% in 2005/6	35–45%
in topfuncties overheid (effectindicator)	12% in 2003/4	17% in 2005/6	25%

Bron: Meerjarenbeleidsplan Emancipatie, Emancipatiemonitor 2004 (TK 27 061, nr. 32), Netto arbeidsparticipatie: CBS, Enquête beroepsbevolking.

Verwijzingen beleidsstukken

- Meerjarenbeleidsplan Emancipatie (TK 2000–2001, 27 061 nr. 3)
- VN Vrouwenverdrag (Verdrag inzake de uitbanning van alle vormen van discriminatie van vrouwen, Tractatenblad 1980, nr. 146 en Tractatenblad 1981, nr. 61)
- Wet gelijke behandeling van mannen en vrouwen (Staatsblad 1998, nr. 190)

Tabel budgettaire gevolgen van beleid

Tabel 35.1: Begrotingsuitgaven artikel 35 (x € 1 000)							
Artikelonderdeel	2004	2005	2006	2007	2008	2009	2010
Verplichtingen	13 887	13 006	13 044	10 295	10 323	10 323	10 323
Uitgaven	11 273	13 055	13 044	10 295	10 323	10 323	10 323
<i>Programmauitgaven</i>	<i>11 273</i>	<i>10 671</i>	<i>10 446</i>	<i>10 295</i>	<i>10 323</i>	<i>10 323</i>	<i>10 323</i>
<i>Waarvan juridisch verplicht</i>			<i>35%</i>	<i>30%</i>	<i>28%</i>	<i>26%</i>	<i>24%</i>
<i>Operationele doelstelling 1 en 2</i>							
Dagindeling	265	111	0	0	0	0	0
Primair proces	2 837	2 151	2 182	2 221	2 249	2 249	2 249
Subsidies	7 654	7 766	7 766	7 766	7 766	7 766	7 766
Voorlichting	94	113	207	207	207	207	207
Onderzoek	423	530	291	101	101	101	101
<i>Apparaatsuitgaven</i>		<i>2 384</i>	<i>2 598</i>	<i>0</i>	<i>0</i>	<i>0</i>	<i>0</i>
Apparaatsuitgaven		2 384	2 598				
Ontvangsten	329	83	0	0	0	0	0

Primair proces

Deze middelen worden aangewend in het kader van de activiteiten zoals vermeld bij de operationele doelstelling 1 en 2.

Subsidies

Het aangegeven bedrag heeft betrekking op institutionele subsidies aan het IIAV en E-Quality en projectmatige subsidies in het kader van de subsidieregeling emancipatieprojecten. Daarnaast zijn bedragen opgenomen voor voorlichtingsactiviteiten (€ 0,204 miljoen) alsmede onderzoeken (€ 0,1 miljoen). Het budget voor programma uitgaven is in 2006 al voor een belangrijk deel juridisch verplicht (35%), dat geldt onder andere voor de subsidies.

Ontvangsten

Het bedrag in 2004 heeft betrekking op ontvangsten die zijn ontstaan na afrekening van subsidies uit voorgaande jaren.

Operationele doelstelling 1: Het duurzaam integreren van het man/vrouw-perspectief in beleid en uitvoering ter bevordering van de kwaliteit en effectiviteit van het rijksoverheidsbeleid.

Motivering

Het onderkennen van de verschillen in de positie en deelname van vrouwen en mannen in de Nederlandse samenleving leidt tot een verhoging van de kwaliteit en de effectiviteit van het rijksoverheidsbeleid en voorkomt ongewenste effecten voor vrouwen

Instrumenten

- Onafhankelijke Visitatiecommissie Emancipatie die alle departementen visiteert op de vorderingen in het integreren van het man/vrouw-perspectief in rijksoverheidsbeleid
- Subsidie aan het expertisecentrum voor gender en etniciteit E-Quality

Activiteiten

- Beoordelen van tussentijdse- en eindrapportage van de Visitatiecommissie Emancipatie
- Opstellen voortgangsrapportage op het Meerjarenbeleidsplan Emancipatie

Doelgroepen	<ul style="list-style-type: none"> ● Alle departementen ● Beleidsmakers (overheid en maatschappelijke organisaties)
Indicatoren	Zie indicatoren bij de algemene doelstelling
Verwijzingen beleidsstukken	<ul style="list-style-type: none"> ● Meerjarenbeleidsplan Emancipatie (TK 2000–2001, 27 061 nr. 3) ● Kabinetsstandpunt gendermainstreaming (TK 2000–2001, 27 061 nr. 15) ● Implementatie strategie gender mainstreaming (TK 2003–2004, 27 061 nr. 18) ● Werkplan Visitatiecommissie Emancipatie <p><i>Operationele doelstelling 2: Het verbreden en verdiepen van het emancipatieproces op lokaal, nationaal, Europees en internationaal niveau.</i></p>
Motivering	<ul style="list-style-type: none"> ● Om het geweld tegen zowel autochtone als allochtone meisjes en vrouwen terug te dringen ● Om de arbeidsparticipatie en economische zelfstandigheid van vrouwen te vergroten ● Om evenredige participatie van vrouwen in de top van bedrijfsleven en openbaar bestuur te realiseren ● Om het emancipatieproces in de samenleving aan te jagen en te ondersteunen ● Om de Emancipatiekennisinfrastructuur in de Nederlandse samenleving te waarborgen ● Om te voldoen aan internationale rapportageverplichtingen door Nederland aan VN en EU
Instrumenten	<ul style="list-style-type: none"> ● Subsidies in het kader van de regeling emancipatieprojecten, de regeling Dagindeling ESF-3 en bijdragen aan gemeenten op grond van de Tijdelijke stimuleringsregeling emancipatie vrouwen uit etnische minderheidsgroepen ● Emancipatiemonitor 2006, emancipatie-effect rapportages, gender budget analyses, tijdsmonitor, benchmarking en departementale emancipatietaakstellingen ● Taskforces (met name bij brede maatschappelijke thema's) waarbij in samenwerking met meerdere departementen en expert organisaties, het genderaspect in beleid vorm wordt gegeven. Ambassadeursnetwerken waarbij boegbeelden uit bedrijfsleven, overheid en non-profitsector (werkgevers en bestuurders) worden ingezet voor culturele veranderingen ● Voorlichting en beleidsagenderende (effect)-onderzoeken
Activiteiten	<ul style="list-style-type: none"> ● Waarborgen van de Emancipatiekennisinfrastructuur (subsidie aan het IIAV en E-Quality) alsmede verlenen van meerjarige projectsubsidies aan maatschappelijke organisaties ● Verbeteren van het emancipatie- en integratiebeleid op gemeentelijk niveau voor vrouwen en meisjes uit etnische minderheden (Plan van aanpak emancipatie en integratie) en bevorderen van de aandacht voor seksespecifiek geweld in de gemeentelijke veiligheidsmonitoring (Lokale Veiligheids Index) ● Vergroten van de rol van vrouwen in conflictpreventie, -oplossing en naoorlogse wederopbouw (Taskforce Vrouwen, Veiligheid en Conflict) ● Ontwikkelen en implementeren van oplossingen op lokaal niveau die de combinatie arbeid en zorg vergemakkelijken middels het subsidiëren van experimenten en implementatietrajecten (ESF-3)

- Kennis uitwisselen over thema Dagindeling, ruimtelijke ordening, tijd en levensloop (Kenniscentrum Dagindeling, ruimte en tijd, Platform tijden van de samenleving)
- (In het kader van Operatie Jong) vormgeven van concreet beleid gericht op samenwerking tussen onderwijs, kinderopvang, vrijetijdsvoorzieningen en combinatiefuncties middels het ESF programma Dagarrangementen en Combinatiefuncties
- Onderzoeken van de kosten en baten van beleidsmaatregelen voor het vergroten van het aantal gewerkte uren van vrouwen en mannen over de gehele levensloop
- Het uitvoeren van activiteiten gericht op: – het toegankelijk maken van mannenberoepen voor vrouwen en vice versa, – het stimuleren van arbeidsorganisaties hun m/v balans te verbeteren (glazen plafond index), – de doorstroming van vrouwen naar hogere functies in arbeidsorganisaties en naar topfuncties in het bedrijfsleven, overheid en non-profitsector (vierde ambassadeursnetwerk glazen plafond), – een grotere deelname van vrouwen aan maatschappelijke en politieke besluitvorming (ambassadeursnetwerk besturen)

Doelgroepen

- Moeilijk bereikbare vrouwen (laagopgeleide vrouwen en vrouwen uit etnische minderheden) die reeds langere tijd in Nederland wonen of hier geboren zijn
- Beleidsmakers (overheid, provincies, gemeenten, maatschappelijke organisaties, onderwijs en wetenschap)
- Arbeidsorganisaties en bedrijven, werkgevers- en werknemersorganisaties
- VN en Non Gouvernementale Organisaties (NGO's)

Indicatoren

De activiteiten van het Plan van aanpak emancipatie en integratie en het ESF programma Dagarrangementen en combinatiefuncties vinden plaats in de jaren 2005–2007. De indicatoren hebben betrekking op het jaar 2007.

	Streven 2007
<i>Plan van aanpak emancipatie en integratie</i>	
Aantal gemeenten waarmee afspraken zijn gemaakt over de wijze waarop zij het emancipatie- en integratie-beleid op gemeentelijk niveau zullen stimuleren en faciliteren (prestatieindicator)	30
Aantal allochtone vrouwen, die, i.s.m. de G30, worden bereikt met de verschillende instrumenten uit het plan van aanpak «Emancipatie en Integratie» (prestatieindicator)	200 000
Aantal allochtone vrouwen, die zijn gestart met activiteiten die leiden tot maatschappelijke participatie (van vrijwilligerswerk tot intrede op de arbeidsmarkt) (prestatieindicator)	20 000
<i>ESF programma Dagarrangementen en combinatiefuncties</i>	
Aantal samenwerkingsprojecten met gemeenten en organisaties rondom de lokale sociale infrastructuur (prestatieindicator)	100
Aantal gecreëerde combinatiefuncties in onderwijs, opvang, welzijn en sport (prestatieindicator)	1 000

Kengetallen

	2004	2005	2006	2007
Aantal projectsubsidies aan organisaties i.h.k.v. de Subsidieregeling Emancipatieprojecten	45	minimaal 35	minimaal 35	minimaal 35
Aantal experimenten en implementietrajecten i.h.k.v. de Subsidieregeling Dagindeling ESF-3				250 in de periode 2003–2007

Bron: SZW-administratie

Verwijzingen beleidsstukken

- Emancipatiemonitor 2004 (TK 2004–2005, 27 061, nr. 32)
- Vierde CEDAW rapportage
- CSW evaluatie «The Netherlands Ten Years after Beijing»
- Plan van aanpak emancipatie en integratie (TK 2003–2004, 29 203 nr. 3)
- Kabinetsstandpunt Dagindeling (TK 2003–2004, 29 769 nr. 1)
- Subsidieregeling Dagindeling ESF-3 (Staatscourant 2002, nr. 211 pag. 13)
- Subsidieregeling Emancipatieprojecten (Staatscourant 2003, nr. 250 pag. 37)
- Tijdelijke stimuleringsregeling emancipatie vrouwen uit etnische minderheidsgroepen (Staatscourant 2004, nr. 189 pag. 16)

Overzicht beleidsdoorlichtingen en effectonderzoeken

Soort onderzoek	Onderwerp	Start	Afgerond
Beleidsdoorlichtingen	Verbreiden en verdiepen van het emancipatieproces (OD 2)	2006	2006
Evaluatieonderzoek naar de effecten van beleid Overige beleidsevaluaties (waaronder ex ante)	geen Evaluatie duurzaam integreren man/vrouw perspectief	2006	2006

4. DE NIET-BELEIDSARTIKELEN

97 Aflopende regelingen

Voor de financiële afwikkeling en verantwoording van een aantal afgesloten regelingen is in de begroting een aparte voorziening getroffen. Het gaat hier uitsluitend om na-declaraties of vergoedingen van nabetalingen op grond van gerechtelijke uitspraken (bezwaar- en beroepsprocedures) naar aanleiding van geschillen in het verleden.

Tabel budgettaire gevolgen van beleid

Tabel 97.1: Begrotingsuitgaven artikel 97 (x €1 000)							
Artikelonderdeel	2004	2005	2006	2007	2008	2009	2010
Verplichtingen	13 948	7 487	19	0	0	0	0
Uitgaven	13 908	7 669	201	182	182	182	182
<i>Programmauitgaven</i>	13 719	7 516	182	182	182	182	182
<i>Waarvan juridisch verplicht</i>			100%	100%	100%	100%	100%
Afgesloten Regelingen	3						
Regeling Ex-Mijnwerkers	182	182	182	182	182	182	182
IHS-Banenpools	817						
Ondersteuning vorming BVG'en	11 827	7 109					
Overig afwikkeling SUWI	890	225					
<i>Apparaatsuitgaven</i>	189	153	19	0	0	0	0
Personeel		59	18				
Materieel		3	1				
Agentschap SZW	189	91					
Ontvangsten	27 647	2000	0	0	0	0	0

Financiële afwikkeling afgesloten regelingen

De wet Werkloosheidsvoorziening is financieel afgewikkeld. Het gaat hier uitsluitend om na-declaraties of vergoedingen van nabetalingen op grond van gerechtelijke uitspraken (bezwaar- en beroepsprocedures) naar aanleiding van geschillen in het verleden.

Regeling ex-mijnwerkers

De Regeling vervroegde uittreding ex-mijnwerkers en de Silicoseregeling mijnwerkers zijn financieel afgewikkeld. Per 1 januari 2000 zijn alle rechthebbenden uitgestroomd, zodat uitsluitend nog nabetalingen worden verantwoord. Op deze voorziening wordt tevens de Rijksbijdrage aan het algemeen mijnwerkersfonds verantwoord.

IHS-banenpools

In verband met koopkrachtverlies voor ex-banenpoolers is in 1999 een afbouwregeling gecreëerd met een looptijd van 3 jaar met als doel koopkrachtreparatie van optredende negatieve koopkrachteffecten. Op deze voorziening worden uitsluitend eventuele nabetalingen verantwoord.

Ondersteuning vorming Bedrijfsverzamelgebouwen (BVG-en)

De tijdelijke stimuleringsregeling bedrijfsverzamelgebouwen bestaat uit twee subsidies, een startsubsidie en een vervolgsubsidie. De vaststelling van de startsubsidies en de verlening van de vervolgsubsidie zijn in 2004 afgerond. De vaststelling van de vervolgsubsidie, na opening van het bedrijfsverzamelgebouw, wordt tot en met het jaar 2009 voorzien. De regeling wordt uitgevoerd door het Agentschap SZW.

Afwikkeling overige uitgaven in verband met de implementatie van de SUWI-structuur

De uitgaven in 2004 hadden betrekking op «Coördinatie reïntegratiemarkt».

98 Algemeen

Op dit artikel worden apparaatsuitgaven toegelicht die niet zijn toegerekend aan één van de andere beleidsartikelen. Op dit artikel worden verder de niet naar beleidsartikelen toe te rekenen posten Handhaving, Primair proces, Subsidies, Voorlichting, Onderzoek en Waarborg en garanties toegelicht

Tabel budgettaire gevolgen van beleid

Tabel 98.1: Begrotingsuitgaven artikel 98 (x €1.000)							
Artikelonderdeel	2004	2005	2006	2007	2008	2009	2010
Verplichtingen	303 177	234 931	216 773	305 411	306 309	307 458	307 429
Uitgaven	298 686	235 506	219 099	306 682	306 280	307 429	307 429
<i>Programmauitgaven</i>	19 146	51 674	54 133	52 212	51 741	51 741	51 741
<i>Waarvan juridisch verplicht</i>			15%	5%	0%	0%	0%
Handhaving	3 809	32 648	31 768	31 080	31 080	31 080	31 080
Primair proces	1 962	1 241	642	542	542	542	542
Subsidies	414	1 112	6 052	5 635	5 590	5 590	5 590
Voorlichting	5 483	7 838	4 931	4 424	3 918	3 918	3 918
Onderzoek	7 478	8 835	10 740	10 531	10 611	10 611	10 611
Waarborg en garanties	0	0	0	0	0	0	0
<i>Apparaatsuitgaven</i>	279 540	183 832	164 966	254 470	254 539	255 688	255 688
Apparaatsuitgaven	248 211	157 928	140 243	229 758	229 827	230 976	230 976
Bijdrage aan IWI	31 329	25 904	24 723	24 712	24 712	24 712	24 712
Ontvangsten	7 038	5 309	5 024	5 023	5 020	5 020	5 020

Programmauitgaven artikel 98

De programmauitgaven op dit artikel zijn Waarborg en Garanties, Primair proces, Subsidies, Voorlichting, Onderzoek en Beleidsinformatie en Handhaving. Delen van deze beleidsuitgaven kunnen worden toegerekend naar beleidsartikelen en zullen daar worden verantwoord. Indien van toepassing zal voor het behoud van een totaaloverzicht per uitgaven-categorie inzicht worden gegeven in de totale omvang van de budgetten.

Handhaving

Het beleidsbudget voor handhaving op de begroting bedraagt € 46,6 miljoen, verdeeld over de artikelen 30 en 98. Van dit budget heeft € 23,9 miljoen betrekking op de uitvoering van het Handhavingsprogramma 2003–2006. Speerpunten zijn onder andere de bestrijding van zwarte fraude, identiteitsfraude en illegale tewerkstelling. Zie ook de beleidsagenda. Aan beleidsartikel 30 is € 14,8 miljoen toegerekend. Hiervan is € 10,6 miljoen gereserveerd voor intensiveringen uit het Handhavingsprogramma 2003–2006. Dit betreft onder meer de gemeentelijke maatregelen in het kader van de «Uitbreiding controle en opsporing».

Een bedrag van € 31,8 miljoen is niet aan beleidsartikelen toegerekend. Hiervan is een bedrag van € 13,3 miljoen geoormerkt voor intensiveringen uit het Handhavingsprogramma. Dit betreft onder meer de

invoering van de bestuurlijke boete bij de Wet Arbeid Vreemdelingen (WAV) en maatregelen in het kader van de voorkoming en bestrijding van Identiteitsfraude en Illegale tewerkstelling.

Voorlichting

Het totale budget bedraagt € 6,7 miljoen, waarvan € 4,9 miljoen centraal geraamd op artikel 98. De voorlichtingsuitgaven, die rechtstreeks aan een beleidsdoelstelling kunnen worden toegerekend, worden onder het desbetreffende beleidsartikel verantwoord.

Subsidies

Het totale subsidiebudget van SZW bedraagt in 2006 € 67,2 miljoen. Hiervan wordt € 61,1 miljoen toegerekend aan beleidsartikelen en € 6,1 miljoen centraal geraamd op artikel 98. Voor een totaaloverzicht van alle SZW subsidiemiddelen verwijs ik naar hoofdstuk 13 Bijlage subsidies.

Garanties aan instellingen

De kredietgarantie aan de Stichting Werkenrode te Groesbeek is per 1 maart 2005 vervallen.

Apparaatsuitgaven

Het totale apparaatsuitgavenbudget in 2006 van SZW bedraagt € 238,8 miljoen en bestaat uit personele uitgaven, materieel, huisvesting en automatisering. Van het totale apparaatsbudget wordt € 98,5 miljoen toegerekend aan de beleidsartikelen. Op artikel 98 wordt € 140,3 miljoen verantwoord. De toedeling naar de beleidsartikelen in 2006 is als volgt in de begrotingsstukken verwerkt:

Tabel 98.2: Toedeling personele en materiële budgetten naar artikelen (x € 1.000)			
Beleidsartikel	Personeel	Materieel	Totaal apparaat
21. Inkomensbeleid	667	38	705
22. Activerend arbeidsmarktbeleid	18 381	2 618	20 999
23. Reïntegratie	2 963	143	3 106
24. Sociale Werkvoorziening	963	57	1 020
25. Arbeid en Zorg	1 757	202	1 959
26. Overlegstructuren, CAO-vorming en Medezeggenschap	3 254	224	3 478
27. Regulering Individuele Arbeidsrelaties	1 968	223	2 191
28. Pensioenbeleid	1 351	132	1 483
29. Arbeidsomstandigheden, Arbozorg en Verzuim	40 894	5 985	46 879
30. Inkomensbescherming met activering	6 672	275	6 947
31. Inkomensbescherming arbeidsongeschiktheid	3 991	163	4 154
32. Overige Inkomensbescherming	753	31	784
33. Tegemoetkoming specifieke kosten	1 236	48	1 284
34. Rijksbijdragen aan sociale fondsen en spaarfonds AOW	890	36	926
35. Emancipatie	2 218	380	2 598
97. Aflopende regelingen	18	1	19
98. Algemeen – personeel en materieel	67 587	17 171	84 758
98. Algemeen – huisvesting		35 218	35 218
98. Algemeen – automatisering		20 267	20 267
Totaal apparaatuitgaven	155 563	83 212	238 775

De bijdrage van het moederdepartement aan het Agentschap SZW van € 8,0 miljoen (artikel 23) en de bijdrage aan IWI van € 24,7 miljoen (artikel 98) zijn buiten deze berekening gehouden.

Bijdrage aan IWI

De Inspectie Werk en Inkomen (IWI) houdt onafhankelijk toezicht op de uitvoeringsinstanties die de werknemers- en volksverzekeringen uitvoeren en op de gemeentebesturen, die verantwoordelijk zijn voor de uitvoering van de sociale voorzieningen. De bijdrage in 2006 aan de baten-lastendienst IWI van € 24,7 miljoen is begroot op artikel 98. In het hoofdstuk «Diensten die een baten-lastenstelsel» voeren, is de begroting van baten en lasten en het kasstroomoverzicht van IWI opgenomen. Het jaarplan 2006 van de Inspectie is opgesteld vanuit het perspectief van de werkzoekende burger. Wat de aard van haar toezichtproducten betreft wil de Inspectie meer dan voorheen de nadruk leggen op oordelen over de doeltreffendheid van de uitvoering. Daarnaast bezint de Inspectie zich op de vraag hoe zij ten behoeve van de Minister de meerwaarde van haar producten verder kan verhogen.

99 Nominaal en onvoorzien

Op dit artikel worden de uitgaven geparkeerd voor onvoorziene uitgaven, loon- en prijsbijstelling.

Tabel budgettaire gevolgen van beleid

Tabel 99.1: Begrotingsuitgaven artikel 99 (x €1.000)							
Artikelonderdeel	2004	2005	2006	2007	2008	2009	2010
Verplichtingen	0	27	46	96	162	133	92
Uitgaven	0	27	46	96	162	133	92
<i>Programmauitgaven</i>	<i>0</i>	<i>27</i>	<i>46</i>	<i>96</i>	<i>162</i>	<i>133</i>	<i>92</i>
Onvoorzien							
Loonbijstelling		27	46	96	162	133	92
Prijsbijstelling							
Ontvangsten	0	0	0	0	0	0	0

Onvoorzien

De grondslag ligt in de Comptabiliteitswet, waarin de mogelijkheid bestaat een artikel voor onvoorziene uitgaven op te nemen.

Loonbijstelling

Op dit onderdeel wordt de loonbijstelling verwerkt in het kader van algemene salarismaatregelen, incidentele loonontwikkeling en overige specifieke maatregelen op het gebied van arbeidsvoorwaarden en premies sociale zekerheid. Het artikel heeft het karakter van een «parkeerartikel» totdat de loonbijstelling toegedeeld kan worden aan de relevante beleidsartikelen.

Prijsbijstelling

Op dit onderdeel worden de uit de aanvullende post prijsbijstelling ontvangen bedragen geboekt tot toerekening plaatsvindt aan prijsgevoelige begrotingsartikelen. Dit artikel heeft het karakter van een «parkeerartikel» totdat toerekening kan plaatsvinden naar relevante beleidsartikelen.

5. BEDRIJFSVOERING

De interdepartementale ontwikkelingen op het terrein van de bedrijfsvoering beïnvloeden de eigen bedrijfsvoering van SZW. In deze paragraaf wordt van enkele belangrijke bedrijfsvoeringsaspecten aangegeven hoe SZW aansluit op deze ontwikkelingen.

HRM-functie binnen SZW

In 2006 zal een tweetal ontwikkelingen van grote invloed zijn op de departementale Human Resource Management (HRM)-functie. Ten eerste worden in 2006 voorbereidingen getroffen om de transitie van de departementale personeels- en salarisadministratie naar P-direkt in goede banen te leiden. Ten tweede zal gedurende de opbouwfase van het rijksbrede samenwerkingsverband Ontwikkel- en Expertisecentrum (OC-EC) in 2006 gezien worden welke HRM-experttaken SZW gaat bundelen per 1 januari 2007. Beide ontwikkelingen leiden tot een heroriëntatie van de HRM-functie op het departement, zowel in werkwijze als in organisatie.

Interdepartementale samenwerking op het gebied van inkoop

Professionalisering van inkoop binnen SZW vindt actief plaats in samenwerking en afstemming met de projectdirectie Professioneel Inkopen en Aanbesteden (PIA) van het ministerie van Economische Zaken. SZW concentreert zich op de door PIA geformuleerde elementen van professionalisering. SZW zal participeren in 8 productgroepen van het Programma Inkoop Taakstelling (PIT), alsmede de volgende aanbestedingstrajecten, indien op deze terreinen interdepartementale samenwerking tot stand komt:

- Beveiliging (dienstverlening en hardware);
- Catering;
- Hoogvolume zwart-wit kopieermachines;
- Inkoopssystemen;
- Arbodienst.

Voorts is SZW in het kader van PIA betrokken bij de plannen een shared service centre voor de publieksvoorlichting (Postbus 51) op te richten.

Huisvesting

In het kader van de doelstellingen van het Programma Inkoop Taakstelling (PIT) en het traject Professioneel Inkopen en Aanbesteden (PIA) met betrekking tot de reductie van de huisvestingskosten, wordt met ingang van 2006 circa 4500 m² kantoorruimte afgestoten. Op basis van nader onderzoek wordt besloten over aanvullende afspraak.

Rijksbrede werkplek

SZW neemt, met 5 andere departementen, actief deel aan de ontwikkeling van een «rijksbrede werkplek», (het ontwikkelen van dezelfde functionaliteit qua kantoorautomatisering voor de betrokken departementen); naar verwachting zal deze in de loop van 2007 worden gerealiseerd. Ook in de ontwikkeling van «Rijksweb», functionaliteit via internet voor meerdere departementen, wordt geparticipeerd.

Communicatie

SZW heeft een nieuw concept ontwikkeld om beleidsinformatie overzichtelijk en efficiënt op internet aan burgers en andere doelgroepen aan te bieden. In zogenaamde beleidsdossiers wordt alle informatie die rond een bepaald beleidsonderwerp/-thema beschikbaar is, gerangschikt op documenttype aangeboden; van voorlichtingstekst tot wettekst, van meest gestelde vraag tot onderzoeksrapport. Eind 2005 wordt een begin gemaakt met het aanbieden van de meer dan honderd beleidsdossiers op de verschillende internetloketten. De winst voor de burger bestaat eruit dat per onderwerp alle beschikbare informatie overzichtelijk wordt aangereikt.

Digitaal verantwoordingsstelsel

Het digitaal verantwoordingsstelsel (DVS) zal het in 2006 mogelijk maken voor gemeenten om hun verantwoordingsinformatie op digitale wijze bij het departement aan te leveren.

6. DIENSTEN DIE EEN BATEN-LASTENSTELSEL VOEREN

In dit hoofdstuk worden de twee baten-lastendiensten van het Ministerie van Sociale Zaken en Werkgelegenheid toegelicht: het Agentschap SZW en de Inspectie Werk en Inkomen.

6.1 AGENTSCHAP SZW

Tabel 6.1.1 Begroting van baten en lasten Agentschap SZW (x € 1.000)							
	realisatie 2004	na 1e sup 2005	2006	2007	2008	2009	2010
Baten							
Opbrengsten moederdepartement ¹	17 382	15 700	13 422	10 357	7 725	7 562	7 568
Opbrengst overige departementen	–						
Opbrengst derden	–						
Rentebaten	61	21	124	118	114	107	101
Buitengewone baten	666						
Exploitatiebijdrage	389						
Totaal baten	18 498	15 721	13 546	10 475	7 839	7 669	7 669
Lasten							
Apparaatskosten							
– personele kosten	9 788	11 436	9 835	7 662	5 718	5 718	5 718
– materiële kosten	3 803	3 901	3 355	2 614	1 951	1 951	1 951
Rentelasten	73	73	56	39	10		
Afschrijvingskosten							
– Materieel	64	115	115	60	60		
– Immaterieel	147	185	185	100	100		
Dotaties voorzieningen	–						
Buitengewone lasten	157						
Totaal Lasten	14 031	15 710	13 546	10 475	7 839	7 669	7 669
Saldo van baten en lasten	4 467	11	0	0	0	0	0

¹ Bij het bepalen van de opbrengsten moederdepartement is op dit moment alleen uitgegaan van de uitvoering van de huidige regelingen. Gelet op de afloop van de regelingen laat dit een afnemend beeld zien.

Algemeen

Het Agentschap SZW voert subsidieregelingen uit op sociaal-economische beleid, in het bijzonder op het gebied van Werk en Inkomen. Het gaat daarbij om zowel nationale als internationale (ESF) subsidie-regelingen. De programmaperiode van de Europese regelingen loopt tot en met 2006. De verwachting is dat de omvang van de organisatie na afloop van deze periode zal slinken. Dat vindt zijn neerslag in de meerjarencijfers.

Baten

Opbrengst moederdepartement

De opbrengst van het moederdepartement wordt gegenereerd door uitvoering van 9 regelingen; ESF- doelstelling 3, EQUAL, ID-banen, Mut Bijstand Buitenland, Farbo, Stimuleren Leeftijdsbewust Beleid, Stimuleringsregeling Bedrijfsverzamelgebouwen (BVG), Klantmanagement en Tijdelijke Stimuleringsregeling Samenwerkingsverband Abw (TSS Abw). De uitvoering van ESF 94-99 wordt in opdracht van en onder verantwoordelijkheid van de directie ABG gedaan.

Rentebaten

De rentebaten worden ontvangen over de liquide middelen op de Rekening Courant bij het Ministerie van Financiën. Het gehanteerde rentepercentage bedraagt 2,5.

Buitengewone baten

Het Agentschap SZW verwacht dat geen buitengewone baten gerealiseerd zullen worden.

Exploitatiebijdrage

Een exploitatiebijdrage van het moederministerie heeft (in de regel) een tijdelijk karakter. De verwachting is dat het Agentschap SZW vanaf 2005 geen exploitatiebijdrage zal ontvangen.

Lasten

Personele kosten

De belangrijkste kostendrager voor het Agentschap SZW zijn de personele kosten. Het verloop van de regelingen en hiermee het aantal activiteiten bepaalt in hoge mate de ontwikkeling in de personele kosten. Het Agentschap SZW gaat voor de ontwikkeling in de personele kosten uit van een geleidelijke afbouw naar 2008.

Materiële kosten

De materiele kosten zijn volgend aan de personele kosten. De materiele kosten bestaan uit huisvestingskosten, automatiseringskosten en overige kosten (kantoorkosten, voorlichting & communicatie en advies & onderzoek).

Rentelasten

De rentelasten hebben betrekking op vier investeringsleningen, twee voor (hoofdzakelijk) immateriële en twee voor (hoofdzakelijk) materiële activa. De leningen voor immateriële activa kennen een looptijd van vijf jaar en de rentepercentages zijn 3,72 en 3,22. De lening voor materiële activa heeft een looptijd van drie jaar en de geldende rentepercentages zijn 3,35 en 2,69.

Afschrijvingskosten

Bij de materiële activa wordt een afschrijvingstermijn van drie jaar gehanteerd en bij de immateriële activa is de termijn vijf jaar. In 2003 en 2004 is door het Agentschap SZW geïnvesteerd in materiële en immateriële activa en deze investeringen zijn van invloed op de afschrijvingskosten in 2005 en volgende jaren.

Dotaties aan voorzieningen

Het Agentschap SZW verwacht dat er in 2006 geen dotaties aan voorzieningen zullen worden gedaan.

Buitengewone lasten

Het Agentschap SZW verwacht dat geen buitengewone lasten zullen worden gerealiseerd.

Saldo van baten en lasten.

Het saldo van baten en lasten zal in het jaar van ontstaan opgenomen worden in het onverdeelde resultaat. In het jaar daarop wordt het resultaat verwerkt in overeenstemming met het besluit van de eigenaar.

Tabel 6.1.2: Kasstroomoverzicht Agentschap SZW (x € 1.000)

	realisatie 2004	2005	2006	2007	2008	2009	2010
1 Rekening courant RHB 1 januari (incl. deposito)	5 060	6 300	5 071	4 850	4 629	4 477	4 100
2 <i>Totaal operationele kasstroom</i>	1 922	311	300	160	160	–	–
3a –/– Totaal investeringen	– 252	–	–	–	–	–	–
3b +/+ totaal boekwaarde desinvesteringen	110	–	–	–	–	–	–
3 <i>Totaal investeringskasstroom</i>	– 142	0	0	0	0	0	0
4a –/– eenmalige uitkering aan moederdepartement	–	– 1 000	–	–	–	– 377	– 98
4b + /+ eenmalige storting door moederdepartement	–	–	–	–	–	–	–
4c –/– aflossingen op leningen	– 540	– 540	– 521	– 381	– 312	–	–
4d + /+ beroep op leenfaciliteit	–	–	–	–	–	–	–
4 <i>Totaal financieringskasstroom</i>	– 540	– 1 540	– 521	– 381	– 312	– 377	– 98
5 Rekening courant RHB 31 december (incl. deposito)	6 300	5 071	4 850	4 629	4 477	4 100	4 002

Operationele kasstroom

De operationele kasstroom bestaat uit het geraamde saldo van baten en lasten, gecorrigeerd voor afschrijvingen en mutaties in het werkkapitaal.

Investeringskasstroom

De investeringskasstroom wordt bepaald door de geschatte investeringen in materiële en immateriële activa. Het Agentschap SZW verwacht in de nabije toekomst geen grote investeringen te doen.

Financieringskasstroom

De eenmalige storting aan het moederdepartement komt ten laste van het Eigen Vermogen. De aflossing op leningen heeft betrekking op de aflossing van de lopende leningen.

6.2 INSPECTIE WERK EN INKOMEN

Tabel 6.2.1: Begroting baten en lasten							
	2004	2005	2006	2007	2008	2009	2010
Baten							
Opbrengst moederdepartement	27 479	25 904	24 723	24 712	24 712	24 712	24 712
Opbrengst overige departementen	–	–	–	–	–	–	–
Opbrengst derden	–	–	–	–	–	–	–
Rentebaten	136	100	45	45	45	45	45
Buitengewone baten	1 048	–	–	–	–	–	–
Exploitatiebijdrage	–	–	–	–	–	–	–
Totaal baten	28 663	26 004	24 768	24 757	24 757	24 757	24 757
Lasten							
Apparaatskosten							
● Personele kosten	18 033	17 230	18 550	18 431	18 431	18 331	18 331
● Materiële kosten	7 445	5 521	5 845	5 745	5 745	5 745	5 745
Rentelasten	–	–	–	–	–	–	–
Afschrijvingskosten							
● Materieel	172	149	130	120	110	85	75
● Immaterieel	–	–	–	–	–	–	–
Dotaties voorzieningen	1 796	125	135	140	148	156	165
Buitengewone lasten	439	–	–	–	–	–	–
Totaal lasten	27 885	23 025	24 660	24 436	24 434	24 317	24 316
Saldo van baten en lasten	778	2 979	108	321	323	440	441

De kolom 2004 in de tabel bevat de cijfers uit de jaarrekening 2004 van de inspectie. De kolom 2005 bevat recente ramingen van de baten en lasten.

Toelichting bij de begroting van baten en lasten over het jaar 2006

Baten

Opbrengst moederdepartement

De opbrengst moederdepartement is gebaseerd op het meest actuele budgettaire kader voor IWI. In de tarievennota, die de inspecteur-generaal eind 2005 met de secretaris-generaal zal bespreken, worden de toezicht-producten, zoals genoemd in het jaarplan 2006, nader uitgewerkt en wordt de kostprijs per product inzichtelijk gemaakt.

Eind 2004 is met het moederdepartement afgesproken dat de kosten van de IG, het Bureau IG en de afdeling Facility Management van IWI die betrekking hebben op de AI en dus niet aan de producten van IWI kunnen worden toegerekend, los van de producten, maar binnen het budgettaire kader voor IWI worden gefinancierd. Deze kosten maken deel uit van de begroting voor 2006 en volgende jaren en worden begroot op ruim € 670 000.

Rentebaten

De rentebaten hebben betrekking op de rekening courant en de deposito-rekeningen bij het Ministerie van Financiën. Het rentepercentage op de rekening courant is variabel en voor deposito's afhankelijk van de looptijd.

Lasten

Algemeen

De lasten bestaan uit de apparaatskosten (personele en materiële kosten), de afschrijving van materiële vaste activa en een dotatie aan de voorzieningen.

Apparaatskosten

Personele kosten

De personele kosten bestaan voor € 15.920 000 uit de salariskosten, € 800 000 voor de inhuur van externe deskundigen, € 300 000 voor uitbestede onderzoeken, € 470 000 voor rechtspositionele regelingen, € 500 000 voor opleidingen en € 560 000 voor overige personeelskosten.

Voor de uitvoering van het jaarplan 2006 van de inspectie wordt uitgegaan van een volledige bezetting van de primaire formatieplaatsen. In lijn hiermee is begroting 2006 gebaseerd op een volledige bezetting van de formatie van de inspectie. De formatie 2006 bedraagt 239 fte's. Dit is inclusief de verwerking van de efficiëncytaakstelling «Bedrijfsvoering SZW inspecties». Als gevolg van deze taakstelling neemt de formatie in 2007 verder af met 2 fte's.

De raming van de salariskosten 2005 is gebaseerd op een verwachte gemiddelde bezetting van 224,0 fte's en komt daardoor aanmerkelijk lager uit dan de begroting 2006.

De begrotingspost voor inhuur van externe deskundigen is, mede als gevolg van het terughoudende beleid op dit gebied, teruggebracht met € 200 000 tot € 800 000.

Ter bevordering en facilitering van de mobiliteit van de medewerkers van de inspectie is voor de jaren 2006 tot en met 2008 een begrotingsvoorziening opgenomen van €100 000. Dit bedrag kan aangewend worden voor opleiding, training, coaching, begeleiding en financiële faciliteiten inzake mobiliteit.

Materiële kosten

De materiële kosten bestaan voor € 1 090 000 uit automatiseringskosten, € 3 395 000 voor huisvestingskosten en € 1 360 000 voor bureaunkosten.

De automatiseringskosten betreffen in hoofdzaak de service level agreement (SLA) die de inspectie heeft afgesloten met de directie ICT Diensten van het moederdepartement. In hoofdzaak als gevolg van gedaalde tarieven komt deze begrotingspost aanmerkelijk lager uit. Tevens wordt getracht om het aantal laptop pc's verder terug te brengen. Hiertegenover staat een stijging van de kosten van automatisering ten behoeve van de vervanging van het centraal management-ondersteunende systeem van IWI. De inspectie zal zoveel mogelijk aanhaken bij de departementale ontwikkelingen, maar zal waar dit onvermijdelijk is haar eigen afwijkende keuzen maken. In 2006 is hiervoor € 300 000 opgenomen met een doorwerking van € 200 000 voor de jaren erna.

Voornamelijk als gevolg van de overheveling van budgetruimte voor de huur van het AI-deel van het CentreCourt aan de directie Algemene Zaken van het moederdepartement nemen de begrote huisvestingskosten af met ruim € 900 000.

De bureaunkosten betreffen de kosten van kantoormachines, benodigdheden, interne informatievoorziening, voorlichting, dienstreizen en catering. Deze kosten worden voor 2006, mede op basis van de ramingen voor 2005, ruim 10% lager begroot dan begroot voor 2005.

Afschrijvingskosten

De afschrijvingstermijnen voor materiële vaste activa zijn afhankelijk van de economische levensduur van de activaposten 3, 5 of 8 jaar. De afschrijvingskosten zijn gebaseerd op de medio 2005 in gebruik zijnde activa.

Dotaties voorzieningen

In 2006 zal circa € 135 000 gedoteerd worden aan de voorziening voor huisvestingskosten voor het in de oorspronkelijke staat terugbrengen van het CentreCourt aan het eind van de huurovereenkomst.

Saldo van baten en lasten

Op grond van een recente raming van de baten en lasten in 2005 wordt een positief saldo van baten en lasten geraamd van bijna € 3,0 miljoen, dit is in vergelijking met de begroting 2005 een toename met € 2,2 miljoen. Deze toename ontstaat door de lagere salariskosten als gevolg van openstaande vacatures, lagere uitgaven voor de inhuur van externe deskundigen en lagere uitgaven voor materiële kosten. Bij de bepaling van het saldo van baten en lasten is uitgegaan van een opbrengst moederdepartement overeenkomstig het budgettaire kader 2005 voor IWI. De te realiseren opbrengst van het moederdepartement is afhankelijk van de in 2005 op te leveren toezichtproducten.

Tabel 6.2.2: Kasstroomoverzicht IWI							
	realisatie 2004	2005	2006	2007	2008	2009	2010
1 Rekening courant RIC 1 jan.	21 147	17 931	15 144	10 451	8 786	7 478	6 562
2 Totaal operationele kasstroom	-/- 3 116	-/- 2 450	-/- 1 757	-/- 1 365	-/- 932	-/- 591	-/- 225
-/- Totaal investeringen	-/- 100	-	-	-	-	-	-
+/+ Totaal boekwaarde desinvesteringen	-	-	-	-	-	-	-
3 Totaal investeringskasstroom	-/- 100	-	-	-	-	-	-
-/- Eenmalige uitkering aan moederdepartement	-	-/- 337	-/- 2 936	-/- 300	-/- 376	-/- 325	-/- 440
+/+ Eenmalige storting door moederdepartement	-	-	-	-	-	-	-
-/- Aflossing op leningen	-	-	-	-	-	-	-
+/+ Beroep op leenfaciliteit	-	-	-	-	-	-	-
4 Totaal financieringskosten	-	-/- 337	-/- 2 936	-/- 300	-/- 376	-/- 325	-/- 440
5 Rekening courant ric 31 dec.	17 931	15 144	10 451	8 786	7 478	6 562	5 897

De eenmalige uitkering aan het moederdepartement in 2006 betreft het deel van het verwachte positieve resultaat over 2005 dat op grond van de resultaatsverdeling 2005 zal terugvloeien naar het moederdepartement.

7. VERDIEPINGSHOOFDSTUK

Artikel 21: Inkomensbeleid

Opbouw uitgaven (€ 1 000)							
	2004	2005	2006	2007	2008	2009	2010
Stand ontwerpbegroting 2005	0	762	0	0	0	0	0
<i>Nieuwe mutaties:</i>	0	0	705	0	0	0	0
1. Apparaatskostentoerekening P	0	0	667	0	0	0	0
2. Apparaatskostentoerekening M	0	0	38	0	0	0	0
Stand ontwerpbegroting 2006	0	762	705	0	0	0	0

Nieuwe Mutaties:

1 en 2. Deze mutaties hebben betrekking op de toerekening van de apparaatsuitgaven aan de beleidsartikelen.

Artikel 22: Activerend arbeidsmarktbeleid

Opbouw uitgaven (x € 1 000)							
	2004	2005	2006	2007	2008	2009	2010
Stand ontwerpbegroting 2005	375 659	384 105	345 530	338 801	317 292	316 292	315 292
Mutatie Nota van Wijziging	0	0	- 1 495	- 2 990	- 2 990	- 2 990	- 2 990
Mutatie 1e suppletore begroting	0	22 965	- 336	- 336	- 5 336	- 5 336	- 5 336
<i>Nieuwe mutaties:</i>	0	155	19 122	1 577	1 310	1 305	1 305
<i>Operationele doelstelling 2</i>							
1. Naar OCW Project leren/werken	0	- 5 000	- 5 000	0	0	0	0
<i>Operationele doelstelling 3</i>							
2. Herschikking tbv uitgaven PAVEM	0	- 432	0	0	0	0	0
3. Prijsbijstelling 2005	0	239	267	261	1	1	1
4. Voorlichting boetenregeling WAV	0	200	0	0	0	0	0
<i>Operationele doelstelling 4</i>							
5. Indicatiestelling WSW (naar artikel 24)	0	0	- 4 000	- 4 000	- 4 000	- 4 000	- 4 000
6. Indicatie no risk en premiekorting	0	0	3 445	2 700	2 700	2 700	2 700
7. Prijsbijstelling	0	1 494	1 394	1 361	1 356	1 352	1 352
8. Loonbijstelling	0	3 542	505	493	491	490	490
9. Wettelijke taken van AI naar CWI	0	112	112	112	112	112	112
10. Beheer en ontwikkeltaak BKWI	0	0	1 400	650	650	650	650
<i>Apparaatsuitgaven</i>							
11. Apparaatskostentoerekening P	0	0	18 381	0	0	0	0
12. Apparaatskostentoerekening M	0	0	2 618	0	0	0	0
Stand ontwerpbegroting 2006	375 659	407 225	362 821	337 052	310 276	309 271	308 271

Nieuwe Mutaties:

1. Een overboeking naar OCW ten behoeve van duale trajecten, dit is onderdeel van de projectdirectie Leren & Werken.
2. Herschikking van middelen binnen de SZW begroting ten behoeve van het project «Participatie Vrouwen Etnische Minderheden». De uitgaven worden op artikel 98 verantwoord.
- 3 en 7. De raming is bijgesteld voor de prijsbijstelling 2005.
4. Herschikking binnen de SZW begroting ten behoeve van voorlichting over de WAV.
5. Alle middelen voor de indicatiestelling WSW zijn overgeheveld en apart zichtbaar gemaakt op artikel 24 WSW.
6. In het kader van de WIA dient CWI extra indicatiestellingen uit te voeren voor mensen uit het gemeentelijke domein.
8. De raming is aangepast voor de loonbijstelling 2005.
9. De wettelijke taak om bedrijfsbezoeken af te leggen ter verifiëring van gegrondheid van aanvragen Werktijdverkorting is overgegaan van de Arbeidsinspectie naar het CWI. De hiermee gemoeide personeels- en materieeluitgaven worden overgeboekt.
10. Dit betreft extra budget voor BKWI in het kader van het ontwikkelen van SUWI-net.
- 11 en 12. Deze mutaties hebben betrekking op de toerekening van de apparaatsuitgaven aan de beleidsartikelen.

Opbouw ontvangsten (x € 1 000)							
	2004	2005	2006	2007	2008	2009	2010
Stand ontwerpbegroting 2005	287	11 500	14 600	14 600	14 600	14 600	14 600
Stand ontwerpbegroting 2006	287	11 500	14 600	14 600	14 600	14 600	14 600

Artikel 23: Reïntegratie

Opbouw uitgaven (x € 1 000)							
	2004	2005	2006	2007	2008	2009	2010
Stand ontwerpbegroting 2005	1 986 907	1 872 158	1 744 132	1 708 477	1 702 017	1 699 017	1 699 017
Mutatie Nota van Wijziging	0	- 25 000	0	0	0	0	0
Mutatie Amendement	0	- 20 000	0	0	0	0	0
Mutatie 1e suppletore begroting	201	118 949	- 7 798	- 9 698	- 9 698	- 9 698	- 9 698
<i>Nieuwe mutaties:</i>	0	- 30 420	38 319	18 010	2 478	4 946	- 1 051
<i>Operationele doelstelling 1</i>							
1. Budgettair neutrale herschikkingen	0	159	248	148	148	148	148
2. Prijsbijstelling 2005	0	1 698	985	515	455	417	417
3. Loonbijstelling 2005	0	772	49	39	38	38	38
4. Kasschuif onderbenutting Stimuleringsreg.	0	- 27 000	0	18 000	3 000	6 000	0
5. Uitfinanciering Stimuleringsregeling ID-banen	0	0	34 800	0	0	0	0
6. Scholingsprotocol	0	207	1 370	1 341	479	0	0
7. Subsidie Cliëntenraden amendement Bakker	0	160	160	160	0	0	0
8. Naar OCW Project Leren en Werken	0	- 2 620	0	0	0	0	0
9. Naar VWS Gezondheidsraad	0	- 78	0	0	0	0	0
10. Naar VWS operatie Jong	0	- 139	0	0	0	0	0
11. Uitvoeringskosten REA	0	- 3 606	- 2 426	- 2 227	- 1 673	- 1 688	- 1 685
<i>Apparaatsuitgaven</i>							
12. Apparaatskostentoerekening P	0	0	2 963	0	0	0	0
13. Apparaatskostentoerekening M	0	0	143	0	0	0	0
14. Prijsbijstelling 2005	0	27	27	34	31	31	31
Stand ontwerpbegroting 2006	1 987 108	1 915 687	1 774 653	1 716 789	1 694 797	1 694 265	1 688 268

Nieuwe Mutaties:

1. Budgettair neutrale herschikkingen binnen de SZW-begroting.
- 2 en 13. De raming is bijgesteld voor de prijsbijstelling 2005.
3. De raming is aangepast voor de loonbijstelling 2005.
- 4 en 5. De kasschuif en uitfinanciering zijn het gevolg van onderrealisatie en vertraging in de uitvoering van de stimuleringsregeling ID-banen.
De onderrealisatie wordt ingezet voor leerwerktrajecten met hetzelfde doel voor dezelfde doelgroep.
6. Dit betreft een toevoeging aan de reïntegratiemiddelen Wajong voor een pilot met scholingsprotocol door UWV, waarbij scholing separaat van trajectkosten wordt vergoed (TK 2004-2005, 28 719 nr. 22).
7. Dit betreft het Amendement Bakker, waarbij voor een periode van 3 jaren 160 000 per jaar voor projectsubsidie aan cliëntenraden beschikbaar komt (TK 2004-2005, 30 105 XV nr. 6).
8. Een overboeking naar OCW ten behoeve van het project Leren en Werken, waarvan het merendeel betrekking heeft op de Individuele LeerRekening (ILR).
- 9 en 10. Overboekingen naar VWS als SZW bijdragen in de kosten van de Gezondheidsraad en de Operatie Jong.

11. De uitvoeringskosten Reïntegratie voor de jaren 2005–2010 van het UWV zijn aangepast aan de hand van de realisaties van het UWV over 2004.
- 12 en 13. Deze mutaties hebben betrekking op de toerekening van de apparaatsuitgaven aan de beleidsartikelen.

Opbouw ontvangsten (x € 1 000)							
	2004	2005	2006	2007	2008	2009	2010
Stand ontwerpbegroting 2005	313 040	39 701	140 990	4 856	4 856	4 856	4 856
Mutatie 1e suppletore begroting	0	43 000	0	0	0	0	0
<i>Nieuwe mutaties:</i>	<i>0</i>	<i>0</i>	<i>5 644</i>	<i>15 644</i>	<i>15 644</i>	<i>- 4 356</i>	<i>- 4 356</i>
1. Ontvangsten Agenda voor de Toekomst	0	0	10 000	20 000	20 000	0	0
2. Afboeken ontvangsten	0	0	- 4 356	- 4 356	- 4 356	- 4 356	- 4 356
Stand ontwerpbegroting 2006	313 040	82 701	146 634	20 500	20 500	500	500

Nieuwe mutaties

- Als gevolg van achterblijvende realisaties wordt verwacht dat een deel van de betaalde voorschotten bij de vaststellingen terug komt.
- Het betreft hier een technische bijstelling die samenhangt met een andere administratieve verwerking van ontvangen technische bijstand van de Europese Commissie.

Artikel 24: Sociale werkvoorziening

Opbouw uitgaven (x € 1 000)							
	2004	2005	2006	2007	2008	2009	2010
Stand ontwerpbegroting 2005	2 184 930	2 167 715	2 181 346	2 181 417	2 181 417	2 181 417	2 181 417
Mutatie Amendement	0	20 000	0	0	0	0	0
Mutatie 1e suppletore begroting	0	985	0	0	0	0	0
<i>Nieuwe mutaties:</i>	<i>0</i>	<i>33 890</i>	<i>30 229</i>	<i>29 178</i>	<i>29 157</i>	<i>29 157</i>	<i>29 157</i>
1. Loonbijstelling 2005	0	33 890	5 209	5 178	5 157	5 157	5 157
2. Modernisering WSW	0	0	20 000	20 000	20 000	20 000	20 000
3. Indicatiestelling WSW (van artikel 22)	0	0	4 000	4 000	4 000	4 000	4 000
<i>Apparaatsuitgaven</i>							
4. Apparaatskostentoerekening P	0	0	963	0	0	0	0
5. Apparaatskostentoerekening M	0	0	57	0	0	0	0
Stand ontwerpbegroting 2006	2 184 930	2 222 590	2 211 575	2 210 595	2 210 574	2 210 574	2 210 574

Nieuwe Mutaties:

- De raming is aangepast voor de loonbijstelling 2005.
- Dit betreft de uitvoering van de motie Bussemaker. Ter compensatie van de verminderde inkomsten uit Spak en Vlw

wordt structureel 20 miljoen toegevoegd aan het artikel. Deze middelen worden ingezet in het kader van de modernisering WSW.

3. De middelen voor de indicatiestelling WSW zijn apart zichtbaar gemaakt op dit artikel 24. Het CWI-budget van artikel 22 is naar dit artikel overgeheveld.
- 4 en 5. Deze mutaties hebben betrekking op de toerekening van de apparaatsuitgaven aan de beleidsartikelen.

Opbouw ontvangsten (x € 1 000)							
	2004	2005	2006	2007	2008	2009	2010
Stand ontwerpbegroting 2005	515 388	444 629	417 658	417 698	417 737	417 843	417 843
Stand ontwerpbegroting 2006	515 388	444 629	417 658	417 698	417 737	417 843	417 843

Artikel 25: Arbeid en zorg

Opbouw uitgaven (x € 1 000)							
	2004	2005	2006	2007	2008	2009	2010
Stand ontwerpbegroting 2005	299 799	775 918	775 032	760 674	749 712	749 712	753 463
Mutatie 1e suppletore begroting	0	15 420	- 361	- 361	- 361	- 361	- 361
<i>Nieuwe mutaties:</i>	0	- 98 768	148 314	179 409	216 787	219 115	222 615
<i>Operationele doelstelling 1</i>							
1. De pensioenkijsker	0	- 250	0	0	0	0	0
<i>Operationele doelstelling 2</i>							
2. KO en inburgering	0	0	20 200	20 200	20 200	20 200	20 200
3. Loonbijstelling 2005	0	8 430	1 300	1 300	1 300	1 300	1 300
4. Prijsbijstelling 2005	0	2 553	2 555	2 531	2 513	2 513	2 513
5. Onderuitputting	0	- 116 584	- 38 075	- 19 039	- 10 325	- 9 599	- 7 671
6. Intensivering Kinderopvang	0	7 333	188 134	201 727	203 349	204 951	206 523
7. Naar GF reguliere doelgroep SMI	0	0	- 17 440	- 16 991	0	0	0
8. Naar GF extra middelen doelgroep SMI	0	0	- 10 069	- 10 069	0	0	0
9. Budgettair neutrale herschikkingen	0	- 250	- 250	- 250	- 250	- 250	- 250
<i>Apparaatsuitgaven</i>							
10. Apparaatskostentoerekening P	0	0	1 757	0	0	0	0
11. Apparaatskostentoerekening M	0	0	202	0	0	0	0
Stand ontwerpbegroting 2006	299 799	692 570	922 985	939 722	966 138	968 466	975 717

Nieuwe Mutaties:

1. Budgettair neutrale herschikking van het voorlichtingsbudget naar het subsidiebudget op artikel 98 ten behoeve van de «Pensioenkijsker».
Deze instelling verzorgt voorlichting over pensioenen.
2. Naar aanleiding van een brief van de Minister van V&l van

december 2004 over de herziening van het inburgeringsstelsel is de raming voor de uitgaven voor kinderopvang van inburgeraars opwaarts bijgesteld.

3. De raming is aangepast voor de loonbijstelling 2005.
4. De raming is bijgesteld voor de prijsbijstelling 2005.
5. Op basis van realisatiegegevens van de Belastingdienst is de raming neerwaarts bijgesteld.
6. Budgettaire doorwerking van de intensivering kinderopvang met € 200 mln vanaf 2006.
- 7 en 8. Overboekingen naar het Gemeentefonds ten behoeve van de reguliere doelgroep kinderopvang met een sociaal-medische indicatie en de uitbreiding van deze doelgroep.
9. Budgettair neutrale herschikkingen binnen de SZW-begroting.
- 10 en 11. Deze mutaties hebben betrekking op de toerekening van de apparaatsuitgaven aan de beleidsartikelen.

Opbouw ontvangsten (x € 1 000)							
	2004	2005	2006	2007	2008	2009	2010
Stand ontwerpbegroting 2005	10 089	10 000	0	0	0	0	0
Mutatie 1e suppletore begroting	0	4 000	0	0	0	0	0
<i>Nieuwe mutaties:</i>	<i>0</i>	<i>11 800</i>	<i>5 000</i>	<i>0</i>	<i>0</i>	<i>0</i>	<i>0</i>
1. Restituties	0	11 800	0	0	0	0	0
2. Extra ontvangsten	0	0	5 000	0	0	0	0
Stand ontwerpbegroting 2006	10 089	25 800	5 000	0	0	0	0

Nieuwe Mutaties:

1. De gerealiseerde terugontvangsten op de afrekening van de KOA-regeling en de RKB-regeling over eerdere jaren blijken hoger dan geraamd.

Artikel 26: Overlegstructuren, collectieve arbeidsvoorwaardenvorming en medezeggenschap

Opbouw uitgaven (x € 1 000)							
	2004	2005	2006	2007	2008	2009	2010
Stand ontwerpbegroting 2005	0	4 385	525	500	500	500	500
Mutatie 1e suppletore begroting	292	30	271	0	0	0	0
<i>Nieuwe mutaties:</i>	<i>0</i>	<i>- 314</i>	<i>3 381</i>	<i>3</i>	<i>3</i>	<i>3</i>	<i>3</i>
1. Budgettair neutrale herschikkingen	0	- 320	- 100	0	0	0	0
2. Prijsbijstelling 2005	0	6	3	3	3	3	3
<i>Apparaatsuitgaven</i>							
3. Apparaatskostentoerekening P	0	0	3 254	0	0	0	0
4. Apparaatskostentoerekening M	0	0	224	0	0	0	0
Stand ontwerpbegroting 2006	292	4 101	4 177	503	503	503	503

Nieuwe Mutaties:

1. Budgettair neutrale herschikking binnen de SZW begroting.
2. De raming is bijgesteld voor de prijsbijstelling 2005.
- 3 en 4. Deze mutaties hebben betrekking op de toerekening van de apparaatsuitgaven aan de beleidsartikelen.

Artikel 27: Regulering individuele arbeidsrelaties

Opbouw uitgaven (x € 1 000)							
	2004	2005	2006	2007	2008	2009	2010
Stand ontwerpbegroting 2005	0	2 288	0	0	0	0	0
Mutatie 1e suppletore begroting	0	538	438	338	438	438	438
<i>Nieuwe mutaties:</i>	0	0	2 191	0	0	0	0
1. Apparaatskostentoerekening P	0	0	1 968	0	0	0	0
2. Apparaatskostentoerekening M	0	0	223	0	0	0	0
Stand ontwerpbegroting 2006	0	2 826	2 629	338	438	438	438

Nieuwe Mutaties:

- 1 en 2 Deze mutaties hebben betrekking op de toerekening van de apparaatsuitgaven aan de beleidsartikelen.

Opbouw ontvangsten (x € 1 000)							
	2004	2005	2006	2007	2008	2009	2010
<i>Nieuwe mutaties:</i>	0	1 800	1 800	1 800	1 800	1 800	1 800
1. Overheveling boetes ATW	0	1 800	1 800	1 800	1 800	1 800	1 800
Stand ontwerpbegroting 2006	0	1 800	1 800	1 800	1 800	1 800	1 800

1. De boete ontvangsten Arbeidstijdenwet (ATW) werden geraamd op artikel 29. Vanaf de begroting 2006 worden deze opbrengsten verantwoord op dit artikel.

Artikel 28: Pensioenbeleid

Opbouw uitgaven (x € 1 000)							
	2004	2005	2006	2007	2008	2009	2010
Stand ontwerpbegroting 2005	0	1 063	0	0	0	0	0
<i>Nieuwe mutaties:</i>	0	0	1 483	0	0	0	0
1. Apparaatskostentoerekening P	0	0	1 351	0	0	0	0
2. Apparaatskostentoerekening M	0	0	132	0	0	0	0
Stand ontwerpbegroting 2006	0	1 063	1 483	0	0	0	0

Nieuwe Mutaties:

1 en 2 Deze mutaties hebben betrekking op de toerekening van de apparaatsuitgaven aan de beleidsartikelen.

Artikel 29: Arbeidsomstandigheden, arbozorg en verzuim

Opbouw uitgaven (x € 1 000)							
	2004	2005	2006	2007	2008	2009	2010
Stand ontwerpbegroting 2005	43 492	97 151	44 323	34 067	23 699	20 825	20 825
Mutatie 1e suppletore begroting	531	4 095	- 199	- 204	- 159	8	8
<i>Nieuwe mutaties:</i>	0	- 546	48 304	589	374	344	344
<i>Operationele doelstelling 1</i>							
1. Prijsbijstelling 2005	0	121	110	111	119	111	111
2. Loonbijstelling 2005	0	115	13	13	14	13	13
3. Budgettair neutrale herschikkingen	0	442	984	964	964	964	964
4. Gezondheidsraad	0	0	200	200	200	200	200
5. MAC waarden	0	0	400	0	0	0	0
6. Lagere uitgaven Arboconvenanten	0	- 1 900	0	0	0	0	0
<i>Operationele doelstelling 2</i>							
7. Prijsbijstelling 2005	0	374	331	217	74	53	53
8. Loonbijstelling 2005	0	9	9	6	5	5	5
9. Budgettair neutrale herschikkingen	0	- 27	- 1 022	- 1 002	- 1 002	- 1 002	- 1 002
10. Van VWS subsidie STECR	0	320	400	80	0	0	0
<i>Apparaatsuitgaven</i>							
11. Apparaatskostentoerekening P	0	0	40 894	0	0	0	0
12. Apparaatskostentoerekening M	0	0	5 985	0	0	0	0
Stand ontwerpbegroting 2006	44 023	100 700	92 428	34 452	23 914	21 177	21 177

Nieuwe Mutaties:

- 1 en 7. De raming is bijgesteld voor de prijsbijstelling 2005.
- 2 en 8. De raming is aangepast voor de loonbijstelling 2005.
- 3 en 9. Budgettair neutrale herschikkingen binnen de SZW-begroting.
4. Structureel hoger aanbod van nieuwe te onderzoeken stoffen (Europese verplichting).
5. Eenmalige kosten vanwege overgang van publieke naar private vaststelling van MAC waarden.
6. Verwerking van recente informatie vanuit branches met arboconvenanten.
10. Overboeking naar VWS in verband met een SZW bijdrage in de kosten van de Stichting Expertisecentrum voor Reïntegratie.
- 11 en 12. Deze mutaties hebben betrekking op de toerekening van de apparaatsuitgaven aan de beleidsartikelen.

Opbouw ontvangsten (x € 1 000)							
	2004	2005	2006	2007	2008	2009	2010
Stand ontwerpbegroting 2005	6 798	6 884	6 884	6 884	6 884	6 884	6 884
<i>Nieuwe mutaties:</i>	0	- 1 800	- 1 800	- 1 800	- 1 800	- 1 800	- 1 800
1. Overheveling boetes ATW	0	- 1 800	- 1 800	- 1 800	- 1 800	- 1 800	- 1 800
Stand ontwerpbegroting 2006	6 798	5 084	5 084	5 084	5 084	5 084	5 084

Nieuwe Mutaties:

1. De boete ontvangsten ATW worden verantwoord op artikel 27. De raming is daar naar toe overgeboekt.

Artikel 30: Inkomensbescherming met activering

Opbouw uitgaven (x € 1 000)							
	2004	2005	2006	2007	2008	2009	2010
Stand ontwerpbegroting 2005	5 175 942	5 302 470	5 422 025	5 522 272	5 477 393	5 476 811	5 517 573
Mutatie Nota van Wijziging	0	- 68 000	- 2 300	4 500	10 800	13 000	13 000
Mutatie 1e suppletore begroting	0	- 281 122	- 241 932	- 362 097	- 367 847	- 366 806	- 382 743
<i>Nieuwe mutaties:</i>	0	59 252	- 412 389	- 478 196	- 415 534	- 388 760	- 337 483
<i>Operationele doelstelling 1</i>							
<i>WWB</i>							
1. Uitboeken aanscherping referentie eis	0	- 12 629	- 33 912	- 52 453	- 64 332	- 69 953	- 70 754
2. Uitboeken afschaffen verlaagde wekeneis	0	- 446	- 1 802	- 3 153	- 4 977	- 6 802	- 6 756
3. Doorwerking WW-plannen collectieve sector	0	- 994	- 8 382	- 9 678	- 10 511	- 10 963	- 11 009
4. WIA	0	0	2 000	3 500	7 000	11 000	15 500
5. Nieuwe reeks SER pakket WW weglek	0	0	12 000	64 800	100 800	118 728	138 336
6. Prijsmutaties en prijsbijstelling 2005	0	7 453	6 883	5 852	5 363	4 929	4 729
7. Realisatie 2004 prijs	0	- 36 513	- 48 125	- 64 596	- 20 258	- 21 022	- 56 186
9. Bijstelling volume WWB 65+	0	87	- 1 802	- 3 231	- 4 604	- 6 410	27 535
10. Aanpassing conjunctuur	0	- 21 743	- 97 204	- 93 959	- 85 093	- 84 510	- 84 344
11. Aanpassing weglekreeks herkeuringen	0	0	0	- 10 000	- 25 000	- 10 000	0
12. Uitstel invoering kinderalimentatie	0	50 000	0	0	0	0	0
13. Actualisering raming Kinderalimentatie	0	0	50 000	30 000	30 000	30 000	30 000
14. Doorwerking uitvoering 2005	0	0	- 232 990	- 232 990	- 232 990	- 232 990	- 232 990
15. Uitboeken afschaffen kortdurende uitkering	0	0	- 98 961	- 100 407	- 100 407	- 100 407	- 100 407
16. Doorwerking afschaffen WAZ	0	0	- 600	- 2 500	- 5 300	- 8 700	- 12 900
17. Loonbijstelling 2005	0	28 320	29 900	29 830	29 810	30 130	30 630
18. Ingroei sociale wetgeving/inburgering	0	0	- 5 000	- 5 000	- 5 000	- 5 000	- 5 000
<i>IOAW</i>							
21. Volumeaanpassing obv realisatie 2004	0	- 5 400	- 7 200	- 7 200	- 7 200	- 7 200	- 7 200
22. WIA - ramingsbijstelling	0	0	- 13 000	- 61 500	- 58 000	- 57 000	- 55 500
23. Effecten SER plannen WW	0	600	100	6 400	7 400	12 500	37 500
24. Weglek afschaffing VVU	0	2 200	4 400	6 100	7 800	8 600	9 300
25. Loonbijstelling 2005	0	849	1 000	1 070	1 118	1 250	1 310
<i>IOAZ</i>							
26. Doorwerking afschaffen WAZ	0	0	- 600	- 2 500	- 5 300	- 8 700	- 12 900

Opbouw uitgaven (x € 1 000)

	2004	2005	2006	2007	2008	2009	2010
27. Loonbijstelling 2005	0	0	180	220	260	290	320
28. Prijsbijstelling 2005	0	8	8	8	8	8	8
<i>Bijstand zelfstandigen</i>							
29. Nabetalingen 2004	0	10 500	0	0	0	0	0
30. Prijsbijstelling 2005	0	91	94	93	93	93	93
31. Bijstelling nav analyse gemeenten	0	23 600	27 000	27 000	27 000	27 000	27 000
<i>Overig</i>							
32. Bezwaarschrift Amsterdam	0	12 803	0	0	0	0	0
33. Kasschuif DVS	0	- 334	334	0	0	0	0
34. Jaarlijkse uitgaven voor toetsingscommissie	0	250	250	250	250	250	250
<i>Handhaving</i>							
35. Naar belastingdienst uitvoeringskosten EDM	0	0	- 2 750	- 3 800	- 3 500	- 3 500	- 3 500
36. Budgettaire neutrale herschikkingen	0	- 186	- 43	- 43	- 43	- 43	- 43
37. Prijsbijstelling 2005	0	89	60	71	71	71	71
38. Loonbijstelling 2005	0	339	34	40	40	40	40
39. Beheer en ontwikkeltaak BKWI	0	0	- 1 400	- 650	- 650	- 650	- 650
<i>Subsidies</i>							
40. Prijsbijstelling 2005	0	1	0	0	0	0	0
41. Subsidie cliëntenraden	0	- 160	- 160	- 160	0	0	0
<i>Voorlichting</i>							
42. Budgettaire neutrale herschikkingen	0	110	0	0	0	0	0
<i>Operationele doelstelling 3</i>							
43. Loonbijstelling 2005	0	180	140	140	140	140	150
44. Prijsbijstelling 2005	0	18	18	18	18	18	18
<i>Operationele doelstelling 4</i>							
45. Loonbijstelling 2005	0	2	2	2	2	2	2
46. Prijsbijstelling 2005	0	6	5	5	5	4	4
47. Uitvoeringskosten TBIA	0	- 258	- 225	- 185	- 206	- 166	- 140
<i>Operationele doelstelling 5</i>							
48. Loonbijstelling 2005	0	106	102	100	50	0	0
49. Uitkering bij scholing	0	300	300	300	600	200	0
50. Prijsbijstelling 2005	0	13	4	1	0	0	0
51. Uitvoeringskosten TRI	0	- 10	6	9	9	3	0
<i>Apparaatsuitgaven</i>							
52. Apparaatskostentoerekening P	0	0	6 672	0	0	0	0
53. Apparaatskostentoerekening M	0	0	275	0	0	0	0
Stand ontwerpbegroting 2006	5 175 942	5 012 600	4 765 404	4 686 479	4 704 812	4 734 245	4 810 347

Nieuwe Mutaties:

- 1, 2, 3, 5, Ramingsbijstellingen als gevolg van wijzigingen in de WW. 15, 23 en 24
- 4 en 22. Ramingsbijstellingen als gevolg van WIA.
6. Ramingsbijstelling als gevolg van ontwikkelingen in de gemiddelde uitkering en prijsbijstelling 2005.
7. Uitvoeringsbijstelling agv wijziging gemiddelde prijs 2004 28, 30, 37, De ramingen zijn bijgesteld voor de prijsbijstelling 2005. 40, 44, 46 en 49.
9. Ramingsbijstelling volume WWB 65+

10. Ramingsbijstelling agv cijfers CPB over werkloze beroepsbevolking die volgens de ramingsregel leiden tot bijstelling WWB-volume.
11. Als gevolg van herkeuringsoperatie arbeidsongeschikten ontstaat weglek naar bijstand
- 12 en 13. Ramingsbijstelling kinderalimentatie wegens uitgestelde inwerkingtreding nieuwe wet en volumedaling alleenstaande ouders sinds SA/HA.
14. Doorwerking uitvoering 2005. Uitvoeringsgegevens worden niet verwerkt in de budgetraming van 2005 conform de in de wet beoogde prikkelwerking voor gemeenten.
- 16 en 26. Ramingsbijstelling wegens afschaffing WAZ.
- 17, 25, 27, De ramingen zijn aangepast voor de loonbijstelling 2005.
- 38, 43, 45 en 47.
18. Ramingsbijstelling wegens migratie en ingroei sociale zekerheid.
21. Doorwerking realisatie 2004.
29. Nabetalingen 2004 BBZ.
31. Ramingsbijstelling op basis van realisaties volume- en prijsontwikkeling.
32. Nabetalingen beroep en bezwaar.
33. Budgettair neutrale kasschuif in verband met wijzigingen in het tijdpad inwerkingtreding digitaal verantwoordingsstelsel gemeenten.
34. Inboeken jaarlijkse uitgaven van de toetsingscommissie WWB.
35. Overboeking van de uitvoeringskosten Eerstedagmeldingen sociale verzekeringen naar de belastingdienst.
- 36 en 42. Budgettair neutrale herschikkingen binnen de SZW-begroting.
39. Overboeking naar artikel 22 ten behoeve van de beheer en ontwikkeltaak BKWI.
41. Compensatie ten behoeve van de financiering cliëntenraden (amendement Bakker). Op artikel 23 Reïntegratie is € 160 000 bestemd voor de financiering van de cliëntenraden.
- 47 en 51. De uitvoeringskosten voor de jaren 2005–2010 van het UWV zijn aangepast aan de hand van de realisaties van het UWV over 2004.
49. Ramingsbijstelling uitkering bij scholing (amendement van Leeuwen).
- 52 en 53. Deze mutaties hebben betrekking op de toerekening van de apparaatsuitgaven aan de beleidsartikelen.

Opbouw ontvangsten (x € 1 000)							
	2004	2005	2006	2007	2008	2009	2010
Stand ontwerpbegroting 2005	44 231	0	0	0	0	0	0
<i>Nieuwe mutaties:</i>	<i>0</i>	<i>27 697</i>	<i>0</i>	<i>0</i>	<i>0</i>	<i>0</i>	<i>0</i>
1. Ontvangsten realisatie	0	27 697	0	0	0	0	0
Stand ontwerpbegroting 2006	44 231	27 697	0	0	0	0	0

Nieuwe Mutaties:

1. De gerealiseerde ontvangsten 2005 betreffen verrekeningen / restituties inzake betaalde rijksvergoeding in voorgaande dienstjaren uit hoofde van BBZ, WWIK, IOAW, FWI en diversen.

Artikel 31: Inkomensbescherming met activering bij arbeidsongeschiktheid

Opbouw uitgaven (x € 1 000)							
	2004	2005	2006	2007	2008	2009	2010
Stand ontwerpbegroting 2005	1 729 243	1 671 437	1 682 764	1 718 070	1 755 252	1 795 941	1 821 402
Mutatie 1e suppletore begroting	0	3 419	5 454	2 407	1 835	1 180	446
<i>Nieuwe mutaties:</i>	0	21 811	29 621	26 209	25 810	25 577	25 430
<i>Operationele doelstelling 2</i>							
<i>Wajong uitkeringslasten</i>							
1. Hogere instroom 18 jarigen	0	29 000	29 000	29 000	29 000	29 000	29 000
2. Doorwerking Jaarverslag 2004	0	7 714	7 814	7 987	8 160	8 349	8 466
3. Gemiddelde uitkering	0	- 9 213	- 9 330	- 9 533	- 9 736	- 9 958	- 10 094
4. Toeslag Wajong 18-23 jarigen	0	0	4 200	4 200	4 200	4 200	4 200
<i>Wajong uitvoeringskosten</i>							
5. Loonbijstelling 2005	0	592	82	75	76	77	77
6. Prijsbijstelling 2005	0	212	188	173	174	177	177
7. Doorwerking jaarverslag 2004	0	- 6 494	- 5 037	- 4 113	- 4 224	- 4 268	- 4 206
8. Invulling taakstelling elektronische overheid	0	0	- 1 450	- 1 580	- 1 840	- 2 000	- 2 190
<i>Apparaatsuitgaven</i>							
9. Apparaatskostentoerekening P	0	0	3 991	0	0	0	0
10. Apparaatskostentoerekening M	0	0	163	0	0	0	0
Stand ontwerpbegroting 2006	1 729 243	1 696 667	1 717 839	1 746 686	1 782 897	1 822 698	1 847 278

Nieuwe Mutaties:

1. Ramingsbijstelling als gevolg van een hogere dan geraamde instroom van 18 jarigen.
- 2 en 3. Op basis van uitvoeringsinformatie van het UWV zijn de ramingen voor het volume en de ontwikkeling van de gemiddelde uitkering aangepast.
5. De raming is aangepast voor de loonbijstelling 2005.
6. De raming is bijgesteld voor de prijsbijstelling 2005.
7. De omvang van de uitvoeringskosten is aangepast op basis van uitvoeringsgegevens van het UWV over het jaar 2004.
8. De taakstelling elektronische overheid is voor een deel ingevuld door deze ten laste te brengen van het UWV.
- 9 en 10. Deze mutaties hebben betrekking op de toerekening van de apparaatsuitgaven aan de beleidsartikelen.

Opbouw ontvangsten (x € 1 000)							
	2004	2005	2006	2007	2008	2009	2010
<i>Nieuwe mutaties:</i>	0	451	0	0	0	0	0
1. Ontvangsten realisatie	0	451	0	0	0	0	0
Stand ontwerpbegroting 2006	0	451	0	0	0	0	0

Nieuwe Mutaties:

- De ontvangsten betreffen afrekeningen Wajong met het UWV over voorgaande dienstjaren.

Artikel 32: Overige inkomensbescherming

Opbouw uitgaven (x € 1 000)							
	2004	2005	2006	2007	2008	2009	2010
Stand ontwerpbegroting 2005	341 093	331 312	297 084	282 050	275 595	271 915	269 334
Mutatie 1e suppletore begroting	0	- 1 900	- 4 600	- 5 400	- 5 500	- 5 500	- 5 500
<i>Nieuwe mutaties:</i>	0	19 757	36 093	28 341	13 098	4 538	- 4 347
<i>Operationele doelstelling 3</i>							
<i>Toeslagenwet uitkeringslasten</i>							
1. Wetsvoorstel export uitkeringen TW	0	0	700	700	- 1 000	- 2 000	- 2 000
2. Loonbijstelling 2005	0	0	110	100	100	90	80
3. Gemiddelde uitkering	0	- 12 951	- 17 195	- 16 076	- 15 853	- 15 936	- 16 013
4. Volume	0	34 399	49 428	41 902	29 101	22 078	13 362
<i>Toeslagenwet uitvoeringskosten</i>							
5. Volume	0	0	3 779	3 026	1 950	1 390	1 234
6. Prijsbijstelling 2005	0	45	26	26	27	26	26
7. Loonbijstelling 2005	0	120	11	11	12	11	11
8. Doorwerking jaarverslag 2004	0	- 1 856	- 1 550	- 1 348	- 1 239	- 1 121	- 1 047
<i>Apparaatsuitgaven</i>							
9. Apparaatskostentoerekening P	0	0	753	0	0	0	0
10. Apparaatskostentoerekening M	0	0	31	0	0	0	0
Stand ontwerpbegroting 2006	341 093	349 169	328 577	304 991	283 193	270 953	259 487

Nieuwe Mutaties:

- De raming is aangepast vanwege uitstel en aanpassing van het wetsvoorstel tot 2008.
- en 7. De raming is aangepast voor de loonbijstelling 2005.
- en 4. De raming van zowel volume als gemiddelde uitkering zijn aangepast op basis van uitvoeringsgegevens van het UWV.
- De volume effecten van de uitkeringslasten werken door in de uitvoeringskosten. De raming is hiervoor aangepast.
- De raming is bijgesteld voor de prijsbijstelling 2005.
- De omvang van de uitvoeringskosten is aangepast op basis van uitvoeringsgegevens van het UWV over het jaar 2004.
- en 10. Deze mutaties hebben betrekking op de toerekening van de apparaatsuitgaven aan de beleidsartikelen.

Opbouw ontvangsten (x € 1 000)							
	2004	2005	2006	2007	2008	2009	2010
Stand ontwerpbegroting 2005	5 659	0	0	0	0	0	0
<i>Nieuwe mutaties:</i>							
1. Realisatie ontvangsten	0	1 298	0	0	0	0	0
Stand ontwerpbegroting 2006	5 659	1 298	0	0	0	0	0

Nieuwe Mutaties:

1. De ontvangsten hebben betrekking op afrekeningen Toeslagenwet met het UWV over voorgaande dienstjaren.

Artikel 33: Tegemoetkoming specifieke kosten

Opbouw uitgaven (x € 1 000)							
	2004	2005	2006	2007	2008	2009	2010
Stand ontwerpbegroting 2005	3 354 756	3 347 382	3 341 805	3 324 764	3 293 768	3 257 569	3 222 847
Mutatie 1e suppletore begroting	0	2	4	4	4	4	4
<i>Nieuwe mutaties:</i>							
<i>Operationele doelstelling 2</i>							
<i>AKW uitkeringslasten</i>							
1. Volume ontwikkeling	0	- 2 895	- 6 109	- 6 896	- 8 866	- 10 940	- 13 034
2. Aanpassing gemiddelde prijs	0	- 19 230	- 32 605	- 37 634	- 37 340	- 36 756	- 35 983
<i>AKW uitvoeringskosten</i>							
3. Aanpassing budget SVB	0	0	- 4 122	- 4 139	- 4 180	- 4 224	- 4 269
4. Prijsbijstelling 2005	0	308	308	308	308	307	307
5. Loonbijstelling 2005	0	934	134	134	134	134	134
<i>TOG uitvoeringskosten</i>							
6. Prijsbijstelling 2005	0	10	10	10	10	10	10
7. Loonbijstelling 2005	0	4	4	4	4	4	4
<i>Operationele doelstelling 4</i>							
<i>Regeling Asbestslachtoffers uitvoeringskosten</i>							
8. Prijsbijstelling 2005	0	4	4	4	4	4	4
9. Loonbijstelling 2005	0	2	2	2	2	2	2
<i>Apparaatsuitgaven</i>							
10. Apparaatskostentoerekening P	0	0	1 236	0	0	0	0
11. Apparaatskostentoerekening M	0	0	48	0	0	0	0
Stand ontwerpbegroting 2006	3 354 756	3 326 521	3 300 719	3 276 561	3 243 848	3 206 114	3 170 026

Nieuwe Mutaties:

- 1 en 2. Op basis van uitvoeringsinformatie van de SVB zijn de ramingen van het volume en de gemiddelde prijs meerjarig aangepast.
3. Doorwerking van de volume ontwikkeling in de raming van de uitvoeringskosten.
- 4, 6 en 8. De raming is bijgesteld voor de prijsbijstelling 2005.

5, 7 en 9. De raming is aangepast voor de loonbijstelling 2005.
 10 en 11 Deze mutaties hebben betrekking op de toerekening van de
 apparaatsuitgaven aan de beleidsartikelen.

Opbouw ontvangsten (x € 1 000)							
	2004	2005	2006	2007	2008	2009	2010
Stand ontwerpbegroting 2005	10 734	272	272	272	272	272	272
<i>Nieuwe mutaties:</i>	0	4 428	0	0	0	0	0
1. Hogere ontvangsten AKW TOG	0	4 428	0	0	0	0	0
Stand ontwerpbegroting 2006	10 734	4 700	272	272	272	272	272

Nieuwe Mutaties:

1. Daadwerkelijk gerealiseerde ontvangsten 2005.

Artikel 34: Rijksbijdragen aan de sociale fondsen en spaarfonds AOW

Opbouw verplichtingen (x € 1 000)							
	2004	2005	2006	2007	2008	2009	2010
Stand ontwerpbegroting 2005	7 624 484	7 657 892	8 082 315	8 453 460	8 627 105	8 743 451	8 862 296
Mutatie 1e suppletore begroting	0	84 300	356 700	321 400	329 200	333 000	334 300
<i>Nieuwe mutaties:</i>	0	452 500	209 926	203 600	200 900	201 900	202 900
<i>Operationele doelstelling 1</i>							
1. Aanpassing rijksbijdrage Ouderdoms- fonds	0	470 000	338 000	338 000	338 000	338 000	338 000
2. Declaratie gemoedsbezwaarden	0	300	0	0	0	0	0
3. Extra tegemoetkoming AOW	0	0	38 500	39 200	40 000	41 000	42 000
4. Rijksbijdrage BIKK Anw	0	- 1 200	- 16 800	- 17 500	- 17 900	- 17 900	- 17 900
5. Rijksbijdrage BIKK AOW	0	- 16 600	- 150 700	- 156 100	- 159 200	- 159 200	- 159 200
<i>Apparaatsuitgaven</i>							
6. Apparaatskostentoerekening P	0	0	890	0	0	0	0
7. Apparaatskostentoerekening M	0	0	36	0	0	0	0
Stand ontwerpbegroting 2006	7 624 484	8 194 692	8 648 941	8 978 460	9 157 205	9 278 351	9 399 496

Nieuwe Mutaties:

- Om de vermogensposities van het Ouderdomsfonds (Of) ultimo 2005 op nul te doen komen, is de rijksbijdrage in 2005 met € 470 miljoen opwaarts bijgesteld. Dit belast het EMU-saldo niet en zo kan de AOW-premie ongewijzigd blijven en wordt het lasten- en koopkrachtbeeld niet beïnvloed.
- De raming is verhoogd in verband met het feit dat de in 2005 van UWV ontvangen declaraties gemoedsbezwaarden hoger uitvallen dan geraamd.
- In 2005 financiert de rijksbijdrage tegemoetkoming AOW-

gerechtigden een tweetal tegemoetkomingen aan AOW-gerechtigden: een maandelijkse tegemoetkoming van in totaal € 60 (bruto) per jaar en tegemoetkoming van € 40 (bruto) eenmalig bij het vakantiegeld. Vanaf 2006 worden deze tegemoetkomingen samengevoegd en verhoogd. De geïndexeerde tegemoetkoming bedraagt in 2006 in totaal € 116,04 (bruto) per AOW-gerechtigde per jaar.

- 4 en 5. Bijstelling BIKK-raming voor de Anw en AOW naar aanleiding van de MEV. De heffingskortingen en de premies zijn bijgesteld.
- 6 en 7. Deze mutaties hebben betrekking op de toerekening van de apparaatsuitgaven aan de beleidsartikelen.

Opbouw ontvangsten (x € 1 000)							
	2004	2005	2006	2007	2008	2009	2010
Stand ontwerpbegroting 2005	29 295	0	0	0	0	0	0
<i>Nieuwe mutaties:</i>	0	33	0	0	0	0	0
1. Hogere ontvangsten	0	33	0	0	0	0	0
Stand ontwerpbegroting 2006	29 295	33	0	0	0	0	0

Artikel 35: Emancipatie

Opbouw uitgaven (x € 1 000)							
	2004	2005	2006	2007	2008	2009	2010
Stand ontwerpbegroting 2005	11 273	12 661	10 277	10 277	10 277	10 277	10 277
Mutatie 1e suppletore begroting	0	244	- 93	- 54	- 26	- 26	- 26
<i>Nieuwe mutaties:</i>	0	150	2 860	72	72	72	72
<i>Operationele doelstelling 2</i>							
1. Prijsbijstelling 2005	0	72	72	72	72	72	72
2. Budgettair neutrale herschikkingen	0	170	190	0	0	0	0
3. Naar VWS operatie jong	0	- 92	0	0	0	0	0
<i>Apparaatsuitgaven</i>							
4. Apparaatskostentoerekening P	0	0	2 218	0	0	0	0
5. Apparaatskostentoerekening M	0	0	380	0	0	0	0
Stand ontwerpbegroting 2006	11 273	13 055	13 044	10 295	10 323	10 323	10 323

Nieuwe Mutaties:

1. De raming is bijgesteld voor de prijsbijstelling 2005.
2. Budgettair neutrale herschikkingen binnen de SZW-begroting.
3. Overboeking naar VWS als SZW bijdrage in de kosten van de Operatie Jong.
- 4 en 5. Deze mutaties hebben betrekking op de toerekening van de apparaatsuitgaven aan de beleidsartikelen.

Opbouw ontvangsten (x € 1 000)							
	2004	2005	2006	2007	2008	2009	2010
Stand ontwerpbegroting 2005	329	0	0	0	0	0	0
<i>Nieuwe mutaties:</i>	0	83	0	0	0	0	0
1. Restituties	0	83	0	0	0	0	0
Stand ontwerpbegroting 2006	329	83	0	0	0	0	0

Nieuwe Mutaties:

1. Definitieve subsidie vaststellingen hebben geleid tot restituties.

Artikel 97: Aflopende regelingen

Opbouw uitgaven (x € 1 000)							
	2004	2005	2006	2007	2008	2009	2010
Stand ontwerpbegroting 2005	13 908	244	182	182	182	182	182
Mutatie 1e suppletore begroting	0	7 425	0	0	0	0	0
<i>Nieuwe mutaties:</i>	0	0	19	0	0	0	0
<i>Programmauitgaven</i>							
1. Uitvoering BVG door Agentschap SZW	0	-91	0	0	0	0	0
<i>Apparaatsuitgaven</i>							
2. Apparaatskostentoerekening P	0	0	18	0	0	0	0
3. Apparaatskostentoerekening M	0	0	1	0	0	0	0
4. Uitvoering BVG door Agentschap SZW	0	91	0	0	0	0	0
Stand ontwerpbegroting 2006	13 908	7 669	201	182	182	182	182

Nieuwe Mutaties:

- 1 en 4. Overboeking van de uitvoeringskosten Bedrijfsverzamelgebouwen naar het Agentschap SZW.
2 en 3. Deze mutaties hebben betrekking op de toerekening van de apparaatsuitgaven aan de beleidsartikelen.

Opbouw ontvangsten (x € 1 000)							
	2004	2005	2006	2007	2008	2009	2010
Stand ontwerpbegroting 2005	27 647	0	0	0	0	0	0
Mutatie 1e suppletore begroting	0	2 000	0	0	0	0	0
<i>Nieuwe mutaties:</i>	0	6 000	0	0	0	0	0
1. Bijstelling ontvangsten Arbvo	0	6 000	0	0	0	0	0
Stand ontwerpbegroting 2006	27 647	8 000	0	0	0	0	0

Nieuwe Mutaties:

1. Deze mutatie heeft betrekking op de geraamde meevaller bij de liquidatie van de Arbeidsvoorzieningsorganisatie (TK 2004–2005, 21 477 nr. 92).

De totaal geraamde meevaller bedraagt € 8 miljoen.

Artikel 98: Algemeen

Opbouw uitgaven (x € 1 000)							
	2004	2005	2006	2007	2008	2009	2010
Stand ontwerpbegroting 2005	298 686	235 582	315 660	305 594	305 094	306 228	306 228
Mutatie Nota van Wijziging	0	- 1 777	- 2 049	- 2 322	- 2 322	- 2 322	- 2 322
Mutatie 1e suppletore begroting	0	- 4 028	- 95	- 2 142	- 2 038	- 2 038	- 2 038
<i>Nieuwe mutaties:</i>	0	5 729	- 94 417	5 552	5 546	5 561	5 561
<i>Handhaving</i>							
1. Loonbijstelling 2005	0	466	60	59	59	59	59
2. Prijsbijstelling 2005	0	158	114	112	112	112	112
3. Naar BZK bijdrage BSN	0	- 2 200	- 800	0	0	0	0
4. Budgettair neutrale herschikkingen	0	- 1 981	- 1 500	- 1 500	- 1 500	- 1 500	- 1 500
5. Invulling taakstellingen				- 1 000	- 1 000	- 1 000	- 1 000
<i>Primair proces</i>							
6. Prijsbijstelling 2005	0	7	7	7	7	7	7
7. Budgettair neutrale herschikkingen	0	276	100	0	0	0	0
<i>Subsidies</i>							
8. Prijsbijstelling 2005	0	92	91	96	96	96	96
9. Budgettair neutrale herschikkingen	0	- 46	- 62	38	38	38	38
10. Invulling taakstellingen			- 500	- 1 800	- 1 900	- 1 900	- 1 900
<i>Voorlichting</i>							
11. Prijsbijstelling 2005	0	75	63	56	50	50	50
12. Budgettair neutrale herschikkingen	0	115	15	15	15	15	15
<i>Onderzoek</i>							
13. Prijsbijstelling 2005	0	133	133	133	133	133	133
14. Budgettair neutrale herschikkingen	0	- 239	- 190	0	0	0	0
15. Naar OCW Project Leren & Werken	0	- 28	0	0	0	0	0
<i>Personeel</i>							
16. Loonbijstelling 2005	0	3 764	247	238	237	237	237
17. Budgettair neutrale herschikkingen	0	- 879	393	483	483	483	483
18. Van Financiën kosten AWIR	0	0	71	71	71	71	71
19. Apparaatskostentoerekening P	0	0	- 87 976	0	0	0	0
<i>Materieel</i>							
20. Prijsbijstelling 2005	0	321	319	318	318	318	318
21. Budgettair neutrale herschikkingen		2 283	1 610	2 912	2 913	2 914	2 914
22. Desalderingen ontvangsten en uitgaven		1 732	1 520	1 520	1 520	1 520	1 520
23. Apparaatskostentoerekening M	0	0	- 10 556	0	0	0	0
24. Invulling taakstellingen	0	0	1 280	3 580	3 680	3 680	3 680
25. Invulling taakstelling Electronische overheid	0	0	- 170	0	0	0	0
<i>Huisvesting</i>							
26. Prijsbijstelling 2005	0	395	448	450	450	464	464
27. Budgettair neutrale herschikkingen	0	102	196	196	196	196	196

Opbouw uitgaven (x € 1 000)							
	2004	2005	2006	2007	2008	2009	2010
<i>Automatisering</i>							
28. Prijsbijstelling 2005	0	222	236	186	186	186	186
29. Budgettair neutrale herschikkingen	0	581	1 455	- 45	- 45	- 45	- 45
30. Naar BZK bijdrage aan het Rijksweb	0	0	- 340	0	0	0	0
<i>Bijdrage moederdepartement aan IWI</i>							
31. Loonbijstelling 2005	0	407	29	29	29	29	29
32. Prijsbijstelling 2005	0	85	85	85	85	85	85
33. Budgettair neutrale herschikkingen	0	- 112	- 15	93	93	93	93
34. Invulling taakstellingen	0	0	- 780	- 780	- 780	- 780	- 780
Stand ontwerpbegroting 2006	298 686	235 506	219 099	306 682	306 280	307 429	307 429

Nieuwe Mutaties:

- 1, 16 De ramingen zijn aangepast voor de loonbijstelling 2005. en 31.
- 2, 6, 8, 11, De ramingen zijn bijgesteld voor de prijsbijstelling 2005. 13, 20, 26, 28 en 32.
3. Overboeking naar BZK als SZW bijdrage in de kosten van de invoering van het Burger Service Nummer (BSN).
- 4, 7, 9, 12, Budgettair neutrale herschikkingen binnen de SZW-begroting. 14, 17, 21, 27, 29 en 33.
- 5, 10, 24 De efficiency-taakstellingen zijn in eerste instantie geparkeerd en 34. op het materieelbudget. Door middel van de voorgestelde mutaties wordt een deel van deze taakstellingen ingevuld.
15. Een overboeking naar OCW ten behoeve van het project Leren/Werken.
18. Een overboeking van de belastingdienst als vergoeding voor de kosten van controle activiteiten door de Audit Dienst van SZW.
- 19 en 23. Deze mutaties hebben betrekking op de toerekening van de apparaatsuitgaven aan de beleidsartikelen.
22. Diverse desalderingen met ontvangstenmutaties (zie ontvangsten).
25. De taakstelling elektronische overheid is voor een deel ingevuld door deze ten laste te brengen van het budget materieel. Het grootste deel van de taakstelling wordt ingevuld door het UWV en de inzet van de prijsbijstelling.
30. Een overboeking naar BZK als SZW-bijdrage aan het Rijksweb.

Opbouw ontvangsten (x € 1 000)							
	2004	2005	2006	2007	2008	2009	2010
Stand ontwerpbegroting 2005	7 038	19 126	19 126	19 126	19 126	19 126	19 126
Mutatie 1e suppletore begroting	0	151	78	77	74	74	74
<i>Nieuwe mutaties:</i>	0	- 13 968	- 14 180	- 14 180	- 14 180	- 14 180	- 14 180
1. Correctie HA taakstelling	0	- 15 700	- 15 700	- 15 700	- 15 700	- 15 700	- 15 700
2. Diverse desalderingen	0	1 732	1 520	1 520	1 520	1 520	1 520
Stand ontwerpbegroting 2006	7 038	5 309	5 024	5 023	5 020	5 020	5 020

Nieuwe Mutaties:

1. De besparingstaakstelling als gevolg van fraudemaatregelen uit het Hoofdlijnenakkoord was in eerste instantie geparkeerd op het departementale ontvangstenartikel. De besparingen treden echter op in de vorm van lagere premieuitgaven en hogere premieinkomsten. De ingeboekte taakstelling wordt hier dan ook gecorrigeerd.
2. De opgenomen desalderingen hebben betrekking op ontvangsten en bijdragen voor door SZW gemaakte kosten (zie nummer 22 bij de uitgaven). Een groot deel van de desaldering heeft betrekking op huurpenningen. Een van de door SZW gehuurde panden wordt onderverhuurd. De geraamde opbrengsten van deze huurpenningen (€ 1,520 miljoen) zijn aan het uitgavenbudget toegevoegd.

Artikel 99: Nominaal en onvoorzien

Opbouw uitgaven (x € 1 000)							
	2004	2005	2006	2007	2008	2009	2010
Stand ontwerpbegroting 2005	0	5 020	20 344	19 502	19 218	19 218	19 218
Mutatie Nota van Wijziging	0	0	- 25 000	- 25 000	- 25 000	- 25 000	- 25 000
Mutatie 1e suppletore begroting	0	73 650	25 623	24 950	24 417	24 356	24 356
<i>Nieuwe mutaties:</i>	0	- 78 643	- 20 671	- 19 066	- 18 143	- 18 081	- 18 092
<i>Onvoorzien</i>							
1. Invulling taakstelling	0	0	25 000	25 000	25 000	25 000	25 000
<i>Loonbijstelling</i>							
2. Uitdelen van de loonbijstelling 2005	0	- 55 085	- 8 257	- 8 196	- 8 174	- 8 172	- 8 172
3. Compensaties uit loonbijstelling	0	- 243	- 11	- 11	- 10	- 10	- 10
4. Afroming WW maatregelen	0	25	46	90	65	37	- 4
<i>Prijsbijstelling</i>							
5. Uitdelen van de prijsbijstelling 2005	0	- 9 555	- 8 663	- 8 046	- 7 560	- 7 503	- 7 503
6. Compensaties uit prijsbijstelling	0	- 13 785	- 28 786	- 27 903	- 27 464	- 27 433	- 27 403
7. Invulling taakstelling Electronische overheid	0	0	- 250	- 290	- 330	- 360	- 390
Stand ontwerpbegroting 2006	0	27	46	96	162	133	92

Nieuwe Mutaties:

1. De reïntegratie taakstelling ad € 25 miljoen die voortvloeit uit de Motie Verhagen was geparkeerd op dit artikel. Deze taakstelling is ingeboekt ten laste van de IOAW, de WAO, AOW en UFO en kan hier worden afgeboekt.
- 2 en 5. Verdeling van de loon- en prijsbijstelling 2005 naar de begrotingsartikelen.
- 3 en 6. De loonbijstelling en de prijsbijstelling 2004 en 2005 zijn deels gebruikt ter dekking van maatregelen.
4. De effecten afoming WW-maatregelen geven een positief saldo ten opzichte van de eerder ingeboekte taakstelling.
7. De taakstelling elektronische overheid is voor een deel ingevuld door deze ten laste te brengen van de prijsbijstelling. Het grootste deel van de taakstelling wordt ingevuld door het UWV.

Opbouw ontvangsten (x € 1 000)							
	2004	2005	2006	2007	2008	2009	2010
Stand ontwerpbegroting 2005	0	0	0	0	0	0	0
Stand ontwerpbegroting 2006	0	0	0	0	0	0	0

8. DE BIJLAGE MOTIES EN TOEZEGGINGEN

Overzicht van de door de Tweede Kamer aanvaarde moties

Stand per 7 september 2005

Overzicht van door de Tweede Kamer aanvaarde moties, vergaderjaar 1999–2000			
Nr.	Omschrijving/onderwerp	Vindplaats	Stand van zaken
1.	Motie-Schimmel/Blok over het ongedaan maken van instemmingsrechten	26 674, nr. 15	Wordt meegenomen in het wetsvoorstel Pensioenwet dat in de tweede helft van 2005 ingediend wordt bij de Tweede Kamer Planning: december 2005
2.	Motie-Schimmel/Van Zijl over ongehuwd samenwonende partners	26 711, nr. 25	Wordt meegenomen in het wetsvoorstel Pensioenwet dat in de tweede helft van 2005 ingediend wordt bij de Tweede Kamer Planning: december 2005

Overzicht van door de Tweede Kamer aanvaarde moties, vergaderjaar 2003–2004			
Nr.	Omschrijving/onderwerp	Vindplaats	Stand van zaken
1.	Motie-Gerrens/Tonkens over een verplichting om met een bemiddelingsbureau te werken	28 447, nr. 84	In voorbereiding. Planning: september 2005
2.	Motie-Weekers/Rambocus over verhoging van de boetes en rapportage Wet arbeid vreemdelingen	29 523, nr. 14	Is uitgevoerd. Boete hoogtes zijn aangepast per 1-1-2005. Evaluatie 1 jaar na invoering. Planning: 1ste helft van 2006
3.	Motie-Noorman-den Uyl c.s. over detachering en begeleid werken WSW-gerechtigden	29 225, nr. 11	Uitgevoerd bij brief aan de Tweede Kamer d.d. 29-9/2004, (29 817, nr. 6)
4.	Motie-Van de Vlies over het onverwijld met verdere maatregelen komen indien in 2004 zou blijken dat de negatieve effecten voor bepaalde groepen chronisch zieken, gehandicapten en ouderen nog dusdanig groot zijn dat niet van een rechtvaardige inkomensverdeling kan worden gesproken	29 200 XV, nr. 61	Afgehandeld bij brieven aan de Tweede Kamer d.d. 16-9/2004, (27 046, nr. 9), d.d. 7-12-2004 (29 800 XV, nr. 34) en 21-2/2005 (29 800 XV, nr. 69). Is tevens besproken in de AO's d.d. 16-12-2004 (29 800 XV, nr. 70) en AO d.d. 2-3-2005 (29 800 XV, nr. 74 herdruk)
5.	Motie-Dittrich c.s. inzake verwerken van uitgangspunt van de individuele toetsing bij vraag of werknemer in aanmerking komt voor WAO-uitkering	28 333, nr. 10	Uitgevoerd bij indiening van het wetsvoorstel Werk en Inkomen naar arbeidsvermogen (WIA) d.d. 14-3/2005, (30 016)
6.	Motie-Dittrich over de loonsuppletie-regeling	28 333, nr. 32	Uitgevoerd bij indiening van het wetsvoorstel WIA d.d. 14-3/2005, (30 016)
7.	Motie-Verburg c.s. over een gesprek met een arbeidskundige voorafgaand aan de herbeoordeling	28 333, nr. 38	Uitgevoerd bij brief aan de Tweede Kamer d.d. 21-9/2004, (28 333, nr. 46)
8.	Motie-Meulenbelt c.s. over een regeling voor asbestslachtoffers (EK)	26 824 B	Uitgevoerd bij brief aan de Eerste Kamer d.d. 7-5-2004, (26 824 B en C)
9.	Motie-Smilde/Noorman-den Uyl over vrijstelling in geval van vrijwilligers- of mantelzorgtaken	28 862, nr. 32	Uitgevoerd bij brieven aan de Tweede Kamer d.d. 27-1/2005 (28 862, nr. 40) en d.d. 27-6/2005, (28 862, nrs. 31 en 32)
10.	Motie-Noorman-den Uyl over aanpassing van het besluit IRO	26 448, nr. 134	Uitgevoerd bij brief aan de Tweede Kamer d.d. 17-1/2005, (26 448, nr. 183)
11.	Motie-Verburg c.s. over versterking van het toezicht op ZBO's	26 448, nr. 113	Uitgevoerd bij brief aan de Tweede Kamer d.d. 26-5/2005, (25 268, nr. 20)

Overzicht van door de Tweede Kamer aanvaarde moties, vergaderjaar 2003–2004

Nr.	Omschrijving/onderwerp	Vindplaats	Stand van zaken
12.	Motie-Noorman-den Uyl c.s. over een analyse naar de bestuurscultuur in publieke en semi-publieke organisaties	26 448, nr. 115	Uitgevoerd bij brief aan de Tweede Kamer d.d. 26-5/2005, (25 268, nr. 20)
13.	Motie-Omtzigt/Weekers over een jaarlijks verzekeringsbericht en inzage in gegevens	28 219/28 371, nr. 22	Uitgevoerd bij brief aan de Tweede Kamer d.d. 9-12-2004, (26 448, nr. 172)
14.	Motie-Mosterd/Bibi de Vries over aanscherpen van voorwaarden waaronder leningen aan jongeren worden verstrekt (schuldenproblematiek)	29 200 XV, nr. 49	Uitgevoerd bij brief aan de Tweede Kamer d.d. 24-9/2004 (24 515, nr. 59)
15.	Motie-Bruls c.s. over het tegengaan van niet-gebruik van bijzondere bijstand chronisch zieken, gehandicapten en ouderen.	29 420, nr. 15	Uitgevoerd bij brief aan de Tweede Kamer d.d. 26-11-2004, (29 420, nr. 19)
16.	Motie-Weekers c.s. over de inkomenspositie van bepaalde groepen chronisch zieken, gehandicapten en ouderen	29 200 XV, nr. 53	Uitgevoerd bij brief aan de Tweede Kamer d.d. 26-11-2004, (29 420, nr. 19)
17.	Motie-Weekers c.s. over halfjaarlijkse rapportage over de voortgang van de invoering van de wetsvoorstellen. Rapportage vindt plaats voor 1 december en voor 1 juni.	29 529, nr., 17	Afgehandeld bij brieven aan de Tweede Kamer d.d. 9-12-2004, (26 448, nr. 172) en 29-6/2005 (26 448, nr. 212)

Overzicht van door de Tweede Kamer aanvaarde moties, vergaderjaar 2004–2005

Nr.	Omschrijving/onderwerp	Vindplaats	Stand van zaken
1.	Motie-Herben c.s., over onderzoek voor 1 november 2004 welke beroepen als slijtend kunnen worden aangemerkt en welke mogelijkheden er voor mensen met een slijtend beroep zijn om na een veertigjarig dienstverband in een slijtend beroep met pensioen te gaan	29 800, nr. 11	Uitgevoerd bij Kamerstuk 2004–2005, 29 760, nr. 10, Bijlage 3, v/a pag. 123
2.	Motie-Bussemaker over verbetering van de mogelijkheden voor ouderen om als zelfstandige te beginnen	27 046, nr. 7	Uitgevoerd bij brief aan de Tweede Kamer d.d. 1-7-2005(28 719, nr. 21)
3.	Motie-Noorman-den Uyl over het begrip gezamenlijke huishouding in de AOW	17 050, nr. 272	Uitgevoerd bij brieven aan Tweede Kamer d.d. 6-12-2004 (17 050 nr. 279) en d.d. 12-7/2005 (17 050, nr. 303)
4.	Motie-Weekers c.s. over een stimuleringsmaatregel voor bevordering van combinatiefuncties	27 061, nr. 31	Uitgevoerd bij brief aan de Tweede Kamer d.d. 8-3-2005(29 769, nr. 8)
5.	Motie-Bussemaker over mogelijke voor- en nadelen onderzoeken van flexibilisering van pensioen	29 760,nr. 45	Afgehandeld bij brieven aan Tweede Kamer d.d. 17-1/2005 (28 170, nr. 37) en d.d. 4-7-2005 (29 760 nr. 58)
6.	Motie-Bussemaker over het treffen van verlofspaarregelingen voor zelfstandigen	29 760, nr. 46	Afgehandeld bij brieven aan Tweede Kamer d.d. 17-1/2005 (28 170, nr. 37) en d.d. 4-7-2005 (29 760 nr. 58)
7.	Motie-Verburg over een voorstel voor een voorziening voor beschikbaarheid LLR in periode waarin vrijwillig zonder dienstbetrekking of dienstbetrekking verkleind of demotie	29 760, nr. 48	Afhandeling van deze motie wordt betrokken bij een meer omvattend nota aan de Tweede Kamer voor de zomer van 2006.Planning: juni 2006
8.	Motie-de Vries over bewerkstelligen dat opgebouwde prepensioenrechten slechts gebruikt kunnen worden voor pensioen of LLR	29 760, nr. 49	De motie zal worden uitgevoerd d.m.v. wijziging van de Afkoopregeling Planning: december 2005

Overzicht van door de Tweede Kamer aanvaarde moties, vergaderjaar 2004–2005

Nr.	Omschrijving/onderwerp	Vindplaats	Stand van zaken
9.	Motie-Verburg over stimulering van het terechte beroep op bijzondere bijstand, tegemoetkoming buitengewone uitgaven en de verzilvering, alsmede realisering van de verzilvering van de ouderenkortingen	29 800 XV, nr. 52	Afgehandeld. Eventuele extra maatregelen om het niet-gebruik verder terug te dringen, komen aan de orde bij (de reactie op het) NIVEL-onderzoek dat naar verwachting september 2005 beschikbaar komt. De verzilvering van de ouderenkorting is geregeld met de AOW-tegemoetkoming. Het wetsvoorstel dat deze tegemoetkoming structureel maakt is 8-7-2005 bij de RvSt aanhangig gemaakt.
10.	Gewijzigde Motie-Verburg/Bibi De Vries over halvering van de arboregel- en administratiedruk	29 800 XV, nr. 55, was nr. 41	In uitvoering. Tweede Kamer is bij brief d.d. 8-7-2005 geïnformeerd (25 883, nr. 50). Wetsvoorstel gaat in februari 2006 naar de Tweede Kamer. Planning: februari 2006
11.	Motie-Weekers c.s. over onderzoek naar de kostenstructuur van en het huidige en toekomstige beroep op de WSW	29 817, nr. 2	Uitgevoerd bij brief aan de Tweede Kamer d.d. 15-6/2005 (29 817, nr. 7)
12.	Motie-Bussemaker c.s. over structurele compensatie voor afschaffing van de SPAK	29 817, nr. 3	Uitgevoerd bij brief aan de Tweede Kamer d.d. 15-6/2005 (29 817, nr. 7)
13.	Motie-Huizinga-Heringa c.s. over een integrale aanpak van de schuldhulpverlening	24 515, nr. 63	Wordt meegenomen in integrale plan van aanpak schuldhulpverlening i.s.m. EZ, Financiën en Justitie Planning: september 2005
14.	Motie-Huizinga-Heringa c.s. over certificering van minnelijke schuldhulpverlening	24 515, nr. 64	Wordt meegenomen in integrale plan van aanpak schuldhulpverlening. Planning: september 2005
15.	Motie-Bruls en Van Egerschot over een integrale visie en maatregelen om de inschakeling van WW- en WWB-gerechtigden te verbeteren	29 544, nr. 16	Uitgevoerd bij brief aan de Tweede Kamer d.d. 8-6-2005 (25 883, nr. 19)
16.	Motie-Omtzigt c.s. over Algemene wet inkomensafhankelijke regelingen; Motie met verzoek om een overzicht van de marginale druk en werkloosheidsvallen bij verschillende huishoudens en inkomensniveaus, vergezeld van een meerjarige aanpak van dit probleem	29 764–29 765, nr. 26	Planning: 20 september 2005
17.	Motie-Douma/Van Dijk over een SER-uitspraak over de toekomst van product- en bedrijfsschappen	25 695, nr. 26	Afgehandeld bij brieven aan de Tweede Kamer d.d. 6-4-2005 (25 695, nr. 32) en d.d. 26-8-2005 (25 695, nr. 34).
18.	Motie-Van Dijk c.s. over een concreet voorstel over de toekomst van product- en bedrijfsschappen	25 695, nr. 27	Uitgevoerd bij brief aan de Tweede Kamer d.d. 6-4-2005 (25 695, nr. 32)
19.	Motie-Dijk/Douma c.s. over het opheffen van het moratorium op de instelling van de nieuwe schappen	25 695, nr. 150	Afgehandeld bij brief aan de Tweede Kamer d.d. 6-4-2005 (25 695, nr. 32)
20.	Motie-Bruls c.s. over een systeem van zelfregulering voor uitzendorganisaties	17 050, nr. 287	In uitvoering. De Tweede Kamer bij brieven van 23-4/2005 (17 050, nr. 261) en 8-6-2005 (17 050, nr. 300) geïnformeerd. Planning: september 2005
21.	Motie-Bussemaker c.s. over de bestrijding van fraude en illegale arbeid via uitzendbureaus	17 050, nr. 288	Uitgevoerd bij brief aan de Tweede Kamer d.d. 8-6-2005 (17 050, nr. 300)
22.	Motie-Koşer Kaya c.s. over een tegemoetkoming in de kosten voor kinderopvang voor zieke mensen met een WAO uitkering	29 800 XV, nr. 45 herdruk	Wordt meegenomen in de SZW-begroting 2006

Overzicht van door de Tweede Kamer aanvaarde moties, vergaderjaar 2004–2005

Nr.	Omschrijving/onderwerp	Vindplaats	Stand van zaken
23.	Motie-Koşer Kaya c.s. over het instellen van een taskforce vrouwen tbv arbeidsparticipatie en educatie van allochtone vrouwen	29 203, nr. 21	Uitgevoerd bij brief aan de Tweede Kamer d.d. 24-6/2005 over Kabinetsreactie op het eindrapport van de commissie PaVEM(29 203, nr. 26)
24.	Motie-Noorman-den Uyl c.s. over het bevorderen van een geïntegreerde informatie- en voorlichtingsfaciliteit voor cliënten in bedrijfsverzamelgebouwen	28 719, nr. 6	Uitgevoerd bij brief aan de Tweede Kamer d.d. 31-5/2005 (28 719, nr. 19)
25.	Motie-Bruls over het afschaffen van de uitbestedingsverplichting voor gemeenten	29 719, nr. 12	Motie wordt besproken in Algemeen Overleg van 15-9-1005 over de 9e Voortgangsrapportage SUWI. Tweede Kamer bij brief d.d. 3-6-2005 geïnformeerd (28 719, nr. 20) Planning: september 2005
26.	Motie-Rouvoet c.s. over het niet-passend verklaren van banen in de prostitutiesector voor ex-prostituees	28 719, nr. 16	Uitgevoerd bij brief aan de Tweede Kamer d.d. 31-5/2005 (28 719, nr. 19)
27.	Motie-Vendrik over het officieel bevestigen van CVS/ME als erkende aandoening en het individueel beoordelen van cliënten met CVS/ME	28 333, nr. 56	Uitgevoerd bij brief aan de Tweede Kamer d.d. 22-6/2005 (28 333, nr. 61)
28.	Motie-Verburg/Bussemaker over opnemen van de factor investering scholing van de werknemer in het ontslagrecht	29 804, nr. 5	Over de relatie employability en ontslag is op 29-4/2005 advies gevraagd aan de SER. De SER zal dit betrekken bij MLT advies. Tweede Kamer bij brief d.d. 1-7-2005 (29 804, nr.17) geïnformeerd. Planning: december 2005
29.	Motie-Bussemaker over een integrale reactie op de adviezen en notitie van verschillende organisaties over NAWI	29 804, nr. 6	In voorbereiding; Tweede Kamer bij brief d.d. 1-7-2005 (29 804, nr.17) geïnformeerd. Planning: juni 2006
30.	Motie-Weekers over het ontvangen van een bouwstenennotitie over sociale zekerheid	29 804, nr. 8	In voorbereiding; Tweede Kamer bij brief d.d. 1-7-2005 (29 804, nr. 17) geïnformeerd. Planning: juni 2006
31.	Motie-Noorman den Uyl/Bruls over waarborgen voor werkloze werknemers van eigenrisicodragende overheidswerkgevers	30 016, nr. 9	Er zal over de motie ambtelijk overleg met BZK plaatsvinden.Planning: december 2005
32.	Motie Bussemaker over het voortbestaan van de RSP	29 544, nr. 25	In uitvoering. Tweede Kamer bij brief d.d. 5-7-2005 geïnformeerd (29 544, nr. 31)
33.	Motie-Bussemaker/Weekers over een actief vervolgingsbeleid van discriminatie op de arbeidsmarkt	27 233, nr.68	Op dit moment worden de mogelijkheden onderzocht om uitvoering te geven aan de motie. Hierover vindt met Justitie overleg plaats. Planning: september 2005
34.	Motie-Verburg c.s. over het opnemen in de WGA van een vrijstellingsregeling voor sollicitatieplicht	30 034/30 118, nr. 45	In voorbereiding. Planning: januari 2006
35.	Motie-Huizinga-Heringa c.s. over een oplossing van het probleem van de zogenoemde «brandende huizen»	30 034/30 118, nr. 47	In voorbereiding. Planning: januari 2006
36.	Motie-Bibi de Vries c.s. over zorgvuldige monitoring van de totstandkoming van het hybride stelsel binnen de WGA-regeling	30 034/30 118, nr. 48	In voorbereiding. Planning: juli 2006
37.	Motie-Dittrich c.s. over voorkoming van dubbele premieheffing voor eigen-risicodragers WGA	30 034/30 118, nr. 50	In voorbereiding. Planning: januari 2006
38.	Motie-Dittrich c.s. over naleving van de loondoorbetalingsafpraak	30 034/30 118, nr. 51	In voorbereiding. Planning: september 2007

Overzicht van door de Tweede Kamer aanvaarde moties, vergaderjaar 2004–2005

Nr.	Omschrijving/onderwerp	Vindplaats	Stand van zaken
39.	Gewijzigde motie-Vendrik c.s. over regels mbt de keuring van mensen met CVS/ME	30 034/30 118, nr. 52	In voorbereiding. Planning: oktober 2005
40.	Motie-Smilde/Noorman-den Uyl over het aanpassen van de regeling betreffende de vrijstelling sollicitatieplicht oudere werklozen	28 862, nr. 46	Afgehandeld bij brief aan Tweede Kamer d.d. 31-8-2005.
41.	Motie-Bruls/Weekers over opheffing van de vrijstelling van de individuele arbeidsmarkttoets voor internationale chauffeurs	29 407, nr. 22	Uitgevoerd. Vrijstelling is per 1-8-2005 opgeheven door CWI.
42.	Motie-Weekers c.s. over een onderzoek naar BTW -vrijstelling voor vormen van persoonlijke dienstverlening	29 544, nr. 27	In voorbereiding. Planning: 15 september 2005

Toezeggingen

Stand per 7 september 2005

Overzicht van door de bewindspersonen nog af te handelen toezeggingen

Vergaderjaar 2000–2001

Nr.	Omschrijving	Vindplaats	Stand van zaken/knelpunten
1.	Knipbepaling pensioenen	<i>20-9/2000 Algemene politieke beschouwingen Tweede Kamer 27 400/27 046)</i>	Planning: wetsvoorstel Pensioenwet zal tweede helft 2005 worden ingediend bij Tweede Kamer. Planning: december 2005
2.	Inzicht in opvatting over financiering prepensioenregeling vanuit Bpf	27-9/2000 Plenaire behandeling wetsvoorstel verplichte deelneming bedrijfstakpensioenfonds (27 073)(Kamerstukken II, 2000–2001)	Planning: wetsvoorstel Pensioenwet wordt in de tweede helft van 2005 ingediend bij de Tweede Kamer. Planning: december 2005
3.	Evaluatie poortwachter	21-6/2001 Evaluatie poortwachter 27 678, vergaderjaar 2000–2001	In voorbereiding Planning: voorjaar 2006

Vergaderjaar 2001–2002

Nr.	Omschrijving	Vindplaats	Stand van zaken/knelpunten
1.	Monitoronderzoek jeugdige werknemers	brief d.d. 5-3-2002 over het rap. Arbeid door jongeren (Soza-03–159)	Brief met bevindingen en beleidsconclusies wordt aan de Tweede Kamer toegezonden. Planning: september 2005
2.	Evaluatie wetsvoorstel instroomcijfers WAO. Opgenomen wordt: a, kwestie van informatieverstrekking rond het aantal arbeidsgehandicapten; b, of afname van spreiding van WAO-instroompercentage rond het branche gemiddelde als indicator gebruikt kan worden.	10-4/2002 Behandeling wetsvoorstel instroomcijfers WAO in Tweede Kamer (28 159).	In voorbereiding Planning: februari 2006

Vergaderjaar 2002–2003

Nr.	Omschrijving	Vindplaats	Stand van zaken/knelpunten
1.	(Voor het 3e en laatste jaar) informeren Tweede Kamer mbt vorderingen en uitvoeren Actieplan vereenvoudiging regelgeving bij SZW bij het indienen van de jaarlijkse begrotingswet van SZW (Begrotingswet 2006)	brief d.d. 28-11-2002 Actieplan vereenvoudiging SZW-regelgeving (Kamerstukken II, 2002–2003, 28 600 XV, nr. 24)	Bij brief van 23-9/2004 is de afdoening van de toezegging behorende bij de Begrotingswet 2005 afgedaan. (29 800 XV, nr. 3). Toegezegd is 3 maal bij de Begrotingswet de Tweede Kamer te informeren. Dit wordt de derde maal. Vanaf nu kan gewerkt worden aan de afdoening van de toezegging voor de begrotingswet 2006. Planning: september 2005
2.	De staatssecretaris zal laten onderzoeken of het mogelijk is een overzicht op te stellen van de concrete gevolgen van het pensioenconvenant voor de samenstelling van pensioenfondsbesturen.	11 en 12-12-2002 plenaire behandeling van begroting SZW hoofdstuk XV, voor het jaar 2003	Dit loopt mee in de evaluatie van het medezeggenschapsconvenant. Planning: oktober 2005
3.	De minister heeft toegezegd in de Integrale Rapportage Handhaving over 2001 in te gaan op het fraudebegrip. Op een later moment, in het aan de Tweede Kamer aangeboden Handhavingsprogramma 2003–2006, heeft hij meegedeeld dat begrippen op het gebied van handhaving zullen worden geuniformeerd.	26-3/2003, AO over de integrale rapportage Handhaving 2001 en Handhavingsprogramma 2003–2006 (Kamerstukken II, 2002–2003, 17 050, nr. 246) en 27-2/2002, AO d.d. 27-02-2002 over Integrale Rapportage Handhaving 2000 (Kamerstukken II, 2001–2002, 28 000 XV/26 955, nr. 41)	Beleidskeuzes in voorbereiding. Planning: september 2005
4.	Bij de evaluatie van de Wet Instroomcijfers komen de mogelijkheden om onderscheid te maken bij de WAO-instroom tussen voltijd/deeltijd, man/vrouw en de mogelijkheid tot halfjaarlijkse rapportage aan de orde.	10-4/2003 AO over de regeling instroomcijfers WAO (28 159, nr. 8) en uitvoering motie-Verburg/De Vries (22 187, nr. 130) die strekt tot een plan van aanpak om onvoldoende inzet van werkzoekenden bij reïntegratie te voorkomen (22 187, nr. 135) en brief d.d. 13-3-03 inzake onderzoeksproject Epidemiologie vd arbeidsongeschiktheid (Soza-03–153). (Kamerstukken II, 2002–2003, 28 159, nr. 9)	Evaluatie moet binnen drie jaar na inwerkingtreding starten. Zal in 2005 starten. Planning: februari 2006
5.	Uitzondering krijgsmacht. De minister heeft in reactie op het amendement Bussemaker (28 170, nr. 8) toegezegd dat bij de evaluatie van de wet uitdrukkelijk naar de uitzondering voor de krijgsmacht zal worden gekeken.	3-9-2003 Plenaire behandeling wetsvoorstel gelijke behandeling leeftijd bij arbeid (28 170)	Evaluatie zal eind 2008/begin 2009 van start gaan. Dit punt wordt daarin meegenomen. Planning: juli 2009

Vergaderjaar 2003–2004

Nr.	Omschrijving	Vindplaats	Stand van zaken/knelpunten
1.	Rapportage aan de Tweede Kamer over de voortgang van het OPS-beleid	brief d.d. 30-9/2003 Stand van zaken OPS-beleid (Soza-03–653) 2003–2004	Rapportage is in voorbereiding. Planning: september 2005
2.	Het op basis van vrijwilligheid bij gemeenten opvragen van lokale verordeningen om nader te kunnen bezien of er grote verschillen bestaan tussen lokale verordeningen. De Kamer over deze bevindingen berichten.	7-10-2003 Plenaire behandeling EK wet Werk en Bijstand (28 870) + Invoeringswet (28 690)	Analyse van opgevraagde gemeentelijke verordeningen vindt thans plaats. Planning: september 2005

Nr.	Omschrijving	Vindplaats	Stand van zaken/knelpunten
3.	Voornemen om de uitbreiding van de victimisatiebescherming (alsmede de uitbreiding van art. 125g Ambtenarenwet) tegelijk met de implementatie van de 2e Herzene Richtlijn (Richtlijn 2002/73EG) bij Tweede Kamer in te dienen.	Kamerstukken II 2003–04, 29 518, nr. 1, pag. 1	Loopt mee in wetsvoorstel met aantal wijzigingen in het BW. Tijdspad nog niet bekend. Planning: december 2005
4.	De minister zegt toe 2 jaar na de invoering van de VLZ de ontwikkeling van de reïntegratiemarkt en de inzet van REA-middelen te meten.	18-11-2003 Plenaire behandeling van de wetsvoorstellen wijz. van de werkloosheidswet ivm de afschaffing vd vervolgitkering (29 268) en de verlenging vd loondoorbetalingsverplichting door de werkgever bij ziekte (29 231)	Wordt meegenomen in de Trendrapportage reïntegratiemarkt 2006. Planning: juli 2006
5.	De Wet verlenging loondoorbetaling wordt na 3 jaar geëvalueerd.	18-11-2003 Plenaire afronding Tweede Kamer van de wetsvoorstellen wijz. van de werkloosheidswet ivm de afschaffing vd vervolgitkering (29 268) en de verlenging vd loondoorbetalingsverplichting door de werkgever bij ziekte (29 231)	Wordt uitgewerkt conform toezegging. Planning: januari 2007
6.	In 2005 wordt bezien of een bijzondere verhoging voor 2006 mogelijk is. Dit wordt in de AKW nota 2005 opgenomen.	19-11-2003 Plenaire behandeling Tweede Kamer wetsvoorstel wijz. Vd wijze van aanpassing AKW (29 258)	In voorbereiding Planning: oktober 2005
7.	De Minister zegt toe dat tussentijdse evaluatie over de IRO jaarlijks zal plaatsvinden via het jaarverslag van het UWV. De verantwoordingsinformatie van het UWV wordt aangevuld met kwalitatieve evaluatie waarbij ook andere betrokken partijen als cliënten en reïntegratiebedrijven worden betrokken. Een eindevaluatie vindt plaats na 4 jaar.	17-12-2003 AO over het Ontwerpbesluit tot wijz. vh Besluit SUWI houdende regels omtrent de individuele reïntegratieovereenkomst en over de Wijziging vd Regeling SUWI houdende regels omtrent de individuele reïntegratieovereenkomst (Kamerstukken II 2003–2004, 26 448, nr. 106)	Onderzoek t.b.v. evaluatie wordt thans uitgevoerd. Planning: augustus 2008
8.	Onderzoek zwembadastma. De resultaten van uit te voeren onderzoek naar zwembadastma zullen in 2005 worden gerapporteerd; de rapportage zal aan de Tweede Kamer worden toegezonden.	18-12-2003 AO over Ongeval Amercentrale (29 239, nr. 1); (Kamerstukken II, 2003–2004 (29 239, nr. 3)	Het onderzoek is gaande; de oplevering van het eindrapport wordt verwacht in september 2005. Planning: oktober 2005
9.	De minister zal aan het einde van deze kabinetsperiode een visie neerleggen op de noodzaak van continuering van een coördinerende portefeuille voor emancipatie.	29-1/2004 AO over Meerjarennota Emancipatiebeleid.(Kamerstukken II, 2003–2004, 27 061, nr. 21)	In voorbereiding Planning: juli 2007
10.	De Tweede Kamer zal jaarlijks worden geïnformeerd over het toezicht uitgeoefend door de PVK.	11-3/2004 AO over de Update van Hoofdpijnen voor de Pensioenwet (28 294, nr. 2), de uitvoering 2b PSW (Kamerstukken II, 2003–2004, 28 294, nr. 5)	Planning: wetsvoorstel Pensioenwet zal tweede helft 2005 worden ingediend bij Tweede Kamer. Planning: december 2005
11.	In het wetsvoorstel Pensioenwet wordt uitdrukkelijk gekeken naar «zorgplicht» als variant op «inleggarantie».	11-3/2004 AO over de Update van Hoofdpijnen voor de Pensioenwet (28 294, nr. 2), de uitvoering 2b PSW (Vergaderjaar 2003–2004, 28 294, nr. 5)	Planning: wetsvoorstel Pensioenwet zal tweede helft 2005 worden ingediend bij Tweede Kamer. Planning: december 2005
12.	Over de vervolgstappen van UWV ten aanzien van de betaalde makelaarscourtage zal de Kamer vóór 1 mei geïnformeerd worden	7-4-2004 AO over de huisvesting UWV (Kamerstukken II, 2003–2004, 26 448, nr. 135)	De Tweede Kamer is bij brief d.d. 29-4/2005 geïnformeerd. Afgehandeld bij brief aan Tweede Kamer d.d. 26-8-2005 (26 448, nr. 219) Planning: augustus 2005

Nr.	Omschrijving	Vindplaats	Stand van zaken/knelpunten
13.	Flexibilisering arbeidstijden 16- en 17-jarigen. De eerder toegezegde wetswijziging aangaande de positie van 16- en 17-jarigen zal meegenomen worden in het komende wetsvoorstel (Vereenvoudiging ATW).	15-4/2004 AO over het Kabinetstandpunt vereenvoudiging Arbeidstijdenwet (29 376, nr. 1) (Kamerstukken II, 2003–2004, 29 376, nr. 3)	Wordt meegenomen in wetsvoorstel Vereenvoudiging ATW. Planning: december 2005.
14.	Ongeval Amercentrale; De AI zal aansluitend op de resultaten van het strafrechtelijk onderzoek een eigen rapport publiceren. De kwestie van de onderaannemers wordt bij het AI-onderzoek betrokken.	15-4/2004 Verzamel AO over Arbeidsomstandigheden. (Kamerstukken II, 2003–2004, 25 883, nr. 27)	Eigen bestuurlijke AI rapportage is in concept gereed. De OvJ heeft herbevestigd dat dit rapport pas in de openbaarheid mag komen na het vonnis in eerste aanleg van de strafrechter. De zaak zal naar verwachting in mrt/apr. '06 behandeld worden. Planning: mei 2006
15.	Stimuleren van de doelstelling te komen tot 90% werkgeversbijdragen door dit onderwerp nadrukkelijk op de agenda te zetten van het reguliere overleg met de STAR.	21-4/2004 Plenaire behandeling Wetsvoorstel Kinderopvang (28 447) en 28-4/2004 Heropening van het wetsvoorstel Kinderopvang (28 447)	Komt jaarlijks op agenda Regiegroep. Eindresultaat gezien bij de evaluatie in 2006. Planning tussenrapportage: september 2005
16.	Schriftelijk uitleg geven over het recht op kinderopvang in relatie tot het systeem van vraagfinanciering in vergelijking met het recht op zorg en het voor de zorg geldende systeem van vraagfinanciering.	21-4/2004 Plenaire behandeling Wetsvoorstel Kinderopvang (28 447) en 28-4/2004 Heropening van het wetsvoorstel Kinderopvang (28 447)	In voorbereiding Planning: oktober 2005
17.	De Tweede Kamer jaarlijks rapporteren over de stand van zaken zelfregulering; eerste rapportage voorjaar 2006.	21-4/2004 Plenaire Tweede Kamer behandeling Wetsvoorstel Kinderopvang (28 447) en 28-4/2004 Heropening van het wetsvoorstel Kinderopvang (28 447)	Startbrief aan Tweede Kamer gezonden d.d. 21-12-2004 (28 447, nr. 105) Planning: juli 2006
18.	De strekking van motie nr. 77 betrekken bij de evaluatie van de Wet kinderopvang in 2006 en daarbij ingaan op de consequenties in financiële en randvoorwaardelijke zin van omzetten van informele kinderopvang in formele kinderopvang.	21-4/2004 plenaire behandeling Wetsvoorstel Kinderopvang (28 447) en 28-4/2004 Heropening van het wetsvoorstel Kinderopvang (28 447)	Einddatum afhankelijk van de besluitvorming over evaluatie financieringsmodel. Planning: december 2006
19.	In 2006 op basis van een evaluatie een open debat over de werkgeversbijdrage voor kinderopvang, waarbij alle door de Kamer genoemde opties aan de orde kunnen zijn; deze opties betreffen: structurele compensatieregeling, verplichte werkgeversbijdrage, zgn. driekwart dwingend recht, d.w.z. een verplichting voor de werkgever om zich in een cao jegens de werknemers te verbinden tot een bijdrage. Ook toezegging EK	21-4/2004 Plenaire behandeling Wetsvoorstel Kinderopvang (28 447) en 28-4/2004 Heropening van het wetsvoorstel Kinderopvang (28 447) en 6-7-2004 Antwoord regering re- en dupliek EK Wet Kinderopvang (28 447), aansluitend hoofdelijke stemming	In voorbereiding. Planning: december 2006
20.	Het functioneren van de financierings-systeem van de specifieke (gemeentelijke) doelgroepen, waarbij uitdrukkelijk ook wordt gekeken naar de systematiek van een tweepartijenfinancieringsstelsel voor doelgroepen (strekking motie nr. 71), betrekken bij de evaluatie van de Wet kinderopvang.	21-4/2004 Plenaire behandeling Wetsvoorstel Kinderopvang (28 447) en 28-4/2004 Heropening van het wetsvoorstel Kinderopvang (28 447)	In voorbereiding Planning: december 2006.
21.	De minister zegt toe bij de begroting voor 2006 terug te komen op het liquiditeitsnadeel in fondsen.	28-4/2004 Plenaire behandeling TK over het wetsvoorstel Walvis (29 219 + 28 371)	Is meegenomen in bijlage 10 van deze begroting. Planning: september 2005

Vergaderjaar 2003–2004

Nr.	Omschrijving	Vindplaats	Stand van zaken/knelpunten
22.	Kamers worden geïnformeerd over de uitkomst van de schriftelijke raadpleging van de Cie Gelijke Behandeling en ILO over aspecten van gelijke behandeling van mannen en vrouwen in particuliere arbeidsongeschiktheidsverzekeringen	5-7-2004 Plenaire behandeling EK wetsvoorstel einde toegang verzekering WAZ (29 497)	Bij brief d.d. 5-7-2005 is aan Eerste Kamer toegezegd de vraagstelling aan de ILO te zullen uitbreiden. Reactie ILO naar de Eerste Kamer: planning december 2005
23.	Bij de evaluatie van de Wet einde toegang verzekering WAZ zal ook worden betrokken de verantwoordelijkheidsverdeling tussen het publieke en private domein	5-7-2004 Plenaire behandeling EK wetsvoorstel einde toegang verzekering WAZ (29 497)	Evaluatie voorzien 5 jaar na inwerking-treding. Zie voorts overleg met vaste cie Eerste Kamer d.d. 5 juli 2005. Planning: juni 2009
24.	Jaarverslag IWI over tweedelijns-toezicht kinderopvang wordt ook naar de Eerste Kamer gezonden	6-7-2004 Plenaire behandeling EK Wet kinderopvang (28 447)	Eerste jaarverslag verschijnt in juni 2006 Planning: juli 2006
25.	De Tweede Kamer wordt geïnformeerd over de politieke besluitvorming omtrent de sociaal-medische doelgroep in de eerste helft van 2005.	brief d.d. 18-8/2004 Wet kinderopvang en sociaal-medische indicatie (Kamerstukken II 2003–2004, 28 447, nr. 97) en 14-10-2004 AO over het ontwerp-Tijdelijk besluit tegemoetkoming kosten kinderopvang en ontwerp-besluit innovatie kinderopvang (Kamerstukken II, 2004–2005, 28 447, r. 103)	Wordt meegenomen in de SZW-begroting 2006
26.	Er zal een afschrift van de adviesaanvraag aan de SER over de maatschappelijke participatie van Wajonggerechtigden aan de Tweede Kamer worden gezonden.	15-9/2004 AO over de volgende adviezen van de commissie Het Werkend Perspectief: – een werkend perspectief voor jongeren met een arbeidshandicap (Kamerstukken II, 2004–2005, 29 461, nr. 9)	SER-advies aanvraag is afhankelijk van uitkomsten verschillende nieuwe activiteiten voor Wajong-ers. Planning: december 2006

Vergaderjaar 2004–2005

Nr.	Omschrijving	Vindplaats	Stand van zaken / knelpunten
1.	Bij de rapportage over de sluitende aanpak zullen voortaan de Europese definities gehanteerd worden	30-9/2004 AO over de evaluatie Sluitende aanpak (Kamerstukken II, 2004–2005, 23 972, nr. 73)	In het september-nummer van het Kwartaalbericht Arbeidsmarkt zal een eerste stap worden gezet in het meenemen van de cijfers volgens Europese definitie voor wat betreft het onderdeel gesubsidieerde arbeid. In het decembernummer zal het onderdeel bemiddeling ook onderdeel zijn van de rapportage. Planning: december 2005
2.	De minister heeft toegezegd dat de maximering ZW-lasten uitzendsector in de loop van 2007 wordt geëvalueerd.	brief d.d. 11-10-2004 Nota naar aanleiding van verslag/nota v. wijziging wijz. wetsvoorstel maximering ZW-lasten uitzendsector. (29 718, nr. 6)	Wordt uitgewerkt conform toezegging. Planning: oktober 2007
3.	Opnemen uitruilrecht ouderdomspensioen in Pensioenwet. De minister heeft toegezegd dat in de Pensioenwet de gedachte van het recht om (een gedeelte van) het ouderdomspensioen om te ruilen in nabestaandenpensioen zal worden uitgewerkt.	14-10-2004 AO over uitvoering Motie-Omtzigt/Depla over de wettelijke mogelijkheden om nabestaandenpensioen op te bouwen (29 257, nr. 7) (29 257, nr. 8 herdruk)	Wetsvoorstel Pensioenwet wordt tweede helft 2005 ingediend bij de Tweede Kamer. Planning: december 2005

Nr.	Omschrijving	Vindplaats	Stand van zaken / knelpunten
4.	Minister heeft toegezegd dat recht op langdurend zorgverlof in relatie tot de financiële levensloopregeling (als financieringswijze) 3 jaar na de inwerkingtreding van de financiële levensloopregeling zal worden geëvalueerd. Dat wil zeggen een evaluatie van het gebruik van het recht op langdurend zorgverlof en de mate waarin levensloopregeling daarvoor wordt gebruikt.	14-10-2004 plenaire behandeling Tweede Kamer wetsvoorstel Wijziging Wet arbeid en zorg; langdurend zorgverlof (28 467)	Start onderzoek t.b.v. evaluatie is voorzien 3 jaar na inwerkingtreding levensloopregeling. Planning: maart 2009
5.	Evaluatie-onderzoek naar zelfregulering sociale partners van bescherming klokkenluiders. De praktijk van zelfregulering door soc.partners op ondernemings- en bedrijfstakniveau m.b.t. bescherming klokkenluiders cf. Verklaring STAR over omgaan met vermoedens van misstanden in ondernemingen zal 3 jaar na de Verklaring (d.d. 20-6-03) worden geëvalueerd.	Brief d.d. 24-10-2004 over Klokkenluiders private sector (Kamerstukken II, 2003/04, 29 200 XV, nr. 9)	Het evaluatieonderzoek zal in de eerste helft van 2006 worden voorbereid en aanbesteed en medio 2006 worden uitgevoerd. Planning: juli 2006
6.	SZW zal nagaan of publicatie van snelstatistiekgegevens per gemeente mogelijk is en instemming heeft van VNG en CBS.	28-10-2004 AO over het plan van aanpak evaluatie Wet werk en bijstand (Kamerstukken II, 2004–2005, 29 674, nr. 3)	De publicatie van snelstatistiekgegevens door het CBS is vertraagd. Met het CBS is afgesproken, dat eind juni 2005 de resultaten over eind 2004 en het eerste kwartaal 2005 beschikbaar komen, en dat vervolgens wordt overgegaan tot het aanmaken van de gemeentelijke resultaten. Indien dit is gerealiseerd zal de Tweede Kamer over de afhandeling van deze toezegging worden geïnformeerd. Planning: november 2005
7.	Prijsstijgingen buitenschoolse opvang. De Tweede Kamer wordt geïnformeerd over mogelijke prijsstijgingen bij de buitenschoolse opvang.	2-11-2004 Verslag AO over het ontwerp tijdelijk besluit kosten kinderopvang d.d. 14-10-2004 Kamerstukken II, 2004–2005 (PM)	Einddatum afhankelijk van de besluitvorming over evaluatie financieringsmodel. Planning: december 2006
8.	Het voorbereiden van een oordeel over de «extra» uitvoeringslasten van de schandpaalmethode in relatie tot de potentiële effectiviteit.	brief d.d. 5-11-2004 over vergunning uitzendbranche. (Kamerstukken II, 2004–2005, 17 050, nr. 274)	In voorbereiding Planning: september 2005
9.	Prestatie-indicatoren FARBO. De staatssecretaris zal de Tweede Kamer informeren over de gekozen prestatie-indicatoren voor de nulmeting en latere evaluatie van de subsidie-regeling FARBO.	11-11-2004 AO over Arbo-zaken. (Kamerstukken II, 2004–2005, 25 883, nr. 34)	De opdracht voor het bepalen van prestatie-indicatoren gaat in september uit. Planning: december 2005
10.	Nagaan of het uitkeren van de inkomenstoeslagen AOW-ers kan worden uitgevoerd door de SVB in plaats van door gemeenten (met inachtneming van de voor de bijstand geldende normen).		In voorbereiding Planning: september 2005

Nr.	Omschrijving	Vindplaats	Stand van zaken / knelpunten
11	In het najaar van 2005 komt het kabinet met een reactie op de ingebrachte adviezen en op de resultaten van het project van het Expertisecentrum leeftijd en maatschappij. Tevens wordt een antwoord gegeven op de vraag welke aanpassingen wenselijk en noodzakelijk zijn om de belemmeringen voor langer doorwerken weg te nemen. Op basis hiervan kan de discussie met Uw Kamer plaatsvinden.	brief d.d. 7-12-2004 Routeplanner discussie doorwerken na 65 jaar (Kamerstukken II 2004–05, 28 170, nr. 29)	SER/ STAR zullen in oktober adviseren Planning: november 2005
12.	Minister heeft EK toegezegd dat zal worden gemonitord hoe vaak werkgevers een beroep zullen doen op artikel 44 ZW om aan verhaal te ontkomen.	21-12-2004 plenaire behandeling EK wijz. vd werkloosheidswet ivm maximering vd ziekengeldlasten in het wachtfonds voor de uitzendsector enz. (29 718)	In voorbereiding Planning: januari 2006
13.	De Staatssecretaris streeft ernaar de Integrale Rapportage Handhaving over 2004 reeds aan het einde van het derde kwartaal van 2005 aan de Tweede Kamer aan te bieden.	brief d.d. 23-12-2004 Integrale rapportage 2003 (Kamerstukken II, 2004–2005, 17 050, nr. 280)	In voorbereiding Planning: september 2005
14.	Een IRO-evaluatie wordt in de zomer van 2005 aan de Tweede Kamer gezonden.	26-1/2005 AO over operationalisatie begrip «zeer moeilijk plaatsbare cliënten», de financiering van scholing in de trajectprijs en instrumenten tbv Wajonggerechtigden (Kamerstukken II, 2004–2005, 26 448, nr. 197)	Onderzoek wordt thans uitgevoerd. Planning: september 2005
15.	Aan de STAR is een adviesaanvraag gelijke beloning gestuurd. De Minister zal in een gesprek met de STAR spreken over het in breder verband trekken van hoe werkgevers gestimuleerd kunnen worden om vervolgacties te nemen m.b.t. gelijke beloning en doorstroming van vrouwen naar de top.	27-1/2005 AO over Emancipatieonderwerpen (Kamerstukken II, 2004–2005, 27 099/29 769, nr. 12)	In voorbereiding Planning: oktober 2005
16.	Op dit moment ontbreken cijfers over de beloningsverschillen tussen allochtonen en autochtonen bij de overheid. De minister zegt toe na te zullen gaan of het SCP hierin inzicht kan geven.	27-1/2005 AO over Emancipatieonderwerpen. (vergaderjaar 2004–2005, 27 099/29 769, nr. 12)	Gegevens zullen (indien beschikbaar) worden verstrekt bij het aanbieden van de volgende rapportage betr. arbeidsmarktpositie van werknemers aan Tweede Kamer Planning: oktober 2006.
17.	Evaluatie Meerjarenbeleidsplan emancipatie	27-1/2005 AO over Emancipatieonderwerpen (vergaderjaar 2004–2005, 27 099/29 769, nr. 12)	In voorbereiding Planning: december 2005
18.	Evaluatie Ambassadeursnetwerken	27-1/2005 AO over Emancipatieonderwerpen (vergaderjaar 2004–2005, 27 099/29 769, nr. 12)	In voorbereiding Planning: december 2005
19.	Leidinggeven in deeltijd	27-1/2005 AO over Emancipatieonderwerpen (vergaderjaar 2004–2005, 27 099/29 769, nr. 12)	In voorbereiding Planning: december 2005
20.	Onderzoek 1990-maatregel	27-1/2005 AO over Emancipatieonderwerpen (Kamerstukken II, 2004–2005, 27 099/29 769, nr. 12)	In voorbereiding Planning: december 2005

Nr.	Omschrijving	Vindplaats	Stand van zaken / knelpunten
21.	Uitnodigen Ambassadeursnetwerken	27-1/2005 AO over Emancipatie-onderwerpen (Kamerstukken II, 2004–2005, 27 099/29 769, nr. 12)	Kamerleden zijn uitgenodigd voor de slotbijeenkomst van het 3e ambassadeursnetwerk glazen plafond. Zij zijn ook uitgenodigd voor de tussenbijeenkomst van het ambassadeursnetwerk besturen. (beide april 2005) Voor de slotbijeenkomst ambassadeursnetwerk besturen zullen enkele kamerleden ook worden uitgenodigd. Planning: november 2005
22.	Meetbare kwantitatieve elementen in voortgangsrapportage emancipatie en integratie	1-2-2005 AO inzake de stand van zaken plan van aanpak op hoofdlijnen van emancipatie en integratie van vrouwen en meisjes uit ethnische minderheden (Kamerstukken II, 2004–2005, 29 803, nr. 18)	In voorbereiding. Planning: oktober 2005
23.	Top 10 gemeenten (qua aantallen allochtone vrouwen) krijgen voorrang bij uitrol van beleidsinstrumenten	1-2-2005 AO over de stand van zaken plan van aanpak op hoofdlijnen van emancipatie en integratie van vrouwen en meisjes uit ethnische minderheden (Kamerstukken II, 2004–2005, 29 203, nr. 18)	In voorbereiding. Planning: november 2005
24.	De uitwerking van de regeling voor het financiële toezicht op pensioenfondsen zal overwegend plaatsvinden in een amvb o.g.v. de Pensioenwet. Voor die amvb zal de voorhangprocedure worden gevolgd.	3-2-2005 AO over de brief d.d. 29-10-2004 over uitwerkingsnota hoofdlijnen financiële opzet en positie van pensioenfondsen (28 294, nr.11). (Kamerstukken II, 2004–2005, 28 294, nr. 15)	Planning hangt samen met wetsvoorstel Pensioenwet dat tweede helft 2005 zal worden ingediend bij Tweede Kamer. Planning: december 2005
25.	De minister zal in september 2005 het parlement informeren over de stand van zaken met betrekking tot de implementatie van gewijzigde pensioenregelingen a.g.v. de wet VPL, alsmede over de consequenties die het kabinet aan deze evaluatie verbindt. Indien mocht blijken dat verantwoorde invoering van het nieuwe fiscale regime per 1 januari 2006 niet mogelijk is, zal een wetswijziging tot uitstel van die invoering worden voorbereid.	15-2/2005 Plenaire behandeling EK wetsvoorstel Wijziging van de Wet op de loonbelasting 1964, de Wet inkomstenbelasting 2001, de Wet op de vennootschapsbelasting 1969, de Wet arbeid en zorg en van enige andere wetten (Wet aanpassing fiscale behandeling vut/prepensioen en introductie levensloopregeling)(29 760)	De brief aan zowel de Tweede Kamer als de Eerste Kamer zal bij voorkeur rond Prinsjesdag, maar uiterlijk 30 september 2005 moeten zijn verzonden. De voorbereiding voor het onderzoek waarop deze brief zal moeten worden gebaseerd is in volle gang. Planning: september 2005
26.	Het overbrengen van het signaal van de Tweede Kamer over flexibeler openings- en sluitingstijden van kinderdagverblijven in het reguliere overleg met de organisaties die niet betrokken zijn bij de vormgeving van de kinderopvang.	Kamerstukken II 2004–2005, 29 769 en 27 853, nr. 4	Inbrengen in Adviesplatform implementatie Wet kinderopvang. Het volgende adviesplatform vindt plaats sept/okt 2005. Planning: november 2005
27.	Staatssecretaris zal op korte termijn met opdrachtgevers en reïntegratie-bedrijven bezien wat er nog meer gedaan kan worden om de aanbestedingsprocedure te vereenvoudigen.	brief d.d. 1-3-2005 Effectiviteit van reïntegratie Kamerstukken II, 2004–2005, (28 719, nr. 5)	De conclusies uit het CPB-rapport (Goed aanbesteed is het halve werk) en de ervaringen uit Australië (SZW-Werkdocument, nr. 317) worden hierbij betrokken. Planning: december 2005
28.	In overleg met betrokken partijen en in de samenwerking van RWI en marktpartijen voor markttransparantie zal Staatssecretaris bezien op welke wijze nog in de loop van 2005 kan worden gekomen tot een prestatie-benchmark.	brief d.d. 1-3-2005 over Effectiviteit van reïntegratie (Kamerstukken II, 2004–2005, 28 719, nr. 5)	In voorbereiding Planning: november 2005

Nr.	Omschrijving	Vindplaats	Stand van zaken / knelpunten
29.	Bij de begroting 2006 wordt teruggekomen op het éénmalig liquiditeitstekort ten gevolge van nieuwe systematiek premieafdracht (herhaalde toezegging)	22-3/2005 AO over eerste halfjaarlijkse rapportage Samenwerking UWV en de Belastingdienst, inclusief enkele andere punten (26 448, nr. 172); – de tweede toezichtsrapportage over Walvis/SUB-operatie vd Inspectie Werk en Inkomen (28 219, nr. 26); – het convenant betreffende de overgang van medewerkers vh UWV naar de Belastingdienst (29 529, nr. 23)	Bij de begroting 2006 wordt teruggekomen op het éénmalig liquiditeitstekort ten gevolge van nieuwe systematiek premieafdracht. Planning: september 2005
30.	De inhoud van het amendement van het CDA betr. uitruil OP in NP zal via de Pensioenwet voor alle pensioenregelingen worden verankerd.	5-4-2005 Plenaire behandeling van het wetsvoorstel (Wet verplichte beroeps-pensioenregeling) (29 481)	Planning: wetsvoorstel Pensioenwet zal in de tweede helft van 2005 worden ingediend bij Tweede Kamer. Planning: december 2005
31.	De uitkomsten van de vervolgstudie personenkring werknemersverzekeringen worden voor 1 december 2005 aan de Kamer aangeboden.	brief d.d. 5-4-2005 personenkring werknemersverzekeringen (Kamerstukken II, 2004–2005, 29 800 XV, nr. 80)	In voorbereiding Planning: november 2005
32.	De minister informeert de Tweede Kamer over de uitkomst van zijn gesprek met de voorzitter van de SER n.a.v. de motie Douma/van Dijk (Kamerstukken II 2004/05, 25 695, nr. 26). Deze zal worden gevraagd zich uit te spreken over de toekomst van de product- en bedrijfsschappen en daarbij nadrukkelijk in te gaan op het optimaliseren van het draagvlak en de eigen toezichthoudende rol.	brief d.d. 6-4-2005 reactie op aangenomen moties PBO (Kamerstukken II, 2004–2005, 25 695, nr. 32)	Uitgevoerd bij brief aan Tweede Kamer d.d. 26-8-2005 (25 695, nr. 34)
33.	Toezegging staatssecretaris aan pvda te reageren op best practices in andere lidstaten inzake life long learning. Bekeken wordt op welke wijze. (uitkomsten informele raad of 2e helft dit jaar op basis peer review in Emco).	6-4-2005 Europa-overleg (21 501-31, nr. 74)	Uitkomsten informele raad boden geen aankopingspunten. In 2e helft 2005 zal de Tweede Kamer op basis van peer review in EMCO-verband (EU werkgelegenheidscomité) nader geïnformeerd worden Planning: december 2005
34.	De Tweede Kamer wordt via de kwartaalrapportages van UWV op de hoogte gehouden over de voortgang van maatregelen die UWV treft met betrekking tot de onderwerpen herbeoordelingen arbeidsongeschiktheid, reïntegratie en etniciteit; deze onderwerpen zullen duidelijk kenbaar gemaakt worden bijvoorbeeld door een leeswijzer, of door de betreffende passages apart te verzenden.	7-4-2005 AO over het onderzoeksrapport «Arbeidsongeschiktheid, reïntegratie en etniciteit» (26 448, nr. 194) en de eerste resultaten herbeoordelingsoperatie arbeidsongeschikten (28 333, nr. 54)	De Kamer wordt geïnformeerd bij gelegenheid van de tweede kwartaalrapportage. Planning: september 2005
35.	Het laten aansluiten van het onderzoek van het NIVEL bij het Belastingdienst onderzoek om het inzicht te vergroten, hierbij moet echter wel worden aangetekend dat dit geen vertraging mag betekenen voor het Belastingdienst onderzoek	7-4-2005 Spoeddebat over koopkracht chronisch zieken	De Programmacommissie van het NIVEL heeft positief geoordeeld over het SZW-verzoek. Planning: september 2005
36.	De stichting Transparantie komt binnenkort met een plan van aanpak. Aan de hand daarvan zal de Tweede Kamer worden geïnformeerd over de voortgang.	13-4/2005 AO over Beleidsnota Reïntegratiemarkt 2004. (Kamerstukken II, 2004–2005, 28 719/26 448, nr. 18)	31 augustus is er BO met de convenantpartijen, daarna wordt de brief voorbereid. Planning: september 2005

Nr.	Omschrijving	Vindplaats	Stand van zaken / knelpunten
37.	Een kabinetsreactie op het SEOR-rapport «Effectiviteit van reïntegratie» zal in september naar de Tweede Kamer worden gestuurd.	13-4/2005 AO over Beleidsnota Reïntegratiemarkt 2004 (Kamerstukken II, 2004–2005, 28 719/26 448, nr. 18)	In voorbereiding Planning: september 2005
38.	Motie van Dijk/Douma zal nadrukkelijk worden betrokken bij zowel de beoordeling van de toekomstverkenningen van de schappen als bij het opstellen van het kabinetsstandpunt over de toekomst van de PBO. In zijn standpunt zal het kabinet expliciet aandacht besteden aan de oprichting van nieuwe schappen.	brief d.d. 25-4/2005 over een Reactie op motie 25 695, nr. 28 (Kamerstukken II, 2004/05 25 695, nr. 33)	Planning: mei 2006
39.	Een brief aan de Tweede Kamer waarin ingegaan wordt op de adviezen en notities van verschillende organisaties ten behoeve van het seminar NAWI op 18 april jl.	25-4/2005 Nota-overleg over de notitie Nieuwe accenten op het terrein van werk en inkomen (Kamerstukken II, 2004–2005, II, 29 804, nr. 15)	Tweede Kamer bij brief d.d. 1-7-2005 (29 804, nr. 17) geïnformeerd Planning: juni 2006
40.	Standpunt over ruime toepassingspraktijk afwijking bij CAO van de zgn. ketenbepaling (art. 7:668a BW). Alvorens aanvullende wetgeving in overweging te nemen (om onbedoeld gebruik van de afwijkingsmogelijkheid tegen te gaan) is aan de STAR verzocht aan te geven welke inbreng sociale partners zullen leveren om de doelstelling van de ketenbepaling daadwerkelijk te realiseren. De Kamer dient te worden geïnformeerd over het advies van de STAR en evt. nadere maatregelen van het kabinet.	Kamerstukken II 2004/04, 30 801, nr. 1, pag. 4–5	Advies STAR wordt in augustus verwacht. Planning: november 2005
41.	Standpunt over inrichting ontslagstelsel, ontslagvergoedingen en employability en ontslag. Na ommekeer van het advies van de SER over het sociaal-economisch beleid op middellange termijn zal het kabinet een standpunt bepalen	Kamerstukken II 2004/05, 30 109, nr. 1, pag. 42–43	SER heeft aangegeven vermoedelijk pas tegen de zomer van 2006 te zullen adviseren. Planning: oktober 2006
42.	De Wet Flexibiliteit en Zekerheid zal in 2006 opnieuw worden geëvalueerd. Om effecten in de praktijk van de verschillende bepalingen van de Flexwet en hun uitwerking in CAO's te kunnen blijven volgen is het kabinet voornemens in 2006 opnieuw onderzoek hiernaar te laten uitvoeren. Over de resultaten hiervan zal de Kamer begin 2007 worden geïnformeerd.	Kamerstukken II 2004/05, 30 801, nr. 1, pag. 6	In voorbereiding Planning: mei 2007
43.	De Tweede Kamer ontvangt het door DIV op te stellen protocol	brief d.d. 27-4/2005 Antwoorden op vragen van de leden Veenendaal en Hirsi Ali (VVD) over diversiteit, Aangangsel Kamerstukken II, 2004–2005, 1511	In voorbereiding Planning: december 2005

Nr.	Omschrijving	Vindplaats	Stand van zaken / knelpunten
44.	De Wet tot wijziging van de WAO ivm invoering branchegebonden premie-differentiatie wordt geëvalueerd. Daarbij zal worden bezien of zolang het nodig is om een systeem van premiedifferentiatie te hanteren, de premiedifferentiatie kan worden gebracht op het niveau van de branches. Ook wordt de mogelijkheid om eigenrisicodrager te worden bij de evaluatie meegenomen.	26-5/2004 Plenaire behandeling wijz. WAO ivm invoering branchegebonden premiedifferentiatie (29 292)	Evaluatie zal tzt worden gestart. Planning: december 2007
45.	Nagaan of arboregels problemen opleveren m.b.t. stageplaatsen VMBO ARBO/KON/05/44378)	AO 8-6-2005 over Arbozaken. (Kamerstukken II, 2004–2005)	Brief met bevindingen en beleidsconclusies wordt aan de Tweede Kamer toegezonden. Planning: september 2005
46.	Het toezenden van de resultaten van het AD-onderzoek naar de RSP-bedrijven aan de Tweede Kamer.	9-6-2005 AO over het voortbestaan van de huidige RSP-regeling (29 544, nr. 23) (Kamerstukken II, 2004–2005, 29 544, nr. 30)	Het onderzoek door AD zal naar verwachting medio september zijn afgerond. Daarna zullen de resultaten aan de Tweede Kamer worden toegezonden. Planning: oktober 2005
47.	De Staatssecretaris zegt toe dat een gesprek met de G4 (gemeenten) over oplossingen ter voorkoming van het wegvallen van huisvesting a.g.v. kortdurende detentie op zeer korte termijn gevoerd zal worden.	15-6/2005 AO over WWB-zaken. (Kamerstukken II, 2004–2005, 28 870, nr. 28 870, nr. 139)	BZK zal dit overleg z.s.m. plannen. Planning: september 2005
48.	De staatssecretaris gaat na of door de afschaffing van de SUWI-uitbestedingsverplichting sommige elementen in de voorziene evaluatie van de reïntegratiemarkt aanpassing behoeven	15-6/2005 AO over WWB-zaken. (Kamerstukken II, 2004–2005 28 870, nr. 139)	In voorbereiding. Planning: oktober 2005
49.	Eind 2005 krijgt de Kamer een inventarisatie van alternatieven voor het huidige moment van bekendmaking van de budgetten aan gemeenten («tussendocument» met pro's en contra's, inclusief visie VNG en Divosa).	15-6/2005 AO over WWB-zaken. (Kamerstukken II, 2004–2005, 28 870, nr. 139)	Ambtelijk overleg met VNG en Divosa; Nov./dec. 2005 – bevindingen worden aan Tweede Kamer gezonden. Planning: december 2005
50.	SZW zal met het CPB overleggen over de tot nu toe gevolgde ramingsmethodiek en neemt daarin de bevindingen van de Kamer mee. Daarbij zullen ook ontwikkelingen als de invloed van de toename van tweeverdieners op het bijstandsvolume worden betrokken.	15-6/2005 AO over WWB-zaken. (Kamerstukken II, 2004–2005, 28 870, nr. 139)	Bespreking met CPB vindt plaats. Planning: december 2005
51.	De Staatssecretaris zegt toe de uitkomsten van het overleg met de Minister van BZK over herijking gemeentefonds (uitvoeringskosten) van mei 2005 te bestuderen en zonodig nog contact op te zullen nemen met Minister Remkes en daarbij ook de opmerking van dhr. Bruls te zullen betrekken over de cumulatie van herverdeeffecten.	15-6/2005 AO over de verdeelmodellen Werk en Bijstand (28 870, nrs. 134 en 135) * de brief d.d. 10 juni 2005 over de voorstellen verdeelsystematiek WWB 2006. (Kamerstukken II, 2004–2005, 28 870, nr. 139)	Na overleg met BZK in juli 2005 wordt Tweede Kamer over de gevolgen voor de WWB geïnformeerd. Planning: oktober 2005

Nr.	Omschrijving	Vindplaats	Stand van zaken / knelpunten
52.	De Staatssecretaris zegt toe dat over de uitkomsten van het onderhoudstraject verdeelmodellen WWB overleg gevoerd wordt met de Tweede Kamer.	15-6/2005 AO over de verdeelmodellen Werk en Bijstand (Kamerstukken II, 2004–2005, 28 870, nr. 139)	Start onderhoudstraject in september 2005. Afronding eventueel onderzoek voorjaar 2006. Uitkomsten van onderzoek en evt. voorstellen voor aanpassing van de verdeelmodellen kunnen dan naar verwachting in april/mei 2006 aan de Tweede Kamer aangeboden worden. Planning: mei 2006
53.	De werking van de financierings-systeem WWB wordt bezien met het oog op mogelijke effecten van afnemende meeropbrengsten (besparingen op de bijstandslasten) als gevolg van de budgetterings-systeem. De resultaten worden betrokken bij de eindevaluatie WWB.	15-6/2005 AO over WWB-zaken. (Kamerstukken II, 2004–2005, nr. 28 870, nr. 139)	In voorbereiding Planning: december 2007
54.	Staatssecretaris gaat na of er aanleiding is om SUWInet-protocollen op te schonen. Zo ja dan zal hij bezien hoe dat aangepakt kan worden.	15-6/2005 AO over WWB-zaken. (Kamerstukken II, 2004–2005, 28 870, nr. 139)	Advies is in voorbereiding Planning: september 2005
55.	De minister zal in een brief aan de Tweede Kamer zijn standpunt meedelen over het opnemen van (informatie uit) de bijlage Inkomens-beleid in het Jaarverslag 2005.	16-6/2005 AO over het Jaarverslag van het Ministerie van Sociale Zaken en Werkgelegenheid (XV) over het jaar 2004 (Kamerstukken II, 2004–2005, 30 100 XV, nr. 9)	Planning: september 2005
56.	Brief aan STAR over zelfregulering sociale partners van bescherming klokkenluiders. In een gezamenlijke brief van de ministers van EZ, van SZW en van Justitie zal de Stichting van de Arbeid onder de aandacht worden gebracht dat – de Tweede Kamer zeer bezorgd is over het tot stand komen tot nu toe van klokkenluidersbescherming in ondernemingen door middel van zelfregulering; – het kabinet van mening is dat de door de Stichting aanbevolen zelfregulering van de bescherming van klokkenluiders niet vrijblijvend is en ook, dat de verantwoordelijkheid voor de naleving ervan volledig bij sociale partners ligt; en – de evaluatie van de zelfregulering door het kabinet tijdig ter hand genomen zal worden en dat over de opzet en inhoud van bedoeld onderzoek (het onderzoeksvoorstel) in het najaar met de Stichting zal worden overlegd.	23-6/2005 AO over de positie van «Klokkenluiders» (Kamerstukken II, 2004–2005, 29 200 XV, nr. 9)	1. Brief aan STAR over zelfregulering in aug. 2005 2. Bespreken onderzoeksvoorstel t.b.v. evaluatie-onderzoek met STAR najaar 2005. Planning: november 2005
57.	Eind 2006 zal de Staatssecretaris van Sociale Zaken en Werkgelegenheid een tussenrapportage van de regiegroep «Grijs werkt» in combinatie met een beleidsreactie aan de Tweede Kamer aanbieden.	Kamerstukken II, 2004–2005, 28 170, nr 29	In voorbereiding. Planning: december 2006

Vergaderjaar 2004–2005

Nr.	Omschrijving	Vindplaats	Stand van zaken / knelpunten
58.	CWI zal worden verzocht een makelaarsfunctie op te zetten ten aanzien van vraag en aanbod van persoonlijke diensten alsook te bezien of zij een rol kan vervullen in het ZZP-schap.	29-6/2005 AO over het kabinetsstandpunt over de markt voor persoonlijke dienstverlening (Kamerstukken II, 2004–2005, nr. 34)	Reactie CWI verwacht in september. Planning: september 2005
59.	In een (positieve en creatieve) taak van de MPD) SZW-Fin brief uiteenzetten: 1) alles wat er gebeurt voor de onderkant van de arbeidsmarkt 2) aan Fin. worden fiscale beleidsalternatieven (defiscalisering, dienstencheques en BTW-nultarief) voorgelegd, die zij vervolgens moeten uitwerken (Fin. dient aan te geven wat niet kan en waarom).	29-6/2005 AO over het kabinetsstandpunt over de markt persoonlijke dienstverlening (Kamerstukken II, 2004–2005, nr. 34)	Overleg met Financiën is gaande. Een gezamenlijke brief SZW-Fin. zal naar de Tweede Kamer worden gezonden. Planning: september 2005
60.	De staatssecretaris van SZW zal het CPB vragen om de werkgelegenheidseffecten van dienstencheques alsnog te berekenen.	29-6/2005 AO over het kabinetsstandpunt over de markt voor persoonlijke dienstverlening (Kamerstukken II, 2004–2005, nr. 34)	Brief naar het CPB is op 6-7-2005 verzonden. De Tweede Kamer wordt daarna geïnformeerd. Planning: september 2005
61.	Het voorstel van D66 om de MPD te stimuleren zal goed worden bekeken en uitgebreid worden becommentarieerd.	29-6/2005 AO over het kabinetsstandpunt over de markt voor persoonlijke dienstverlening (Kamerstukken II, 2004–2005, nr. 34)	In voorbereiding. Planning: Afgehandeld bij brief aan Tweede Kamer d.d. 9-8-2005 (29 544, nr. 35)

9 BIJLAGE INZAKE ZBO'S EN RWT'S

Deze bijlage bevat een overzicht van de zelfstandige bestuursorganen (ZBO) en rechtspersonen met een wettelijke taak (RWT) die onder de verantwoordelijkheid van het departement van Sociale Zaken en Werkgelegenheid vallen. Indien een ZBO of een RWT uit de departementale begroting en/of via de premie-uitgaven een bijdrage ontvangt, is het beleidsartikel vermeld waarin het ZBO of de RWT is opgenomen, alsmede de daarbijbehorende raming van de totale bijdrage voor 2006.

Tabel 9.1: Overzicht van ZBO's en RWT's van SZW				
	RWT	ZBO	Beleidsartikel	Bijdrage OB 2006 (x € 1 miljoen)
Raad voor Werk en Inkomen (RWI)	Ja		Artikel 23	16
Kunstenaars&CO	Ja		Artikel 30	2
Centrale organisatie voor Werk en Inkomen (CWI) inclusief BKWI		Ja	Artikel 22 en 24	344
Uitvoeringsinstituut Werknemersverzekeringen (UWV)	Ja	Ja	Artikel 23, 25, 30, 31 en 32	1 635*
Sociale Verzekeringsbank (SVB)		Ja	Artikel 32 en 33	218*
Inlichtingenbureau (IB)	Ja		Artikel 30	4,8
Diverse certificerende instellingen op het terrein van arbeidsomstandigheden en veiligheid		Ja	Artikel 29	–
Vereveningsinstantie		Ja	Artikel 28 en 31	–
Onderlinge Waarborgmaatschappij MAAV		Ja	Artikel 28 en 31	–

* Deels via premiegefinancierde uitgaven

Raad voor Werk en Inkomen

De Raad voor Werk en Inkomen (www.rwi.nl) is het officiële en onafhankelijke overlegorgaan van vertegenwoordigers van werkgevers, werknemers en gemeenten. De Raad doet voorstellen aan de bewindslieden van Sociale Zaken en Werkgelegenheid over het beleid rond werk en inkomen in de meest brede zin. De bijdrage in 2006 aan RWI van € 16,2 mln is inclusief de bijdrage voor de RWI-subsidieregeling Stimuleringsregeling Vacaturevervulling door Werklozen en met werkloosheid bedreigde Werknemers (SVWW).

Kunstenaars&CO

Kunstenaars die gebruik maken van de WWIK moeten kunnen aantonen dat zij beroepsmatig werken. Kunstenaars&CO (www.kunstenaarsenco.nl) voert deze onderzoeken uit in opdracht van sociale diensten van gemeenten.

SUWI

In de Wet SUWI is de rechtspersoonlijkheid van de ZBO's op het terrein van de uitvoering van werk en inkomen geregeld. De Wet SUWI zal in 2006 geëvalueerd worden.

Tabel 9.2: Uitvoeringskosten per SUWI-organisatie bij constante prijzen en bij constant volume (niveau 2005):

(€ 1 miljoen)	2004	2005	2006	2007	2008	2009	2010
UWV totaal	1 821,7	1 851,1	1 635,3	1 369,2	1 280,9	1 266,2	1 209,8
Reguliere kosten	1 552,1	1 485,7	1 294,5	1 232,9	1 199,6	1 195,1	1 195,1
Transformatie- en frictiekosten	156,2	155,8	150,0	100,0	50,0	50,0	0,0
Kwaliteitsbudget	55	111,9	159,9	–	–	–	–
Overige projecten	58,4	97,7	30,9	36,3	31,3	21,1	14,7
SVB	210	227	218	218	218	218	218
Reguliere kosten	210	227	218	218	218	218	218
CWI totaal	412,3	360,9	335,9	320,2	319,2	318,2	317,2
Reguliere kosten	372,8	346,3	335,9	320,2	319,2	318,2	317,2
Transformatiekosten	39,5	14,6	1,0	–	–	–	–
BKWI totaal	10,0	8,5	8,3	7,5	7,5	7,5	7,5
Reguliere kosten	7,3	6,8	7,5	7,5	7,5	7,5	7,5
Projectkosten	2,7	1,8	0,8	–	–	–	–
IB totaal	5,6	7,6	4,8	4,8	4,8	4,8	4,8
Reguliere kosten	4,5	4,8	4,8	4,8	4,8	4,8	4,8
Projectkosten	1,1	2,8	–	–	–	–	–

* Vooralsnog is in de reguliere middelen 2006–2010 uitgegaan van een budget WSW-indicatiestelling van € 18,3 mln, conform de vergoeding 2005.

UWV

Het Uitvoeringsinstituut Werknemersverzekeringen (www.uwv.nl) is een zelfstandig bestuursorgaan dat tijdelijke uitkeringen verstrekt als blijkt dat werken op dat moment onmogelijk is. Naast het verstrekken van uitkeringen, stimuleert en ondersteunt UWV bij reïntegratie. Hiertoe schakelt UWV reïntegratiebedrijven in die uitkeringsgerechtigden trajecten op maat bieden. Op die manier ontstaat uitzicht op werk en kan de duur van een uitkering beperkt blijven. Bij de start van SUWI in 2002 is afgesproken dat in de periode 2002–2005 UWV jaarlijks een efficiëncyslag maakt oplopend tot 25% van het kostenniveau van 2001 in 2005. Gedurende de jaren 2002–2006 wordt 40% van deze besparingen geherinvesteerd ten behoeve van kwaliteitsprojecten. De overige 60% wordt in de periode 2002–2005 – met een uitloop naar 2006 – benut voor transformatieprojecten. In 2006 daalt het begrote bedrag met de afname van de transformatiemiddelen. Vanaf 2007 is bovendien voorzien dat het afzonderlijke kwaliteitsbudget kan vervallen. Voorts laat het beschikbare kader UWV vanaf 2006 een sterke daling zien vanwege de beoogde invoering van de WIA, van de WW/SER-maatregelen en van WALVIS/SUB.

SVB

De Sociale Verzekeringsbank (www.svb.nl) is een zelfstandig bestuursorgaan dat regelingen uitvoert voor verschillende overheidsorganisaties. Voor het ministerie van SZW voert de SVB de AOW, Anw, AKW, TOG en de TAS uit. Bij de SVB is een dalende lijn in de reguliere kosten zichtbaar. Door het Verandertraject, welke tot 2010 loopt, kunnen incidenteel kosten ontstaan.

CWI

Centrum voor Werk en Inkomen (www.cwinet.nl) is een zelfstandig bestuursorgaan en werkt in opdracht van het ministerie van Sociale Zaken en Werkgelegenheid. CWI is het eerste trefpunt voor werkzoekenden en werkgevers. Werkgevers kunnen bij CWI terecht voor personeels-

bemiddeling en informatie over de arbeidsmarkt. Werkzoekenden kunnen bij CWI terecht voor het vinden van werk of het aanvragen van een WW- of bijstandsuitkering. Daarnaast verleent CWI ontslagvergunningen en tewerkstellingsvergunningen, en geeft arbeidsrechtelijke informatie. Het reguliere basisbudget is door efficiencymaatregelen vanaf 2002 geleidelijk verminderd met € 65 mln in 2005. Daarnaast zijn in de afgelopen jaren middelen ter beschikking gesteld om het transformatieproces te stimuleren. Het transformatieprogramma zal in 2005 zijn afgerond; vanaf 2006 zullen dan ook geen transformatiemiddelen meer worden verstrekt. Vanaf 2006 zal een structureel lager niveau regulier basisbudget zijn bereikt.

BKWI

Bureau Keteninformatisering Werk en Inkomen (www.bkwi.nl) werkt in opdracht van het ministerie van SZW en verleent diensten aan de Suwi-organisaties, die verenigd zijn in het Ketenoverleg (CWI, UWV, gemeentelijke sociale diensten en SVB). Het BKWI is opgericht om het geheel aan centrale voorzieningen en afspraken te beheren en door te ontwikkelen. Het levert aan de Suwi-organisaties diensten en producten op het gebied van gegevensuitwisseling. Dit stelt deze organisaties in staat om hun wettelijke taken beter uit te voeren.

Voor de uitvoering van deze taken wordt een budget beschikbaar gesteld bestaande uit een regulier niveau van circa € 7 miljoen (constant over de jaren). Daarnaast kan ook een projectbudget beschikbaar worden gesteld. In de afgelopen jaren was dit ongeveer € 2 miljoen.

IB

Het Inlichtingenbureau (www.inlichtingenbureau.nl) ondersteunt gemeenten bij hun wettelijke taken in het kader van de sociale zekerheid. Deze ondersteuning bestaat uit coördinatie en dienstverlening op het gebied van gegevensuitwisseling tussen gemeenten en derden in de keten Werk en Inkomen. Het doel is bestrijding van fraude en bevorderen van samenwerking tussen de verschillende uitvoeringsorganisaties op het terrein van de sociale zekerheid.

Voor de uitvoering van deze taken wordt een budget beschikbaar gesteld bestaande uit een regulier niveau van circa € 5 miljoen (constant over de jaren). Daarnaast kan ook een projectbudget beschikbaar worden gesteld. In de afgelopen jaren was dit ongeveer € 2 miljoen.

Prestatie-indicatoren

SZW en de SUWI-ZBO's hebben de prestatie-indicatoren, welke gebruikt zijn in de jaarplannen 2004 en 2005, tegen het licht gehouden. Het project heeft geleid tot een aangepaste set prestatie-indicatoren voor 2006. Dit resulteerde in een aantal nieuwe indicatoren en een aantal indicatoren waarvan de definitie is aangescherpt. In onderstaande tabel zijn de indicatoren opgenomen zoals deze in 2006 voor de ZBO's van toepassing zijn.

Tabel 9.3: Prestatie-indicatoren UWV

Resultaatgebied 1: voorkomen van uitkeringsinstroom

1. Juistheid beoordeling reïntegratieverslag
2. Percentage niet-herstelde vangnetgevallen

Resultaatgebied 2: juiste en tijdige uitkeringsverstrekking

Tijdigheid beschikking WW, WAO, ZW

3. Realisatie wettelijke termijnen over beschikkingen op aanvraag inclusief verlengingen.
4. Rechtmatigheid
Handhaving
5. Bekendheid met verplichtingen
6. Afdoening
Kengetallen handhaving
  - aantal fraudesignalen
  - fraudebedrag
  - incassoratio

Resultaatgebied 3: bevorderen van reïntegratie/uitstroom

7. Hiaatpercentage
8. Plaatsingspercentages

Resultaatgebied 4: klantgerichtheid

9. Resultaten klanttevredenheidsonderzoek, werknemers – elke 2 jaar

Resultaatgebied 5: efficiency

10. Mate van efficiency

Bron: Meibrief 2006

Begin november zullen de definitieve jaarplannen 2006 van de SUWI-organisaties aan de Tweede Kamer worden gestuurd. Hierin zijn de definitieve normen 2006 en bijbehorende toelichting opgenomen.

Tabel 9.4: Prestatie-indicatoren CWI

Resultaatgebied 1: voorkomen van uitkeringsinstroom

1. Preventiequote WW / WWB
2. Uitstroomquote WW / WWB
3. Vervullingsquote vacatures
4. Marktbereik vacatures
5. Matchingsquote**
6. Hiaatpercentage

Resultaatgebied 2: juiste en tijdige uitkeringsverstrekking

7. Volledigheid overdracht gegevens CWI mbt uitkeringsintake (CWI maakt onderscheid naar WW en WWB)
8. Tijdigheid overdracht gegevens CWI mbt uitkeringsintake (CWI maakt onderscheid naar WW en WWB)
9. Tijdigheid indicatie WSW (gem. doorlooptijd indicatieproces; max. 16 weken)
10. Tijdigheid herindicatie WSW (gem. doorlooptijd indicatieproces; max. 16 weken)

Resultaatgebied 3: bevorderen van reïntegratie

11. Kwaliteitscijfer reïntegratieadviezen

Resultaatgebied 4: klantgerichtheid

12. Klanttevredenheid bij CWI van bezoekers CWI / werkzoekenden elke 2 jaar
13. Klanttevredenheid bij CWI van werkgevers – elke 2 jaar
14. Klanttevredenheid bij CWI van intermediairs – elke 2 jaar

Resultaatgebied 5: efficiency

15. Mate van efficiency

Bron: Meibrief 2006

* Begin november zullen de definitieve jaarplannen 2005 van de SUWI-organisaties aan de Tweede Kamer worden gestuurd. Hierin zijn de definitieve normen 2005 en bijbehorende toelichting opgenomen.

** Deze indicator dient nog nader door het CWI uitgewerkt te worden. Uiterlijk 1 oktober 2005 zal worden gezien of deze voor 2006 als prestatie-indicator wordt opgenomen.

Tabel 9.5: Prestatie-indicatoren SVB

Resultaatgebied 1: voorkomen van uitkeringsinstroom

Niet van toepassing op SVB

Resultaatgebied 2: juiste en tijdige uitkeringsverstrekking

Tijdigheid AOW, Anw, AKW, TOG, TAS

1. Realisatie wettelijke termijnen over beschikkingen op aanvraag en mutaties met rechtsgevolg, inclusief verlengingen – nationaal.
2. Realisatie wettelijke termijnen over beschikkingen op aanvraag en mutaties met rechtsgevolg, inclusief verlengingen internationaal
3. Rechtmatigheid (Anw, AKW, AOW)
Handhaving
4. Bekendheid met verplichtingen
5. Afdoening (alleen strafrechtelijk)
Kengetallen handhaving
  - aantal fraudesignalen (alleen strafrechtelijk)
  - fraudebedrag
  - incassoratio

Resultaatgebied 3: bevorderen van reïntegratie

Niet van toepassing op SVB

Resultaatgebied 4: klantgerichtheid

6. Resultaten klanttevredenheidsonderzoek uitkeringsgerechtigden – elke 2 jaar

Resultaatgebied 5: efficiency

7. Mate van efficiency

Bron: Meibrief 2006

* Begin november zullen de definitieve jaarplannen 2005 van de SUWI-organisaties aan de Tweede Kamer worden gestuurd. Hierin zijn de definitieve normen 2005 en bijbehorende toelichting opgenomen.

10 FINANCIËEL BELEID BUDGETDISCIPLINESECTOR SOCIALE ZEKERHEID EN ARBEIDSMARKT

1. Inleiding

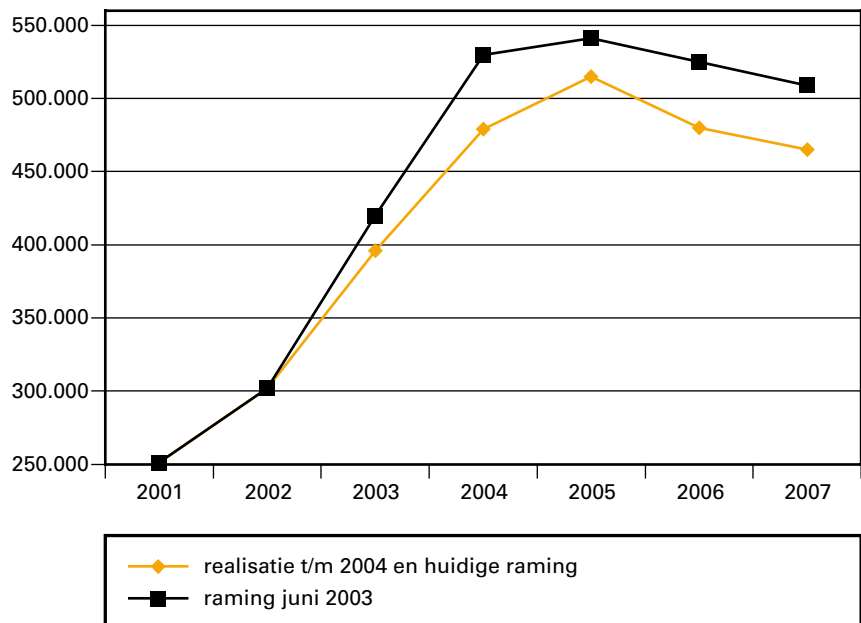
In aanvulling op de begroting SZW voor 2006 wordt in deze bijlage de uitgavenontwikkeling sociale zekerheid (SZA-sector) toegelicht. De geraamde uitgaven-ontwikkelingen worden getoetst aan de zogenaamde ijklijn. Dit laat zien of de uitgaven zich binnen het kader van het Hoofdlijnenakkoord blijven ontwikkelen. Tevens wordt een actueel beeld gegeven van de effecten van het (voorgenomen) beleid in de SZA-sector.

In deze bijlage wordt ook een toelichting gegeven op de voorgestelde premiepercentages volks- en werknemersverzekeringen voor 2006. De uitgaven sociale zekerheid en arbeidsmarkt worden namelijk voor ongeveer 65% gefinancierd uit premiemiddelen. De minister van SZW stelt de premies voor de desbetreffende sociale fondsen vast. Een confrontatie van de premie-inkomsten en de uitgaven laat een beeld zien van exploitatie- en vermogenssaldi van de fondsen. De exploitatiesaldi tellen mee voor het EMU-saldo.

2. Uitgangspunten en ontwikkelingen

De economische groei wordt geraamd op ½ % voor 2005, 2½ % voor 2006 en latere jaren. De werkloze beroepsbevolking (de werkloosheid) loopt de laatste jaren fors op, namelijk van 251 000 in 2001 tot naar verwachting 505 000 in 2005. Onderstaande grafiek laat deze ontwikkelingen in de werkloosheid zien. In deze grafiek is ook getoond in welke mate de huidige raming mede gebaseerd op de realisaties 2003 en 2004 afwijkt van de raming ten tijde van het opstellen van het Hoofdlijnenakkoord (HA) in juni 2003. Hieruit blijkt dat de werkloosheid naar huidige inzichten in beperktere mate oploopt dan verwacht werd twee jaar geleden. Voor 2006 wordt gerekend met een licht dalende werkloosheid.

Grafiek 10.1: Werkloze beroepsbevolking van 2001–2007.

De algemene prijsontwikkeling in de sector SZA wordt bijna volledig bepaald door de vertaling van de contractloon-ontwikkeling naar het minimumloon en de sociale uitkeringen conform de Wet koppeling met afwijkmogelijkheid (WKA). Voor 2005 heeft het kabinet besloten het bruto minimumloon en de sociale uitkeringen niet aan te passen gezien de gewenste loonmatiging. Voor 2006 is een herstel van de koppeling verondersteld en zijn in de ramingen het bruto minimumloon en de uitkeringen aangepast met bijna 0,9%. Deze prijsontwikkelingen leiden tot een gematigde uitgavenontwikkeling in de sector SZA.

In onderstaande tabel zijn een aantal kengetallen voor de sector sociale zekerheid en arbeidsmarkt gegeven. De cijfers tot en met 2006 zijn gebaseerd op de MEV 2006. Voor 2007 betreft het een technische extrapolatie.

Tabel 1: Kengetallen ontwikkeling in de sector sociale zekerheid en arbeidsmarkt			
	2005	2006	2007
Totale uitgaven SZA (in miljarden euro's)	58,0	57,3	57,5
waarvan saldo van ombuigingen en intensivering	- 3,2	- 4,8	- 6,1
Uitkomst toetsing aan ijklijn SZA (in miljarden euro's)	- 0,3	- 0,3	- 0,8
Uitgaven SZA in procenten BBP (%)	11,7	11,2	10,8
Aantal uitkeringsgerechtigden (x 1 mln)	4,2	4,2	4,2
waarvan ouder dan 65 jaar	2,3	2,4	2,4
Aantal uitkeringsgerechtigden in procenten werkenden (%)	69,2	68,5	67,2
Exploitatiesaldi fondsen (in miljarden euro's)	- 0,6	- 0,7	0,5
Effect op EMU-saldo (in % BBP)	- 0,1	- 0,1	0,1

Uit bovenstaande tabel blijkt dat:

- De uitgaven SZA dalen van 58 miljard in 2005 naar 57,3 miljard in 2006. In de geraamde uitgavenontwikkeling is rekening gehouden met de voorgestelde ombuigingen en intensiveringen oplopend tot per saldo - 4,8 miljard in 2006. Ten opzichte van de uitgavenstand in het Hoofdlijnenakkoord is sprake van een onderschrijding van het uitgavenkader met 0,3 miljard in 2006.
- Het aandeel van de uitgaven SZA in het BBP (de SZQ) loopt terug van 11,7% in 2005 tot 11,2% in 2006.
- Het aantal uitkeringsgerechtigden in procenten van het aantal werkenden daalt van ongeveer 69,2% in 2005 tot ongeveer 68,5% in 2006.
- De financiële positie van de fondsen laat een exploitatietekort zien van 0,7 miljard in 2006 hetgeen het EMU-saldo verslechtert met - 0,1% BBP.

3. De bijstellingen in de uitgaven SZA en de toetsing aan het uitgavenkader

In onderstaande tabel zijn de bijstellingen in de uitgaven Sociale Zekerheid en Arbeidsmarkt getoond sinds de vorige begroting van SZW. Onderscheid is gemaakt tussen Macrobijstellingen, Mee- en tegenvallers en bijstellingen op basis van beleid.

Tabel 2: Bijstellingen in de uitgaven Sociale Zekerheid en Arbeidsmarkt en toetsing aan uitgavenkader SZA (in miljarden euro's)			
	2005	2006	2007
Uitgavenniveau Begroting 2005	58,2	57,5	58,1
Macrobijstellingen	- 0,5	- 0,7	- 0,7
wv. Nominale bijstellingen	0,0	- 0,1	- 0,1
wv. Volume SZA	- 0,5	- 0,6	- 0,7
Mee- en tegenvallers	- 0,3	- 0,8	- 1,1
wv. Uitvoering WAO	0,0	- 0,3	- 0,6
wv. Uitvoering gemeenten (WWB)	- 0,1	- 0,4	- 0,4
wv. Overig*	- 0,2	- 0,1	- 0,1
Beleid	0,5	1,3	1,1
wv. Motie Verhagen etc.	0,1	0,1	0,1
wv. Sociaal Akkoord	0,2	0,0	0,1
wv. Verhoging AOW-tegemoetkoming	0,1	0,1	0,1
wv. SER-pakket WW + uitstel invoering wekeneis	0,1	0,4	0,4
wv. Friciekosten UWW	0,0	0,1	0,1
wv. Kinderopvang	0,0	0,2	0,2
wv. Uitstel invoering kinderalimentatie	0,1	0,1	0,0
wv. Overig	0,0	0,1	0,1
Uitgavenniveau Begroting 2006	58,0	57,3	57,5
Uitgavenkader SZA in lopende prijzen	58,3	57,7	58,2
Over/onderschrijding	- 0,3	- 0,3	- 0,8

* Inclusief uitgaven die gepaard gaan met een aanpassing van het uitgavenkader.

De uitgaven SZA zijn bijgesteld op grond van:

- Nieuwe informatie omtrent de **macro-economische ontwikkelingen** conform de MEV 2006 is verwerkt in de uitgavenraming voor de SZA-sector. Voor 2006 is de contractloon-ontwikkeling neerwaarts aangepast van 1,1% tot bijna 0,9% in 2006, dit verklaart grotendeels de neerwaartse bijstelling van -0,1 miljard bij de nominale ontwikkelingen vanaf 2006. De werkloosheid is neerwaarts bijgesteld tot 505 000 in 2005 en 475 000 in 2006; dit is 45 000 respectievelijk 55 000 lager dan in de vorige begroting werd geraamd. Dit heeft geleid tot een meevalende ontwikkeling in de werkloosheidsuitkeringen in de WW en bijstand (WWB) van 0,6 miljard in 2006
- De **mee- en tegenvallers** in de SZA-sector zijn allereerst veroorzaakt door minder arbeidsongeschiktheidsuitkeringen dan oorspronkelijk geraamd. Ook de bijstandsuitgaven zijn meegevallen ten opzichte van de raming bij de vorige begroting hetgeen is gebleken uit de realisatiegegevens 2004 en 2005.

- De ramingen zijn voor op grond van de volgende **beleidsmatige overwegingen** aangepast:
  - Met de nota van wijziging (TK 2004–2005, 29 800, XV, nr. 26) zijn de voorstellen uit de zogenaamde motie Verhagen c.s. (TK 2004–2005, 29 800, nr. 4) met betrekking tot onder andere de voorgenomen maatregelen inzake de ontslagvergoedingen WW en de leeftijdsgrens IOAW verwerkt in de begroting.
  - De afspraken uit het Sociaal Akkoord van eind 2004 zijn eveneens met de hiervoor genoemde nota van wijziging verwerkt in de begroting. Het betrof aanpassingen in de WAO- en WW-voorstellen van het kabinet zoals verlaging herkeuringsleeftijd WAO tot 50 jaar en aanhouden aanscherping referte-eis WW mede in verband met een toentertijd nog op te stellen advies van de SER over modernisering van de WW.
  - De tijdelijke tegemoetkoming AOW-gerechtigden is vanaf 1 januari 2005 met € 40 verhoogd in het kader van de motie Verburg (TK 2004–2005, 29 800 XV, nr. 52) over het verzilveren van de ouderenkortingen. Per 1 januari 2006 zal de tegemoetkoming met €15 verder worden verhoogd om de koopkrachteffecten van de zorgtoeslag te compenseren. De totale tegemoetkoming bedraagt dan € 115 per jaar. De afzonderlijke tegemoetkomingen worden vanaf 1 januari 2006 als één structurele tegemoetkoming vormgegeven.
  - De invoering van de aanscherping van de wekeneis vindt plaats op 1 april 2006, voor de overige onderdelen van het SER-advies WW geldt een geplande invoeringsdatum van 1 oktober 2006. Hierdoor zullen besparingen later optreden. Verder zijn het wetsvoorstel anticumulatie ontslagvergoeding in de WW en het verhogen van de leeftijdsgrens in de IOAW na het verschijnen van het SER advies van de baan. Het totaal van wijzigingen in de WW naar aanleiding van het SER-advies heeft een budgettair effect van 0,1 miljard in 2006 en 0,4 miljard in 2006 en 2007.
  - De frictiekosten UWV betreffen voornamelijk de kosten voor het sociaal plan door de snellere dan voorziene daling van de personeelsaantallen in 2005–2009.
  - Er wordt 200 miljoen uitgetrokken voor intensivering van de kinderopvang. Dit wordt ingezet voor verlaging van de eigen bijdragen van de middeninkomens en voor andere knelpunten in de kinderopvang.
  - Het nieuwe kinderalimentatiestelsel wordt verondersteld later in te gaan namelijk op 1 juli 2006 waardoor de besparingen in de bijstand later optreden dan verwacht.

De aldus resulterende uitgaven SZA kunnen worden getoetst aan het uitgavenkader conform Hoofdlijnenakkoord van juni 2003. Dit laat zien dat er sprake is van een onderschrijding van het uitgavenkader met 0,3 miljard in 2006 en 0,8 miljard in 2007.

In de begroting van SZW zijn uitkeringsregelingen ter inkomensbescherming bij inactiviteit opgenomen. Onderstaand zijn de volumeontwikkelingen van deze uitkeringsregelingen weergegeven. De arbeidsongeschiktheidsuitkeringen zijn inclusief het vangnet ziekteverzuim; de werkloosheidsuitkeringen zijn inclusief die inzake de wet werk en bijstand en de Inkomensvoorziening oudere en gedeeltelijke arbeidsongeschikte gewezen werknemers en zelfstandigen (IOAW/Z).

Tabel 3: Volume-ontwikkelingen inactieven conform de definitie van de I/A-verhouding (aantallen in duizend)			
	2005	2006	2007
Werkloosheidsuitkeringen ^a	651	620	585
Arbeidsongeschiktheidsuitkeringen	880	841	818
Aow/Anw	2 455	2 487	2 519
Totaal	3 986	3 948	3 922
Ziekteverzuim particuliere sector	225	244	247
Totaal aantal inactieven (teller in I/A-verhouding)	4 211	4 192	4 169

^a Hierin is voor de WWB het gerealiseerde volume 2005 opgenomen.

Uit bovenstaande tabel blijkt dat het aantal mensen met een werkloosheidsuitkering daalt met ruim 30 000 in 2006 ten opzichte van 2005. Het volume arbeidsongeschiktheidsuitkeringen zal naar verwachting met ongeveer 40 000 dalen in 2006 mede als gevolg van de voorgenomen maatregelen in de WAO. Het aantal 65-plussers van ruim 2 miljoen neemt verder toe wegens de vergrijzing en het aantal weduwen en weduwnaars zal dalen wegens de geleidelijke werking van de inkomenstoets bij nieuwe gevallen. Het totale aantal niet-actieven inclusief ziekteverzuim daalt met ongeveer 30 000 namelijk van 4 211 duizend in 2005 naar 4 192 duizend in 2006.

4. Financiële effecten van beleid

In het kader van het Strategische- en Hoofdlijnakkoord zijn ombuigingsvoorstellen gedaan in de sector sociale zekerheid en arbeidsmarktbeleid. In de begroting van vorig jaar¹ zijn alle maatregelen toegelicht. In aansluiting op deze toelichting is thans volstaan met een nieuwe actuele tabel. De bedragen kunnen afwijken van die uit de genoemde akkoorden omdat voor de uitwerking een iets andere vormgeving danwel invoeringsdatum is gekozen. De opgenomen bedragen sluiten aan op de memories van toelichting bij de wetsvoorstellen.

¹ Tweede Kamer, vergaderjaar 2004–2005, 29 800 XV, nr 2, pagina 236 en 237.

Tabel 4: Financiële effecten van ombuigingen en intensiveringen in de begroting van SZW (naar huidige inzichten; in miljoenen euro's in constante prijzen)				
	2005	2006	2007	2007 sector SZA
Ombuigingen SA				
a. WAO	300	500	690	690
b. Feitelijk arbeidsverleden versus fictief	9	19	28	28
c. Verscherping sancties/handhaving en controle	80	120	120	120
d. Sollicitatieplicht 57,5+/eigen bijdrage werkgevers	5	20	39	39
e. Decentralisatie financiering bijstand	200	250	250	250
f. Anticumulatie gouden handdruk				
g. Vrij besteedbare reïntegratie budgetten	850	850	850	850
h. Herziening alimentatiebeleid		40	160	160
i. Woonlandbeginsel				
j. Afschaffing categoriale bijstand (gemeentefonds)	70	70	70	
k. Beperking duur vervolgtkering	124	203	268	268
l. Premie-inning door de belastingdienst	- 44	24	59	59
m. Afschaffing subsidie verlof (finlo en langdurig zorg verlof)	30	40	40	40
n. Afschaffen AKW 16-17-jarigen die geen erkend onderwijs volgen				
o. Invoeren risicogroepen WW				
subtotaal	1 624	2 136	2 574	2 504
Intensiveringen SA				
p. Basisregeling levensloop *	200	200	200	200
q. Arbopakket	36	36	36	36
subtotaal	236	236	236	236

Tabel 4: Financiële effecten van ombuigingen en intensiveringen in de begroting van SZW (naar huidige inzichten; in miljoenen euro's in constante prijzen)				
	2005	2006	2007	2007 sector SZA
Ombuigingen oorspronkelijk opgevoerd in begroting 2004 (HA)				
r. Afschaffen vervolgitkering, aanscherpen wekeneis en SER-pakket WW)		48	81	81
s. Vergelijkbare maatregelen voor WW collectieve sector	20	40	50	
t. Herkeuringen WAO	80	140	140	140
u. Afschaffing arbeidsongeschiktheidsverz. Zelfstandigen	25	73	110	110
v. Gemeentelijk minimabeleid (gemeentefonds)	150	150	150	
w. Vervallen subsidietaak Raad voor Werk en Inkomen (RWI)	70	71	72	72
x. Geen intensivering levensloop aan uitgavenkant	200	200	200	200
y. Stroomlijnen Rea-instrumenten	130	225	225	225
z. Aftrekbaarheid prepensioen-premie afschaffen (inkomstenkant)	180	260	350	
aa. Aftrekbaarheid vut-premie afschaffen (inkomstenkant)	50	100	150	
bb. Aanpassing uitkeringen (nullijn 2004/2005 en herstel koppeling vanaf 2006)	1 590	2 550	3 240	3 240
subtotaal	2 495	3 857	4 768	4 068
Intensiveringen HA				
cc. Kinderopvang	100	100	100	100
Ombuigingen aanvullend pakket begroting 2004				
dd. Achterwege laten bijzondere verhoging AKW-bedragen	30	50	60	60
ee. Indexeringen AKW 2004 en 2005 op basis van WKA	75	85	85	85
ff. Aanpassing schattingsbesluit	24	53	129	129
gg. Inkomensniveau van 70% in tweede ziektejaar	50	100	125	75
hh. Extra opbrengsten aftrekbaarheid prepensioen en vut (inkomstenkant)	- 230	760	1 020	
subtotaal	- 51	1 048	1 419	349
Intensivering begroting 2004 en 2005 en 2006				
ii. bijzondere bijstand	25	25	25	
jj. tegemoetkoming AOW gerechtigden ivm koopkracht	151	154	157	157
kk. tegemoetkoming AOW gerechtigden ivm motie Verburg	101	103	104	104
ll. tegemoetkoming AOW gerechtigden ivm zorgtoeslag		38	39	39
mm.intensivering kinderopvang	7	188	202	202
subtotaal	284	508	527	502

Tabel 4: Financiële effecten van ombuigingen en intensiveringen in de begroting van SZW (naar huidige inzichten; in miljoenen euro's in constante prijzen)				
	2005	2006	2007	2007 sector SZA
Aanvullend pakket begroting 2005 nn. Anticumulatie WW oo. WW-deel IOAW; leeftijd verhogen van 50 naar 55 jaar.				
subtotaal	0	0	0	0
Totaal ombuigingen	4 068	7 041	8 761	6 921
Totaal intensiveringen	620	844	863	838
Per saldo	3 448	6 197	7 898	6 083

* Deze bedragen hebben betrekking op de uitgavenkant.

In vergelijking met de begroting van vorig jaar zijn de ombuigingen in de SZA-sector neerwaarts aangepast van 7,6 miljard tot 6,9 miljard in 2007. Dit komt voort uit aanpassingen in de voorgestelde WW-maatregelen op basis van het SER-advies en het niet doorzetten van de voorgenomen maatregelen ter anticumulatie van de ontslagvergoedingen op de WW-uitkeringen en de verhoging van de toetredingsleeftijd IOAW. In het kader van het Najaars Akkoord zijn de WAO-maatregelen op het terrein van de keuringen aangepast en verder is de invoering van de kinderalimentatie vertraagd.

De intensiveringen zijn verhoogd door een extra tegemoetkoming AOW enerzijds in verband met de motie Verburg over de verzilvering van de ouderenkorting en anderzijds in verband met de zorgtoeslag en de kinderopvang is verder geïntensiveerd met 200 miljoen vanaf 2006.

5. Financieringsaspecten sociale verzekeringen

Het kabinet stelt eind 2005 de premies AOW, Anw, WAO-basis en Awf-verzekering voor 2006 vast ter financiering van de uitgaven sociale verzekeringen. Ook stelt zij de ZVW en de AWBZ-premie vast maar deze zorgpremie blijven hier bij een beschouwing aangaande SZW-relevante fondsen buiten beschouwing. In onderstaande tabel zijn de kabinetsvoorstellen met betrekking tot de premieniveaus voor 2006 vermeld. Deze premies zijn ook opgenomen in de MEV 2006.

Bij deze paragraaf over financieringsaspecten zij vooraf opgemerkt dat met de invoering van WALVIS per 1 januari 2006 de werkgevers de premies werknemersverzekeringen ongeveer één maand later zullen gaan afdragen. Hierdoor ondervinden de werkgevers een (éénmalig) liquiditeitsvoordeel ten nadele van de fondsen¹. Dit liquiditeitsvoordeel is niet afgeroomd door de premies voor de werkgevers hiervoor incidenteel te verhogen ten voordele van de fondsen.

Het aldus optredende liquiditeitsnadeel voor de fondsen is overigens niet zichtbaar in de cijfers van premie-ontvangsten (tabel 6) en exploitatiesaldi van de fondsen (tabel 7) omdat een en ander op transactiebasis wordt gemeten. Het EMU-saldo is daardoor dus ook niet verslechterd.

¹ Deze maatregel heeft geen effect op de koopkracht aangezien alleen de afdracht van de werkgevers wordt vertraagd.

Tabel 5: Premiepercentages voor de sociale verzekeringen in procenten van het premieplichtige inkomen

	2005	2006 ^b	2007
premieniveau's			
aow	17,90	17,90	17,90
anw	1,25	1,25	1,25
wao-basis	5,60	5,00	4,90
wao gedifferentieerd ^a	1,65	1,40	1,40
awf	8,30	7,85	7,85
wachtgeldfondsen ^a	1,75	1,80	1,80

^a Deze premie neemt het kabinet over uit (het nog te verschijnen) UWV-advies

^b Per 1 januari 2006 wordt de WAO vervangen door de WIA. Voor 2006 is de premie voor de regeling gedeeltelijk arbeidsongeschikten (WGA) opgenomen in de basispremie WAO.

De wijzigingen in de *premieniveau's* voor 2006 ten opzichte van 2005 kunnen als volgt worden toegelicht:

- Het kabinet stelt voor de **AOW- en de Anw-premie** 2006 op hetzelfde niveau als in 2005 vast te stellen. Het opvangen van overschotten en tekorten bij het AOW-fonds vindt plaats via een aanpassing van de rijksbijdrage aan dit fonds.
- Het kabinet is voornemens de **WAO-basis-premie** voor 2006 vast te stellen op 5,0% van het premieplichtige inkomen. Hierin is de premie voor de regeling gedeeltelijk arbeidsongeschikten opgenomen. Deze premie is 0,60%-punt lager dan die in 2005 onder andere wegens de schuif met de AWBZ uit het Strategische Akkoord (– 0,15%), het aflopen van de zogenaamde SPAK-compensatie (– 0,20%), de werkgeversneutraliteit in het kader van het nieuwe zorgstelsel (– 0,15%) en wegens beperkte grondslageffecten uit hoofde van de WIA en Walvis (– 0,10%).
- Over de **gedifferentieerde premies WAO** stelt het UWV een advies op. Het kabinet houdt rekening met een verschuiving van lasten wegens de aanvaarde wet loondoorbetaling bij ziekte. Door verlenging van de loondoorbetalingsperiode van 1 naar 2 jaar verschuiven namelijk in 2006 de lasten van het gedifferentieerde WAO-premie (– 0,25%) naar enerzijds de directe werkgeverslasten en anderzijds de vangnetlasten ziekteverzuim gefinancierd uit de wachtgeldfondsen (+0,05%). Zoals is opgemerkt komt het UWV nog met een advies. Eventuele hieruit voortkomende andere lastenontwikkeling dan thans in de kabinetsvoorstellen besloten ligt zullen lastenneutraal worden gecompenseerd in de andere premies.
- Het kabinet is voornemens de **uniforme WW-premie** vast te stellen op 7,85% voor 2006. Met deze premiestelling is rekening gehouden met een effect dat voortkomt uit Walvis en de voorgesteld lastenverlichting. Met een opwaartse bijstelling van 0,70% wordt de daling van de grondslag vanwege de loontijdvakken systematiek (WALVIS) neutraal verwerkt. Met een loontijdvakken systematiek komt de franchise per tijdvak voor deeltijders, die minder dagen per week werken, hoger uit dan bij de huidige dagensystematiek. Een hogere franchise doet de grondslag dalen hetgeen macro lastenneutraal is gecompenseerd met een premieverhoging. Dit zou leiden tot een premieniveau van 9% in 2006. Om de lasten van de middeninkomens te verlichten is besloten de AWf-premie voor werknemers met 1,15% te verlagen tot 7,85%.

- De **gedifferentieerde wachtgeldpremies** voor 2006 worden door het UWV vastgesteld eind 2005. Het kabinet houdt er rekening mee dat de premie zal stijgen met 0,05% ten opzichte van 2005 omdat meer uitkeringen in het kader van vangnet ZW ten laste van dit fonds zullen komen wegens de verlengde doorbetaling ziekteverzuim.

De *premieniveau's voor 2007* zijn constant gehouden ten opzichte van 2006 (technische aanname). Alleen de WAO-basispremie is verlaagd met 0,1%-punt tot 4,90%. Deze premiedaling is aangebracht in het kader van het nieuwe stelsel van arbeidsongeschiktheidsverzekeringen. Deze premiedaling compenseert de rentehobbel van werkgevers die zich particulier gaan verzekeren voor de WIA.

De uitgaven van de sociale verzekeringen worden voornamelijk uit premiemiddelen gefinancierd. Op grond van specifieke overwegingen worden de sociale verzekeringsfondsen ook voor een deel gevoed uit rijksmiddelen. Ook ontvangen de fondsen een interest vergoeding voor het aanhouden van overschotten bij het rijk (geïntegreerd middelen-beheer). In tabel 6 is een overzicht gegeven van de inkomsten van de fondsen.

Tabel 6: Ontvangsten sociale verzekeringen (in miljarden euro's)			
	2005	2006	2007
premies	38,7	37,1	38,2
bijdragen van het rijk	5,0	5,6	5,7
saldo onderlinge betalingen fondsen a)	- 0,9	- 1,0	- 0,9
interest	0,3	0,4	0,2
totale ontvangsten	43,0	42,2	43,3
premiegefinancierde uitgaven begroting SZW b)	43,6	42,8	42,8

^a De af te dragen werkgeverspremies over de SZW-relevante uitkeringen leveren een bijdrage aan de financiering van uitgaven van de zorg-fondsen. Voor alle fondsen gezamenlijk zijn de afdrachten over de uitkeringen gelijk aan de inkomsten (onderlinge betaling).

^b Dit zijn de uitkeringslasten plus uitvoeringskosten toegelicht op de begrotingsartikelen 23, 25, 30, 31 en 32.

De ontwikkeling in de premieontvangsten hangen samen met de vast te stellen premieniveau's en de algemene ontwikkelingen ten aanzien van de premiegrondslagen. Door de voorgestelde premie-verlagingen in de WW en WAO per 1 januari aanstaande lopen de premieopbrengsten terug van 38,7 miljard in 2005 naar 37,1 miljard in 2006.

De rijksbijdragen omvatten allereerst de bijdrage in de kosten van de kortingen (Bikk). Deze hangen samen met de herziening van het fiscale stelsel per 1 januari 2001. De invoering van heffingskortingen ipv belastingvrije sommen leidt tot premiederving bij de fondsen voor de volksverzekeringen, de rijksbijdrage Bikk compenseert daarvoor¹. Daarnaast wordt aan het AOW-fonds een rijksbijdrage verleend ter oplossing van de tekorten bij dit fonds. Ook de tegemoetkoming AOW gerechtigden wordt via een rijksbijdrage gefinancierd. De overige rijksbijdragen zijn beperkt van omvang en hangen samen met de vrijstelling van premiebetaling voor gemoedsbezwaarden en de compensatie van de korting op de AOW uitkering van vrouwen van grensarbeiders.

¹ Het kabinet is voornemens de Bikk af te schaffen ingaande 1 januari 2008.

De ontwikkelingen in de ontvangsten en uitgaven sociale verzekeringen, zoals deze in de voorgaande tabel zijn gepresenteerd, beïnvloeden de exploitatiesaldi van de sociale fondsen. Deze saldi zijn relevant voor de berekening van het EMU-saldo. In onderstaande tabel zijn de desbetreffende saldi voor de SZW-relevante fondsen weergegeven. Voor de gezamenlijk SZW-relevante fondsen is sprake van een exploitatie-tekort van 0,6 miljard in 2005 en 0,7 miljard in 2006.

Tabel 7: De exploitatiesaldi van de SZW-relevante fondsen; in miljarden euro's

	2005	2006	2007
SVB (AOW/Anw)	0,2	0,2	0,3
UWV (WAO, Awf en Ufo)	- 0,7	- 1,1	- 0,3
Wachtgeld	- 0,1	0,2	0,4
Totaal	- 0,6	- 0,7	0,5

De exploitatiesaldi van de fondsen beïnvloeden het feitelijke vermogen van de fondsen. Een positief exploitatiesaldo doet het vermogen toenemen. Het totale feitelijke vermogen wordt daarentegen niet beïnvloed door de latere afdracht van werkgevers van de premies werknemersverzekeringen met de invoering van Walvis per 1 januari 2006. Alleen de samenstelling van het vermogen van deze fondsen zal veranderen doordat de feitelijke liquiditeitspositie van het fonds afneemt waartegenover de vorderingen toenemen.

De vermogensnormen nemen wel toe door de latere afdracht van de premies door de werkgevers¹ Hierdoor nemen de vermogensoverschotten bij de werknemersverzekeringen WAO en WW (UWV) – het saldo tussen het feitelijke vermogens en de vermogensnorm – niet allen af door het exploitatie-tekort maar ook door de gestegen vermogensnormen. In onderstaande tabel wordt de vermogensoverschotten weergegeven.

Tabel 8: De vermogenssaldi van de SZW-relevante fondsen; in miljarden euro's

	2005	2006	2007
SVB (Aow/Anw)	0,4	0,6	0,9
UWV (Wao, Awf en Ufo)	7,7	5,3	4,9
Wachtgeld	0,0	0,0	0,4
totaal	8,1	5,8	6,3

Ten behoeve van de financiering van de toekomstige AOW-uitgaven is een spaarfonds AOW ingesteld. Dit fonds is bestemd voor de financiering van de groei van de uitgaven na 2020 ten gevolge van de vergrijzing. In onderstaande tabel zijn de stortingen en de cumulatieve vermogensopbouw weergegeven.

¹ De vermogensnorm = de gewenste liquiditeitspositie + vorderingen – crediteuren. De gewenste liquiditeitspositie verandert niet door Walvis. De gewenste liquiditeitspositie brengt tot uitdrukking dat de fondsen gemiddeld genomen over het hele jaren de uitkeringen uit eigen middelen financieren (geïntegreerd middelen beheer). De vermogensnorm stijgt daardoor wegens de toename in de vorderingen.

Tabel 9: De rijksbijdrage aan en het vermogen van het AOW-spaarfonds; in miljarden euro's.

	2005	2006	2007
Rijksbijdrage AOW-spaarfonds	2,7	2,9	3,1
Rente	1,0	1,0	1,1
Totaal	3,7	3,9	4,2
Vermogen	23,0	26,9	31,1

11 BIJLAGE INKOMENSBELEID

11.1 Beleidsmaatregelen met niet-standaard inkomenseffecten

1. Inleiding

In het generieke koopkrachtbeeld wordt rekening gehouden met de prijsontwikkeling (CPI), loonontwikkeling, de wijzigingen in belasting- en premietarieven en met de mutaties in de ziektekostenpremies en kinderbijslag. Dit geeft een beeld van de inkomensontwikkeling uit hoofde van voor vrijwel iedereen geldende factoren. Daarnaast zijn er beleidsmaatregelen die niet tot uitdrukking komen in het in artikel 21 gepresenteerde generieke koopkrachtbeeld, maar die voor bepaalde groepen wel van invloed zijn op het feitelijke inkomen. Het is belangrijk om ook de inkomenseffecten van dergelijke maatregelen en om de mate van cumulatie van inkomenseffecten van verschillende maatregelen voor diverse groepen huishoudens in kaart te brengen. Daarom geeft deze bijlage een inventarisatie van dergelijke maatregelen.

In deze paragraaf zijn maatregelen opgenomen die in 2006 tot inkomenseffecten leiden voor ten minste 10 000 huishoudens. In deze paragraaf kunnen, naast maatregelen die niet in het in artikel 21 gepresenteerde generieke koopkrachtbeeld tot uitdrukking komen, ook maatregelen zijn opgenomen die ten dele wel al in het generieke koopkrachtbeeld tot uitdrukking zijn gekomen. Voorbeelden zijn beleidsmaatregelen met specifieke inkomenseffecten die ook van invloed zijn op de generieke prijsontwikkeling, maar daarbij een grote spreiding kennen.

Hieronder volgt allereerst een beschrijving van de beleidsmaatregelen per departement. Vervolgens geeft de conclusie een samenvattend overzicht waarbij ook de eventuele cumulatie van inkomenseffecten in ogenschouw is genomen.

11.2 Maatregelen met specifieke inkomenseffecten

Hieronder volgt een beschrijving van de diverse maatregelen per departement.

Financiën

- Toeslag Kinderkorting derde kind

In de berekeningen voor het generieke beeld wordt uitgegaan van gezinnen met twee kinderen. Gezinnen met meer dan twee kinderen ondervinden als gevolg van het vervallen van het kopje op de kinderkortingen een negatief effect (van € 63).

- Invoering AWIR

Het vervallen van de correctie op het verzamelinkomen heeft inkomenseffecten. Gemiddeld genomen is er sprake van positieve effecten, met name bij minima. Werkenden kunnen negatieve inkomenseffecten ondervinden. De specifieke gevolgen van invoering van de AWIR voor de huursubsidie en de WTOS komen bij de maatregelen genoemd onder VROM en OCW aan de orde.

- Bijtelling privé-gebruik auto van de zaak

Wijzigingen in het fiscale loon werken als gevolg van Walvis rechtstreeks door in het sociale verzekeringsloon. De bijtelling voor het privé-gebruik van de auto van de zaak wordt vanaf 1 januari 2006 overgeheveld van de

inkomstenbelasting naar de loonbelasting. Dit betekent dat het fiscale loon wordt verruimd met de bijtelling voor het privé-gebruik van de auto van de zaak. Hierdoor zijn er vanaf 1 januari 2006 premies werknemersverzekeringen verschuldigd over deze bijtelling (tenzij het premiemaximum al is bereikt). In totaal zijn 165 000 werknemers hierdoor gemiddeld € 260 extra kwijt aan WW-premies. Aangezien het werknemersdeel van de WW-premie aftrekbaar is voor de loonbelasting, is het gemiddelde negatieve inkomenseffect binnen deze groep lager, namelijk ongeveer € 150 op jaarbasis.

Volkshuisvesting, Ruimtelijke Ordening en Milieu

- **Taakstelling huursubsidie**

Voor het subsidietijdvak 2005/2006 is de taakstelling uit het Hoofdlijnenakkoord ingevuld door een verdere verhoging van de normhuur. Deze taakstelling loopt op van € 55 miljoen in 2004 tot € 210 miljoen vanaf 2007. Om deze reden wordt per 1 juli 2006 de normhuur met ca. € 2,75 verder verhoogd. Dit betekent voor 2006 ten opzichte van 2005 een inkomensverlies voor mensen met huursubsidie van ca. € 30¹, wat overeenkomt met een koopkrachteffect van – 0,3% voor de laagste inkomens.

- **Aanpassing normhuurtabellen**

Elk jaar worden de normhuren aangepast met de verwachte huurverhoging of met de bijstandontwikkeling. Per juli 2005 is er voor gekozen, net als in 2004, de normhuren niet te laten stijgen met de gemiddelde huurstijging, maar met de verwachte bijstandontwikkeling. Hierdoor muteren de normhuren niet met 1,8% (de gemiddelde huurstijging), maar met – 0,6% (de verwachte bijstandontwikkeling voor 2005). Het positieve effect bedraagt voor het subsidiejaar 2005/2006 gemiddeld € 60. Het effect doet zich voor de helft in 2005 en voor de helft in 2006 voor. Dit bedrag is echter afhankelijk van de hoogte van de normhuur (waarbij voor een hogere normhuur een positiever effect geldt). Voor de laagste inkomens gaat het om een positief inkomenseffect van ongeveer 0,6%, waarvan 0,3% relevant is voor 2006.

Per saldo is het effect op de normhuren van de twee bovengenoemde maatregelen in 2006 nagenoeg neutraal.

- **Afschaffen van correctie op het verzamelinkomen**

In het kader van de AWIR zal voor de bepaling van het rekeninkomen voor de huurtoeslag geen correctie op het verzamelinkomen meer worden toegepast. Bij het vaststellen van de normhuurtabellen voor de huurtoeslag zal hiermee rekening worden gehouden.

10 000 tot 20 000 65+-huishoudens, met name meerpersoonshuishoudens, zullen negatieve inkomenseffecten ondervinden van gemiddeld € 77 per jaar. Dit zijn onder andere meerpersoonsouderenhuishoudens, waarvan één van de partners werkt of huishoudens met meer dan twee inkomensbronnen.

Om de effecten voor de huishoudens tot 65 jaar met een inkomen uit tegenwoordige arbeid te mitigeren zal structureel € 20 miljoen worden ingezet. Hierdoor wordt de groep huishoudens tot 65 jaar die een negatief inkomenseffect van groter dan € 60 per jaar zal ondervinden, beperkt tot ca. 5%. Gemiddeld heeft het afschaffen van de correctie op het verzamelinkomen een positief inkomenseffect.

¹ Dit is inclusief de doorwerking van de verhoging in de eigen bijdrage in 2005 van € 2,28.

- Overgang op actueel inkomen

Met ingang van de AWIR per 1 januari 2006 wordt bij inkomensafhankelijke regelingen getoetst op actueel inkomen en niet op een inkomen uit eerdere jaren. Dit betekent dat het toetsinkomen in 2006 het inkomen van dat jaar is en hoger zal zijn dan het toetsinkomen in 2005, dat uitging van historisch inkomen. Inkomenseffecten treden op voor huishoudens met een van het gemiddelde afwijkende inkomensontwikkeling. Gemiddeld is geen sprake van inkomenseffecten.

- Modernisering huurbeleid

Tot 1 juli 2005 werd de huurstijging gebaseerd op de gemiddelde inflatie over de afgelopen vijf jaar. Vanaf 1 juli 2005 wordt de huurstijging gebaseerd op de inflatie in het voorgaande jaar. Verhuurders mogen tot aan een maximum een hogere huurstijging toepassen (1,5% voor 2005). Dit geldt niet onbeperkt; corporaties zijn op instellingsniveau gebonden aan een *maximaal gemiddelde extra* stijging. In 2005 ligt dit op 0,4%; voor 2006 zal dit op 0,8% liggen. De hoogte van de feitelijke huurstijging is afhankelijk van de mate waarin verhuurders de huur zullen verhogen om aansluiting te vinden bij de redelijke huur in de gereuleerde huursector en de markthuurlen in de geliberaliseerde sector. Voor 2006 loopt dit uiteen tussen 1,5% voor huursubsidiegebruikers en 2% voor niet-huursubsidiegebruikers in het overgangsgebied. Omdat in 2004 en 2005 de inflatie lager lag dan de gemiddelde inflatie in de afgelopen vijf jaar, is de maximaal toegestane huurverhoging per 1 juli 2005 de laagste geweest sinds jaren. Ten opzichte van het huurbeleid van vóór 1 juli 2005 is er ook per juli 2006 grosso modo sprake van een gemiddeld lagere huurstijging.

In het generieke koopkrachtbeeld wordt de ontwikkeling van het besteedbare inkomen gedefleerd met het inflatiecijfer. In dat inflatiecijfer wordt ook rekening gehouden met de stijging van de huurprijzen. Inkomensverschillen voor individuele huishoudens ten opzichte van het gemiddelde beeld voor 2006 treden op bij een huurstijging die afwijkt van het gemiddelde. Vanwege de geldende maxima voor de huurprijsstijging zal de afwijking van het generieke beeld gering zijn. Alleen voor woningen waarvoor geen huursubsidie wordt verstrekt en die in het overgangsgebied komen te vallen kan de maximale huurstijging in 2006 verder boven de gemiddelde huurstijging liggen, omdat voor deze groep de huurstijging 2% (in plaats van 1,5%) boven de inflatie mag komen te liggen. Bij een maandelijkse huur van €600 gaat het dan om een half procent extra per maand, dus € 36 op jaarbasis. Voor een huishouden met een modaal inkomen is dit een koopkrachteffect van 0,1%.

Onderwijs, Cultuur en Wetenschap

- Afschaffing lesgeld

Met ingang van het schooljaar 2005/2006 wordt het lesgeld afgeschaft voor leerlingen in het voortgezet onderwijs en leerlingen van 16 en 17 jaar oud in de beroepsopleidende leerweg van het mbo. Omdat de meeste ouders bij instandhouding van het lesgeld gebruik hadden gemaakt van de mogelijkheid om het lesgeld gespreid te betalen, doet het positieve koopkrachteffect voor deze ouders zich voor de helft voor in 2005 en voor de helft in 2006. Het afschaffen van het lesgeld heeft positieve gevolgen voor circa 200 000 huishoudens. Het gaat hier om huishoudens met een inkomen vanaf ongeveer modaal. Circa 150 000 van deze huishoudens hebben het maximale voordeel van € 949. Circa 50 000 huishoudens hebben een gedeeltelijk voordeel, omdat zij door een gedeeltelijke tegemoetkoming in het lesgeld uit de WTOS slechts een deel van het

lesgeld zelf moesten betalen. De overige huishoudens zouden het lesgeld volledig vergoed hebben gekregen uit de WTOS waardoor afschaffing van het lesgeld voor hen materieel geen effect heeft.

- **Afbouw correctie verzamelinkomen**

In het kader van de Awir zal voor de bepaling van het inkomen, de correctie op het verzamelinkomen in drie jaar worden afgebouwd. De afbouw van de correctie op het verzamelinkomen in de WSF2000 en WTOS brengen voor 2006 een aantal effecten met zich mee. Voor de meeste studenten heeft de afbouw geen effect. Voor 85 procent (circa 499 000 studenten) verloopt de afbouw budgettair neutraal. Voor zes procent van de studenten (circa 37 000) ontstaat een negatief inkomenseffect van gemiddeld € 51 per jaar. Voor circa negen procent van de studenten (53 000) ontstaat een positief inkomenseffect van gemiddeld € 26 per jaar. Voor de WTOS gaat het om ouders met een inkomen vlak onder de inkomensgrens van de WTOS (rond modaal), dan wel ouders die een hoger inkomen hebben en daardoor een gedeeltelijke tegemoetkoming ontvangen of daardoor net geen recht meer op hebben op een gedeeltelijke tegemoetkoming. Voor 80 procent (circa 215 000 ouders) verloopt de afbouw budgettair neutraal. Voor acht procent van de ouders (circa 23 000) ontstaat een negatief inkomenseffect van gemiddeld € 51 per jaar. Voor circa twaalf procent van de ouders (circa 33 000) ontstaat een positief inkomenseffect van gemiddeld € 29 per jaar.

Volksgezondheid, Welzijn en Sport

- **Invoering Zorgverzekeringswet**

In artikel 21 Inkomensbeleid is in de koopkrachtcijfers het gemiddelde effect van de stelselwijziging in de zorg meegenomen. Ten opzichte van dit gemiddelde zal veel spreiding in inkomenseffecten optreden.

Premiedifferentiatie naar leeftijd en risicoprofiel

In 2006 mag de premie voor het basispakket niet meer worden gedifferentieerd naar leeftijd en/of risicoprofiel. In de huidige particuliere verzekeringen is sprake van een grote differentiatie in de hoogte van de premie naar leeftijd en/of risicoprofiel. In het generieke koopkrachtbeeld zoals gepresenteerd in artikel 21 is bij de berekening van de inkomenseffecten van de huidige particulier verzekerden uitgegaan van de gemiddeld betaalde premie in 2005. In werkelijkheid zal in 2005 de premie voor jongere verzekerden veelal lager zijn en voor oudere verzekerden hoger. Gemiddeld daalt voor particulier verzekerden in 2006 de nominale premie ten opzichte van 2005 met bijna € 901. Tegenover deze daling staat de (ook in het generieke beeld opgenomen) introductie van de inkomensafhankelijke bijdrage. Tabel 1 laat zien hoe groot de gemiddelde daling van de nominale premie is per leeftijdsgroep. Tot een leeftijd van 44 jaar is de verwachte daling kleiner, voor oudere particulier verzekerden is de verwachte daling groter dan waar in de generieke koopkrachtberekeningen mee is rekening gehouden. Voor de groep 18- en 19-jarigen zal de nominale premie gemiddeld stijgen.

Particulier verzekerden jonger dan 65 jaar met een hoog risicoprofiel zijn in 2005 nog aangewezen op de relatief dure standaardpakketpolis. Ook voor deze groep leidt het verbod op premiedifferentiatie tot een positief effect ten opzichte van het generieke beeld. Voor 65-plussers wordt in het generieke koopkrachtbeeld voor 2005 al uitgegaan van een standaard pakketpolis.

Tabel 1 Daling van de gemiddelde particuliere premie naar leeftijd en risico profiel

Leeftijdsklasse	Gemiddelde daling nominale premie 2005–2006
15–17	€ 892
18–19	–€ 123
20–24	€ 291
25–29	€ 494
30–34	€ 658
35–39	€ 748
40–44	€ 854
45–49	€ 962
50–54	€ 1 059
55–59	€ 1 153
60–64	€ 1 236
65-plus	€ 992
Chronisch zieken 65-min	€ 1 422
Gemiddeld 65-min (in koopkrachtcijfers)	€ 901

Overigens wordt in de nieuwe zorgverzekering de in 2005 in de ZFW ingevoerde no-claimsysteem overgenomen. Deze teruggaaf wordt in de koopkrachtberekeningen relevant geacht voor het lopende jaar (2006), hoewel hij daadwerkelijk pas na afloop van het jaar wordt uitgekeerd. Voor de ziekenfondsverzekerden is deze benadering ook voor 2005 al gehanteerd, particulier verzekerden krijgen hier voor het eerst in 2006 mee te maken.

Werkgeversbijdragen

In 2006 gaan werkgevers voor de huidige particulier verzekerde werknemers een inkomensafhankelijke bijdrage betalen. De bestaande werkgeversbijdragen, die veelal in CAO's zijn vastgelegd, zullen waarschijnlijk vervallen. Ongeveer 75% van de werknemers bij bedrijven krijgt in 2005 een werkgeversbijdrage. Deze bijdrage bedraagt gemiddeld 56% van de particuliere ziektekostenpremie (incl. omslagbijdragen), maar hierin zit variatie. Werknemers die in 2005 geen bijdrage ontvangen gaan er in 2006 op vooruit ten opzichte van de standaardkoopkrachtcijfers. Werknemers die in 2005 een hoger dan gemiddelde bijdrage (43% van de populatie) ontvangen gaan er juist op achteruit ten opzichte van de standaardkoopkrachtberekening, tenzij werkgevers de totale bijdrage op peil houden.

Ambtenaren

De effecten voor ambtenaren zijn mede afhankelijk van de verzekeringsvorm en de gezinssamenstelling. De ambtenaren bij de lagere overheid en politie zijn meestal voor hun ziektekosten verzekerd op basis van KPZ-regelingen. De overige ambtenaren zijn particulier verzekerd en ontvangen van hun werkgever een netto vergoeding voor hun ziektekostenpremie. Voor militairen blijft het eigen stelsel bestaan. De militair in werkelijke dienst wordt expliciet uitgesloten van deelname aan de nieuwe zorgverzekeringswet. De gezinsleden (en gewezen militairen) komen wel onder de zorgverzekeringswet te vallen.

De KPZ regeling is een ziektekostenregeling met een premiestelling die het meeste lijkt op de premiestelling in de ZFW. Het grote verschil is dat iedereen (ook de hogere inkomens) verplicht verzekerd is en dat het

pakket van deze verzekering veel breder is. Dit laatste geldt ook voor de gezinsleden (en gewezen militairen). Om het huidige bredere verzekeringspakket te kunnen behouden, zullen deze groepen een aanvullende verzekering moeten afsluiten. In de beoordeling van de inkomenseffecten is hiermee rekening gehouden.

Ambtenaren met een particuliere ziektekostenverzekering kennen nu een netto vergoeding voor hun ziektekostenpremie (de interimregeling). De interim-regeling komt te vervallen. Voor het compenseren van de negatieve inkomenseffecten van ambtenaren zijn middelen gereserveerd. De inzet van de compensatiemiddelen is onderdeel van het arbeidsvoorwaardenoverleg.

Inkomensafhankelijke bijdrage ZVW

Het grootste deel van de huishoudens ontvangt van de werkgever de verplichte volledige vergoeding voor de inkomensafhankelijke bijdrage in de ZVW en hoeft deze dus niet zelf te betalen. Voor de groep die geen werkgever heeft en daarom zelf de inkomensafhankelijke bijdrage verschuldigd is, wordt een verlaagd tarief van 4,4% (bij een regulier tarief van 6,50%) van kracht om de inkomenseffecten te beperken. Voor een deel betreft dit huishoudens die in 2005 ook zelf de werkgeverspremie in de ZFW moesten betalen. In het in artikel 21 gepresenteerde beeld geldt dit voor de ziekenfondsverzekerde ouderen met een aanvullend pensioen. Daarnaast betreft dit bijvoorbeeld zelfstandigen. Particulier verzekerde huishoudens in deze groepen gaan vanaf 2006 een inkomensafhankelijke bijdrage betalen. Door het verlaagde tarief blijven de koopkrachteffecten beperkt.

Er is ook een groep huishoudens die op grond van een klein baantje ziekenfonds verzekerd is en daarnaast nog inkomen heeft waarover geen premie ZFW hoeft te worden betaald omdat dit buiten de grondslag ZFW valt. Over dit inkomen moet vanaf 2006 wel zelf de inkomensafhankelijke bijdrage betaald worden. Inkomensbestanddelen die buiten de grondslag ZFW vallen zijn: het zogenoemde resultaat uit overige werkzaamheden (ROW), lijfrente en het nabestaandenpensioen. Voorbeelden van huishoudens met ROW zijn alphahulpen, politieke ambtsdragers (raadsleden, wethouders enz.) schrijvers en fotografen.

Ook meeverzekerde partners van ziekenfondsverzekerden betalen over bovenstaande inkomensbestanddelen nu geen procentuele premie ZFW. De gemiddelde uitkering of verstrekking waarvoor de grondslagverbreding geldt, bedraagt ongeveer 10 000 euro. Voor zover dit hele bedrag onder de maximuminkomensgrens voor de inkomensafhankelijke bijdrage ligt, gaat het dan om € 440.

Voor Alimentatie gerechtigden (circa 70 000 ontvangers) is een overgangssituatie gecreëerd waardoor bestaande gevallen ook over het alimentatiegedeelte van het inkomen in 2006 geen inkomensafhankelijke bijdrage ZVW betalen. Alfahulpen, verzetsstrijders en oorlog- en vervolgingslachtoffers krijgen aanvullende compensatie via een hoger uurtarief respectievelijk een toeslag op de uitkering. Voor deze aanvullende compensatie is € 22 miljoen uitgetrokken.

Kleine baantjes en Wajong

Huishoudens met een inkomen onder WML krijgen te maken met een hogere premielast (premie minus zorgtoeslag) in 2006. Deze huishoudens betaalden in 2005 vanwege het lage inkomen procentuele premie en een relatief lage nominale premie in de ZFW. In de ZVW is de nominale premie hoger. Deze hogere premie wordt slechts gedeeltelijk gecompenseerd door de zorgtoeslag omdat de nominale premielast voor huishoudens is

vastgelegd op 3½% (5% voor meerpersoonshuishoudens) van het WML. De verlaging van het tarief in de 1e schijf en de verhoging van de heffingskorting maakt echter dat de inkomenseffecten beperkt blijven. De Wajong-uitkering is 70% van het WML. Wajongers tot 23 jaar worden gecompenseerd voor de negatieve koopkrachtontwikkeling via een tegemoetkoming. Voor Wajongers van 23 jaar en ouder is de koopkrachtmutatie ook zonder compensatie niet negatief.

Studenten

Over alle studenten gemiddeld is het koopkrachteffect van 2005 op 2006 door invoering van het zorgstelsel ongeveer nul. Tegenover een stijging van de premielast van de meeste studenten staat compensatie via de zorgtoeslag, de aanvullende beurs en fiscale maatregelen. Particulier verzekerde studenten gaan er gemiddeld € 50 op vooruit. Binnen deze groep bestaan wel verschillen. Voor studenten die geen aanvullende beurs ontvangen en daarnaast vanwege een bijbaantje ziektefonds-verzekerd zijn, is er een gemiddelde stijging van kosten ten opzichte van 2005 van € 170. Studenten met een bijbaantje en een aanvullende beurs gaan er op vooruit (€ 230). In de berekeningen zijn voor 2005 meegenomen de premie, omslagbijdragen, belasting over werkgeversbijdrage, eigen risico/no-claimkorting, en de compensatie ziektekosten voor particulier verzekerden in de aanvullende beurs van de studiefinanciering. Voor 2006 zijn meegenomen nominale premie, zorgtoeslag, belasting over procentuele premie, compensatie via de aanvullende beurs van de studiefinanciering en maatregelen in de fiscaliteit die dienen voor koopkrachtcompensatie: doorwerking in de (T)BU en verhoging van de heffingskorting.

- **Eigen bijdrage AWBZ/WMO**

Per 1 juli 2006 wordt de eigen bijdrage voor de extramurale AWBZ aangepast. Door de aanpassing zal het merendeel van de huishoudens onder modaal minder eigen bijdrage gaan betalen. Dit geldt ook voor meerpersoonshuishoudens. De eigen bijdrage voor hogere inkomens kan hoger uitvallen. Voor de bijdrageplichtigen die hun eigen bijdrage opvoeren als buitengewone uitgaven, worden de positieve en negatieve koopkrachteffecten over het algemeen afgezwakt door de dempende werking van de fiscale aftrek.

Op 1 juli 2006 zal ook een deel van de huishoudelijke verzorging worden overgeheveld naar de WMO. De vormgeving van het WMO beleid dient plaats te vinden op lokaal niveau. Gemeenten krijgen, binnen grenzen, de ruimte om de eigen bijdrage zelf vast te stellen. Een anticumulatiebeding zorgt er wel voor dat de eigen bijdrage AWBZ en de eigen bijdrage WMO samen niet meer bedragen dan het inkomensafhankelijk maximum zoals dat geldt voor de extramurale AWBZ.

Landbouw, Natuur en Voedselkwaliteit

- **Hervorming landbouwbeleid**

Met ingang van 1 januari 2006 wordt de bestaande GLB-productiesteun gewijzigd in bedrijfstoelagen. Daarmee wordt de band tussen productievolume en steunniveau doorgesneden. De bedrijfstoelagen worden gebaseerd op de gemiddelde historische situatie (2000–2002) van het bedrijf. De ontkoppeling vindt plaats voor vrijwel alle gewassen en dieren. Bij de implementatie van deze hervorming is de insteek dat de inkomenseffecten voor ondernemers zo beperkt mogelijk worden gehouden. Een verlaging is denkbaar omdat de bedrijfstoelagen in de komende jaren worden verlaagd om het plattelandsbeleid te versterken. Op dit moment is

een kwantificering van de inkomenseffecten nog niet mogelijk, omdat onzeker is of gunstiger marktprijzen deze afbouw zullen compenseren.

Binnenlandse Zaken en Koninkrijksrelaties

- **Maatregelen Nederlandse Identiteitskaart en paspoort**

Per 1 januari 2006 wordt de Nederlandse Identiteitskaart verstrekt aan jongeren van 14 jaar. Het betreft jaarlijks 200 000 jongeren die bij het bereiken van 14 jaar gratis eenmalig een identiteitskaart mogen aanvragen. Gezinnen met kinderen ondervinden hierdoor een positief inkomenseffect.

In 2006 wordt de gelaatsscan ingevoerd op de reisdocumenten. Bij de invoering van de gelaatsscan stijgt de prijs van een paspoort met € 12,55. De kosten van de invoering van de gelaatsscan worden niet doorberekend in de prijs van de identiteitskaart. De prijs van de identiteitskaart blijft gehandhaafd op het prijsniveau van 2005. Het gemiddelde effect van de prijsverandering zit verdisconteerd in het CPI en werkt zo door in de standaard koopkracht.

- **Afschaffing OZB-gebruikersheffing**

Het generieke beeld gaat uit van 0,4% koopkrachtverbetering als gevolg van afschaffing van het OZB-gebruikersdeel op woningen per 1 januari 2006. Het gemiddelde voordeel varieert van circa 1% op minimumniveau (voorzover geen kwijtschelding) tot iets meer dan 0,3% voor 2 keer modaal (TK, 2004/05, 30 096, nr. 3, p. 11 en 12). Niet iedereen betaalt op dit moment echter OZB. Er zijn 530 000 huishoudens (stand 2002) die niet profiteren van afschaffing doordat zij de heffing thans niet betalen of doordat deze wordt kwijtgescholden. Het gaat onder meer om huishoudens met een minimuminkomen (met kwijtschelding) en om bewoners van boerderijen, verzorgingstehuizen, winkelpanden, kamerverhuurpanden, studentenhuis en pensions. Voor deze huishoudens geldt ten opzichte van het generieke beeld een 0,4%-punt lagere koopkrachtontwikkeling. Voor de overige huishoudens verschilt het bedrag van de lastenverlichting aanzienlijk, niet alleen tussen huishoudens in woningen met verschillende waarden, maar ook tussen huishoudens in verschillende gemeenten, vanwege verschillen in tarieven.

Sociale Zaken en Werkgelegenheid

- **Wet Kinderopvang**

Voor de kosten van kinderopvang wordt € 200 mln extra ingezet in 2006. Dit wordt merendeels ingezet voor een verhoging van de Rijksbijdrage voor kinderopvang, die met name ten goede komt aan de midden en hogere inkomens. De basistegemoetkoming van het Rijk voor het eerste kind wordt voor huishoudinkomens vanaf 130% WML tot ongeveer 3 x modaal verhoogd. Hiermee kunnen de negatieve inkomenseffecten van de Wet kinderopvang voor de middeninkomens (voor het grootste deel) worden gerepareerd en wordt het aandeel van de extra kosten kinderopvang op het extra inkomen wanneer een ouder meer gaat werken, verminderd. Hiervan kan een positief effect uitgaan op de arbeidsparticipatie van met name vrouwen. Daarnaast wordt een deel van de extra intensivering ingezet om andere knelpunten in de kinderopvang op te lossen.

- Walvis

De Wet Administratieve Lastenverlichting en Vereenvoudiging in Sociale verzekeringswetten (Walvis) introduceert één loonbegrip binnen de werknemersverzekeringen. De wijziging van het premieloon is op 1 januari 2005 in werking getreden. De wijziging van het uitkeringsloon en de dagloonvaststelling (voor de berekening van de uitkeringshoogte) treedt in werking op 1 januari 2006. Voor reeds vastgestelde uitkeringen is er geen effect. Voor nieuwe uitkeringen zijn de effecten als volgt:

- De uitkeringsgrondslag wordt breder (meer incidentele loonelementen tellen mee);
- De referteperiode voor de dagloonvaststelling wordt voor alle uitkeringen een jaar (nu is deze 13 weken voor de ZW en 26 weken voor de WW);
- De bijzondere dagloonregelingen worden afgeschaft.

Dit kan in individuele gevallen positieve of negatieve effecten hebben op de hoogte van de uitkering. Op macroniveau heffen de effecten elkaar nagenoeg op.

- Wet Financiering Sociale Verzekeringen

De Wet financiering sociale verzekeringen wijzigt de berekening van de hoogte van de franchise in de Awf en het maximum premieloon. Dit heeft gevolgen voor premiebetalers. In plaats van een berekening van deze hoogte per gewerkte dag wordt deze berekend per loontijdvak. Inkomenseffecten ontstaan voor deeltijders die minder dan 5 dagen in de week werken. Op dit moment geldt gerekend over hun maandinkomen een franchise en maximum-premiegrens naar rato van het aantal gewerkte dagen. In de nieuwe systematiek stijgt voor hen dus de franchise en maximumpremiegrens. Dit betekent dat deeltijders die minder dan 5 dagen in de week werken een positief effect ondervinden omdat zij geconfronteerd worden met een hogere AWF-franchise. In het generieke beeld is voor tweeverdieners met kinderen, waarvan de minstverdienende partner een deeltijdbaan heeft van 3 dagen, een positief effect opgenomen. Dit effect is het grootst voor werknemers met een inkomen vlak boven de franchise. Een negatief effect treedt op als gevolg van het feit dat deze groep ook met een hogere maximum-premiegrens te maken kan krijgen. Dit effect speelt echter pas bij hogere inkomens.

- Vut, Prepensioen, Levensloop (VPL)

De invoering van de wet VUT, Prepensioen en Levensloop leidt naar verwachting tot een versoering van de huidige regelingen. In de berekening van de koopkracht is verondersteld dat werknemers de vrijvallende premies inleggen in de levensloopregeling, in het reguliere pensioen of sparen in eigen beheer. In de standaardkoopkrachtcijfer is hierdoor geen effect opgenomen. Huishoudens die de vrijvallende premies niet sparen, ervaren een (korte termijn) koopkrachtvoordeel.

- Wet Inkomensvoorziening Arbeidsongeschikten (WIA)

De WIA bestaat uit twee delen: de Regeling werkhervatting gedeeltelijk arbeidsongeschikten (WGA) en de Regeling inkomensvoorziening volledig arbeidsongeschikten (IVA). De doelgroep van de WIA is dezelfde als van de huidige WAO. Het voornemen is dat de nieuwe wet op 1 januari 2006 in gaat. De regelingen gelden uitsluitend voor nieuwe gevallen. Uitgaande van de inwerkingtreding per 1 januari 2006 zal de IVA-instroom in 2006 naar schatting ten hoogste 19 000 bedragen en de WGA-instroom ten hoogste 27 000. De activerende werking van de WGA komt tot uitdrukking in uitkeringsvoorwaarden die «werken» altijd financieel aantrekkelijker maken dan «niet-werken». Voor WGA-uitkeringsgerechtigden die òf niet

werken, òf wel werken maar hun resterende verdien capaciteit niet voor minimaal de helft benutten zullen de uitkeringen lager liggen dan in vergelijkbare situaties onder de huidige WAO-voorwaarden. De exacte inkomensgevolgen zijn echter individueel bepaald, afhankelijk van de mate van arbeidsgeschiktheid, de lengte van het arbeidsverleden, eventueel looninkomen en eventuele aanvullingen tot het minimumloon of het sociaal minimum.

In 2006 bestaat, op aanbeveling van de CAO-partijen, voor werkgevers (zowel eigenrisicodragers als publiek verzekerde werkgevers) de mogelijkheid de WGA-lasten tot een maximum van 50% te verhalen op werknemers. De uitwerking op koopkracht en loonkosten zal volledig afhangen van de invulling die de verschillende partijen hieraan geven, en kan dus zeer gedifferentieerd zijn. Mede omdat daardoor niet vast staat welk percentage gemiddeld verhaald zal worden op werknemers en/of compensatie in de arbeidsvoorwaardensfeer plaatsvindt, is voor de WGA-lastenverdeling geen generiek koopkrachteffect te geven.

3. Cumulatie van specifieke beleidsmaatregelen met inkomenseffecten

Het nieuwe zorgstelsel brengt een grote spreiding van koopkrachteffecten met zich mee. De oorzaken zijn vooral invoering van de verplichte werkgeversbijdrage en het vervallen van de premiedifferentiatie naar leeftijd. De specifieke effecten van de overige in deze paragraaf opgenomen maatregelen zijn relatief klein. Het gecumuleerde effect zal dan ook met name door de uitwerking van het zorgstelsel worden bepaald. Andere afwijkingen ten opzichte van het generieke beeld ontstaan als gevolg van afschaffing van de OZB-gebruikersheffing en een aantal maatregelen voor gezinnen met kinderen, namelijk de maatregelen in de kinderopvang, de afschaffing van het lesgeld en het vervallen van het kopje op de kinderkorting voor gezinnen met meer dan 2 kinderen. Ook de invoering van de AWIR kan tot spreiding ten opzichte van het generieke beeld leiden. Voor individuele huishoudens zullen uit dien hoofde inkomenseffecten optreden ofwel uit hoofde van de huursubsidie, ofwel uit hoofde van de WTOS. Omdat de afbouwtrajecten van beide regelingen elkaar niet overlappen heeft bijvoorbeeld afschaffing van de correctie op het verzamelinkomen voor een individueel huishouden hooguit in één van beide regelingen een doorwerking. De effecten zijn daarbij zeer individueel bepaald.

12. BIJLAGE SOCIALE ZEKERHEID

12.1 Exploitatie-overzichten sociale verzekeringen 2005–2007

Tabel 12.1.A. Overzicht sociale verzekeringen 2005 (bedragen in miljoenen euro)							
	AOW	Anw	WAO	Wgf	Awf	Ufo	Totaal
Premies Totaal	18 813	1 530	10 407	2 295	5 105	506	38 656
Inkomenoverdrachten	4 836	158	.	.	.	.	4 994
Onderlinge Betalingen	.	.	1 024	247	69	42	1 382
Saldo Interest	79	8	85	- 3	139	5	313
Totaal baten	23 728	1 696	11 516	2 539	5 313	553	45 345
Uitkeringen/Verstrekingen	23 621	1 377	9 769	1 991	4 436	448	41 641
Onderlinge Betalingen	.	82	1 243	239	711	33	2 308
Uitvoeringskosten	107	34	922	371	495	44	1 972
Totaal lasten	23 728	1 493	11 934	2 600	5 642	524	45 921
Besparingen	0	203	- 418	- 61	- 329	29	- 576
Wettelijke premie	17,90%	1,25%	7,25%	1,75%	8,30%	0,80%	
Aandeel werknemers	17,90%	1,25%	.	.	5,85%	.	
Aandeel werkgevers	.	.	7,25%	1,75%	2,45%	0,80%	

Tabel 12.1.B. Overzicht sociale verzekeringen 2006 (bedragen in miljoenen euro)							
	AOW	Anw	WAO	Wgf	Awf	Ufo	Totaal
Premies Totaal	18 819	1 512	9 241	2 441	4 574	557	37 144
Inkomenoverdrachten	5 440	181	.	.	.	.	5 621
Onderlinge Betalingen	.	.	848	170	62	43	1 123
Saldo Interest	163	16	69	4	119	8	379
Totaal baten	24 422	1 709	10 158	2 615	4 755	608	44 267
Uitkeringen/Verstrekingen	24 319	1 360	8 967	1 923	4 112	486	41 166
Onderlinge Betalingen	.	91	1 155	221	617	31	2 115
Uitvoeringskosten	103	34	814	264	413	36	1 664
Totaal lasten	24 422	1 485	10 937	2 407	5 142	553	44 946
Besparingen	0	224	- 779	208	- 387	55	- 679
Wettelijke premie	17,90%	1,25%	6,40%	1,80%	7,85%	0,80%	
Aandeel werknemers	17,90%	1,25%	.	.	5,20%	.	
Aandeel werkgevers	.	.	6,40%	1,80%	2,65%	0,80%	

Tabel 12.1.C. Overzicht sociale verzekeringen 2007 (bedragen in miljoenen euro)

	AOW	Anw	WAO	Wgf	Awf	Ufo	Totaal
Premies Totaal	19 550	1 573	9 312	2 513	4 727	569	38 243
Inkomenoverdrachten	5 528	199				- 21	5 706
Onderlinge Betalingen	.	.	854	175	64	44	1 137
Saldo Interest	1	26	126	- 13	80	.	221
Totaal baten	25 079	1 798	10 292	2 675	4 871	593	45 308
Uitkeringen/Verstrekingen	24 971	1 349	8 817	1 832	3 895	509	41 374
Onderlinge Betalingen	.	90	1 136	211	584	32	2 054
Uitvoeringskosten	107	34	687	199	367	32	1 426
Totaal lasten	25 079	1 473	10 640	2 243	4 846	573	44 854
Besparingen	0	325	- 348	432	25	20	454
Wettelijke premie	17,90%	1,25%	6,30%	1,80%	7,85%	0,80%	
Aandeel werknemers	17,90%	1,25%	.	.	5,20%	.	
Aandeel werkgevers	.	.	6,30%	1,80%	2,65%	0,80%	

12.2 Vermogens sociale fondsen, ultimo 2005-2007

(bedragen in miljoenen euro)

	2005			2006			2007		
	aanwezig	benodigd	vermogensoverschot	aanwezig	benodigd	vermogensoverschot	aanwezig	benodigd	vermogensoverschot
AOW	1 648	1 648	0	1 648	1 635	13	1 648	1 622	26
Anw	481	113	368	705	111	594	1 030	111	919
Totaal SVB	2 129	1 761	368	2 353	1 746	607	2 678	1 733	945
WAO	4 501	648	3 853	3 722	1 560	2 162	3 375	1 600	1 775
Awf	5 282	1 702	3 580	4 895	2 135	2 760	4 920	2 140	2 780
Ufo	317	24	293	372	25	347	392	26	366
Totaal UWV	10 100	2 374	7 726	8 989	3 720	5 269	8 686	3 766	4 920
Centrale fondsen	12 229	4 135	8 094	11 342	5 466	5 876	11 364	5 499	5 865
Wgf	113	124	- 11	321	356	- 35	753	360	393
Totaal decentraal	113	124	- 11	321	356	- 35	753	360	393
Totaal	12 342	4 259	8 083	11 663	5 822	5 841	12 117	5 859	6 258

13. BIJLAGE SUBSIDIES

Bij de vormgeving van de subsidietabellen is onderscheid gemaakt naar twee subsidie definities. De eerst gehanteerde definitie is die volgens de Algemene Wet Bestuursrecht (artikel 4.21): «De aanspraak op financiële middelen, door een bestuursorgaan verstrekt met het oog op bepaalde activiteiten van de aanvrager, anders dan als betaling voor aan het bestuursorgaan geleverde goederen of diensten».

Artikel 4.21, lid 3 specificeert de definitie nader:

«De subsidietitel is niet van toepassing op de aanspraak op financiële middelen die wordt verstrekt op grond van een wettelijk voorschrift dat uitsluitend voorziet in verstrekking aan rechtspersonen die krachtens publiekrecht zijn ingesteld.» Uit lid 3 kan afgeleid worden dat specifieke uitkeringen aan gemeenten of provincies geen subsidies zijn.

Artikel	Omschrijving	2004	2005	2006	2007	2008	2009	2010
23 OD 1	Subsidies Reïntegratie (o.a. LCR, IPW)*	12 351	7 603	7 385	5 169	6 021	6 021	6 021
25 OD 2	Kinderopvang (subsidieregeling)	5 509	3 599	3 467	3 892	3 892	3 892	3 892
26 OD 1	Subsidies Arbeidsverhoudingen	292	300	346	300	300	300	300
27 OD 1	Subsidie Expertisecentrum leeftijd (LBL)		538	438	338	438	438	438
29 OD 1	Arbosubsidies beperken risico's (o.a. Farbo, SPA, Vast)	5 114	13 362	12 403	12 549	14 094	12 949	12 949
29 OD 2	Arboconvenanten	23 266	21 905	21 575	14 091	2 443	684	684
29 OD 2	Arbosubsidies preventie en verzuim	8 363	9 680	7 586	4 247	4 212	4 379	4 379
30 OD 1	Subsidies Armoedebeleid	119	114					
35 OD 2	Subsidies Emancipatie (o.a. Equality, IIAV)	7 654	7 766	7 766	7 766	7 766	7 766	7 766
97	Regelingen ex-mijnwerkers	182	182	182	182	182	182	182
98	Projectsubsidies (diverse subsidies o.a. Antheus)	414	1 112	6 052	5 635	5 590	5 590	5 590
Totaal Definitie AWB		63 264	66 161	67 200	54 169	44 938	42 201	42 201

* Inclusief projectsubsidiebudget van € 160 000 in de jaren 2005–2007 welke is gereserveerd voor landelijke zelforganisaties voor «uitkeringsgerechtigden (Amendement Bakker; TK 2004–2005 30 105 XV nr. 6). Dit projectsubsidiebudget is door de kamer aan artikel 30» toegevoegd en vervolgens door SZW overgeheveld naar artikel 23 waar ook de bijdrage aan de LCR is begroot.

De tweede gehanteerde subsidie definitie is die volgens het Ministerie van Financiën:

«Een gebonden inkomens- of een vermogensoverdracht van het rijk om-niet aan een natuurlijk of rechtspersoon in Nederland».

Het voornaamste onderscheid tussen beide definities ligt in het feit dat specifieke uitkeringen aan gemeenten en provincies bij de tweede subsidie definitie wel als subsidie worden aangemerkt. Bij deze definitie worden bijvoorbeeld de WSW en het flexibel reïntegratiebudget als subsidie aangemerkt.

Artikel	Omschrijving	2004	2005	2006	2007	2008	2009	2010
22 OD 3	Stimulering arbeidsparticipatie	7 945	14 068	19 806	19 806	46	46	46
23 OD 1	EQUAL (excl bijdrage aan het Agentschap SZW)	4 242	6 893	4 856	6 894	3 038		
23 OD 1	Praktijkscholing	63 398	67 624	5 076				
23 OD 1	SVWW	10 480	23 788	16 281	6 000	6 000	6 000	6 000
23 OD 1	Agenda voor de Toekomst	144 550	51 308	21 387	601			
23 OD 1	Stimuleringsregeling ID-banen	46 635	68 520	35 801	18 000	3 000	6 000	
23 OD 1	Flexibel Reïntegratiebudget **	1 631 467	1 610 843	1 629 270	1 629 270	1 629 270	1 629 270	1 629 270
24 OD 1	WSW	2 184 930	2 222 026	2 192 255	2 192 295	2 192 274	2 192 274	2 192 274
25 OD 2	KOA (Kinderopvang ABW)	59 131	10 000					
25 OD 2	Kinderopvang	232 540	674 771	916 319	934 590	961 006	963 334	970 585
29 OD 1	Arbo Primair proces beperken arborisico's	2 934	3 622	2 657	2 657	2 257	2 257	2 257
97	Regeling Bedrijfsverzamelgebouwen	11 827	7 109					
98	Onderzoek (NIBUD)	160	325	325	325	325	325	325
Totaal toevoegingen Financiën definitie		4 400 239	4 760 897	4 844 033	4 810 438	4 797 216	4 799 506	4 800 757
Totaal beide definities		4 463 503	4 827 058	4 911 233	4 864 607	4 842 154	4 841 707	4 842 958

** Flexibel reïntegratiebudget is inclusief de oude regelingen I/D-banen, Werkervaringsplaatsen.

14. BIJLAGE GEBRUIKTE AFKORTINGEN

Abw	Algemene bijstandswet
AI	Arbeidsinspectie
AKO	Algemeen Keten Overleg
AKW	Algemene kinderbijslagwet
ANW	Algemene nabestaanden wet
Aof	Arbeidsongeschiktheidsfonds
AOW	Algemene Ouderdoms Wet
Arbo	Arbeidsomstandigheden
ATB	Arbeidstijdenbesluit
ATW	Arbeidstijdenwet
AVV	Algemeen verbindend verklaren van bepalingen van collectieve arbeidsovereenkomsten
AWBZ	Algemene Wet Bijzondere Ziektekosten
AWF	Algemeen Werkloosheidsfonds
BBL	Beroepsbegeleidende Leerweg
Bbz	Besluit Bijstandsverlening Zelfstandigen
Bia	Wet Beperking inkomensgevolgen Arbeidsongeschiktheidscriteria
BIKK	Bijdrage in de kosten van kortingen
BKWI	Bureau Keteninformatisering Werk en Inkomen
BU	Buitengewone Uitgavenregeling
BVG	Bedrijfsverzamelgebouwen
BZK	Ministerie van Binnenlandse Zaken en Koninkrijksrelaties
CAO	Collectieve Arbeidsovereenkomst
CBS	Centraal Bureau voor de Statistiek
CEP	Centraal Economisch Plan
CPB	Centraal Planbureau
CSO	Coördinatieorgaan samenwerkende ouderen
CSW	Commissie voor de Positieverbetering van Vrouwen
CWI	Centra voor Werk en Inkomen
DIV	Diversiteitsmanagement
DVS	Digitaal Verantwoordingsstelsel
ID-banen	Instroom, doorstroombanen
ESF	Europees Sociaal Fonds
EU	Europese Unie
EVC	Erkenning van Verworven Competenties
EZ	Ministerie van Economische Zaken
FTE	Fulltime Equivalent
HA	Hoofdpijnen Akkoord
HRM	Human Resource Management
HVS	Hoofdelijk Versnelde Scholing
IHS	Individuele Huursubsidie
ILO	Internationale Labour Organisation
IOAW	Wet Inkomensvoorziening oudere en gedeeltelijk arbeidsongeschikte werkloze werknemers
IOAZ	Wet Inkomensvoorziening oudere en gedeeltelijk arbeidsongeschikte gewezen zelfstandigen
IRO	Individuele Reïntegratie Overeenkomst
IVA	Inkomensvoorziening Volledig Arbeidsongeschikten
IWI	Inspectie Werk en Inkomen
JOP-stages	Jongeren Opleidings Plaatsen centra
KOA	Regeling Kinderopvang en buitenschoolse opvang voor alleenstaande ouders met kinderen in de Abw
MEV	Macro-Economische Verkenning

MKB	Midden- en Kleinbedrijf
NGO	Non Gouvernementale Organisaties
NIBUD	Nationaal Instituut voor Budgetvoorlichting
NUG	Niet Uitkeringsgerechtigden
OCW	Ministerie van Onderwijs, Cultuur en Wetenschappen
OD	Operationele Doelstelling
OESO	Organisatie voor Economische Samenwerking en Ontwikkeling
OZB	Onroerende Zaakbelasting
PaVEM	Participatie Vrouwen Etnische Minderheden
PIA	Professioneel Inkopen en Aanbesteden
PIT	Programma Inkoop Taakstelling
POROSZ	Periodiek Onderzoek Regelovertreding Sociale Zekerheid
REA	Reïntegratie Arbeidsgehandicapten
ROC's	Regionale Opleidingencentra
RSP	Regeling schoonmaakdiensten particulieren
RWI	Raad voor Werk en Inkomen
RWT	Rechtspersoon met een wettelijke taak
SBCM	Stichting Beheer Collectieve Middelen
SE	Standaard Eenheid
SER	Sociaal Economische Raad
SIOD	Sociale Inlichtingen en Opsporingsdienst
SLA	Service Level Agreement
SUWI	Structuur Uitvoering Werk en Inkomen
SVB	Sociale Verzekeringsbank
SVWW	Stimuleringsregeling Vacaturevervulling door Werklozen en met werkloosheid bedreigde Werknemers
SZA	Sociale Zekerheid en Arbeidsmarkt
SZW	Ministerie van Sociale Zaken en Werkgelegenheid
TAS	Regeling Tegemoetkoming asbestslachtoffers
TBA	Wet terugdringing beroep op de arbeidsongeschiktheidsregelingen
Tbia	Wet bescherming inkomensgevolgen arbeidsongeschiktheidscriteria
TOG	Tegemoetkoming Onderhoudskosten Gehandicapten
TRI	Tijdelijke Regeling Inkomensgevolgen herbeoordeelde arbeidsongeschikten
TW	Toeslagenwet
UWV	Uitvoeringsorganisatie werknemersverzekeringen
VASt	Versterking Arbeidsomstandighedenbeleid Stoffen
VAV	Versterking Arbeidsveiligheid
VBTB	Van Beleidsbegroting tot Beleidsverantwoording
VNG	Vereniging Nederlandse Gemeenten
VWS	Ministerie van Volksgezondheid, Welzijn en Sport
WAJONG	Wet Arbeidsongeschiktheidsvoorziening Jong Gehandicapten
Walvis	Wet administratieve lastenverlichting in de Sociale verzekeringen
WAMIL	Wet Arbeidsongeschiktheidsvoorziening Militairen
WAO	Wet op de Arbeidsongeschiktheidsverzekering
WAV	Wet Arbeid Vreemdelingen
WAZ	Wet arbeidsongeschiktheidsverzekering Zelfstandigen
Wbo	Wet op de bedrijfsorganisatie
WEOR	Wet op de Europese Ondernemingsraden
WGA	Werkhervatting gedeeltelijk arbeidsongeschikten
WIA	Wet Werk en Inkomen naar Arbeidsvermogen

WKA	Wet Koppeling Afwijkingsmogelijkheid
WMK	Wet Medische Keuringen
WML	Wet Minimumloon
WMW	Wet medezeggenschap werknemers
WSW	Wet sociale werkvoorziening
WTV	Werktijdverkorting
WVA	Wet Vermindering Afdracht Loonbelasting en premie Volksverzekeringen
WW	Werkloosheidswet
WWB	Wet Werk en Bijstand
WWIK	Wet Werk en Inkomen Kunstenaars
ZBO	Zelfstandige Bestuursorgaan
ZFW	Ziekenfondswet
ZW	Ziektewet

15. TREFWOORDENREGISTER

Administratieve lasten 7, 8, 19, 20, 25, 34, 37, 201
Agenda voor de Toekomst 42, 45, 134, 199
Agentschap SZW 5, 1, 4, 42, 43, 45, 116, 117, 120, 124, 125, 126, 147, 199
Anw 26, 46, 95, 96, 97, 98, 100, 107, 108, 145, 146, 170, 173, 178, 181, 182, 184, 196, 197
AOW-gat 107
AOW 4, 2, 21, 26, 27, 30, 31, 70, 81, 95, 96, 98, 99, 106, 107, 108, 109, 119, 145, 146, 151, 153, 154, 161, 170, 173, 176, 177, 180, 181, 182, 183, 184, 185, 196, 197, 200
Arbeidsgehandicapten 23, 47, 77, 201
Arbeidsinspectie 16, 38, 64, 65, 67, 75, 76, 77, 132, 200
Arbeidsmarktbeleid 4, 2, 17, 23, 24, 25, 27, 34, 35, 41, 119, 131, 178
Arbeidsongeschiktheid 4, 2, 6, 10, 13, 20, 22, 23, 25, 27, 43, 44, 74, 76, 85, 86, 87, 89, 90, 91, 92, 96, 108, 119, 142, 157, 160, 164, 176, 177, 178, 180, 183, 200, 201
Arbeidsparticipatie 13, 18, 24, 28, 31, 34, 35, 36, 37, 38, 39, 49, 53, 54, 64, 83, 110, 111, 113, 155, 199
Arbo 7, 21, 22, 25, 74, 75, 76, 77, 119, 122, 138, 161, 166, 179, 198, 199, 200
Armoedeval 15, 16, 17, 28, 31, 33
Asbestslachtoffers 101, 104, 105, 144, 152, 201
Baten-lastendienst 4, 120, 124
Bedrijfsverzamelgebouwen 117, 124, 147, 155, 199, 200
Bedrijfsvoering 2, 4, 122, 128
Bijstand 7, 11, 12, 20, 23, 46, 78, 79, 81, 82, 98, 101, 102, 103, 124, 134, 140, 141, 153, 154, 157, 161, 166, 167, 171, 176, 177, 179, 180, 187, 200
BKWI 35, 36, 39, 131, 132, 140, 141, 169, 171, 200
CAO 14, 36, 53, 59, 60, 61, 65, 67, 119, 165, 190, 195, 200
Centra voor Werk en Inkomen 26, 35, 200
Dagindeling 25, 112, 113, 114, 115
Emancipatie 4, 2, 17, 18, 25, 27, 65, 110, 111, 112, 113, 114, 115, 119, 146, 158, 162, 163, 198
ESF 41, 43, 44, 48, 113, 114, 115, 124, 200
Farbo 76, 124, 198
Gemeentefonds 26, 54, 79, 102, 103, 136, 166, 179, 180
ID-banen 42, 45, 47, 124, 133, 199, 200
Inkomensbeleid 4, 2, 24, 27, 28, 31, 107, 119, 131, 167, 189
Inlichtingenbureau 79, 81, 169, 171
Inspectie Werk en Inkomen 5, 1, 4, 100, 120, 124, 164, 200
Kinderbijslag 30, 101, 102, 103, 104, 186, 200
Kinderopvang 7, 11, 18, 25, 53, 54, 55, 57, 58, 114, 135, 136, 154, 159, 160, 161, 163, 176, 177, 180, 181, 193, 195, 198, 199, 200
Koopkracht 7, 28, 29, 30, 31, 96, 107, 116, 145, 164, 177, 180, 181, 186, 187, 188, 189, 190, 192, 193, 194, 195
Koppeling 100, 175, 180, 192
Kunstenaars 80, 84, 86, 169, 202
Levensloop 7, 18, 19, 25, 53, 55, 56, 114, 161, 163, 179, 180, 194
Loonkosten 36, 37, 195
Loopbaanonderbreking 54, 56
Medezeggenschap 2, 27, 59, 60, 61, 72, 73, 119, 136, 157, 202
Nabestaanden 95, 96, 97, 100, 160, 200
Ontslagrecht 7, 14, 41, 63, 66, 82, 84, 155
Ouderen 10, 17, 24, 30, 36, 38, 39, 64, 69, 72, 83, 152, 153, 154, 177, 181, 191, 200
Participatiegraad 39

PAVEM 18, 131
 Pensioenwet 7, 19, 69, 70, 71, 72, 152, 156, 158, 160, 163, 164
 Prepensioen 7, 24, 153, 156, 163, 180, 194
 Preventiequote 40, 172
 Raad voor Werk en Inkomen 15, 169, 180, 201
 Reïntegratie 4, 2, 11, 15, 19, 20, 22, 23, 25, 26, 27, 34, 40, 41, 42, 43, 44,
 45, 46, 47, 48, 57, 77, 79, 80, 81, 84, 117, 119, 133, 134, 138, 141, 157, 158,
 163, 164, 165, 166, 170, 172, 173, 179, 198, 199, 200, 201
 Scholing 10, 15, 16, 20, 37, 42, 43, 44, 45, 46, 133, 140, 141, 155, 162, 199,
 200
 SIOD 201
 Sluitende aanpak 41, 46, 160
 Sociale fondsen 4, 2, 27, 106, 108, 119, 145, 174, 184
 Sociale werkvoorziening 4, 2, 15, 23, 27, 49, 50, 134, 202
 Spaarfonds AOW 106, 107, 108, 109
 Spak 134, 189
 SUWI 19, 36, 39, 40, 48, 80, 88, 89, 116, 117, 132, 155, 158, 166, 167, 169,
 170, 171, 172, 173, 201
 SVB 94, 96, 97, 98, 99, 100, 101, 103, 104, 105, 106, 144, 161, 169, 170,
 171, 173, 184, 197, 201
 Toeslagenwet 95, 99, 143, 144, 201
 Uitstroomquote 40, 172
 UWV 11, 23, 34, 41, 44, 45, 46, 47, 48, 55, 56, 78, 82, 85, 86, 87, 90, 91, 92,
 94, 99, 100, 106, 133, 134, 141, 142, 143, 144, 145, 149, 151, 158, 164, 169,
 170, 171, 172, 176, 177, 182, 183, 184, 197, 201
 Verlof 11, 18, 25, 53, 55, 56, 89, 153, 161, 179
 VUT 7, 24, 194
 Wajong 27, 42, 43, 44, 45, 50, 51, 88, 90, 92, 95, 99, 133, 142, 143, 160,
 162, 191
 WALVIS 19, 170, 181, 182
 WAO 7, 12, 13, 19, 22, 44, 46, 50, 51, 88, 89, 90, 91, 92, 93, 95, 99, 100,
 151, 152, 154, 156, 157, 166, 172, 176, 177, 178, 179, 180, 181, 182, 183,
 184, 194, 195, 196, 197, 201
 WAZ 26, 44, 51, 55, 88, 89, 90, 91, 95, 99, 139, 141, 160, 201
 Werkloosheid 6, 8, 9, 10, 11, 12, 15, 17, 18, 20, 24, 28, 32, 33, 35, 38, 39,
 41, 44, 45, 46, 82, 83, 84, 90, 116, 154, 158, 162, 169, 174, 176, 177, 178,
 201, 202
 Wet werk en bijstand 7, 12, 79, 82, 102, 177, 202
 Wsw 35, 40, 49, 50, 51, 52
 WW 7, 11, 12, 13, 14, 16, 19, 20, 23, 24, 26, 40, 41, 42, 43, 45, 46, 47, 48,
 63, 66, 79, 80, 81, 82, 83, 84, 85, 86, 95, 98, 99, 100, 101, 102, 103, 139, 140,
 141, 142, 150, 151, 154, 166, 167, 169, 170, 171, 172, 176, 177, 178, 179,
 180, 181, 182, 183, 184, 187, 194, 199, 201, 202
 Ziektewet 44, 55, 90, 202